

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-37-24

Druk nr 437
Warszawa, 6 czerwca 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń
w postępowaniu grupowym oraz niektórych
innych ustaw.**

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Prezes Rady Ministrów.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw^{1), 2)}

Art. 1. W ustawie z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1212) wprowadza się następujące zmiany:

1) do tytułu ustawy dodaje się odnośnik nr 1 w brzmieniu:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 265 z 12.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 135 z 23.05.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2854 z 22.12.2023).”;

2) w art. 1:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Ustawa ma zastosowanie w sprawach o roszczenia z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, z tytułu czynów niedozwolonych, z tytułu odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania umownego lub z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, a w odniesieniu do ochrony konsumentów także w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub o roszczenia związane z ich stosowaniem oraz w innych sprawach związanych z ochroną konsumentów.”,

b) po ust. 2b dodaje się ust. 2c i 2d w brzmieniu:

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 265 z 12.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 135 z 23.05.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2854 z 22.12.2023).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawę z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

„2c. Roszczenia dochodzone w postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem mogą być oparte również na tej samej podstawie prawnej.

2d. Przez ogólne interesy konsumentów rozumie się interes ogółu konsumentów, a w przypadku postępowań w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów – także interesy grupy konsumentów.”,

c) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Ustawa ma zastosowanie do postępowania grupowego w sprawach o:

- 1) stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, przez które rozumie się działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy niezgodne z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającej dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1, z późn. zm.³⁾), zwanej dalej „dyrektywą 2020/1828”, lub przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu, które to działanie lub zaniechanie narusza lub może naruszać ogólne interesy konsumentów;
- 2) roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów.

5. Wymogu utworzenia grupy konsumentów i złożenia oświadczeń o przystąpieniu do grupy nie stosuje się do powództw wytaczanych w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów.”;

3) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:

„Art. 1a. 1. Wytaczając powództwo w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów powód żąda uznania praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów i nakazania zaniechania jej stosowania, a w przypadku gdy pozwany zaprzestał stosowania tej praktyki po wytoczeniu powództwa, stwierdzenia zaniechania jej stosowania.

³⁾ Zmiany wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 265 z 12.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 135 z 23.05.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2854 z 22.12.2023.

2. Oprócz żądania, o którym mowa w ust. 1, powód może żądać złożenia jednokrotnego albo wielokrotnego oświadczenia w odpowiedniej formie i o odpowiedniej treści o stosowaniu przez pozwanego praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów.

3. W przypadku gdy pozwany zaprzestał stosowania praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów przed wytoczeniem powództwa przepisy ust. 1 i 2 stosuje się, z tym że powód żąda uznania praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów oraz stwierdzenia zaniechania jej stosowania.

4. Roszczenia, które mogą być dochodzone w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, określają odrębne przepisy.

5. Roszczenia, o których mowa w ust. 1–4, mogą być dochodzone jednym pozwem.”;

4) w art. 2 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w sprawach o roszczenia konsumentów.”;

5) w art. 4:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Powództwo w postępowaniu grupowym wytacza reprezentant grupy, a w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem wyłącznie podmiot upoważniony, o którym mowa w art. 46a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 594 i ...).”,

b) po ust. 2a dodaje się ust. 2b i 2c w brzmieniu:

„2b. Wytaczając powództwo w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów podmiot upoważniony prowadzi postępowanie w imieniu własnym, na rzecz wszystkich członków grupy.

2c. Jeżeli skutki stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów mogą mieć miejsce w różnych państwach członkowskich Unii Europejskiej, powództwo w postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem mogą wytoczyć podmioty upoważnione z tych państw członkowskich Unii Europejskiej wpisane do wykazu podmiotów

upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828.”;

- 6) po art. 4 dodaje się art. 4a–4c w brzmieniu:

„Art. 4a. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w związku z wykonywaniem swoich zadań może wziąć udział w toczącym się postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, jeżeli według jego oceny wymaga tego ochrona konsumentów. W takim przypadku do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stosuje się odpowiednio przepisy o prokuratorze.

Art. 4b. 1. Podmiot upoważniony przed wytoczeniem powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów wzywa przedsiębiorcę do zaniechania stosowania tych praktyk, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Wezwanie ani inne pismo podmiotu upoważnionego kierowane do przedsiębiorcy przed wytoczeniem powództwa nie może obejmować innych żądań lub roszczeń, w tym w szczególności przekazania środków finansowych na jego rzecz lub na rzecz innego podmiotu.

2. W przypadku gdy przedsiębiorca nie zaprzestał w wyznaczonym terminie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, podmiot upoważniony może wytoczyć powództwo, o którym mowa w ust. 1.

Art. 4c. W przypadku wytoczenia powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów podmiot upoważniony nie jest obowiązany do udowodnienia szkody poniesionej przez konsumentów ani winy pozwanego.”;

- 7) po art. 5 dodaje się art. 5a i art. 5b w brzmieniu:

„Art. 5a. 1. W postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów podmiot upoważniony może ustalić w porozumieniu z członkami grupy opłatę w związku z przystąpieniem do grupy.

2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, nie może przekraczać 5 % wartości dochodzonego przez członka grupy roszczenia pieniężnego nie więcej jednak niż 2000 zł, a w przypadku roszczenia niepieniężnego wysokość ustalonej opłaty nie może przekraczać 1000 zł.

3. Opłata podlega zwrotowi w przypadku:

- 1) odrzucenia pozwu;
- 2) zmiany podmiotu upoważnionego w przypadku, o którym mowa w art. 10aa ust. 5 lub art. 10ab ust. 1.

4. W przypadkach określonych w ust. 3 opłatę zwraca się niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni, licząc odpowiednio od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu o:

- 1) odrzuceniu pozwu;
- 2) zmianie podmiotu upoważnionego na wniosek członków grupy.

5. Jeżeli opłata nie zostanie zwrócona w terminie określonym w ust. 4, członkowi grupy przysługują ustawowe odsetki za opóźnienie.

6. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się, w przypadku gdy powództwo w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów wytacza Rzecznik Finansowy.

Art. 5b. Opłata, o której mowa w art. 5a, stanowi jedyny koszt, jaki konsument ponosi z tytułu wytaczania i prowadzenia przez podmiot upoważniony powództwa w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów.”;

8) w art. 6:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wskazanie okoliczności, o których mowa w art. 1 ust. 1, a w przypadku roszczeń pieniężnych w sprawach innych niż o roszczenia konsumentów także dokonanie ujednolicenia wysokości roszczeń członków grupy lub podgrupy;”,

b) dodaje się ust. 4–8 w brzmieniu:

„4. W sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym.

5. W sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów do pozwu należy dołączyć informacje Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o których mowa w art. 46d ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz umowę

podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym.

6. W przypadku, o którym mowa w art. 1a ust. 5, do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy, informacje Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o których mowa w art. 46d ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym.

7. W oświadczeniu o przystąpieniu do grupy, o którym mowa w ust. 4 i 6, członek grupy informuje również:

- 1) czy przystąpił do grupy w innym postępowaniu grupowym wytoczonym przeciwko pozwanemu w związku z tym samym naruszeniem;
- 2) czy wytoczył przeciwko pozwanemu powództwo w związku z tym samym naruszeniem;
- 3) o sposobie komunikacji z podmiotem upoważnionym.

8. W przypadkach, o których mowa w ust. 5 i 6, do pozwu należy dołączyć odpis wezwania, o którym mowa w art. 4b ust. 1, wraz z dowodem doręczenia.”;

9) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. W postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem sąd uwzględnia, także jako dowód:

- 1) prawomocną decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaną na podstawie art. 26 ust. 1 albo art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów wobec pozwanego w związku ze stosowaniem tej samej praktyki albo na podstawie art. 23b ust. 1 tej ustawy wobec pozwanego w związku ze stosowaniem we wzorcach umów zawieranych z konsumentami tego samego niedozwolonego postanowienia umownego;

- 2) wydane przez organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej prawomocne orzeczenia i decyzje dotyczące stosowania przez pozwanego tej samej praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów.”;
- 10) po art. 9a dodaje się art. 9b w brzmieniu:
- „Art. 9b. W przypadku gdy powodem jest podmiot upoważniony, przepisów art. 8 i art. 9 nie stosuje się.”;
- 11) w art. 10 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:
- „4. W sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem sąd ustala, czy wytoczone powództwo:
- 1) jest w zakresie zadań statutowych podmiotu upoważnionego;
 - 2) dotyczy sektora objętego zakresem działania podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu.
5. W przypadku ustalenia przez sąd, że wytoczone przez podmiot upoważniony powództwo nie jest w zakresie jego zadań statutowych lub nie dotyczy sektora objętego zakresem działania danego podmiotu upoważnionego zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu, sąd odrzuca pozew.”;
- 12) po art. 10a dodaje się art. 10aa i art. 10ab w brzmieniu:
- „Art. 10aa. 1. W postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, sąd, na każdym etapie postępowania – w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do zgodności finansowania podmiotu upoważnionego z warunkami określonymi w art. 46h pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – ustala, czy finansowanie przez określony inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, podmiotu upoważnionego, pozostaje bez wpływu na właściwe zapewnienie ochrony interesów konsumentów.
2. Dokonując ustaleń, o których mowa w ust. 1, sąd bada w szczególności, czy:
- 1) inny podmiot:
 - a) finansuje wytoczone powództwo,

- b) wpływa na decyzje podmiotu upoważnionego dotyczące wytoczonego powództwa, w tym w zakresie ugody, w sposób sprzeczny z interesami konsumentów objętych powództwem;
- 2) pozwanym jest przedsiębiorca będący konkurentem innego podmiotu finansującego podmiot upoważniony albo przedsiębiorca, od którego inny podmiot finansujący podmiot upoważniony, jest zależny.

3. Na wezwanie sądu podmiot upoważniony jest obowiązany do przedstawienia sądowi, w wyznaczonym terminie, informacji dotyczących źródeł finansowania swojej działalności, w tym źródeł finansowania określonego powództwa.

4. W przypadku ustalenia przez sąd, że finansowanie przez inny podmiot podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego, sąd, w drodze zarządzenia, wzywa podmiot upoważniony do:

- 1) podjęcia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż miesiąc, stosownych środków, w szczególności do odmowy przyjęcia finansowania, zwrotu lub zmiany tego finansowania, mających na celu zapewnienie zgodności finansowania tego podmiotu z warunkami określonymi w art. 46h pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz właściwej ochrony interesów konsumentów w toczącym się postępowaniu;
- 2) przekazania w wyznaczonym terminie informacji o podjętych środkach określonych przez sąd zgodnie z pkt 1.

5. W przypadku gdy podmiot upoważniony, w wyznaczonym przez sąd terminie, nie przekazał informacji, o których mowa w ust. 3, lub nie podjął stosownych środków, o których mowa w ust. 4 pkt 1, albo nie przekazał informacji o ich podjęciu sąd, w drodze zarządzenia, wzywa podmiot upoważniony do poinformowania każdego członka grupy o ustalonym wpływie finansowania przez inny podmiot na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w tym postępowaniu oraz o odrzuceniu pozwu w przypadku niedokonania zmiany podmiotu upoważnionego w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania tego zarządzenia. Przekazanie informacji członkowi grupy przez podmiot upoważniony następuje w sposób wskazany przez członka w oświadczeniu o przystąpieniu do grupy. W zarządzeniu sąd wyznacza termin na wykonanie nałożonego na podmiot upoważniony obowiązku, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

6. Sąd odrzuca pozew, w przypadku gdy nie dojdzie do zmiany podmiotu upoważnionego w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania zarządzenia, o którym mowa w ust. 5.

7. Sąd przekazuje Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odpis:

- 1) zarządzenia, o którym mowa w ust. 5;
- 2) postanowienia o odrzuceniu pozwu na podstawie ust. 6 wraz z uzasadnieniem.

Art. 10ab. 1. W przypadku wykreślenia podmiotu upoważnionego z rejestru, o którym mowa w art. 46a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, albo z wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 wobec ustalenia, że finansowanie przez inny podmiot podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego, sąd zawiesza postępowanie grupowe w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, w którym bierze udział wykreślony podmiot, wyznaczając termin nie krótszy niż sześć miesięcy na zmianę podmiotu upoważnionego przez członków grupy.

2. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, sąd odrzuca pozew.”;

- 13) po art. 10b dodaje się art. 10c w brzmieniu:

„Art. 10c. 1. Sąd odrzuca pozew w przypadku gdy przed wytoczeniem przez podmiot upoważniony powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał wobec pozwanego w związku ze stosowaniem tej samej praktyki, postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o którym mowa w art. 101 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, które obejmuje tożsame zarzuty co pozew, a w chwili wniesienia pozwu postępowanie to nie zostało prawomocnie zakończone.

2. Sąd odrzuca pozew w przypadku gdy przed wytoczeniem przez podmiot upoważniony powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o zaniechanie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, polegających na stosowaniu we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia

1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, 1615, 1890 i 1933 oraz z 2024 r. poz. 653), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał wobec pozwanego w związku ze stosowaniem przez niego we wzorcach umów zawieranych z konsumentami tego samego niedozwolonego postanowienia umownego, postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, o którym mowa w art. 99b ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, które obejmuje tożsame zarzuty co pozew, a w chwili wniesienia pozwu postępowanie to nie zostało prawomocnie zakończone.

3. Przepisu ust. 1 i 2 nie stosuje się, w przypadku gdy podmiot upoważniony dochodzi roszczeń jednym pozwem zgodnie z art. 1a ust. 5.”;

14) w art. 11 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) informacje o możliwości przystąpienia do grupy przez osoby, których roszczenia mogą być objęte powództwem grupowym, poprzez złożenie reprezentantowi grupy albo podmiotowi upoważnionemu, w oznaczonym terminie, nie krótszym niż miesiąc, a nie dłuższym niż trzy miesiące od daty ogłoszenia, pisemnego oświadczenia o przystąpieniu do grupy;”;

15) po art. 16 dodaje się art. 16a–16h w brzmieniu:

„Art. 16a. 1. Sąd na pisemny wniosek podmiotu upoważnionego, który uprawdopodobnił roszczenie i zobowiązał się, że uzyskany w ten sposób dowód będzie wykorzystany jedynie na potrzeby toczącego się postępowania, może nakazać pozwanemu lub osobie trzeciej wyjawienie środka dowodowego znajdującego się w jego posiadaniu i służącego stwierdzeniu faktu istotnego dla rozstrzygnięcia.

2. Wniosek o wyjawienie środka dowodowego może złożyć również pozwany, który zobowiązał się, że uzyskany w ten sposób dowód będzie wykorzystany wyłącznie na potrzeby toczącego się postępowania.

3. Sąd na pisemny wniosek pozwanego, o którym mowa w ust. 2, może nakazać podmiotowi upoważnionemu lub osobie trzeciej wyjawienie środka dowodowego znajdującego się w jego posiadaniu i służącego stwierdzeniu faktu istotnego dla rozstrzygnięcia.

4. We wniosku wskazuje się ponadto fakt podlegający stwierdzeniu oraz środek dowodowy wraz z jego możliwie dokładnym opisem. W przypadku wniosku obejmującego kilka środków dowodowych jednego rodzaju wskazuje się w szczególności

ich rodzaj, przedmiot, czas i miejsce powstania, a także inne istotne cechy umożliwiające identyfikację tych środków.

Art. 16b. 1. Wniosek o wyjawienie środka dowodowego może być rozpoznany na posiedzeniu niejawnym.

2. Przed wydaniem postanowienia sąd wysłuchuje podmiotu, który zgodnie z treścią wniosku znajduje się w posiadaniu środka dowodowego, lub żąda od niego oświadczenia na piśmie.

3. Jeżeli wniosek dotyczy wyjawienia przez stronę przeciwną lub osobę trzecią środka dowodowego znajdującego się w aktach sprawy prowadzonej przez organ ochrony konsumentów, w tym organ ochrony konsumentów innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, przed wydaniem postanowienia sąd informuje o wniosku ten organ i wyznacza termin, w którym organ może przedstawić stanowisko co do tego, czy nie zachodzi przesłanka, o której mowa w art. 16c ust. 1 pkt 2.

Art. 16c. 1. Sąd oddala wniosek o wyjawienie środka dowodowego, jeżeli:

- 1) wniosek nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 16a, lub
- 2) wyjawienie środka dowodowego byłoby nieproporcjonalne.

2. Dokonując oceny, czy wyjawienie środka dowodowego byłoby nieproporcjonalne, sąd bierze pod uwagę słuszne interesy stron oraz osoby trzeciej, która według treści wniosku znajduje się w posiadaniu środka dowodowego, a w szczególności:

- 1) zakres, w jakim wniosek o ujawnienie środka dowodowego uzasadniają już stwierdzone fakty i dostępne dowody;
- 2) zakres i koszt wyjawienia środka dowodowego, w szczególności dla osoby trzeciej;
- 3) zapobieganie ogólnemu poszukiwaniu informacji, co do których jest mało prawdopodobne, aby miały znaczenie dla postępowania;
- 4) zakres, w jakim środek dowodowy dotyczy informacji stanowiącej tajemnicę przedsiębiorstwa lub inną tajemnicę podlegającą ochronie prawnej na podstawie odrębnych przepisów, w szczególności odnoszących się do osób trzecich, oraz dostępne środki ochrony takich informacji.

3. W przypadku wniosku o wyjawienie środka dowodowego znajdującego się w aktach sprawy prowadzonej przez organ ochrony konsumentów, w tym organ ochrony konsumentów innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, dokonując oceny, o której mowa w ust. 2, sąd bierze pod uwagę także to, czy:

- 1) wniosek o wyjawienie środka dowodowego określa precyzyjnie charakter, przedmiot oraz treść środka dowodowego;
- 2) strona, która złożyła wniosek o wyjawienie środka dowodowego, rzeczywiście czyni to na potrzeby postępowania grupowego, w którym złożono wniosek;
- 3) wyjawienie środka dowodowego nie wpłynie negatywnie na skuteczność postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dotyczących naruszenia zbiorowych interesów konsumentów lub o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone.

Art. 16d. Jeżeli wniosek dotyczy środka dowodowego znajdującego się w aktach sprawy prowadzonej przez organ ochrony konsumentów, w tym organ ochrony konsumentów innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, sąd prowadzący postępowanie grupowe z powództwa podmiotu upoważnionego, może nakazać temu organowi wyjawienie takiego środka tylko wówczas, gdy jego uzyskanie od strony postępowania jest niemożliwe lub nadmiernie utrudnione.

Art. 16e. 1. W przypadku gdy dowód uzyskany w wyniku wyjawienia środka dowodowego w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego, zawiera tajemnicę przedsiębiorstwa lub inną tajemnicę podlegającą ochronie prawnej na podstawie odrębnych przepisów oraz jest to niezbędne dla zapobieżenia ujawnieniu takiej tajemnicy, sąd, na wniosek obowiązany do wyjawienia środka dowodowego albo z urzędu, może, w drodze postanowienia, w niezbędnym zakresie ograniczyć prawo wglądu do tego dowodu lub określić szczegółowe zasady zapoznawania się z tym dowodem i korzystania z niego, w szczególności ograniczyć lub wyłączyć jego kopiowanie lub utrwalanie w inny sposób.

2. W przypadku zmiany okoliczności, które uzasadniały nakazanie wyjawienia środka dowodowego, obowiązany do wyjawienia środka dowodowego może żądać uchylenia lub zmiany prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie środka dowodowego, jeżeli postanowienie to nie zostało jeszcze wykonane.

3. Na postanowienie sądu w przedmiocie wniosku o wyjawienie środka dowodowego lub o uchylenie lub zmianę prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie środka dowodowego, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji stronom a także osobie trzeciej i organowi ochrony konsumentów, w tym organowi ochrony konsumentów innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obowiązany do wyjawienia środka dowodowego.

Art. 16f. Prawomocne postanowienie nakazujące wyjawienie środka dowodowego w postępowaniu z powództwa podmiotu upoważnionego stanowi tytuł wykonawczy przeciwko obowiązalnemu do wyjawienia środka dowodowego.

Art. 16g. 1. W przypadku gdy w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego strona, w posiadaniu której znajduje się środek dowodowy, lub która może umożliwić jego zabezpieczenie, uchyla się od wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie środka dowodowego lub jego wydania lub dopuszcza się zniszczenia takiego środka w celu udaremnienia jego wyjawienia lub wydania, sąd może:

- 1) uznać za ustalone fakty, które mają zostać stwierdzone przy pomocy tego środka, chyba że strona, która uchyla się od wykonania prawomocnego postanowienia, o którym mowa w ust. 1, wykaże co innego;
- 2) obciążyć tę stronę obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania w całości lub w części, niezależnie od wyniku sprawy.

2. Niezależnie od środków, o których mowa w ust. 1, sąd może także nałożyć na stronę grzywnę w wysokości do 50 000 złotych.

3. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.

4. Niezależnie od grzywny nałożonej na podstawie ust. 2, sąd, w celu przymuszenia strony do wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie środka dowodowego, w postanowieniu może nałożyć na stronę grzywnę w wysokości do 10 000 złotych za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prawomocnego postanowienia.

5. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 4, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.

6. W przypadku gdy w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego osoba trzecia, w posiadaniu której znajduje się środek dowodowy, lub która może umożliwić jego zabezpieczenie, uchyla się od wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie środka dowodowego lub jego wydania lub dopuszcza się zniszczenia takiego środka w celu udaremnienia jego wyjawienia lub wydania, sąd może nałożyć na osobę trzecią grzywnę w wysokości do 50 000 złotych.

7. Niezależnie od grzywny nałożonej na podstawie ust. 6, sąd, w celu przymuszenia osoby trzeciej do wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie lub

wydanie środka dowodowego, w postanowieniu może nałożyć na osobę trzecią grzywnę w wysokości do 10 000 złotych za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prawomocnego postanowienia.

8. Do postanowienia o nałożeniu grzywny na osobę trzecią przepisy ust. 3 i 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 16h. 1. W przypadku gdy strona w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego:

- 1) w złej wierze złożyła wniosek o wyjawienie środka dowodowego lub
- 2) naruszyła ograniczenia dotyczące prawa wglądu, zapoznawania się lub korzystania z dowodu, ustanowione przez sąd zgodnie z art. 16e ust. 1, lub
- 3) wykorzystała dowód w innym celu niż na potrzeby toczącego się postępowania grupowego

– sąd pominie dowód uzyskany na podstawie postanowienia nakazującego wyjawienie tego środka dowodowego wydanego na wniosek tej strony.

2. Strona, która dopuściła się zachowania, o którym mowa w ust. 1, podlega grzywnie w wysokości do 50 000 złotych.

3. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.”;

- 16) w art. 17 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w przypadku, o którym mowa w art. 19a ust. 1.”;

- 17) po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. Na wniosek co najmniej połowy członków grupy sąd może dokonać zmiany podmiotu upoważnionego. Wniosek powinien wskazywać proponowany podmiot upoważniony oraz zawierać jego oświadczenie o wyrażeniu zgody na prowadzenie postępowania na rzecz członków grupy. Przepisy art. 18 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.”;

- 18) po art. 19 dodaje się art. 19a w brzmieniu:

„Art. 19a. 1. Członek grupy, którego dotyczy postępowanie grupowe w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, może w drodze oświadczenia złożonego przed sądem wystąpić z grupy w przypadku zawarcia ugody, jeżeli nie zgadza się z jej warunkami – w terminie dwóch tygodni od dnia poinformowania go o zawartej ugodzie.

2. W przypadku wystąpienia z grupy przez członka grupy sąd umarza postępowanie w zakresie dotyczącym roszczenia tego członka, a w przypadku wydania wyroku przez sąd pierwszej instancji, sąd drugiej instancji uchyla ten wyrok i umarza postępowanie w zakresie dotyczącym roszczenia tego członka.”;

19) w art. 21 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. W razie uwzględnienia powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów sąd w wyroku dodatkowo wyznacza termin na wykonanie wyroku i nakłada na pozwanego obowiązek poinformowania członków grupy o prawomocnym orzeczeniu sądu i zasądzonych roszczeniach lub o zawartej ugodzie.”;

20) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. 1. W sprawach o świadczenia niepieniężne egzekucję zasądzonego świadczenia wszczyna się na wniosek reprezentanta grupy albo podmiotu upoważnionego.

2. Jeżeli zasądzone świadczenie niepieniężne nie zostanie spełnione w terminie sześciu miesięcy, liczonym od dnia uprawomocnienia się wyroku, a w tym czasie reprezentant grupy albo podmiot upoważniony nie wystąpi z wnioskiem o wszczęcie egzekucji, z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności, a także o wszczęcie egzekucji, może wystąpić każdy z członków grupy.”;

21) po art. 23 dodaje się art. 23a–23c w brzmieniu:

„Art. 23a. 1. W razie uwzględnienia powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów sąd w sentencji wyroku:

- 1) uznaje praktykę pozwanego za naruszającą ogólne interesy konsumentów oraz nakazuje pozwanemu zaniechanie jej stosowania i wyznacza termin, w którym pozwany ma zaniechać stosowania tej praktyki, albo
- 2) uznaje praktykę pozwanego za naruszającą ogólne interesy konsumentów oraz wskazuje termin, w którym pozwany zaniechał stosowania tej praktyki.

2. Sąd w sentencji wyroku, o którym mowa w ust. 1, może również nałożyć na pozwanego obowiązek złożenia jednokrotnego albo wielokrotnego oświadczenia w odpowiedniej formie i o odpowiedniej treści o stosowaniu przez pozwanego praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów. Sąd wyznacza termin wykonania nałożonego obowiązku.

Art. 23b. 1. W przypadku opóźnienia w wykonaniu prawomocnego wyroku wydanego w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, sąd w postanowieniu może nałożyć na pozwanego grzywnę w wysokości do 5 000 000 złotych.

2. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.

Art. 23c. 1. Niezależnie od grzywny nałożonej na podstawie art. 23b ust. 1, sąd, w celu przymuszenia pozwanego do wykonania prawomocnego wyroku wydanego w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, w postanowieniu może nałożyć na pozwanego grzywnę w wysokości do 50 000 złotych za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prawomocnego wyroku, nie więcej niż 5 000 000 złotych.

2. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, 1615, 1890 i 1933 oraz z 2024 r. poz. 653) odnośnik nr 1 do tytułu ustawy otrzymuje brzmienie:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża:

- 1) dyrektywę 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz. Urz. WE L 178 z 17.07.2000, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 25, str. 399 oraz Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022, str. 1);
- 2) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 265 z 12.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 135 z 23.05.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2854 z 22.12.2023).”.

Art. 3. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.⁴⁾) do tytułu ustawy dodaje się odnośnik nr 1 w brzmieniu:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 265 z 12.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 135 z 23.05.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2854 z 22.12.2023).”.

Art. 4. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1144, 1532 i 1860) w art. 96 w ust. 1 po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) podmiot upoważniony, o którym mowa w art. 46a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 594 i ...), w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem tych praktyk;”.

Art. 5. W ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 594) wprowadza się następujące zmiany:

1) odnośnik nr 1 do tytułu ustawy otrzymuje brzmienie:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża:

- 1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 r. mającą na celu nadanie organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu skuteczniejszego egzekwowania prawa i zapewnienia należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (Dz. Urz. UE L 11 z 14.01.2019, str. 3);
- 2) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 265 z 12.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 135 z 23.05.2023, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 2023/2854 z 22.12.2023).”;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1429, 1606, 1615, 1667, 1860 i 2760.

2) w art. 4 po pkt 13 dodaje się pkt 13a i 13b w brzmieniu:

„13a) grupowym postępowaniu krajowym – rozumie się przez to sądowe postępowanie cywilne w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem tych praktyk prowadzone przed sądem Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1212 oraz z 2024 r. poz. ...) z powództwa podmiotu upoważnionego wpisanego do rejestru podmiotów upoważnionych, prowadzonego przez Prezesa Urzędu;

13b) grupowym postępowaniu transgranicznym – rozumie się przez to postępowanie w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem tych praktyk z powództwa podmiotu upoważnionego wpisanego do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającej dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1, z późn. zm.⁵⁾), zwanej dalej „dyrektywą 2020/1828”, prowadzone przed sądem albo organem administracyjnym państwa Unii Europejskiej innego niż państwo, w którym podmiot upoważniony został wyznaczony;”;

3) w art. 31 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) wykonywanie zadań w zakresie wyznaczania podmiotów upoważnionych do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych, prowadzenie rejestru tych podmiotów oraz przekazywanie Komisji Europejskiej danych objętych tym rejestrem;”;

4) w art. 32a po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Punkt kontaktowy pośredniczy w przekazywaniu Komisji Europejskiej przez Prezesa Urzędu:

1) wykazu podmiotów upoważnionych, wpisanych do rejestru podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Prezesa Urzędu, uprawnionych do

⁵⁾ Patrz odnośnik nr 3.

- prowadzenia grupowych postępowań transgranicznych, oraz aktualizacji tego wykazu;
- 2) danych o zakończonych krajowych i transgranicznych grupowych postępowaniach, w tym o:
 - a) liczbie i rodzaju grupowych postępowań,
 - b) rodzaju naruszeń będących przedmiotem grupowych postępowań,
 - c) sposobie zakończenia tych postępowań;
 - 3) informacji o zaprzestaniu spełniania przez podmiot upoważniony wpisany do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 warunków wpisu do tego wykazu;
 - 4) informacji o ustalonym wpływie finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego wytoczonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego wpisanego do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828.”;
 - 5) w art. 45 w ust. 2 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:
„9) wytaczania powództw grupowych w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem, o których mowa w art. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, po uprzednim uzyskaniu wpisu do rejestru podmiotów upoważnionych do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych.”;
 - 6) w dziale V dodaje się rozdział 3 w brzmieniu:

„Rozdział 3

Podmiot upoważniony

Art. 46a. Podmiotem upoważnionym jest podmiot wpisany do rejestru podmiotów upoważnionych, zwanego dalej „rejestrem”, oraz podmiot wpisany do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828.

Art. 46b. 1. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru jest uprawniony do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych.

2. Podmiotem upoważnionym wpisanym do rejestru, który jest uprawniony do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych:

- 1) na rzecz klientów podmiotu rynku finansowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1809, 1723 i 1843 oraz z 2024 r. poz. 731),
- 2) w sprawach wynikających z umowy o świadczenie usług lub wykonywania czynności na rzecz osoby fizycznej przez instytucję finansową w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 559)

– jest Rzecznik Finansowy.

3. Do Rzecznika Finansowego nie stosuje się przepisów art. 46c pkt 2 lit. h oraz pkt 3, art. 46e ust. 4 zdanie drugie, art. 46f oraz art. 46h–46r.

Art. 46c. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru:

- 1) określa w regulaminie zasady wnoszenia i rozpatrywania wniosku o wytoczenie powództwa w ramach grupowego postępowania krajowego lub grupowego postępowania transgranicznego, w tym zasady finansowania tego postępowania oraz przekazania dokumentów, które powinny być dołączone do tego wniosku;
- 2) udostępnia do wiadomości publicznej w sposób jasny i zrozumiały, w szczególności na swojej stronie internetowej:
 - a) dane kontaktowe, obejmujące nazwę, adres siedziby oraz adres miejsca wykonywania działalności, jeżeli jest inny niż adres siedziby, a także adres poczty elektronicznej tego podmiotu,
 - b) regulamin, o którym mowa w pkt 1,
 - c) numer wpisu do rejestru,
 - d) informacje o sektorach objętych zakresem działania danego podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których

mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu,

- e) informacje o językach urzędowych, w których jest możliwe złożenie wniosku o wytoczenie powództwa lub przystąpienia do postępowania grupowego,
 - f) informacje o prawie wystąpienia z postępowania grupowego i skutkach tego wystąpienia,
 - g) określenie rodzajów opłat i kosztów związanych z udziałem w postępowaniu grupowym oraz informacje o ich wysokości i zasadach ich naliczania albo informacje o niepobieraniu takich opłat i kosztów,
 - h) informacje na temat źródeł finansowania postępowania przez inne podmioty oraz informacje o źródłach finansowania tego podmiotu upoważnionego,
 - i) informacje na temat skutków prawnych danego sposobu zakończenia postępowania grupowego,
 - j) informacje o przesłankach, na podstawie których podmiot upoważniony może odmówić wytoczenia powództwa,
 - k) informacje o powództwach, jakie zamierza wytoczyć w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych, ze wskazaniem pozwanego oraz rodzajów naruszeń,
 - l) informacje o grupowych postępowaniach krajowych i grupowych postępowaniach transgranicznych, wytoczonych z powództwa tego podmiotu upoważnionego lub prowadzonych z jego udziałem oraz etapie, na jakim postępowania te aktualnie się znajdują, w szczególności o ich zakończeniu,
 - m) informacje o rodzajach naruszeń będących przedmiotem powództw wytoczonych przez ten podmiot upoważniony lub postępowań prowadzonych z jego udziałem w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych;
- 3) posiada opracowane w formie pisemnej zasady należytego reprezentowania konsumentów w grupowym postępowaniu krajowym i grupowym postępowaniu transgranicznym, a także wewnętrzny system kontroli przestrzegania tych zasad, w celu zapobiegania wpływom, o których mowa w art. 46h pkt 5;
- 4) informuje konsumentów objętych grupowym postępowaniem krajowym i grupowym postępowaniem transgranicznym o wynikach postępowania, w szczególności o odrzuceniu lub oddaleniu powództwa przez sąd;

- 5) posiada wewnętrzne regulacje, które są stosowane przez podmiot w ramach prowadzonych grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych, w tym dotyczące przesłanek, na podstawie których podmiot może odmówić wytoczenia powództwa.

Art. 46d. 1. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru przed wytoczeniem powództwa w ramach grupowego postępowania krajowego w przypadku, o którym mowa w art. 1a ust. 1–3 lub ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, zawiadamia o tym na piśmie Prezesa Urzędu.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, poza oznaczeniem podmiotu upoważnionego, zawiera informacje o:

- 1) rodzaju powództwa;
- 2) okolicznościach uzasadniających wytoczenie powództwa ze wskazaniem w szczególności:
 - a) opisu naruszenia,
 - b) okresu trwania naruszenia lub posiadanych informacji o okresie trwania naruszenia,
 - c) społecznych, ekonomicznych lub prawnych skutkach naruszenia lub posiadanych informacji o takich skutkach,
 - d) przepisach, które zostały naruszone przez przedsiębiorcę;
- 3) żądaniach pozwu;
- 4) przedsiębiorcy, przeciwko któremu pozew ma być skierowany.

3. W przypadku gdy zawiadomienie nie zawiera wszystkich informacji, o których mowa w ust. 2, Prezes Urzędu wzywa podmiot upoważniony do ich uzupełnienia w terminie nie dłuższym niż 14 dni. W przypadku gdy zawiadomienie nie zostanie uzupełnione w terminie wyznaczonym przez Prezesa Urzędu, podmiotowi upoważnionemu nie przedstawia się informacji, o których mowa w ust. 4.

4. Prezes Urzędu w związku z zawiadomieniem, o którym mowa w ust. 1, przedstawia podmiotowi upoważnionemu:

- 1) informację, czy w związku ze wskazanym w zawiadomieniu tym samym naruszeniem przez tego samego przedsiębiorcę toczy się postępowanie przed Prezesem Urzędu;
- 2) inne niż określona w pkt 1 informacje istotne z punktu widzenia wytaczanego powództwa.

5. Informacje, o których mowa w ust. 4, Prezes Urzędu przekazuje podmiotowi upoważnionemu w terminie 30 dni od dnia złożenia zawiadomienia. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin ten może ulec wydłużeniu do 3 miesięcy od dnia złożenia zawiadomienia.

6. Informacji, o których mowa w ust. 4, nie sporządza się w przypadku wszczęcia wobec podmiotu upoważnionego przez Prezesa Urzędu postępowania na podstawie art. 46n ust. 1 albo art. 46o ust. 1.

7. Przepisy ust. 1–5 stosuje się odpowiednio do podmiotu upoważnionego wpisanego do prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 wykazu podmiotów upoważnionych wyznaczonych do prowadzenia grupowych postępowań transgranicznych w państwach członkowskich Unii Europejskiej innych niż Rzeczpospolita Polska, w przypadku zamiaru wytoczenia przez ten podmiot przed sądem Rzeczypospolitej Polskiej powództwa w ramach postępowania grupowego w przypadku, o którym mowa w art. 1a ust. 1–3 lub ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

Art. 46e. 1. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru sporządza i przekazuje Prezesowi Urzędu sprawozdanie ze swojej działalności w zakresie powództw wytoczonych w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych.

2. Sprawozdanie sporządza się za każdy rok kalendarzowy i przekazuje Prezesowi Urzędu w terminie do dnia 30 kwietnia roku następnego po roku, którego sprawozdanie dotyczy.

3. Sprawozdanie zawiera informacje:

- 1) o liczbie wniosków o wytoczenie powództw w ramach grupowego postępowania krajowego oraz o liczbie wniosków o wytoczenie powództw w ramach grupowego postępowania transgranicznego, które wpłynęły do podmiotu upoważnionego, ze wskazaniem naruszeń, których dotyczą;
- 2) o liczbie powództw wytoczonych w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych, w tym na podstawie wniosków, o których mowa w pkt 1, oraz sposobach zakończenia tych postępowań;
- 3) o rodzaju naruszeń i przedsiębiorcach, wobec których zostały wytoczone powództwa w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych;

- 4) o liczbie wniosków, którym nie nadano biegu, wraz ze wskazaniem przesłanek, na podstawie których nastąpiła odmowa wytoczenia powództwa;
- 5) ocenę skuteczności grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych prowadzonych z powództwa wytoczonego przez podmiot upoważniony, ze wskazaniem przewidywanych sposobów poprawy tej skuteczności;
- 6) o liczbie, przedmiocie i rozstrzygnięciu skarg i wniosków, które wpłynęły do podmiotu upoważnionego w związku z wytoczonymi powództwami.

4. Jeżeli podmiot upoważniony nie przekazał sprawozdania, o którym mowa w ust. 2, lub przekazane sprawozdanie nie zawiera informacji, o których mowa w ust. 3, Prezes Urzędu wzywa podmiot upoważniony do przekazania lub uzupełnienia sprawozdania w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. W wezwaniu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, Prezes Urzędu poucza podmiot upoważniony, że nieprzekazanie lub nieuzupełnienie sprawozdania w terminie spowoduje wszczęcie przez Prezesa Urzędu postępowania, o którym mowa w art. 46n.

Art. 46f. 1. Zadania podmiotu upoważnionego wpisanego do rejestru mogą być finansowane w szczególności ze środków stanowiących:

- 1) opłaty pobierane od konsumentów, według zasad określonych w regulaminie, o którym mowa w art. 46c pkt 1;
- 2) wpłaty od przedsiębiorców, jeżeli jest spełniony warunek, o którym mowa w art. 46h pkt 5.

2. W przypadku finansowania zadań podmiotu upoważnionego ze środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, podmiot upoważniony zawiera z przedsiębiorcą lub grupą przedsiębiorców, finansującymi te zadania umowę, która określa wysokość wynagrodzenia przedsiębiorcy lub grupy przedsiębiorców. Wynagrodzenie to nie może być wyższe niż 30 % kwoty zasądzonego roszczenia na rzecz powoda w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów wytoczonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

3. Finansowanie zadań podmiotu odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571).

Art. 46g. 1. Rejestr prowadzi Prezes Urzędu.

2. Rejestr jest jawny i zawiera:

- 1) nazwę podmiotu upoważnionego, jego zadania statutowe, adres siedziby oraz adres miejsca wykonywania działalności, jeżeli jest inny niż adres siedziby, a także adres strony internetowej;
- 2) informację o sektorach objętych zakresem działania podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu.

Art. 46h. O wpis do rejestru może ubiegać się podmiot, który łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) jest osobą prawną;
- 2) jego zadaniem statutowym jest działalność na rzecz zapewnienia ochrony interesów konsumentów zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu;
- 3) prowadzi niezarobkową działalność na rzecz ochrony interesów konsumentów od co najmniej 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o wpis do rejestru i daje rękojmię właściwego prowadzenia tej działalności;
- 4) nie jest objęty postępowaniem upadłościowym ani nie został uznany za niewypłacalny w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520 oraz z 2023 r. poz. 825, 1723, 1843 i 1860);
- 5) jest niezależny i nie podlega wpływom innych podmiotów, w szczególności przedsiębiorców, które mogłyby odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia grupowego postępowania krajowego lub grupowego postępowania transgranicznego, również w przypadku finansowania przez inne podmioty, i w tym celu posiada ustalone procedury odnoszące się do konfliktów interesów tego podmiotu, podmiotów go finansujących oraz konsumentów;
- 6) udostępnia publicznie, stosując prosty i zrozumiały język, za pośrednictwem wszelkich stosownych środków, a w szczególności na swojej stronie internetowej, informacje, które wskazują, że spełnia on warunki, o których mowa w pkt 1–5, oraz

informacje o źródłach swojego finansowania, o strukturze organizacyjnej, zarządczej i członkostwa, o swoich zadaniach statutowych, a także o swojej działalności.

Art. 46i. 1. Wpis do rejestru następuje na wniosek podmiotu zawierający:

- 1) nazwę podmiotu, adres siedziby oraz adres miejsca wykonywania działalności, jeżeli jest inny niż adres siedziby, a także adres strony internetowej;
- 2) dokument potwierdzający spełnianie warunku, o którym mowa w art. 46h pkt 1;
- 3) dokumenty dotyczące struktury podmiotu upoważnionego, źródeł i sposobów jego finansowania oraz zasad wynagradzania osób, które działają na rzecz ochrony konsumentów w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych w tym podmiocie oraz o podmiotach, z którymi wiąże ich podległość służbowa albo inny stosunek prawny;
- 4) wewnętrzne regulacje, które są stosowane przez podmiot w ramach prowadzonych grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych, w tym dotyczące przesłanek, na podstawie których podmiot może odmówić wytoczenia powództwa;
- 5) informację, czy podmiot ten pobiera opłaty od konsumentów zainteresowanych przystąpieniem do grupy, na rzecz której jest wytaczane powództwo w ramach grupowego postępowania krajowego lub grupowego postępowania transgranicznego, ze wskazaniem rodzaju tych opłat i ich wysokości;
- 6) informację o sektorach objętych zakresem działania podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu.

2. Do wniosku o wpis do rejestru podmiot dołącza:

- 1) statut;
- 2) dokumenty potwierdzające spełnianie warunku, o którym mowa w art. 46h pkt 5;
- 3) oświadczenie, że nie toczy się wobec niego postępowanie upadłościowe oraz że nie jest on niewypłacalny w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe;
- 4) dokument opisujący zasady reprezentowania konsumentów w postępowaniu grupowym i wewnętrzny system kontroli ich przestrzegania, o których mowa w art. 46c pkt 3.

Art. 46j. Wniosek o wpis do rejestru składa się na piśmie w postaci papierowej albo w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Art. 46k. 1. Jeżeli z treści wniosku o wpis do rejestru wynika, że wnioskodawca nie spełnia warunków, o których mowa w art. 46h, Prezes Urzędu wydaje decyzję o odmowie dokonania wpisu do rejestru, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące.

2. Jeżeli wniosek nie spełnia warunków, o których mowa w art. 46i, Prezes Urzędu wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. W przypadku nieuzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie, wniosek ten pozostawia się bez rozpoznania.

Art. 46l. 1. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru jest obowiązany informować Prezesa Urzędu o zmianach danych będących podstawą wpisu do rejestru, o których mowa w art. 46h, nie później niż w terminie 14 dni od dnia wystąpienia zmian.

2. Prezes Urzędu niezwłocznie dokonuje zmian danych objętych rejestrem, nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1.

3. Jeżeli z informacji, o których mowa w ust. 1, wynika, że podmiot upoważniony nie spełnia warunków, o których mowa w art. 46h, stosuje się przepis art. 46o.

Art. 46m. Prezes Urzędu wykreśla podmiot upoważniony z rejestru:

- 1) z urzędu – w przypadkach, o których mowa w art. 46n i art. 46o;
- 2) na wniosek podmiotu upoważnionego.

Art. 46n. 1. W przypadku gdy podmiot upoważniony wpisany do rejestru nie wykonuje obowiązków określonych w art. 46c lub art. 46l ust. 1, lub mimo wezwania, o którym mowa w art. 46e ust. 4, nie wykonuje obowiązku przekazania sprawozdania, o którym mowa w art. 46e ust. 1, lub przekazuje sprawozdanie niezawierające informacji, o których mowa w art. 46e ust. 3, Prezes Urzędu wszczyna postępowanie w sprawie wykreślenia podmiotu upoważnionego z rejestru i wzywa ten podmiot do wykonania tych obowiązków lub złożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 30 dni.

2. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu wydaje decyzję o wykreśleniu podmiotu upoważnionego z rejestru.

Art. 46o. 1. W przypadku gdy podmiot upoważniony wpisany do rejestru przestał spełniać warunki określone w art. 46h, Prezes Urzędu wszczyna postępowanie w sprawie wykreślenia podmiotu upoważnionego z rejestru i wzywa ten podmiot do dostosowania działalności do tych warunków lub złożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie.

2. Jeżeli podmiot upoważniony mimo wezwania, o którym mowa w ust. 1, nie spełnia warunków, o których mowa w art. 46h, Prezes Urzędu wydaje decyzję o wykreśleniu podmiotu upoważnionego z rejestru.

Art. 46p. 1. Postępowanie w sprawie wykreślenia podmiotu upoważnionego z rejestru powinno być zakończone w terminie 4 miesięcy od dnia jego wszczęcia. Przepisy art. 35–38 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) stosuje się odpowiednio.

2. Decyzji o wykreśleniu podmiotu upoważnionego z rejestru może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli wymaga tego ważny interes konsumentów.

Art. 46q. Od decyzji, o których mowa w art. 46k ust. 1, art. 46n ust. 2 i art. 46o ust. 2, odpowiednio wnioskodawcy lub podmiotowi upoważnionemu służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Art. 46r. 1. Prezes Urzędu co najmniej raz na pięć lat weryfikuje:

- 1) spełnianie przez podmioty upoważnione wpisane do rejestru warunków uprawniających do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych;
- 2) prawidłowość wykonywania działalności przez podmioty upoważnione wpisane do rejestru, w szczególności przez analizę sprawozdań z ich działalności.

2. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w razie:

- 1) zgłoszenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej lub Komisję Europejską, że podmiot upoważniony wpisany do rejestru uprawniony do prowadzenia grupowego postępowania transgranicznego nie spełnia warunków określonych w art. 46h,
- 2) przekazania przez sąd odpisu zarządzenia lub postanowienia na podstawie art. 10aa ust. 7 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, dotyczącego postępowania prowadzonego z udziałem podmiotu upoważnionego wpisanego do rejestru

– Prezes Urzędu dokonuje weryfikacji, o której mowa w ust. 1, bez zbędnej zwłoki.

Art. 46s. 1. Prezes Urzędu przekazuje Komisji Europejskiej wykaz podmiotów upoważnionych, uprawnionych do prowadzenia grupowych postępowań transgranicznych zawierający dane objęte rejestrem, o których mowa w art. 46g ust. 2, oraz informacje o każdej zmianie tych danych, w celu umieszczenia ich w wykazie

podmiotów upoważnionych prowadzonym przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828.

2. Prezes Urzędu corocznie przekazuje Komisji Europejskiej informacje na temat:

- 1) liczby i rodzaju zakończonych grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych;
- 2) rodzaju naruszeń będących przedmiotem postępowań, o których mowa w pkt 1;
- 3) sposobu zakończenia postępowań, o których mowa w pkt 1.

3. Na wniosek Prezesa Urzędu sąd lub właściwe organy przekazują niezbędne informacje w zakresie, o którym mowa w ust. 2.

4. Prezes Urzędu przekazuje Komisji Europejskiej informacje o zaprzestaniu spełniania przez podmiot upoważniony wpisany do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 przesłanek, na podstawie których został wpisany do tego wykazu. Informacje te Prezes Urzędu przekazuje niezwłocznie po ich powzięciu.

5. Prezes Urzędu przekazuje niezwłocznie Komisji Europejskiej informacje o ustalonym wpływie finansowania przez inny podmiot podmiotu upoważnionego na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego wytoczonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego wpisanego do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828.

6. Informacje, o których mowa w ust. 1–5, Prezes Urzędu przekazuje Komisji Europejskiej za pośrednictwem punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 32a ust. 1.

Art. 46t. Prezes Urzędu umieszcza na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów adres strony internetowej Komisji Europejskiej, na której publikowany jest wykaz podmiotów upoważnionych prowadzony przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828.”;

- 7) w art. 99b dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Nie wydaje się postanowienia, o którym mowa w ust. 2, w zakresie tożsamym z zarzutami zawartymi w powództwie przeciwko temu samemu przedsiębiorcy w związku ze stosowaniem przez niego we wzorcach umów zawieranych z konsumentami tego samego postanowienia umownego wytoczonemu w postępowaniu grupowym przez podmiot upoważniony w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających

ogólne interesy konsumentów, o którym mowa w art. 1a ust. 1 albo ust. 3, albo ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.”;

8) w art. 101 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Nie wydaje się postanowienia, o którym mowa w ust. 2, w zakresie tożsamym z zarzutami zawartymi w powództwie przeciwko temu samemu przedsiębiorcy w związku ze stosowaniem tej samej praktyki wytoczonym przez podmiot upoważniony w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, o którym mowa w art. 1a ust. 1 albo ust. 3, albo ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.”.

Art. 6. Do spraw prowadzonych w postępowaniu grupowym wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i do tego dnia niezakończonych stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 7. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z urzędu wpisuje Rzecznika Finansowego do rejestru podmiotów upoważnionych, o którym mowa w art. 46g ustawy zmienianej w art. 5. Informację o wpisie Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przesyła niezwłocznie Rzecznikowi Finansowemu.

Art. 8. Po raz pierwszy informacje, o których mowa w art. 46s ust. 2 ustawy zmienianej w art. 5, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przekazuje Komisji Europejskiej do dnia 26 czerwca 2027 r.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel regulacji

Niniejszy projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw ma na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającej dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020 str. 1, z późn. zm.) – zwanej dalej „dyrektywą 2020/1828”.

Dyrektywa 2020/1828 stanowi wynik oceny skuteczności unijnego prawa konsumenckiego przeprowadzonej w ramach programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT ang. *Regulatory Fitness and Performance Program*) – obejmującej m.in. dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/22/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk (dalej: „dyrektywa 2009/22”). W ramach tej oceny stwierdzono, że ze względu na postępującą globalizację i cyfryzację wzrasta ryzyko naruszeń prawa Unii Europejskiej. Intensywny handel zagraniczny i strategie handlowe powodują, że naruszenia te wpływają na konsumentów w więcej niż jednym państwie, a dotychczasowe regulacje są niewystarczające.

Dyrektywa 2020/1828 zakłada wzmocnienie mechanizmu ochrony zbiorowych interesów konsumentów przez umożliwienie upoważnionym podmiotom działającym na rzecz ochrony konsumentów, wyznaczonym przez państwa członkowskie Unii Europejskiej, występowania z powództwami wytaczanymi w imieniu i na rzecz konsumentów. W ramach takiego powództwa można będzie dochodzić wobec przedsiębiorcy na drodze sądowej zaniechania stosowania praktyk naruszających interesy konsumentów, jak również jednocześnie zaniechania stosowania praktyk naruszających interesy konsumentów i roszczeń związanych z tym naruszeniem.

Szczegółowe cele dyrektywy Komisja Europejska określiła w uzasadnieniu wniosku dyrektywy z dnia 11 kwietnia 2018 r wraz z dołączoną do tego dokumentu oceną skutków regulacji. Oprócz ww. celów chodzi także o zmniejszenie liczby naruszeń prawa Unii Europejskiej i dzięki temu polepszenie przestrzegania prawa i eliminację szkód ponoszonych przez konsumentów, a także zwiększenie wykorzystania powództw przedstawicielskich w odniesieniu do naruszeń o konsekwencjach transgranicznych.

Zakres przedmiotowy postępowań wytaczanych w ramach powództw przedstawicielskich, zgodnie z dyrektywą 2020/1828, określa załącznik I do tej dyrektywy.

Wychodząc naprzeciw różnorodności tradycji prawnych poszczególnych państw członkowskich, dyrektywa 2020/1828 umożliwia państwom członkowskim pozostawienie dotychczasowych systemów dochodzenia roszczeń zbiorowych funkcjonujących w tych państwach. Natomiast oprócz takiej procedury musi istnieć również taka, która będzie odpowiadać warunkom określonym w dyrektywie 2020/1828. Wybór, czy wdrażając dyrektywę 2020/1828, państwo członkowskie pozostawi dotychczasowe procedury czy też je zmieni, pozostawiono uznaniu tego państwa.

Wdrożenie dyrektywy 2020/1828 do prawa polskiego wymaga dokonania zmian w obowiązujących przepisach następujących ustaw:

- 1) ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1212), zwanej dalej „ustawą o dochodzeniu roszczeń”;
- 2) ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 594), zwanej dalej „ustawą uokik” oraz
- 3) ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1144, z późn. zm.).

II. Obecny stan prawny

Ochrona zbiorowych interesów konsumentów w zakresie dochodzenia roszczeń wobec przedsiębiorców opiera się obecnie na modelu wynikającym z implementacji dyrektywy 2009/22. Model ten nie przewiduje możliwości dochodzenia roszczeń o charakterze odszkodowawczym, umożliwiając jedynie wytaczanie powództw (postępowań) o zaniechanie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przez wskazane przez państwa członkowskie upoważnione podmioty. W Polsce rozwiązanie to zostało implementowane w ustawie uokik, w której zostało przewidziane odrębne postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, prowadzone z urzędu przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej „Prezesem Urzędu”).

Ustawa uokik definiuje praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów oraz normuje przebieg postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Postępowanie jest wszczynane z urzędu przez organ administracji publicznej – Prezesa Urzędu, który obecnie ma wyłączną kompetencję w tym zakresie. Rozstrzygnięcie wydawane przez Prezesa Urzędu w formie decyzji administracyjnej może być poddane kontroli sądów

powszechnych – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „SOKIK”), a w dalszej kolejności może być skierowane do Sądu Apelacyjnego (dalej „SA”) w Warszawie. Możliwe jest również złożenie skargi kasacyjnej od wyroku SA do Sądu Najwyższego.

Zgodnie z przepisami art. 26–28 ustawy uokik, w ramach prowadzonego postępowania, Prezes Urzędu może wydać decyzję:

- 1) o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazać jej zaniechania (art. 26);
- 2) o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów stwierdzającej zaniechanie jej stosowania (art. 27);
- 3) zobowiązującą przedsiębiorcę do podjęcia bądź zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów (art. 28).

Każda z ww. decyzji może zawierać elementy dodatkowe służące zapewnieniu ich skuteczności, np. zobowiązanie przedsiębiorcy do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji (jako środek usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów) czy nakazanie publikacji decyzji, na koszt przedsiębiorcy.

Ponadto Prezes Urzędu jest uprawniony, w drodze decyzji, do nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej w wysokości nie większej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary (art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy uokik). Karą pieniężną może zostać obciążona także osoba zarządzająca przedsiębiorstwem, jeżeli osoba ta w ramach sprawowania swojej funkcji w czasie stwierdzonego naruszenia umyślnie dopuściła się przez swoje działanie bądź zaniechanie do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (art. 106b ust. 1 ustawy uokik).

W procedurze postępowania prowadzonego przez Prezesa Urzędu nie jest możliwe dochodzenie roszczeń odszkodowawczych (naprawczych) związanych ze stosowaniem przez przedsiębiorcę szkodliwych praktyk. Z kolei ustawa o dochodzeniu roszczeń stanowi podstawę do dochodzenia roszczeń wyłącznie przez grupę co najmniej 10 osób. Nie jest możliwe w obecnym stanie prawnym dochodzenie w jednym postępowaniu zarówno nakazu zaniechania przez przedsiębiorcę stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, jak i roszczeń odszkodowawczych.

Rozwiązania przyjęte w dyrektywie 2020/1828 pozwalają na pozostawienie obecnego modelu publicznoprawnej ochrony zbiorowych interesów konsumentów w postaci ww. działań

podejmowanych przez Prezesa Urzędu z urzędu na podstawie ustawy uokik. Niezależnie od powyższego implementacja rozwiązań przewidzianych w dyrektywie 2020/1828 wymaga modyfikacji obecnego systemu ochrony konsumentów, polegającej na wprowadzeniu postępowania na wniosek i w związku z tym powołania odpowiednich podmiotów upoważnionych do wytaczania powództw przedstawicielskich (podmiotów kwalifikowanych). Zgodnie z dyrektywą 2020/1828 (art. 4–6) powództwa przedstawicielskie mogą być wytaczane na wniosek przez wyznaczane przez państwa członkowskie upoważnione podmioty, takie jak w szczególności niezależne organizacje publiczne bądź organizacje konsumenckie.

Uwzględniając cel dyrektywy 2020/1828, jakim jest zapewnienie efektywności proceduralnej przez umożliwienie konsumentom zbiorowego dochodzenia roszczeń w sprawie nakazu zaprzestania bezprawnych praktyk oraz dochodzenia roszczeń odszkodowawczych o charakterze cywilnoprawnym, proponuje się pozostawienie kompetencji Prezesa Urzędu do prowadzenia postępowań w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów z urzędu oraz stworzenie równoległego systemu sądowego, w którym byłyby dochodzone zarówno grupowe nakazy zaprzestania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz roszczenia odszkodowawcze.

III. Różnica między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Projektowane rozwiązania mające na celu wdrożenie dyrektywy 2020/1828 przewidują, obok dotychczasowego modelu ochrony zbiorowych interesów konsumentów opartego na postępowaniu prowadzonym przez Prezesa Urzędu, wprowadzenie modelu wytaczania powództw przeciwko przedsiębiorcom przed sądem powszechnym w ramach grupowego postępowania krajowego i grupowego postępowania transgranicznego, tj. takiego, w którym występuje element zagraniczny (postępowanie to bowiem jest prowadzone przed sądem albo organem administracyjnym państwa Unii Europejskiej innego niż państwo, w którym podmiot upoważniony został wyznaczony).

W postępowaniu grupowym zarówno krajowym, jak i transgranicznym, jako że ma się ono odbywać w procedurze cywilnej, można będzie dochodzić nie tylko stwierdzenia stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, ale co istotne, także roszczeń o charakterze odszkodowawczym.

Według projektowanych przepisów działający w interesie konsumentów podmiot upoważniony będzie mógł dochodzić wobec przedsiębiorcy stwierdzenia stosowania praktyk naruszających

ogólne interesy konsumentów, a także roszczeń związanych z ich stosowaniem, zarówno w osobnych powództwach, jak i w jednym.

Postępowania grupowe wszczynane przez podmiot upoważniony na rzecz konsumentów mają gwarantować profesjonalne, szybkie i stosunkowo ograniczone kosztowo rozwiązywanie spraw związanych z ochroną konsumentów.

W związku z powyższym i wymogami dyrektywy 2020/1828 zostały zaproponowane zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym przede wszystkim w zakresie określenia:

- legitymacji procesowej podmiotu upoważnionego,
- uprawnień Prezesa Urzędu w związku z toczącym się postępowaniem,
- obowiązku wystąpienia przedsądowego przed skierowaniem sprawy na drogę sądową,
- dopuszczalności i granic wynagrodzenia, jakiego od członków grupy (konsumentów) może żądać podmiot upoważniony,
- niezbędnych elementów pozwu,
- kwestii środków dowodowych i tajemnicy przedsiębiorcy,
- kosztów procesu,
- kontroli finansowania podmiotu upoważnionego,
- skutków przystępowania i występowania członków grupy (konsumentów) z toczącego się postępowania,
- informowania konsumentów o wynikach postępowania,
- sankcji wobec przedsiębiorcy w związku z niewykonaniem wyroku sądu.

Zmiany projektowane w ustawie uokik zawierają kwestie związane z wyznaczaniem podmiotów upoważnionych, prowadzeniem rejestru podmiotów upoważnionych przez Prezesa Urzędu, zwanego dalej „Rejestrem”, sprawozdawczością oraz obowiązkami informacyjnymi podmiotów upoważnionych wobec konsumentów i Prezesa Urzędu, a także Prezesa Urzędu wobec Komisji Europejskiej.

Zakres przedmiotowy spraw będących przedmiotem powództw grupowych będzie odpowiadał zakresowi określonemu w załączniku I do dyrektywy 2020/1828.

Podmiotami upoważnionymi do wytaczania powództw grupowych transgranicznych oraz podmiotami upoważnionymi do wytaczania powództw grupowych krajowych mogą być podmioty spełniające kryteria fachowości i niezależności, tj.:

- przez 12 miesięcy przed skierowaniem sprawy do sądu podmiot ma prowadzić rzeczywistą działalność niezarobkową na rzecz ochrony interesów konsumentów, zapewniając właściwe prowadzenie tej działalności;
- zadaniem statutowym podmiotu jest działalność na rzecz zapewnienia ochrony interesów konsumentów zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828;
- jego działanie nie jest w celu osiągnięcia zysku;
- podmiot nie jest objęty postępowaniem upadłościowym ani nie został uznany za niewypłacalny;
- podmiot jest niezależny i nie podlega wpływom osób innych niż konsumenci, w szczególności przedsiębiorców, które mogłyby odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia powództwa grupowego, również w przypadku finansowania przez strony trzecie, i w tym celu dysponuje ustalonymi procedurami, aby zapobiegać takim wpływom oraz aby zapobiegać konfliktom interesów między jego interesami, interesami podmiotów go finansujących i interesami konsumentów;
- podmiot udostępnia publicznie, stosując prosty i zrozumiały język, za pośrednictwem wszelkich stosownych środków, a w szczególności na swojej stronie internetowej, informacje, które wykazują, że spełnia on kryteria, oraz informacje o ogólnych źródłach swojego finansowania, o strukturze organizacyjnej, zarządczej i członkostwa, swoich zadaniach statutowych, a także swojej działalności.

Nałożenie na podmioty określonych wymogów kwalifikujących je do wytaczania transgranicznych powództw grupowych wynika wprost z regulacji dyrektywy 2020/1828 (art. 4 ust. 3). Jednocześnie dyrektywa 2020/1828 pozwala, aby państwo członkowskie rozciągnęło stosowanie wspomnianych kryteriów na podmioty wytaczające krajowe powództwa grupowe (art. 4 ust. 5).

Taki podmiot będzie składał wniosek do Prezesa Urzędu o wpis do Rejestru, co ma stanowić podstawę weryfikacji przez Prezesa Urzędu tej organizacji pod względem spełniania wymaganych przesłanek. Podmioty upoważnione wpisane do Rejestru będą jednocześnie wpisywane do wykazu podmiotów upoważnionych, zwanego dalej „Wykazem KE”, prowadzonego przez Komisję Europejską. Oznacza to, że te same kryteria warunkujące uzyskanie statusu podmiotu upoważnionego będą wymagane zarówno w celu prowadzenia grupowych postępowań krajowych, jak i grupowych postępowań transgranicznych.

Zatem wpisanie podmiotu do Rejestru podmiotów upoważnionych będzie tożsame z wyznaczeniem tej organizacji przez Prezesa Urzędu jako podmiotu upoważnionego do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych. W praktyce podmiot upoważniony do wytaczania powództw krajowych będzie jednocześnie podmiotem upoważnionym do wytaczania powództw transgranicznych, chyba że podmiot we wniosku wyraźnie zaznaczy, że chce wytaczać powództwa wyłącznie o charakterze krajowym albo tylko transgranicznym.

Podmiot upoważniony należy odróżnić od reprezentanta grupy, którym zgodnie z przepisem art. 4 ust. 2 ustawy o dochodzeniu roszczeń może być osoba będąca członkiem grupy albo powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w zakresie przysługujących im uprawnień. Rzecznik konsumentów może być reprezentantem grupy tylko w zakresie przysługujących mu uprawnień – a te określa art. 63³ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm., zwanej dalej „k.p.c.”) oraz art. 42 ust. 2 ustawy uokik, które przyznają rzecznikowi konsumentów w sprawach o ochronę konsumentów prawo wytaczania powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępowania, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów, w każdym jego stadium.

W wyniku wejścia w życie w dniu 16 marca 2023 r. zmian w ustawie o dochodzeniu roszczeń, dokonanej ustawą z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2640), reprezentantem grupy w zakresie klientów podmiotu rynku finansowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1809, z późn. zm.), a także wynikających z umowy o świadczenie usług lub wykonywania czynności na rzecz osoby fizycznej przez instytucję finansową w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 559) może być Rzecznik Finansowy.

Wprowadzona zmiana została dokonana w celu umożliwienia wyspecjalizowanemu podmiotowi zajmującemu się ochroną konsumentów na rynku finansowym, którym jest Rzecznik Finansowy, prawa do wytaczania powództw w ramach postępowania grupowego. Uwzględniając powyższe, w projekcie przewiduje się, że podmiotem upoważnionym wyznaczonym przez Prezesa Urzędu do wytaczania powództw w ramach grupowych

postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych w zakresie ochrony konsumentów rynku finansowego będzie także Rzecznik Finansowy.

1. Obowiązki informacyjne podmiotów upoważnionych i pozwanych przedsiębiorców

Podmioty upoważnione będą miały określone obowiązki informacyjne dotyczące powództw grupowych. Obowiązki te będą obejmowały konieczność udostępniania, w szczególności na ich stronach internetowych, informacji o powództwach, które podmiot upoważniony zamierza wytoczyć, o trwających powództwach, ich rodzaju i etapie, a także wynikach powództwa. Informacje te będą obejmowały także wyjaśnienie przedmiotu powództwa, określenie możliwych lub rzeczywistych skutków prawnych danego powództwa grupowego, opis grupy konsumentów, których dotyczy powództwo grupowe, oraz opis niezbędnych kroków, które mają podjąć zainteresowani konsumenci, w tym o zabezpieczeniu niezbędnych dowodów. Podmiot upoważniony będzie także zobowiązany podać wśród tych informacji informację o możliwości dołączenia przez konsumentów do konkretnego powództwa grupowego w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem przez przedsiębiorcę określonej praktyki.

Dyrektywa 2020/1828 przewiduje możliwość nałożenia przez sąd na pozwanego przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia interesów konsumentów, obowiązków informacyjnych dotyczących prawomocnych wyroków/ugód pod warunkiem, że konsumenci objęci tym powództwem nie są informowani o tych kwestiach w inny sposób. Projekt zakłada, że sąd, w przypadku uwzględnienia powództwa, może zobowiązać pozwanego przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia interesów konsumentów, do poinformowania indywidualnych konsumentów objętych danym powództwem dotyczących roszczeń o prawomocnym wyroku lub zatwierdzonej ugodzie. Przedsiębiorca będzie miał również obowiązek poinformowania indywidualnych konsumentów o przysługujących im uprawnieniach wynikających z wyroku/ugody oraz procedurze realizacji zasądzonych środków naprawczych (roszczeń odszkodowawczych). Obowiązek ten będzie realizowany wobec konkretnych konsumentów objętych danym powództwem. Informacje zamieszczane przez podmioty upoważnione oraz zawarte w wykazie postępowań grupowych będących w toku oraz prawomocnie zakończonych, udostępnionym w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Sprawiedliwości, będą natomiast skierowane do ogółu.

2. Kompetencje Prezesa Urzędu

Do obowiązków Prezesa Urzędu będzie należało rozpatrywanie wniosków podmiotów ubiegających się o wyznaczenie na podmiot upoważniony, wyznaczanie takich podmiotów,

prowadzenie i przekazywanie Komisji Europejskiej listy podmiotów upoważnionych wyznaczonych do wytaczania transgranicznych powództw grupowych, upublicznienie tej listy oraz kontrola (co najmniej raz na 5 lat) spełnienia przez te podmioty wymogów statuujących bycie podmiotem upoważnionym (zmiana ustawy uokik).

Ponadto proponuje się dodanie nowego rozdziału regulującego kwestie związane z wyznaczaniem podmiotów upoważnionych, prowadzeniem Rejestru, sprawozdawczością oraz obowiązkami informacyjnymi podmiotów upoważnionych i pozwanych przedsiębiorców.

IV. Szczegółowy opis proponowanych zmian

I. Zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym

1) Zakres regulacji, definicje, wyłączenia (art. 1 ust. 2 – art. 4 ust. 2a)

Art. 1 pkt 2 lit. a (zmiana art. 1 ust. 2; zakres przedmiotowy – rozszerzenie)

Proponuje się rozszerzenie katalogu spraw z zakresu ochrony konsumentów, w których ma zastosowanie ustawa o dochodzeniu roszczeń, o sprawy o stwierdzenia stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, a także o sprawy o roszczenia związane z ich stosowaniem. W związku z tym w postępowaniu przed sądem okręgowym będzie można żądać stwierdzenia stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub roszczeń związanych ze stosowaniem takich praktyk (w przypadku, gdy naruszenie ogólnych interesów konsumentów zostało już stwierdzone w tym samym lub w innym postępowaniu). Sprawy te będą miały tym samym charakter konsumencki.

Powyższe rozwiązanie jest zgodne z wymogiem art. 1 ust. 2 dyrektywy 2020/1828 w zakresie zapewnienia możliwości wytaczania powództw grupowych do celów zarówno środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk, jak i środków naprawczych.

W zakresie dostosowania nomenklatury użytej w projektowanym art. 1 ust. 4 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym do art. 2 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 w kwestii określenia skutków naruszeń przepisów prawa, o których mowa we wskazanym przepisie dyrektywy, należy stwierdzić, że w proponowanym art. 1 ust. 4 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym w odniesieniu do praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów celowo posłużono się wyrażeniem „narusza lub może naruszać” takie interesy zamiast użytego w art. 2 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 wyrażenia „szkodzą lub mogą szkodzić” zbiorowym interesom konsumentów. Odpowiada to funkcjonującej i ugruntowanej już w systemie prawnym siatce pojęciowej odnoszącej się do ochrony zbiorowych interesów

konsumentów (w projekcie „ogólnych interesów konsumentów”). Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów posługuje się w art. 24 pojęciem „godzenia” w zbiorowe interesy konsumentów, które jest zgodnie rozumiane w doktrynie i orzecznictwie jako naruszenie zbiorowych interesów konsumentów, jak i zagrożenie interesów konsumentów. Z kolei ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym wskazuje w art. 12 na katalog żądań, których konsument może dochodzić, jeżeli jego interes został zagrożony lub naruszony. Dlatego też, aby zachować spójność systemową w niniejszym projekcie posłużono się sformułowaniem „narusza lub może naruszać”. Należy zwrócić uwagę, iż z tego samego powodu w projekcie posłużono się pojęciem „praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów”, a nie „szkodliwych praktyk”. Taki sposób wdrożenia zapewni dostosowanie systemu prawa krajowego do prawa Unii Europejskiej, przy jednoczesnym zachowaniu spójności tego systemu.

Art. 1 pkt 2 lit. b (dodanie do art. 1 ust. 2c; określenie podstawy wytoczenia powództwa grupowego)

Projekt przewiduje, że roszczenia dochodzone w postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem mogą być oparte również na takiej samej podstawie prawnej. W takim przypadku jednakowa podstawa prawna będzie niezależną podstawą w stosunku do podstawy wskazanej w art. 1 ust. 1 (ta sama lub taka sama podstawa faktyczna).

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z dyrektywą 2020/1828 przez naruszenie interesów grupy konsumentów rozumie się zachowanie przedsiębiorcy niezgodne z przepisami wdrażającymi akty prawa Unii Europejskiej oraz przepisami rozporządzeń Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I tej dyrektywy, które narusza lub może naruszać ogólne interesy konsumentów. Przedmiotowy załącznik I wymienia ponad 60 unijnych aktów prawnych (dyrektyw i rozporządzeń) mających na celu ustanowienie lub wzmocnienie ochrony konsumentów w określonych sektorach gospodarki.

Zgodnie z motywem 9 oraz 12 dyrektywa 2020/1828, pozostawiając państwom członkowskim (zwanym dalej „PCZ”) swobodę wyboru sposobu implementacji, kładzie wyraźny nacisk na to, żeby przyjęte przez PCZ rozwiązania krajowe były skuteczne. Istotą powództw przedstawicielskich jest bowiem skuteczne występowanie w obronie interesów konsumentów z powództwami o zaniechanie lub o roszczenia w przypadku naruszania przez przedsiębiorcę tych interesów przez działanie niezgodne z konkretnymi przepisami wdrażającymi wskazane w załączniku I akty prawa Unii Europejskiej. Zgodnie z założeniem celem powództw

przedstawicielskich jest zapewnienie realnej egzekwowalności przepisów unijnych na rzecz konsumentów. Obecnie istniejące rozwiązanie w art. 1 ust. 1 ustawy może okazać się za niewystarczające dla osiągnięcia celu założonego przez prawodawcę unijnego. Trzeba bowiem zwrócić uwagę, że w praktyce będą sytuacje, w których mimo rozbieżności w stanie faktycznym będzie dochodziło do naruszenia tego samego istotnego przepisu prawa przez przedsiębiorcę.

Jako przykład można tu przedstawić następującą sytuację:

Przedsiębiorca A oferuje instrumenty finansowe z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (wdrażającymi Dyrektywę MIFID 2 wymienioną w załączniku nr I do dyrektywy 2020/1828) przez oferowanie instrumentów nieadekwatnych i nieodpowiednich do cech, celów i potrzeb klienta (a więc z naruszeniem art. 83g wyżej wskazanej ustawy). Działanie takie jest popełniane w zróżnicowanych stanach faktycznych – a więc przez pracowników kilku placówek przedsiębiorcy, w ramach więcej niż jednego systemu transakcyjnego on-line, w odniesieniu do więcej niż jednego typu instrumentu finansowego oraz więcej niż jednego rodzaju klientów. Innymi słowy – podmiot upoważniony jest w stanie stwierdzić naruszenie art. 83g bez względu na kanały dystrybucji instrumentów finansowych i bez względu na kategorie klientów, których dotyczy naruszenie. Na gruncie obowiązujących przepisów dot. postępowań grupowych powództwo wobec przedsiębiorcy A, np. o obniżenie ceny lub naprawienie wyrządzonej szkody, mogłoby zostać odrzucone ze względu na brak spełnienia przesłanki tego samego lub takiego samego stanu faktycznego (ze względu na rozbieżne stany faktyczne związane z oferowaniem instrumentów finansowych).

Należy zwrócić uwagę, że sąd, w tzw. fazie certyfikacji postępowania grupowego (pierwszej fazie postępowania), ocenia, czy w odniesieniu do konkretnej sprawy zostały spełnione przesłanki dopuszczalności postępowania grupowego. Spełnienie wymogu tej samej lub takiej samej podstawy faktycznej roszczeń stanowi poważne wyzwanie zarówno dla członków grupy i ich pełnomocników (w zakresie zebrania i przedstawienia twierdzeń opisujących tę podstawę i dowodów potwierdzających przedstawione okoliczności), jak i samego sądu (w zakresie weryfikacji i analizy bardzo obszernego materiału dowodowego). W efekcie faza certyfikacji stanowi nieraz wieloletni proces, zniechęcający obywateli do dochodzenia roszczeń w ramach obecnie obowiązujących przepisów (w przypadku sporów niezbiorowych faza ta nie występuje), co może wpływać na skuteczność implementowanych przepisów.

Mając powyższe na uwadze, aby zapewnić spójność z celami dyrektywy 2020/1828, niezbędne jest umożliwienie wytaczania powództw grupowych w sprawach o stwierdzenie stosowania

praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem na tej samej podstawie prawnej.

Art. 1 pkt 1 lit. b (dodanie do art. 1 ust. 2d; ogólny interes konsumentów)

Przepis ten wdraża pojęcie „zbiorowych interesów konsumentów”, o którym mowa w art. 3 pkt 3 dyrektywy 2020/1828. W projekcie przyjęto na określenie przedmiotowego pojęcia zawartego w dyrektywie sformułowanie „ogólne interesy konsumentów”. Wynika to z konieczności odróżnienia tego pojęcia od pojęcia „zbiorowych interesów konsumentów” używanego na gruncie ustawy uokik. W polskim systemie prawnym już istnieje ugruntowane pojęcie „zbiorowych interesów konsumentów”, a posługuje się nim ustawa uokik. Sama ustawa uokik nie zawiera definicji zbiorowego interesu konsumentów, wskazuje jednak w art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów (w przeciwieństwie do dyrektywy 2020/1828). Godzenie w zbiorowe interesy konsumentów oznacza zatem narażenie na uszczerbek interesów pewnej grupy lub wszystkich konsumentów przez stosowaną przez przedsiębiorcę praktykę. Ochrona zbiorowych interesów konsumentów ma miejsce wówczas, gdy działania przedsiębiorcy są powszechne w tym znaczeniu, że mogą dotknąć każdego konsumenta będącego lub mogącego być potencjalnie kontrahentem przedsiębiorcy, ale rozumianego jako zbiorowość. Naruszenie ma charakter powszechny. Jednak, co istotne, pojęcie „zbiorowych interesów konsumentów” na gruncie ustawy uokik nie obejmuje sumy indywidualnych interesów konsumentów.

Pojęcie „zbiorowych interesów konsumentów” zawarte w dyrektywie 2020/1828 obejmuje natomiast obok ogólnego interesu konsumentów również interesy grupy konsumentów (art. 3 pkt 3 dyrektywy 2020/1828 – *„zbiorowe interesy konsumentów” oznaczają ogólny interes konsumentów i, w szczególności do celów środków naprawczych, interesy grupy konsumentów*). Dyrektywa wyraźnie w tym pojęciu łączy te dwa interesy w zależności od dochodzonych przez podmiot upoważniony środków (nakazy zaprzestania albo środki naprawcze – przy czym dyrektywa umożliwia dochodzenie tych dwóch środków w jednym powództwie – art. 7 ust. 5). Biorąc to pod uwagę, należy wskazać, iż pojęcie „zbiorowych interesów konsumentów” z ustawy uokik ma inny zakres niż pojęcie „zbiorowych interesów konsumentów” z dyrektywy 2020/1828. Dlatego też należy rozróżnić te dwa pojęcia i użyć innego określenia dla jednego z nich.

Tym samym na gruncie niniejszego projektu wdrażającego dyrektywę 2020/1828 konieczne jest przyjęcie innego określenia dla pojęcia „zbiorowych interesów konsumentów”, zawartego w art. 3 pkt 3 dyrektywy. Przyjęte w projekcie określenie „ogólne interesy konsumentów”

obejmujące zarówno interes ogółu konsumentów, jak i interesy grupy konsumentów (na potrzeby postępowań ws. dochodzenia roszczeń związanych ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, gdzie konieczne jest zebranie grupy co najmniej 10 konsumentów – projekt dopuszcza możliwość dochodzenia obu rodzajów środków w jednym pozwie – art. 1a ust. 5) należy uznać za adekwatne do określenia pojęcia „zbiorowe interesy konsumentów”, o którym mowa w art. 3 pkt 3 dyrektywy 2020/1828. Ochrona ogólnych interesów konsumentów na gruncie projektowanych przepisów obejmuje zatem ochronę interesów konsumentów w znaczeniu zbiorowym, zakładając, że ochroną tą jest objęty potencjalny konsument (ochrona ta będzie realizowana w postępowaniach w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów), a także ochronę interesów grupy indywidualnych konsumentów, którzy w związku ze stwierdzonym przez Prezesa Urzędu lub sąd naruszeniem dochodzą następnie konkretnych roszczeń (ochrona taka będzie realizowana w postępowaniach w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem takich praktyk).

Art. 1 pkt 2 lit. c (dodanie do art. 1 ust. 4; wdrożenie załącznika I oraz pojęcia praktyki)

Proponowana w ust. 4 regulacja służy wdrożeniu załącznika I dyrektywy 2020/1828. W przepisie tym – przez zastosowanie odwołania do załącznika I – określono zakres przedmiotowy spraw, które mogą być objęte powództwami grupowymi w ramach dochodzenia stwierdzenia stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, a także dochodzenia roszczeń związanych z ich stosowaniem. Podkreślenia wymaga fakt, że oprócz naruszenia przepisów prawa określonych w załączniku I jest wymagana przesłanka, aby naruszenie to naruszało lub mogło naruszać ogólne interesy konsumentów. Oznacza to, że w postępowaniach grupowych zarówno krajowych, jak i transgranicznych podmiot upoważniony będzie mógł dochodzić roszczeń wyłącznie za naruszenia przepisów prawa Unii Europejskiej określonych w ww. załączniku I, jeżeli naruszenie narusza lub może naruszać ogólne interesy konsumentów. Na gruncie prawa polskiego będą to przepisy wdrażające do polskiego systemu prawnego wymienione w załączniku I akty normatywne Unii Europejskiej lub służące ich stosowaniu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 „Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do powództw przedstawicielskich wytaczanych przeciwko przedsiębiorcom za naruszenia przepisów prawa Unii, o których mowa w załączniku I, które to naruszenia szkodzą lub mogą szkodzić zbiorowym interesom konsumentów”.

Jednocześnie działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy niezgodne z przedmiotowymi przepisami będzie stanowić praktykę naruszającą ogólne interesy konsumentów w rozumieniu przepisów ustawy. W świetle art. 3 pkt 8 dyrektywy 2020/1828 przez praktykę należy rozumieć jakiegokolwiek działanie lub zaniechanie ze strony przedsiębiorcy.

Art. 1 pkt 2 lit. c (dodanie do art. 1 ust. 5; wyłączenie wymogu sformowania grupy 10 osób)

Do przepisu art. 1 proponuje się dodanie ust. 5, zgodnie z którym wymóg określenia grupy konsumentów, a tym samym złożenia oświadczeń o przystąpieniu do grupy nie obowiązuje w przypadku powództw w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów.

Dodanie ust. 5 ma na celu umożliwienie wszczynania, zgodnie z wymogami dyrektywy 2020/1828, powództwa o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, w oparciu o ustawę o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. W myśl art. 1 tej ustawy w postępowaniu grupowym mogą być dochodzone roszczenia co najmniej 10 osób, natomiast art. 6 ust. 2 stanowi że „do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy (...)”. W przypadku spraw o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów warunek dotyczący zebrania grupy jest bezzasadny. Istota tego postępowania polega bowiem na samym stwierdzeniu naruszenia ogólnych interesów konsumentów. Natomiast dochodzenie roszczeń o charakterze odszkodowawczym, o których mowa w art. 1a ust. 4, wymaga przystąpienia do grupy konkretnych konsumentów. *Ratio legis* projektowanego ust. 5 jest umożliwienie wszczęcia postępowania grupowego w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów w trybie przepisów ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, z pominięciem warunku zebrania grupy co najmniej 10 osób, o którym mowa w art. 1 ust. 1 tej ustawy.

Przepis ten jest konieczny do wdrożenia art. 8 ust. 3 dyrektywy 2020/1828, zgodnie z którym „*Aby podmiot upoważniony mógł wnieść o zastosowanie środka nakazującego zaprzestanie szkodliwych praktyk, konsumenci indywidualni nie są zobowiązani do wyrażenia woli odnośnie do bycia reprezentowanymi przez ten upoważniony podmiot.*”. Powództwa dotyczące wyłącznie stwierdzenia stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów mają być bowiem wytaczane przez podmiot upoważniony w interesie i na rzecz nieokreślonej liczby konsumentów, w ramach działań zmierzających w kierunku zapewnienia ochrony interesów ogółu konsumentów.

W przypadku gdy powództwo wytaczane przez podmiot upoważniony dotyczyłoby stwierdzenia stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów i jednocześnie roszczeń związanych z ich stosowaniem, to wówczas zastosowanie znajdzie przepis art. 1 ust. 1 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, uzależniający wszczęcie postępowania grupowego od sformowania grupy co najmniej 10 osób i złożenia przez te osoby oświadczeń o przystąpieniu do grupy. Projekt ustawy przewiduje taką możliwość w art. 1a ust. 5, stanowiącym z kolei wdrożenie art. 7 ust. 5 dyrektywy 2020/1828.

W przypadku jednak, gdy z powództwa podmiotu upoważnionego w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów nie są jednocześnie dochodzone roszczenia o charakterze odszkodowawczym na rzecz konkretnych, zindywidualizowanych konsumentów, formowanie grupy, zgodnie z ww. art. 1 ust. 1, jest bezprzedmiotowe.

Art. 1 pkt 3 (dodanie art. 1a; rodzaje żądań/roszczenia)

Projektowany przepis art. 1a stanowi, że podmiot upoważniony, wytaczając powództwo grupowe w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólny interes konsumentów, będzie mógł żądać:

- uznania praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów i nakazania jej zaniechania,
- uznania praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów i stwierdzenia zaniechania jej stosowania, w przypadku gdy pozwany przedsiębiorca zaprzestał stosowania tej praktyki po wytoczeniu powództwa lub w przypadku, gdy zaprzestał stosowania praktyki przed wytoczeniem powództwa,
- złożenia jednokrotnego bądź wielokrotnego oświadczenia w odpowiedniej formie i o odpowiedniej treści.

Projektowany przepis art. 1a ust. 4 – przez odesłanie do przepisów odrębnych ustaw – wskazuje również na możliwość, w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, dochodzenia także stosownych roszczeń z tym związanych. Zgodnie z dyrektywą 2020/1828 nakaz odszkodowawczy może przewidywać dostępne w prawie krajowym różne środki, takie jak: odszkodowanie, naprawa, wymiana, obniżenie ceny, rozwiązanie umowy, zwrot ceny itd. W tym trybie konsumenci będą mogli np. dochodzić roszczeń przysługujących im z tytułu niezgodności towaru z umową, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, czy choćby roszczeń

wynikających z zamieszczenia klauzul niedozwolonych w umowach zawartych np. z bankiem, ubezpieczycielem, biurem podróży, deweloperem.

Art. 1 pkt 3 (art. 1a ust. 5; dochodzenie obu żądań w jednym powództwie)

Projektowany przepis daje możliwość dochodzenia jednym pozwem zarówno stwierdzenia stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, jak i roszczeń związanych ze stosowaniem tych praktyk. Połączenie procedury dochodzenia ww. spraw w jednym powództwie ma zagwarantować skuteczniejsze egzekwowanie roszczeń należnych poszkodowanym konsumentom, przyspieszyć rozpoznawanie sprawy i odformalizować przebieg postępowania.

Rozwiązanie to jest zgodne z art. 7 ust. 5 dyrektywy 2020/1828, który stanowi, że państwa członkowskie mogą umożliwić upoważnionym podmiotom wnoszenie o zastosowanie obu ww. środków w ramach jednego powództwa.

Art. 1 pkt 4 (zmiana w art. 2, dodanie ust. 2a; wyłączenie zasad ujednolicania roszczeń)

Projekt przewiduje, że w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów nie stosuje się wymogu ujednolicenia roszczeń, wskazanego w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy.

Propozycja ta umożliwi również realizację założonych przez prawodawcę unijnego celów skuteczności implementowanych przepisów dyrektywy 2020/1828. Dyrektywa 2020/1828 stawia za swój cel poprawę dostępu konsumentów do wymiaru sprawiedliwości przez zapewnienie dostępności mechanizmów powództwa przedstawicielskiego i nie wymaga ujednolicenia roszczeń pieniężnych (patrz. motyw 12).

Możliwość ujednolicenia wysokości roszczeń w ramach podgrup przewidziana w obecnie obowiązujących przepisach z założenia miała wpływać na przyspieszenie postępowania grupowego, jednakże jej rzeczywistym skutkiem może być ograniczenie zakresu dochodzonych roszczeń do ustalenia odpowiedzialności w przypadkach, w których ujednolicenie roszczeń było wysoce niekorzystne dla członków grupy (np. w pozwie Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Warszawie przeciwko BRE Bank S.A. z 2010 r., tzw. sprawa arbuzowa). Należy zwrócić uwagę, że pierwotne roszczenia uprawnionych do przystąpienia do grupy w tego typu sporach często różnią się między sobą wysokością. Konieczność utworzenia podgrup liczących co najmniej dwie osoby w przypadku roszczeń indywidualnych o znacznej wartości może wymagać od wielu potencjalnych członków grupy (nawet od połowy uprawnionych do przystąpienia do grupy) rezygnacji z dochodzenia istotnej

części roszczenia pieniężnego. W konsekwencji przystąpienie do grupy w postępowaniu grupowym dotyczącym dochodzenia roszczenia o zapłatę może okazać się dla takich osób mniej korzystne niż wytoczenie powództwa na zasadach ogólnych. Jednocześnie ujednolicenie roszczeń w co najmniej dwuosobowych grupach nie wpływa znacząco na szybkość postępowania. Każdy członek grupy ma obowiązek wskazania okoliczności uzasadniających żądanie oraz przedstawienia dowodów. Konieczne jest więc zbadanie, czy jego roszczenie, także obniżone zgodnie z wymogiem ujednolicenia roszczeń w ramach podgrupy, jest zasadne. Ujednolicenie roszczeń w ramach podgrup nie powoduje istotnego zmniejszenia czasochłonności czynności podejmowanych przez sąd i strony. Po stronie powodowej powstaje natomiast obowiązek wykonania dodatkowych czynności związanych z podziałem członków grupy na podgrupy, dokonywaniem dodatkowych obliczeń dotyczących wysokości roszczeń oraz komunikacji z członkami grupy, których roszczenia muszą zostać obniżone. Ujednolicanie roszczeń powoduje bowiem w praktyce pomniejszanie wymiaru słusznych roszczeń konsumentów.

Jako przykład można tu przedstawić następującą sytuację:

- Klient 1 jest uprawniony do roszczenia odszkodowawczego na kwotę 35 000 zł,
- Klient 2 jest uprawniony do roszczenia odszkodowawczego na kwotę 30 000 zł,
- Klient 3 jest uprawniony do roszczenia odszkodowawczego na kwotę 25 000 zł,
- Klient 4 jest uprawniony do roszczenia odszkodowawczego na kwotę 20 000 zł.

W obecnym stanie prawnym co najmniej dwóch powyższych klientów byłoby zmuszonych do zaniżenia faktycznej wysokości swojego roszczenia przez utworzenie grupy sumującej roszczenia (klient 1 i 2 – 30 000 zł, klient 3 i 4 – 20 000 zł).

Przyjęcie obecnego rozwiązania polegającego na konieczności ujednolicenia roszczeń do powództw implementowanych z dyrektywy 2020/1828 mogłoby spowodować nieosiągnięcie założonego celu – skuteczności przepisów krajowych oraz realnej dostępności konsumentów do procedur umożliwiających uzyskanie faktycznego roszczenia.

Mając powyższe na uwadze, aby zapewnić spójność z celami dyrektywy 2020/1828, niezbędne jest umożliwienie wytaczania powództw grupowych w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów bez konieczności ujednolicenia takich roszczeń. Ponadto, w celu zapewnienia jak najszerzej ochrony konsumentów również w zwykłym postępowaniu grupowym dotyczącym roszczeń konsumenckich, również rezygnuje się z obowiązku ujednolicenia roszczeń. W konsekwencji

wprowadzono także stosowne zmiany dostosowujące w art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy o dochodzeniu roszczeń.

Art. 1 pkt 5 (zmiana art. 4 ust. 1; legitymacja procesowa)

Przepis art. 4 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, aby powództwa grupowe mogły być wytaczane przez upoważnione podmioty.

Zmiana proponowana w art. 4 ust. 1 polega na umocowaniu w tym przepisie podmiotu upoważnionego jako uprawnionego do wytaczania powództw grupowych, obok dotychczasowego reprezentanta grupy, przy czym wyłącznie podmiot upoważniony będzie właściwy do wytaczania powództw w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem takich praktyk. W celu wyjaśnienia pojęcia podmiotu upoważnionego zastosowano odesłanie do art. 46a zmienianej ustawy uokik.

Reprezentant grupy nie będzie miał takich uprawnień z uwagi na fakt, iż nie spełnia on przesłanek uznania go za podmiot upoważniony w świetle przepisów dyrektywy 2020/1828. Zgodnie z wymogami dyrektywy 2020/1828 tylko podmiot spełniający warunki zawarte w art. 4 ust. 3 może zostać wyznaczony przez PCZ jako podmiot upoważniony uprawniony do wytaczania powództw transgranicznych. Zostaje on również wpisany do Wykazu KE, co stanowi podstawę jego legitymacji procesowej w pozostałych PCZ. W tym zakresie przepisy dyrektywy mają charakter maksymalny. Wszystkie podmioty upoważnione wyznaczone w PCZ do wytaczania powództw transgranicznych muszą spełniać jednakowe warunki. Jednocześnie dyrektywa 2020/1828 dopuszcza, aby przedmiotowe warunki można było zastosować do podmiotów upoważnionych wyznaczonych do wytaczania powództw o charakterze krajowym. Z takiej możliwości skorzystał projektodawca (por. art. 46a, art. 46b oraz art. 46h ustawy uokik).

Art. 1 pkt 5 (dodanie w art. 4 ust. 2b–2c; legitymacja procesowa)

Dodawane przepisy określają zakres kompetencji podmiotu upoważnionego do wytaczania powództw grupowych. Zgodnie z ust. 2b, w przypadku dochodzenia roszczeń w związku ze stosowaniem przez przedsiębiorcę praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów (w tym przypadku ogólny interes konsumentów obejmuje również interes grupy konsumentów – por. art. 1 ust. 2d) podmiot upoważniony prowadzi postępowanie w imieniu własnym, na rzecz wszystkich członków grupy. Oznacza to, że podmiot upoważniony jest stroną w postępowaniu

grupowym, a jednocześnie, że roszczenia, w przypadku ich zasądzenia przez sąd, przypadną członkom grupy. Przepis wdraża art. 7 ust. 6 dyrektywy 2020/1828.

Projektowany przepis ust. 2c dotyczy grupowego powództwa transgranicznego i stanowi, że może ono być wytoczone przez kilka podmiotów wpisanych do Wykazu KE, jeżeli skutki stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz roszczenia związane ze stosowaniem tych praktyk dotyczą lub mogą dotyczyć zapewnienia ochrony konsumentom z różnych państw członkowskich. Przepis wdraża art. 6 ust. 2 dyrektywy 2020/1828.

2) Zasady wytaczania powództw, uczestniczenia w postępowaniu grupowym

Art. 1 pkt 6 (dodanie art. 4a; wstąpienie do postępowania Prezesa Urzędu)

Proponuje się, aby do postępowania grupowego w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów na każdym jego etapie mógł wstępować Prezes Urzędu, jeżeli będzie tego wymagało zapewnienie ochrony konsumentów. W takim przypadku do Prezesa Urzędu będą miały zastosowanie odpowiednio przepisy k.p.c. dotyczące prokuratora.

Należy wskazać, że na podstawie ustawy uokik (art. 26) kompetencje w zakresie stwierdzania naruszeń zbiorowych interesów konsumentów i wydawania stosownych decyzji w tym zakresie należą do Prezesa Urzędu. Zasadne jest zatem, aby Prezes Urzędu jako organ wyspecjalizowany w rozstrzyganiu spraw z zakresu ochrony konsumentów miał możliwość uczestniczenia w postępowaniach dotyczących tych spraw prowadzonych przez sądy powszechne. Na ogólnych zasadach Prezes Urzędu będzie mógł także przedstawiać istotne poglądy w sprawie, jeżeli uzna, że przemawia za tym interes publiczny (por. obecny art. 31d ustawy uokik). Regulacje te mają zapewnić z jednej strony wsparcie podmiotom upoważnionym, a jednocześnie przyczynić się do ujednolicenia linii orzeczniczej w sprawach ochrony konsumentów.

Użyte w regulacji sformułowanie, że „do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stosuje się odpowiednio przepisy o prokuratorze” jest powszechnie używane w systemie prawa (art. 63² oraz art. 63⁴ k.p.c. oraz art. 26 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej).

Art. 1 pkt 6 (dodanie art. 4b; wystąpienie przedsądowe do przedsiębiorcy)

Projektowany przepis stanowi wyraz dążenia do polubownego rozwiązywania sporów z przedsiębiorcą i zobowiązuje podmiot upoważniony do uprzedniego wezwania przedsiębiorcy

do zaniechania stosowania określonej praktyki stanowiącej naruszenie interesów konsumentów, zanim wytoczy powództwo. Proponuje się termin 14-dniowy od doręczenia wezwania na zaprzestanie przez przedsiębiorcę stosowania praktyk będących przedmiotem wezwania. Zastrzeżono, że wezwanie ani inne pismo podmiotu upoważnionego kierowane do przedsiębiorcy przed wytoczeniem powództwa nie może obejmować innych żądań lub roszczeń tego podmiotu upoważnionego, w tym w szczególności przekazania środków finansowych na rzecz tego podmiotu lub na rzecz innego podmiotu. Powyższe zapewni ochronę przedsiębiorców przed bezpodstawnymi wezwaniami podmiotów upoważnionych w celu uzyskania korzyści majątkowej.

Rozwiązanie to odpowiada przepisowi art. 8 ust. 4 dyrektywy 2020/1828, w myśl którego podmiot upoważniony ma możliwość wnoszenia o zastosowanie środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk po konsultacji z przedsiębiorcą, którego dana sprawa dotyczy, w celu doprowadzenia do zaprzestania naruszenia. Jeżeli w terminie dwóch tygodni od otrzymania wniosku o konsultację przedsiębiorca nie zaprzestanie naruszenia, upoważniony podmiot może niezwłocznie wytoczyć powództwo. Jednocześnie w celu wyeliminowania praktyki bezzasadnego nękania przedsiębiorców wytoczeniem powództw w celu uzyskania określonych korzyści, co np. miałyby miejsce w przypadku wezwania do uiszczenia gratyfikacji pieniężnej pod groźbą wytoczenia powództwa o stosowanie niedozwolonych klauzul umownych, w proponowanym art. 4b ust. 1 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym umieszczono zastrzeżenie, że wezwanie przedsiębiorcy do zaniechania stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów nie może obejmować innych żądań lub roszczeń podmiotu upoważnionego, w tym w szczególności przekazania środków finansowych na rzecz tego podmiotu lub na rzecz innego podmiotu.

Art. 1 pkt 6 (dodanie art. 4c; brak obowiązku udowodnienia szkody, jak też winy)

Projektowany przepis stanowi, że podmiot upoważniony nie ma obowiązku udowadniania szkody poniesionej przez konsumentów ani winy przedsiębiorcy, w przypadku wytaczania powództwa w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów.

Powyższa propozycja stanowi transpozycję art. 8 ust. 3 zdanie 2 dyrektywy 2020/1828, zgodnie z którym upoważniony podmiot nie jest zobowiązany udowodnić, w przypadku powództwa o zaprzestanie szkodliwych praktyk, rzeczywistej straty lub szkody poniesionych przez konsumentów indywidualnych.

Art. 1 pkt 7 (dodanie art. 5a i art. 5b; opłaty od konsumentów)

Propozycja zawarta w przepisie art. 5a przyznaje podmiotom upoważnionym możliwość nieobligatoryjnego pobierania opłat od konsumentów tytułem przystąpienia do grupy, w sytuacji, gdy jest to uzasadnione szczególnymi względami. W tym celu kwota opłaty powinna zostać ustalona w porozumieniu z członkami grupy, jednak z tym ograniczeniem, że wysokość pobieranych opłat powinna być proporcjonalna do wartości dochodzonego roszczenia. Jednocześnie proponuje się wprowadzenie maksymalnych progów tych opłat. Opłata nie może być wyższa niż 5 % dochodzonego roszczenia pieniężnego, jednak nie więcej niż 2000 zł, a w przypadku roszczenia niepieniężnego nie może przekraczać 1000 zł. Możliwość pobierania opłat od konsumentów nie będzie możliwa w przypadku, gdy powództwo o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów będzie wytaczał Rzecznik Finansowy. Organ ten jest z mocy ustawy powołany do ochrony konsumentów i dysponuje stosownym budżetem do realizacji tych zadań.

Wszczęcie i prowadzenie postępowania grupowego przez podmiot upoważniony może generować pewne koszty, takie jak np. koszty dojazdu, ekspertyz itp. Rozwiązanie to ma charakter fakultatywny, daje możliwość uzgodnienia, w porozumieniu podmiotu upoważnionego z członkami grupy, pewnych rozsądnych, uzasadnionych kwot, które pokryją te koszty i ułatwią prowadzenie postępowania. Przedmiotowe opłaty będą mogły być pobierane wyłącznie w przypadku postępowań w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów. Zgodnie z założeniem tylko w tego rodzaju postępowaniach jest wymóg utworzenia grupy. Uiszczona przez członka grupy opłata podlega zwrotowi wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku odrzucenia pozwu albo zmiany podmiotu upoważnionego, w sytuacji, o której mowa w art. 10aa ust. 5 oraz art. 10ab ust. 1. Odrzucenie pozwu albo zmiana podmiotu upoważnionego we wskazanych przypadkach są to zdarzenia, które będą związane z niewłaściwym działaniem podmiotu upoważnionego (np. sąd stwierdził istnienie finansowania przez inny podmiot np. przedsiębiorcę, co może mieć wpływ na właściwe zapewnienie ochrony interesów konsumentów w tym konkretnym powództwie). Dlatego też w tych przypadkach członkom grupy należy się zwrot opłat. Jednocześnie w celu ochrony konsumentów przed nakładaniem innych opłat w związku z powództwem w art. 5b określono, że opłata ma stanowić jedyny koszt, jaki konsument ponosi z tytułu wytaczania i prowadzenia przez podmiot upoważniony powództwa w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów.

Art. 1 pkt 8 lit. b (dodanie w art. 6 ust. 4–8; elementy pozwu – opinia/oświadczenie/umowa z pełnomocnikiem)

Projektowane przepisy określają, w zależności od rodzaju spraw, których ma dotyczyć powództwo grupowe wytoczone przez podmiot upoważniony, elementy pozwu.

W przypadku roszczeń związanych ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów niezbędnym załącznikiem do pozwu będą oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy (ust. 4). W myśl art. 1 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym co najmniej 10 osób musi należeć do grupy, aby postępowanie miało charakter grupowy. Oświadczenie to musi ponadto – zgodnie z projektowanym ust. 7 tego przepisu – zawierać następujące informacje:

- czy konsument przystępujący do tej grupy przystąpił także do grupy w innym postępowaniu grupowym wytoczonym przeciwko pozwanemu w związku z tym samym naruszeniem;
- czy konsument przystępujący do tej grupy wytoczył przeciwko pozwanemu powództwo w związku z tym samym naruszeniem;
- o sposobie komunikacji z podmiotem upoważnionym (konsument powinien określić, jaki sposób komunikacji wybrał, np. poczta elektroniczna, tradycyjny).

Oprócz ww. wymagań do pozwu należy dołączyć także umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez określony inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym.

W sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów będą wymagane, oprócz umowy podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającej sposób wynagrodzenia pełnomocnika oraz umowy z podmiotem finansującym w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, także informacje Prezesa Urzędu (ust. 5). Podmiot upoważniony, w związku z zamiarem wytoczenia powództwa, będzie obowiązany uzyskać uprzednio takie informacje, zgodnie z projektowanym art. 46d ust. 4 ustawy uokik. Celem tej regulacji jest zapobieżenie sytuacji, w której np. zostałoby wytoczone powództwo przed sądem, podczas gdy postępowanie w tej samej sprawie prowadziłby już Prezes Urzędu.

W sytuacji gdy przedmiotem powództwa byłoby jednocześnie żądanie nakazania zaniechania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz roszczenia związane z ich stosowaniem, wówczas podmiot upoważniony będzie obowiązany przedstawić sądowi przy

pozwie: informacje Prezesa Urzędu, oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy, umowę z pełnomocnikiem określającą sposób jego wynagrodzenia, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez określony inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym (ust. 6).

Zgodnie z projektowanym ust. 8 do pozwu, w którym podmiot upoważniony żąda zaniechania stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, należy dołączyć również odpis wezwania przedsiębiorcy o zaniechanie stosowania takich praktyk wraz z dowodem jego doręczenia. Obowiązek wystosowania takiego wezwania wynika z projektowanego art. 4b.

Art. 1 pkt 9 (dodanie w art. 6a; prawomocna decyzja Prezesa Urzędu jako dowód)

Dodawany przepis art. 6a ust. 1 zawiera propozycję rozwiązania, zgodnie z którym w postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem sąd uwzględnia, m.in. jako dowód, prawomocną decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaną na podstawie art. 26 ust. 1 albo art. 27 ust. 2 ustawy uokik wobec pozwanego w związku ze stosowaniem tej samej praktyki albo na podstawie art. 23b ust. 1 ustawy uokik wobec pozwanego w związku ze stosowaniem we wzorcach umów zawieranych z konsumentami tego samego niedozwolonego postanowienia umownego oraz wydane przez organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej prawomocne orzeczenia i decyzje dotyczące stosowania przez pozwanego tej samej praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów.

Powyższe rozwiązanie stanowi wdrożenie art. 15 dyrektywy 2020/1828, zgodnie z którym państwa członkowskie powinny zapewnić, aby prawomocna decyzja sądu albo organu administracyjnego w sprawie zaistnienia naruszenia szkodzącego interesom konsumentów mogła zostać wykorzystana jako dowód w kontekście innych powództw w sprawie środków naprawczych.

Art. 1 pkt 10 (dodanie art. 9b; wyłączenie kaucji)

Projektowany przepis art. 9b wprowadza wyłączenie stosowania przepisów o kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu i zaspokojeniu z kaucji w postępowaniach grupowych, w którym z powództwem wystąpił podmiot upoważniony.

Instytucja kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu pełni rolę podstawowego instrumentu mającego na celu zapobieganie nadużywaniu drogi sądowej i zabezpieczenie zwrotu kosztów procesu stronie przeciwnej, w razie przegranej. Sprawy konsumenckie w ramach powództw

grupowych mają prowadzić organizacje wpisane na listę podmiotów upoważnionych prowadzoną przez Prezesa Urzędu. Uzyskanie statusu podmiotu upoważnionego będzie wymagać spełnienia szeregu określonych wymogów, aby zapewnić profesjonalizm, fachowość i rzetelność postępowania. Instytucja kaucji – zważając na jej cel oraz biorąc pod uwagę pozycję podmiotu upoważnionego – wydaje się więc zbędna, stąd też propozycja jej wyłączenia. Kaucja stanowiłaby nieuzasadnione utrudnienie w wytaczaniu postępowań grupowych przez podmioty upoważnione i mogłaby blokować dostęp do wymiaru sprawiedliwości, ze względu na koszty. Zgodnie z art. 8 ust. 3 zdanie drugie, kaucja nie może być wyższa niż 20 % wartości przedmiotu sporu. Może to wywierać silny efekt psychologiczny na osoby rozważające przystąpienie do grupy w sprawie o wysokiej wartości przedmiotu sporu.

Należy również zwrócić uwagę na bardzo dotkliwe dla powoda i członków grupy skutki nieuiszczenia kaucji w wyznaczonym przez sąd terminie. Zgodnie z art. 8 ust. 5 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, po bezskutecznym upływie wyznaczonego przez sąd terminu do złożenia kaucji sąd na wniosek pozwanego jest zobowiązany odrzucić pozew lub środek odwoławczy. Niewpłacenie kaucji w terminie przez powoda skutkuje powstaniem między nim a pozwanym stanu powagi rzeczy osądzonej co do przedmiotu roszczenia, bez merytorycznego zbadania sprawy. Ponadto rozwiązanie, w ramach którego podmiot upoważniony zwolniony od kosztów sądowych byłby zobowiązany do złożenia kaucji na zabezpieczenie zwrotu kosztów procesu, wydaje się niekonsekwentne. Dodatkowo należy zaznaczyć, że postępowanie związane z ustanowieniem przez sąd kaucji, a także zaskarżenie postanowienia w tym przedmiocie, powodowałoby niepotrzebne wydłużenie postępowania.

Propozycja wyłączenia kaucji w ww. przypadku jest zgodna z art. 20 ust. 1 i 2 dyrektywy 2020/1828, z których wynika obowiązek państw członkowskich podejmowania środków mających na celu zapewnienie, aby koszty proceduralne nie uniemożliwiały podmiotom upoważnionym skutecznego korzystania ze swojego prawa.

Art. 1 pkt 11 (dodanie w art. 10 ust. 4–5; dopuszczalność powództwa w kontekście zadań statutowych)

Projektowany przepis nakłada na sąd obowiązek dodatkowego (obok weryfikacji dopuszczalności powództwa na zasadach ogólnych) ustalenia, czy wytoczenie powództwa w postępowaniu grupowym przez podmiot upoważniony jest zgodne z zadaniami statutowymi tego podmiotu, jakimi jest zapewnienie ochrony konsumentów, a także czy dotyczy sektora objętego zakresem jego działania, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi

ich stosowaniu. Chodzi mianowicie o zbadanie, czy w danym przypadku konkretny podmiot upoważniony może wytoczyć powództwo dotyczące konkretnego naruszenia. Sąd będzie zatem badał, czy ten konkretny podmiot upoważniony zajmuje się ochroną konsumentów w sektorze (np. lotnictwo, usługi finansowe) i czy naruszenie obejmuje przepisy dotyczące uprawnień konsumentów właśnie w tej konkretnej branży (np. w lotnictwie – odszkodowanie za opóźniony lot albo reklamacje z tytułu usług bankowych, kredytów konsumenckich). Musi bowiem istnieć związek między statutowym celem działalności podmiotu upoważnionego a naruszeniem konkretnych przepisów (por. art. 6 ust. 3 dyrektywy 2020/1828, zgodnie z którym *Sądy i organy administracyjne przyjmują wykaz, o którym mowa w art. 5 ust. 1, jako dowód legitymacji procesowej upoważnionego podmiotu do wytaczania transgranicznych powództw przedstawicielskich, bez uszczerbku dla prawa sądu lub organu administracyjnego, przed którym toczy się postępowanie, do zbadania, czy cel statutowy danego upoważnionego podmiotu uzasadnia wytoczenie powództwa w tym konkretnym przypadku*). W projekcie ze względów systemowych posłużono się pojęciem „zadań statutowych” (por. art. 61 k.p.c.).

W przypadku ustalenia przez sąd, że powództwo wykracza poza zakres przedmiotowy zadań statutowych podmiotu upoważnionego lub nie dotyczy sektora objętego załącznikiem I, sąd pozew odrzuca. Stanie się tak na przykład w przypadku, gdy podmiot upoważniony, który zgodnie ze statutem nie zajmuje się usługami finansowymi, wytacza powództwo w sprawie naruszenia przepisów dotyczących usług bankowych.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. b dyrektywy 2020/1828 jednym z bezwzględnie wymaganych warunków, jakie musi spełniać podmiot upoważniony, jest warunek, aby jego cel statutowy potwierdzał, że podmiot upoważniony ma uzasadniony interes w zapewnianiu ochrony interesów konsumentów zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I do dyrektywy 2020/1828.

Art. 1 pkt 12 (dodanie art. 10aa i art. 10ab; finansowanie/niezależność podmiotów upoważnionych)

Projektowany przepis art. 10aa ust. 1 wprowadza rozwiązanie, zgodnie z którym sąd na każdym etapie postępowania w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów ustala, czy okoliczność finansowania przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców podmiotu upoważnionego, pozostaje bez wpływu na właściwe zapewnienie ochrony interesów konsumentów. Sąd podejmuje takie czynności na każdym etapie postępowania w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do zgodności finansowania podmiotu upoważnionego z wymogami wskazanymi w

projektowanym art. 46h pkt 5 ustawy uokik. Na zasadach ogólnych pozwany może kierować zarzuty w kwestii finansowania podmiotu upoważnionego przez inne podmioty w trakcie toczącego się postępowania.

Podmioty upoważnione będą zobowiązane na wezwanie sądu do ujawnienia w terminie określonym przez sąd informacji na temat źródeł finansowania swojej działalności, a także na temat środków finansowych wykorzystywanych na rzecz określonego powództwa (art. 10aa ust. 3).

Projektowany przepis (art. 10aa ust. 2) wyznacza w pewnym stopniu sposób dokonywania ww. ustaleń przez sąd, określając, że w szczególności należy zweryfikować:

- czy inny podmiot finansuje wytoczone powództwo,
- czy inny podmiot wpływa na decyzje podmiotu upoważnionego dotyczące wytoczonego powództwa, w tym w zakresie ugody, w sposób sprzeczny z interesami konsumentów objętych powództwem,
- pozwanym jest przedsiębiorca będący konkurentem dla innego podmiotu finansującego podmiot upoważniony albo przedsiębiorca, od którego inny podmiot finansujący podmiot upoważniony jest zależny.

Zgodnie z art. 10aa ust. 4 w przypadku ustalenia przez sąd, że finansowanie przez inny podmiot podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego, sąd wzywa podmiot upoważniony do podjęcia w wyznaczonym przez sąd terminie stosownych środków, w tym w szczególności do odmowy przyjęcia finansowania, zwrotu finansowania lub zmiany tego finansowania, mających na celu zapewnienie zgodności finansowania tego podmiotu z warunkami określonymi w art. 46h pkt 5 ustawy uokik oraz właściwej ochrony interesów konsumentów w toczącym się postępowaniu. Określono, że wyznaczony przez sąd termin na podjęcie stosownych środków przez podmiot upoważniony nie może być krótszy niż miesiąc. Jednocześnie sąd wezwie podmiot upoważniony do przekazania informacji o podjętych przez ten podmiot działaniach, określając stosowny termin.

Stosownie do art. 10aa ust. 5, w razie niepodjęcia przez podmiot upoważniony nakazanych przez sąd środków w zakresie wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie finansowania powództw grupowych oraz w przypadku braku informacji o podjęciu takich środków (zgodnie z art. 10aa ust. 4), a także w przypadku nieprzekazania stosownych dokumentów i wyjaśnień (zgodnie z art. 10aa ust. 3) sąd zarządza nałożenie na podmiot upoważniony obowiązku

poinformowania każdego członka grupy o ustalonym wpływie finansowania przez inny podmiot na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w tym postępowaniu oraz o odrzuceniu pozwu w przypadku niedokonania zmiany podmiotu upoważnionego w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania zarządzenia. Przekazanie informacji członkowi grupy przez podmiot upoważniony następuje w sposób wskazany przez członka w oświadczeniu o przystąpieniu do grupy. W zarządzeniu sąd wyznacza termin na realizację nałożonego na podmiot upoważniony obowiązku (art. 10aa ust. 5). Sąd odrzuca pozew w przypadku, gdy nie dojdzie do zmiany podmiotu upoważnionego w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania zarządzenia o poinformowaniu członków grupy przez podmiot upoważniony o nieprawidłowościach w finansowaniu sprawy (art. 10aa ust. 6).

Powyższe rozwiązanie ma na celu ochronę członków grupy, na rzecz których postępowanie prowadzi podmiot upoważniony, w zakresie uzyskania stosownej informacji o nieprawidłowościach w finansowaniu powództw grupowych mogących wpływać na wynik sprawy. Ponadto umożliwia członkom grupy dokonanie zmiany podmiotu upoważnionego. Zmiana taka następuje na wniosek członków grupy zgodnie z art. 18a.

Odpisy zarządzenia o nałożeniu na podmiot upoważniony obowiązku poinformowania każdego członka grupy o ustalonym wpływie finansowania przez inny podmiot na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w tym postępowaniu oraz o odrzuceniu pozwu w przypadku niedokonania zmiany podmiotu upoważnionego w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania zarządzenia oraz postanowienia o odrzuceniu pozwu wraz z uzasadnieniem sąd przekazuje – zgodnie z projektowanym art. 10aa ust. 7 – Prezesowi Urzędu. Prezes Urzędu będzie mógł zweryfikować, czy dany podmiot upoważniony nadal spełnia kryteria ustawowe w zakresie niezależności finansowej, i podjąć stosowne działania na podstawie projektowanych przepisów ustawy uokik, w tym m.in. wykreślić podmiot z Rejestru, zawiadomić Komisję Europejską w przypadku postępowania transgranicznego. Przepisy dotyczące badania finansowania podmiotów upoważnionych nie będą miały zastosowania w przypadku, gdy powództwo wytacza Rzecznik Finansowy. Sposób finansowania tego podmiotu jest określony ustawowo.

Projektowany przepis ma na celu realizację art. 10 dyrektywy 2020/1828. Zgodnie z tym przepisem państwa członkowskie są obowiązane zapewnić, aby nie dochodziło do konfliktu interesów w związku z finansowaniem powództwa przez stronę третią (ust. 1). W ust. 2 tego artykułu skonkretyzowano obowiązek ustanowienia takich regulacji, które będą zapobiegały wywieraniu wpływowi stron третих na decyzje upoważnionych podmiotów dotyczących

powództw przedstawicielskich, także w zakresie ugód, które szkodziłyby interesom konsumentów. Ponadto przepisy te mają zapewnić, żeby powództwo nie było wytaczane przeciwko pozwanemu, który jest konkurentem dla podmiotu finansującego, lub przeciwko pozwanemu, od którego podmiot finansujący jest zależny.

Zgodnie z art. 10 ust. 3 dyrektywy 2020/1828, państwa członkowskie są obowiązane stworzyć podstawę dla sądów lub organów administracji w ww. zakresie przez możliwość sprawdzania źródeł finansowania podmiotów upoważnionych, co ma skutkować w sytuacji stwierdzenia naruszeń odrzuceniem legitymacji procesowej podmiotu upoważnionego, w określonym powództwie.

W proponowanym art. 10ab ust. 1 wprowadzono regulację mającą na celu ochronę członków grupy w przypadku wykreślenia podmiotu upoważnionego z rejestru, o którym mowa w art. 46a ustawy uokik, albo z Wykazu KE z powodu ustalenia przez sąd, że finansowanie przez inny podmiot podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego. W takiej sytuacji sąd zawiesi postępowanie grupowe w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, w którym bierze udział wykreślony podmiot, wyznaczając termin nie krótszy niż 6 miesięcy na zmianę podmiotu upoważnionego przez członków grupy. Zmiana podmiotu upoważnionego może nastąpić na wniosek członków grupy zgodnie z art. 18a. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego przez sąd terminu sąd odrzuci pozew (art. 10ab ust. 2).

Art. 1 pkt 13 (dodanie art. 10c; odrzucenie pozwu)

Projektowany przepis stanowi o odrzuceniu pozwu w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów w przypadku, gdy przed wytoczeniem przez podmiot upoważniony powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów Prezes Urzędu wydał wobec pozwanego w związku ze stosowaniem tej samej praktyki postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o którym mowa w art. 101 ust. 2 ustawy uokik, które obejmuje tożsame zarzuty co pozew, a w chwili wniesienia pozwu postępowanie to nie zostało prawomocnie zakończone.

Sąd będzie także odrzucał pozew w przypadku, gdy przed wytoczeniem przez podmiot upoważniony powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, polegających na stosowaniu we

wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, Prezes Urzędu wydał wobec pozwanego w związku ze stosowaniem przez niego we wzorcach umów zawieranych z konsumentami tego samego niedozwolonego postanowienia umownego postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, o którym mowa w art. 99b ust. 2 ustawy uokik, które obejmuje tożsame zarzuty co pozew, a w chwili wniesienia pozwu postępowanie to nie zostało prawomocnie zakończone.

Celem projektowanych przepisów jest zapobieżenie sytuacjom równoległego toczenia się postępowania przed Prezesem Urzędu i przed sądem wobec tego samego przedsiębiorcy i w tej samej sprawie.

Zgodnie z art. 10c ust. 3 ww. regulacje nie znajdą zastosowania w przypadku, gdy podmiot upoważniony dochodzi roszczeń jednym pozwem zgodnie z art. 1a ust. 5. Sąd w takiej sytuacji nie będzie odrzucał pozwu. W każdej bowiem sytuacji, gdy podmiot upoważniony realizuje w postępowaniu grupowym roszczenia indywidualne konsumentów, sąd ma obowiązek o nich orzec, nawet gdy są one dochodzone obok żądania stwierdzenia stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, co do których Prezes Urzędu także prowadzi postępowanie. W takim przypadku sąd będzie uprawniony do samodzielnego prowadzenia postępowania lub jego zawieszenia, o ile uzna, że zachodzą przesłanki określone w art. 177 § 3 k.p.c. Okolicznością rozstrzygającą będzie m.in. to, czy rozstrzygnięcie w zakresie naruszenia interesów ogólnych będzie przekładało się na zasadność roszczeń indywidualnych i w jakim zakresie, ewentualnie, kiedy może zapaść. Nie można także wykluczyć, że materiał dowodowy zebrany w jednej sprawie np. w postępowaniu przed Prezesem Urzędu będzie przydatny również w postępowaniu grupowym np. o zapłatę. Należy podkreślić, że przyjęcie mechanizmu odrzucania pozwu w omawianej sytuacji byłoby nieuzasadnionym pozbawianiem konsumenta prawa do sądu i rozwiązaniem sprzecznym z dyrektywą 2020/1828.

Art. 1 pkt 14 (zmiana pkt 3 w art. 11 ust. 2; informacja o możliwości przystąpienia do grupy)

Zmiana ma charakter porządkujący i wynika z umocowania podmiotu upoważnionego, obok reprezentanta grupy, jako podmiotu uprawnionego do wytaczania powództw grupowych w trybie przepisów ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

W związku z tym w przepisie określającym elementy ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego pkt 3 uzupełniono o wskazanie, obok reprezentanta grupy, także podmiotu

upoważnionego jako podmiotu, któremu należy składać pisemne oświadczenie o przystąpieniu do grupy.

Art. 1 pkt 15 (dodanie art. 16a–16h; wyjawienie środka dowodowego/tajemnica przedsiębiorstwa)

Projektowane regulacje transponują przepisy art. 18 dyrektywy 2020/1828, w myśl którego państwa członkowskie zapewniają, aby na wniosek podmiotu upoważnionego sąd mógł nakazać ujawnienie dowodów będących w posiadaniu pozwanego lub strony trzeciej. Państwa członkowskie mają zapewnić to uprawnienie także pozwanemu. Są wzorowane na przepisach dotyczących ujawniania dowodów znajdujących się w ustawie z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji (Dz. U. poz. 1132) – art. 17 i nast.

Zgodnie z proponowanym art. 16a sąd, na wniosek podmiotu upoważnionego który uprawdopodobnił roszczenie i zobowiązał się, że uzyskany w ten sposób dowód będzie wykorzystany jedynie na potrzeby toczącego się postępowania, może nakazać pozwanemu lub osobie trzeciej wyjawienie środka dowodowego w celu stwierdzenia faktu istotnego dla rozstrzygnięcia, znajdującego się w jego posiadaniu. Wniosek o wyjawienie będzie mógł złożyć również pozwany, który zobowiąże się, że uzyskany w ten sposób dowód będzie wykorzystany jedynie na potrzeby toczącego się postępowania. W przepisie tym określono również wymogi formalne wniosku. W projektowanych art. 16b i art. 16c zawarto procedurę jego rozpoznawania oraz przesłanki oddalenia wniosku.

Projektowany art. 16d dotyczy sytuacji, gdy wniosek o wyjawienie środka dowodowego znajduje się w aktach sprawy prowadzonej przez organ ochrony konsumentów, w tym organ ochrony konsumentów innego państwa członkowskiego. W takim jednak przypadku sąd może nakazać ww. organom wyjawienie takiego środka tylko wówczas, jeżeli jego uzyskanie od strony przeciwnej lub osoby trzeciej jest niemożliwe lub jest nadmiernie utrudnione.

Projektowany art. 16e wprowadza rozwiązania służące zapewnieniu ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa oraz innych tajemnic podlegających ochronie prawnej w przypadku wyjawienia środka dowodowego zawierającego takie tajemnice. Sąd, na wniosek obowiązany do wyjawienia środka dowodowego albo z urzędu, może wydać postanowienie o ograniczeniu w niezbędnym zakresie prawa wglądu do dowodu lub określić szczegółowe zasady zapoznawania się i korzystania z dowodu, w szczególności ograniczyć lub wykluczyć możliwość jego kopiowania lub utrwalania w inny sposób.

W projektowanym art. 16e ust. 2 proponuje się, aby ten, kto został obowiązany do wyjawienia środka dowodowego (może to być strona, osoba trzecia lub organ ochrony konsumentów), mógł żądać zmiany lub uchylecia prawomocnego postanowienia o jego wyjawieniu, jeżeli uległy zmianie okoliczności, które uzasadniały wydanie postanowienia o wyjawieniu środka dowodowego. Z żądaniem takim będzie można wystąpić tylko do czasu wykonania postanowienia (tzn. dopóki środek nie został wyjawiony). Na postanowienie w przedmiocie takiego żądania stronom, osobie trzeciej lub organowi ochrony konsumentów (w zależności od tego, kto został zobowiązany do wyjawienia środka dowodowego) będzie przysługiwać zażalenie do sądu drugiej instancji (ust. 3).

Projektowany art. 16f – dla wzmocnienia skuteczności postanowień nakazujących wyjawienie środka dowodowego proponuje się, aby takie prawomocne postanowienie stanowiło tytuł wykonawczy i jako takie podlegało wymuszeniu w drodze egzekucji sądowej.

Projektowany art. 16g – przepis ten przewiduje dodatkowe sankcje, które mogą być zastosowane w przypadkach, gdy osobą uchylającą się od wyjawienia środka dowodowego lub osobą dopuszczającą się zniszczenia takiego środka w celu udaremnienia jego wyjawienia jest strona postępowania. W takich przypadkach sąd może także uznać za ustalone fakty, które mają zostać stwierdzone przy pomocy danego środka, oraz obciążyć tę stronę obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania, w całości lub w części, niezależnie od wyniku sprawy). Ponadto na stronę, która dopuściła się ww. zachowania, może zostać nałożona grzywna w wysokości do 50 000 zł (ust. 2). Na postanowienie w zakresie grzywny będzie przysługiwać zażalenie do sądu (ust. 3). W celu przymuszenia strony do wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie środka dowodowego sąd będzie mógł nałożyć na stronę grzywnę w wysokości do 10 000 zł za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prawomocnego postanowienia (ust. 4). Na postanowienie sądu w przedmiocie nałożenia grzywny będzie przysługiwało stronie zażalenie do sądu drugiej instancji (ust. 5).

Zgodnie z art. 16g ust. 6–8 analogiczne rozwiązania dotyczące grzywny stosuje się do osoby trzeciej, w posiadaniu której znajduje się środek dowodowy lub która może umożliwić jego zabezpieczenie, a która uchyla się od wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie środka dowodowego lub jego wydania lub dopuszcza się zniszczenia takiego środka w celu udaremnienia jego wyjawienia lub wydania.

Należy również podkreślić, że wprowadzenie do projektu przepisu, umożliwiającego nałożenie przez sąd na stronę, w posiadaniu której znajduje się środek dowodowy lub która może umożliwić jego zabezpieczenie, a która uchyla się od wykonania prawomocnego postanowienia

nakazującego wyjawienie lub wydanie środka dowodowego lub dopuszcza się zniszczenia takiego środka w celu udaremnienia jego wyjawienia grzywny, obok możliwości skierowania przez stronę sprawy do egzekucji sądowej, jest podyktowane zapewnieniem szybkości i sprawności postępowania dowodowego w ramach rozpoznawania spraw o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub o roszczenia związane z ich stosowaniem. Zgodnie z art. 17 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 państwa członkowskie zapewniają, aby w postępowaniach z powództw przedstawicielskich w sprawie środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk kierowano się należyłą szybkością procesową. Ponadto w świetle art. 19 dyrektywy 2020/1828 państwa członkowskie ustanawiają przepisy określające sankcje mające zastosowanie w przypadku niezastosowania się lub odmowy zastosowania się m.in. do obowiązków w zakresie ujawniania dowodów. Państwa członkowskie zapewniają, aby sankcje mogły mieć między innymi formę kary pieniężnej.

Projektowany art. 16h – regulacja tego przepisu ma służyć zapobieganiu składania wniosków o wyjawienie środka dowodowego w złej wierze i w związku z tym wprowadza sankcję w postaci pominięcia dowodu uzyskanego w wyniku wyjawienia środka dowodowego w sytuacjach, w których strona w złej wierze złożyła wniosek o wyjawienie środka dowodowego, naruszyła określone przez sąd ograniczenia dotyczące prawa wglądu, zapoznania się lub korzystania z dowodu albo wykorzystała dowód w innym celu niż na potrzeby toczącego się postępowania. Ponadto przepis wprowadza sankcję finansową dla strony, która dopuszcza się jednego z ww. zachowań, w postaci grzywny w wysokości do 50 000 zł. Na postanowienie sądu o nałożeniu grzywny będzie przysługiwało zażalenie do sądu drugiej instancji (ust. 3).

Wzajemną relację projektowanych przepisów dotyczących grzywny, które służą wdrożeniu przepisów dyrektywy 2020/1828, z ogólnymi przepisami k.p.c. reguluje art. 24 ust. 1 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, zgodnie z którym przepisy k.p.c. dot. grzywny stosuje się w zakresie nieregulowanym w ustawie o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. Regulacje ustawy w tym zakresie będą stanowić zatem *lex specialis* w stosunku od ogólnych przepisów k.p.c. (zob. np. art. 163, art. 251). Oznacza to, że sąd, orzekając grzywnę, na podstawie projektowanych przepisów nie będzie miał możliwości nałożenia grzywny na podstawie przepisów k.p.c.

Art. 1 pkt 17 (dodanie art. 18a; zmiana podmiotu upoważnionego)

Proponowany przepis zawiera szczególne regulacje dotyczące przesłanek zmiany podmiotu upoważnionego. Zmianę podmiotu upoważnionego dokonuje sąd na wniosek co najmniej połowy członków grupy. Wniosek powinien wskazywać proponowany podmiot upoważniony

oraz zawierać jego oświadczenie o wyrażeniu zgody na bycie podmiotem upoważnionym oraz zawierać jego oświadczenie o wyrażeniu zgody na prowadzenie postępowania na rzecz członków grupy. Zmiana podmiotu upoważnionego nie będzie powodowała wygaśnięcia udzielonego w postępowaniu pełnomocnictwa. Jednocześnie bieg terminu do zaskarżenia wyroku nie będzie mógł się skończyć wcześniej niż z upływem dwóch tygodni od uprawomocnienia postanowienia sądu o zmianie podmiotu upoważnionego. Przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym zmiana podmiotu upoważnionego będzie możliwa tylko w odniesieniu do innego podmiotu upoważnionego wpisanego na listę podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Prezesa UOKiK. Natomiast nie będzie możliwa zmiana podmiotu upoważnionego na reprezentanta grupy, który prowadzi postępowania grupowe. Rozwiązanie to wynika ze specyfiki postępowania w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem, które muszą być prowadzone przez wyspecjalizowany podmiot spełniający warunki fachowości, niezależności i dający gwarancję skutecznej ochrony interesów konsumentów.

Art. 1 pkt 16 i 18 (dodanie art. 19a; wystąpienie z grupy)

Dodawany przepis art. 19a ust. 1 umożliwi wystąpienie z grupy członka grupy, którego dotyczy określone powództwo w przypadku zawarcia ugody, jeżeli nie zgadza się z jej warunkami – w terminie 2 tygodni od dnia poinformowania go o zawartej ugodzie.

Procesowe skutki wystąpienia określa art. 19a ust. 2, zgodnie z którym w przypadku wystąpienia przez członka grupy sąd umarza postępowanie w zakresie dotyczącym roszczenia tego członka, a w przypadku wydania wyroku przez sąd pierwszej instancji, sąd drugiej instancji uchyla ten wyrok i umarza postępowanie w zakresie dotyczącym roszczenia tego członka.

Wprowadzenie przedmiotowej regulacji jest konieczne z uwagi na istotę powództwa przedstawicielskiego, o którym mowa w dyrektywie 2020/1828, a które zostaje wdrożone do przepisów ustawy o postępowaniu grupowym. Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z założeniami przepisów dyrektywy 2020/1828 stroną takiego postępowania jest podmiot upoważniony, a nie konsumenci. Konsumenci mają tylko uzyskać konkretne benefity z takiego postępowania. Mają jednak ograniczone uprawnienia procesowe. Przystępując do grupy tworzonej przez podmiot upoważniony, są w dużej mierze zależni od jego skuteczności i decyzji procesowych. Dlatego też dyrektywa 2020/1828 przewiduje możliwość zapewnienia konsumentom prawa wystąpienia z danego powództwa przedstawicielskiego, gdyby okazało

się, że może ono zmierzać do niekorzystnego dla nich rozstrzygnięcia (por. art. 11 ust. 4, motyw 46, motyw 36 i 37).

Jednocześnie w art. 17 wprowadzono stosowne zmiany będące konsekwencją uprawnienia konsumentów – członków grupy, przyznanego w art. 19a ust. 1. W art. 17 dodano ust. 3a, zgodnie z którym przepisu o czasowym ograniczeniu możliwości wystąpienia członka grupy z grupy (do czasu uprawomocnienia się postanowienia sądu co do składu grupy – ust. 3) nie stosuje się właśnie w przypadku, o którym mowa w art. 19a ust. 1.

Art. 1 pkt 19 (dodanie w art. 21a ust. 2b; informowanie o wyroku)

Projektowany przepis art. 21a ust. 2b stanowi, że w razie uwzględnienia powództwa w postępowaniu grupowym w wyroku w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów sąd w wyroku dodatkowo wyznacza termin na wykonanie wyroku i nakłada na pozwanego obowiązek poinformowania członków grupy o prawomocnym orzeczeniu sądu i zasądzonych roszczeniach lub o zawartej ugodzie.

Zgodnie z art. 13 ust. 3 dyrektywy 2020/1828 przedsiębiorca naruszający przepisy powinien mieć obowiązek przekazywania – na swój własny koszt – wszystkim zainteresowanym konsumentom informacji o ostatecznych środkach nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk i o ostatecznych środkach naprawczych. Przedsiębiorca powinien również poinformować konsumentów o ugodzie zatwierdzonej przez sąd.

Art. 1 pkt 20 (zmiana art. 23)

Zmiana w art. 23 ma charakter porządkujący i polega na dodaniu obok reprezentanta grupy podmiotu upoważnionego jako podmiotu, na wniosek którego w sprawach o świadczenia niepieniężne jest wszczynana egzekucja zasądzonego świadczenia.

Art. 1 pkt 21 (dodanie art. 23a–23c)

W świetle projektowanego art. 23a ust. 1, uwzględniając powództwo w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania przez przedsiębiorcę praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, sąd w sentencji wyroku:

- 1) uzna daną praktykę pozwanego za naruszającą ogólne interesy konsumentów oraz nakaze pozwanemu zaniechanie jej stosowania i wyznaczy termin, w którym przedsiębiorca ma zaniechać stosowania tej praktyki, albo
- 2) uzna daną praktykę pozwanego za naruszającą ogólne interesy konsumentów oraz wskaże termin, w którym pozwany zaprzestał stosowania tej praktyki.

Niezależnie od powyższego w sentencji wyroku sąd może również nałożyć na pozwanego obowiązek złożenia jednokrotnego albo wielokrotnego oświadczenia w odpowiedniej formie i o odpowiedniej treści o stosowaniu przez przedsiębiorcę praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów. W takim przypadku sąd wyznaczy termin wykonania nałożonego obowiązku (art. 23a ust. 2).

Proponuje się wprowadzenie przepisu stanowiącego dla sądu podstawę do nałożenia na pozwanego, który nie wykonuje prawomocnego wyroku sądu wydanego w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, grzywny w wysokości do 5 000 000 zł (art. 23b ust. 1). Na postanowienie sądu będzie przysługiwało zażalenie do sądu drugiej instancji (art. 23b ust. 2).

W celu przymuszenia pozwanego do wykonania prawomocnego wyroku wydanego w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów sąd w postanowieniu może nałożyć na pozwanego grzywnę w wysokości do 50 000 zł za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prawomocnego wyroku, nie więcej niż 5 000 000 zł (art. 23c ust. 1). Na postanowienie sądu o nałożeniu grzywny będzie przysługiwało zażalenie do sądu drugiej instancji (art. 23c ust. 2). Ww. projektowane przepisy mają na celu wdrożenie art. 19 dyrektywy 2020/1828, zgodnie z którym *państwa członkowskie ustanawiają przepisy określające sankcje mające zastosowanie w przypadku niezastosowania się lub odmowy zastosowania się do:*

a) środka nakazującego zaprzestanie szkodliwych praktyk, o którym mowa w art. 8 ust. 1 lub art. 8 ust. 2 lit. b); lub

b) obowiązków, o których mowa w art. 13 ust. 3 lub art. 18. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia wdrożenia tych przepisów.

Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie zapewniają, aby sankcje mogły mieć między innymi formę kary pieniężnej.

II. Zmiany w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny oraz w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego

Zmiany w art. 2 oraz w art. 3 mają na celu aktualizację odnośników w ustawie – Kodeks cywilny oraz w ustawie – Kodeks postępowania cywilnego.

III. Zmiany w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

Art. 4 (dodanie w art. 96 w ust. 1 pkt 7a)

Proponowany przepis stanowi rozszerzenie katalogu podmiotów wyłączonych z ponoszenia kosztów sądowych w postępowaniach cywilnych o podmiot upoważniony.

Dyrektywa 2020/1828 zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia odpowiednich regulacji mających na celu zagwarantowanie, aby koszty związane z postępowaniem nie stanowiły realnej bariery dla podmiotów upoważnionych w wytaczaniu powództw przedstawicielskich.

Zgodnie z art. 20 dyrektywy państwa członkowskie podejmują środki mające na celu zapewnienie, aby koszty proceduralne związane z powództwami przedstawicielskimi nie uniemożliwiały upoważnionym podmiotom skutecznego korzystania ze swojego prawa do wnoszenia o środki nakazujące zaprzestanie szkodliwych praktyk oraz o środki naprawcze (art. 7 ust. 4 dyrektywy 2020/1828).

Proponuje się zatem, aby podmioty upoważnione, wnosząc powództwo grupowe przed sądem okręgowym, zostały zwolnione z opłaty za wytoczenie takiego powództwa.

IV. Zmiany w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. ochronie konkurencji i konsumentów

Art. 5 pkt 2 (zmiana w art. 4; dodanie pkt 13a i 13b; definicje)

Proponuje się jako odpowiedniki powództw przedstawicielskich krajowych i transgranicznych określonych w dyrektywie 2020/1828 wprowadzenie definicji:

- 1) grupowego postępowania krajowego, przez które rozumie się sądowe postępowanie cywilne w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawie roszczeń związanych ze stosowaniem tych praktyk prowadzone przed sądem Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego wpisanego do rejestru podmiotów upoważnionych, prowadzonego przez Prezesa Urzędu, oraz
- 2) grupowego postępowania transgranicznego, przez które rozumie się postępowanie w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem tych praktyk z powództwa podmiotu upoważnionego wpisanego do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828, prowadzone przed sądem albo organem administracyjnym państwa Unii Europejskiej innego niż państwo, w którym podmiot upoważniony został wyznaczony.

Powyższe rozwiązanie wynika z art. 3 pkt 6 i 7 dyrektywy 2020/1828 definiujących „krajowe powództwo przedstawicielskie” i „transgraniczne powództwo przedstawicielskie” oraz potrzeby dostosowania terminologii do systemu krajowego.

Art. 5 pkt 3 (dodanie w art. 31 pkt 5a)

Projektowany przepis określa dodatkowe zadania Prezesa Urzędu związane z funkcjonowaniem podmiotów upoważnionych. Dotyczą one wyznaczania podmiotów upoważnionych, obowiązku prowadzenia rejestru podmiotów upoważnionych do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych i transgranicznych oraz przekazywania Komisji Europejskiej danych objętych tym rejestrem.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 dyrektywy 2020/18/28 państwa członkowskie zapewniają, aby powództwa przedstawicielskie, określone w niniejszej dyrektywie, mogły być wytaczane przez upoważnione podmioty wyznaczone do tego celu przez państwa członkowskie.

Art. 5 pkt 4 (dodanie w art. 32a ust. 2b)

W projektowanym przepisie zostały określone zadania, w których realizacji przez Prezesa Urzędu będzie pośredniczył punkt kontaktowy. W ramach tego pośredniczenia będzie on przekazywał Komisji Europejskiej wykaz podmiotów upoważnionych uprawnionych do prowadzenia grupowych postępowań transgranicznych i aktualizował ten wykaz, dane o zakończonych postępowaniach (krajowych i zagranicznych), informacje o niespełnieniu przez podmiot upoważniony warunków, na podstawie których został wpisany do Wykazu KE. Punkt kontaktowy będzie także przekazywał Komisji Europejskiej informację o ustalonym wpływie finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego wytoczonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego wpisanego do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828.

Powyższe stanowi transpozycję art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828, zgodnie z którym państwa członkowskie wyznaczają krajowe punkty kontaktowe do przekazywania ww. informacji Komisji oraz przekazują Komisji nazwę i dane kontaktowe tych punktów. Komisja sporządza wykaz tych punktów kontaktowych i udostępnia go państwom członkowskim. Ponadto motyw 30 stanowi, że jeżeli spełnianie kryteriów wyznaczenia przez upoważniony podmiot budzi wątpliwości, państwo członkowskie, które wyznaczyło ten upoważniony podmiot, powinno

przeanalizować wątpliwości i w stosownym przypadku cofnąć wyznaczenie tego upoważnionego podmiotu. Państwa członkowskie powinny wyznaczyć krajowe punkty kontaktowe do celów przekazywania i przyjmowania wniosków o taką analizę.

Art. 5 pkt 5 (dodanie w art. 45 w ust. 2 pkt 9)

W związku z proponowanym rozwiązaniem, że o wpis do rejestru będą mogły ubiegać się także organizacje konsumenckie, przy spełnieniu określonych kryteriów proponuje się do przepisu o uprawnieniach organizacji konsumenckiej dodanie także uprawnienia do wytaczania powództw grupowych w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach roszczeń związanych z ich stosowaniem, o których mowa w art. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, po uprzednim uzyskaniu wpisu do rejestru podmiotów upoważnionych do wytaczania tych powództw w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych.

Art. 5 pkt 6 (dodanie w dziale V rozdziału 3 dotyczącego rejestru podmiotów upoważnionych art. 46a–46t)

Art. 46a (definicja podmiotu upoważnionego)

Zgodnie z projektowanym przepisem podmiotem upoważnionym jest podmiot wpisany do rejestru podmiotów upoważnionych oraz podmiot wpisany do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy. Przepis ten obejmuje zatem podmioty upoważnione, które zostały wpisane do rejestru przez Prezesa Urzędu, oraz podmioty upoważnione wpisane do Wykazu KE, a wyznaczone przez inne PCZ.

Według art. 4 ust. 2 dyrektywy 2020/1828 państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty, w szczególności organizacje konsumenckie, w tym organizacje konsumenckie, które reprezentują członków z więcej niż jednego państwa członkowskiego, były uprawnione do bycia wyznaczonymi jako upoważnione podmioty do celów wytaczania krajowych lub transgranicznych powództw przedstawicielskich lub obu rodzajów powództw.

Art. 46b (wyznaczanie podmiotów upoważnionych przez Prezesa Urzędu i ich uprawnienia)

Zgodnie z art. 46b ust. 2 podmiotem upoważnionym wpisanym do rejestru będzie także Rzecznik Finansowy. Przepis ten wdraża art. 4 ust. 7 dyrektywy 2020/1828, który daje możliwość PCZ wyznaczenia jako podmiot upoważniony podmiotu publicznego. Rzecznik Finansowy jako

podmiot upoważniony będzie uprawniony do wytaczania powództw w ramach grupowego postępowania krajowego i transgranicznego w zakresie spraw:

- 1) na rzecz klientów podmiotu rynku finansowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej;
- 2) w sprawach wynikających z umowy o świadczenie usług lub wykonywania czynności na rzecz osoby fizycznej przez instytucję finansową w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym.

Do Rzecznika Finansowego, będącego podmiotem upoważnionym, nie będzie się stosowało przepisów art. 46c pkt 2 lit. h oraz pkt 3 (obowiązek podawania informacji na temat źródeł finansowania postępowania przez inne podmioty oraz informacji o źródłach swojego finansowania oraz sporządzenia pisemnych standardów należytego reprezentowania konsumentów w grupowym postępowaniu krajowym i grupowym postępowaniu transgranicznym, a także wewnętrznego systemu kontroli ich przestrzegania, art. 46e ust. 4 zdanie drugie (sankcja za nieprzekazanie bądź nieuzupełnienie sprawozdania), art. 46f (zasady finansowania podmiotów upoważnionych) oraz art. 46h–art. 46r (wniosek o wpis do rejestru oraz procedura wykreślenia z tego rejestru) ze względu na specyfikę tego podmiotu ochrony konsumentów.

Art. 46c (obowiązki dotyczące podmiotów upoważnionych)

Projektowany przepis stanowi o obowiązkach podmiotu upoważnionego w zakresie:

- 1) określenia w regulaminie zasad wnoszenia i rozpatrywania wniosku o wytoczenie powództwa w ramach grupowego postępowania krajowego lub grupowego postępowania transgranicznego, w tym zasad finansowania tego postępowania, oraz przekazania dokumentów, które powinny być dołączone do tego wniosku;
- 2) udostępniania do wiadomości publicznej w sposób jasny i zrozumiały, w szczególności na swojej stronie internetowej:
 - a) danych kontaktowych, obejmujących nazwę, adres siedziby oraz adres miejsca wykonywania działalności, jeśli jest inny niż adres siedziby, a także adres poczty elektronicznej tego podmiotu,
 - b) regulaminu, o którym mowa w pkt 1,

- c) numeru wpisu do Rejestru,
- d) informacji o sektorach objętych zakresem działania danego podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu,
- e) informacji o językach urzędowych, w których jest możliwe złożenie wniosku o wytoczenie powództwa lub przystąpienie do postępowania grupowego,
- f) informacji o prawie wystąpienia z postępowania grupowego i skutkach tego wystąpienia,
- g) określenia rodzajów opłat i kosztów związanych z udziałem w postępowaniu grupowym oraz informacji o ich wysokości i zasadach ich naliczania albo informacji o niepobieraniu takich opłat i kosztów,
- h) informacji na temat źródeł finansowania postępowania przez inne podmioty oraz informacji o źródłach finansowania tego podmiotu upoważnionego,
- i) informacji na temat skutków prawnych danego sposobu zakończenia postępowania grupowego,
- j) informacji o przesłankach, na podstawie których podmiot upoważniony może odmówić wytoczenia powództwa,
- k) informacji o powództwach, jakie zamierza wytoczyć w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych, ze wskazaniem pozwanego oraz rodzajów naruszeń,
- l) informacji o grupowych postępowaniach krajowych i grupowych postępowaniach transgranicznych wytoczonych z powództwa tego podmiotu upoważnionego lub prowadzonych z jego udziałem oraz etapie, na jakim postępowania te aktualnie się znajdują, w szczególności o ich zakończeniu,
- m) informacji o rodzajach naruszeń będących przedmiotem powództw wytoczonych przez ten podmiot upoważniony lub postępowań prowadzonych z jego udziałem w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych.

Ponadto, w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów, podmiot upoważniony musi mieć opracowane w formie pisemnej zasady należytego reprezentowania

konsumentów w grupowym postępowaniu krajowym i grupowym postępowaniu transgranicznym, a także wewnętrzny system kontroli ich przestrzegania. Obowiązany jest również do informowania konsumentów objętych grupowym postępowaniem krajowym lub grupowym postępowaniem transgranicznym o wynikach postępowania, odrzuceniu lub oddaleniu powództwa przez sąd.

Podmiot upoważniony jest obowiązany posiadać wewnętrzne regulacje, które są stosowane przez podmiot w ramach prowadzonych grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych, w tym dotyczące przesłanek, na podstawie których podmiot może odmówić wytoczenia powództwa.

Art. 46d (zawiadomienie Prezesa Urzędu)

Proponuje się w art. 46d ust. 1 i 2, żeby podmiot upoważniony miał obowiązek, przed wytoczeniem powództwa w ramach grupowego postępowania w sprawie o nakazanie zaniechania stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, jak również powództwa o uznanie praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów oraz stwierdzenie jej zaniechania, zawiadomić o tym na piśmie Prezesa Urzędu ze wskazaniem:

- 1) rodzaju powództwa;
- 2) okoliczności uzasadniających wytoczenie powództwa ze wskazaniem w szczególności:
 - a) opisu naruszenia,
 - b) okresu trwania naruszenia lub posiadanych informacji o okresie trwania naruszenia,
 - c) społecznych, ekonomicznych lub prawnych skutków naruszenia lub posiadanych informacji o takich skutkach,
 - d) przepisów, które zostały naruszone przez przedsiębiorcę;
- 3) żądań pozwu;
- 4) przedsiębiorcy, przeciwko któremu pozew ma być skierowany.

Celem tego przepisu jest uniknięcie sytuacji, w których Prezes Urzędu np. wszczął już postępowanie w tożsamej sprawie, oraz wsparcie podmiotów upoważnionych.

Prezes Urzędu w związku z zawiadomieniem przedstawi podmiotowi upoważnionemu posiadane informacje istotne z punktu widzenia wytaczanego powództwa, w tym informację, czy w związku ze wskazanym w zawiadomieniu tym samym naruszeniem przez tego samego przedsiębiorcę toczy się postępowanie przed Prezesem Urzędu. Informacje te Prezes Urzędu

przekazuje podmiotowi upoważnionemu w terminie 30 dni od dnia złożenia zawiadomienia. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin ten może ulec wydłużeniu do 3 miesięcy od dnia złożenia zawiadomienia (art. 46d ust. 4 i 5).

Projekt przewiduje rozwiązanie dotyczące sytuacji, gdy zawiadomienie nie zawierałoby wszystkich koniecznych informacji. Wówczas Prezes Urzędu wzywa podmiot upoważniony do ich uzupełnienia w terminie nie dłuższym niż 14 dni. Nieuzupełnienie zawiadomienia w wyznaczonym przez Prezesa Urzędu terminie skutkuje nieprzedstawieniem informacji (art. 46d ust. 3).

Projekt przewiduje także, że przedmiotowej informacji Prezes Urzędu nie przedstawi w przypadku wszczęcia wobec podmiotu upoważnionego przez Prezesa Urzędu postępowania ws. wykreślenia podmiotu upoważnionego z Rejestru na podstawie art. 46n ust. 1 albo art. 46o ust. 1 (art. 46d ust. 6).

Projektuje się, że przepisy te będą miały odpowiednie zastosowanie także do podmiotu upoważnionego wpisanego do prowadzonego przez Komisję Europejską wykazu podmiotów upoważnionych wyznaczonych do prowadzenia grupowych postępowań transgranicznych w państwach członkowskich Unii Europejskiej innych niż Rzeczpospolita Polska w przypadku zamiaru wytoczenia przez ten podmiot powództwa przed sądem Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (art. 46d ust. 7).

Rozwiązanie w proponowanym art. 46d ustawy uoklik na etapie przedsądowym pozwoli podmiotom upoważnionym (w szczególności organizacjom konsumenckim) na jak najlepsze przygotowanie pozwów. W zawiadomieniu podmiot upoważniony będzie musiał wskazać m.in. naruszenie oraz przepisy, które zostały naruszone przez przedsiębiorcę. Prezes Urzędu w odpowiedzi skierowanej do podmiotu upoważnionego będzie mógł na przykład wskazać orzecznictwo istotne z punktu widzenia wytaczanego powództwa. Jedną z takich informacji, istotnych z punktu widzenia wytaczanego powództwa, może być także informacja o ewentualnym wpływie finansowania przez przedsiębiorcę podmiotu upoważnionego (np. z informacji posiadanych przez Prezesa Urzędu będzie wynikać, że to konkretne powództwo może być skierowane przeciwko konkurentowi przedsiębiorcy finansującego podmiot upoważniony). Oceny takiej informacji oczywiście będzie musiał dokonać sąd w ramach postępowania. Nie zmienia to faktu, iż informacje przekazane przez Prezesa Urzędu będą miały charakter wyłącznie konsultacyjny, choć ich uzyskanie będzie stanowić wymóg formalny wytoczenia powództwa. Stanowisko Prezesa Urzędu wyrażone w postaci takich informacji nie

uniemożliwi zatem podmiotowi upoważnionemu wytoczenia powództwa. Ostateczna decyzja będzie należeć bowiem do podmiotu.

Należy zauważyć, że Prezes Urzędu jest organem posiadającym wiedzę dotyczącą przepisów z zakresu ochrony konsumentów, ma doświadczenie w prowadzeniu postępowań w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, posiada wyspecjalizowane zaplecze eksperckie, posiada również wiedzę na temat nowych zjawisk na rynkach dotyczących konsumentów oraz praktyk przedsiębiorców. Rozwiązanie takie ma stanowić realną pomoc dla podmiotów upoważnionych, w szczególności organizacji konsumenckich.

Przekazywanie informacji na etapie przedsądowym pozwoli podmiotom upoważnionym na lepsze przygotowanie pozwów lub pełniejsze uzasadnienie merytoryczne.

Informacje Prezesa Urzędu nie będą miały charakteru decyzji administracyjnej, nie będą też w żaden sposób uniemożliwiać podmiotom upoważnionym występowania do sądu.

Art. 46e (sprawozdanie)

Projektowany przepis dotyczy obowiązku sprawozdawczego podmiotu upoważnionego wobec Prezesa Urzędu. Przewiduje, że podmiot upoważniony wpisany do Rejestru sporządza i przekazuje Prezesowi Urzędu sprawozdanie ze swojej działalności w zakresie powództw wytoczonych w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych. Sprawozdanie, które jest obowiązany sporządzać za każdy rok kalendarzowy i przekazywać Prezesowi Urzędu w terminie do dnia 30 kwietnia roku następnego, musi zawierać informacje o:

- 1) liczbie wniosków o wytoczenie powództw w ramach grupowego postępowania krajowego oraz o liczbie wniosków o wytoczenie powództw w ramach grupowego postępowania transgranicznego, które wpłynęły do podmiotu upoważnionego, ze wskazaniem naruszeń, których dotyczą;
- 2) liczbie powództw wytoczonych w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych, w tym na podstawie wniosków, o których mowa w pkt 1, oraz sposobach zakończenia tych postępowań;
- 3) rodzaju naruszeń i przedsiębiorcach, wobec których zostały wytoczone powództwa w ramach grupowych postępowań krajowych i transgranicznych;
- 4) liczbie wniosków, którym nie nadano biegu, wraz ze wskazaniem przesłanek, na podstawie których nastąpiła odmowa wytoczenia powództwa;

- 5) ocenie skuteczności grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych prowadzonych z powództwa wytoczonego przez podmiot upoważniony, ze wskazaniem przewidywanych sposobów poprawy tej skuteczności;
- 6) liczbie, przedmiocie i rozstrzygnięciu skarg i wniosków, które wpłynęły do podmiotu upoważnionego w związku z wytoczonymi powództwami.

W przypadku niedopełnienia obowiązków sprawozdawczych w ww. zakresie Prezes Urzędu wzywa podmiot upoważniony do przekazania lub uzupełnienia sprawozdania, jednocześnie informując, że nieprzekazanie lub nieuzupełnienie sprawozdania w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania spowoduje wszczęcie przez Prezesa Urzędu postępowania w sprawie wykreślenia tego podmiotu z Rejestru.

Art. 46f (finansowanie podmiotu upoważnionego)

Przepis art. 46f ust. 1 zawiera propozycję polegającą na określeniu źródeł finansowania zadań podmiotu upoważnionego, w szczególności ze środków stanowiących opłaty pobierane od konsumentów, według zasad określonych w regulaminie, oraz z wpłat dokonywanych przez przedsiębiorców, pod warunkiem jednak, że jest od niego niezależna i nie podlega jego wpływom. Finansowanie zadań, zgodnie z projektowanym przepisem (ust. 2), musi uwzględniać zasady określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571).

W art. 46f ust. 2 przewiduje się mechanizm limitowania wysokości wynagrodzenia, które przysługuje przedsiębiorcy finansującemu podmiot upoważniony. Celem przyjętego rozwiązania jest, aby podmiot finansujący (przedsiębiorca), a także podmiot upoważniony nie podejmowały się prowadzenia spraw konsumenckich wyłącznie albo głównie z powodów finansowych, bez względu na wynik sprawy. Ponadto wynagrodzenie będzie wypłacane po uprawomocnieniu się orzeczenia i zależne od jego wyniku – wysokości zasądzanego świadczenia. Dopiero po prawomocnym zakończeniu postępowania grupowego można będzie określić wysokość zobowiązania podmiotu upoważnionego wobec podmiotu finansującego. Przed zakończeniem postępowania grupowego nie będzie zatem można niejako drenować pod względem finansowym podmiotu upoważnionego. Owa „korzyść” dla podmiotu finansującego będzie przyszła i w pewien sposób warunkowa. Co więcej wydaje się, że takie rozwiązanie powinno dopingować podmioty upoważnione do starannego działania na rzecz konsumentów. Jednocześnie takie rozwiązanie nie będzie zachęcać do finansowania tych organizacji działających jako podmioty upoważnione, które będą dążyły do wytaczania oczywiście

bezzasadnych powództw bądź będą to czyniły w innym celu niż uzyskanie świadczeń dla konsumentów. Wszak od wyniku sprawy zostaje uzależniona wysokość wynagrodzenia podmiotu finansującego oraz renoma podmiotu upoważnionego na rynku, a w konsekwencji skala możliwości uzyskania finansowania ewentualnych przyszłych postępowań grupowych na rzecz konsumentów.

Kwestia wysokości wpłat dokonywanych przez przedsiębiorców na rzecz podmiotu upoważnionego nie będzie limitowana (art. 46f ust. 1 pkt 2). Ta kwestia jest pozostawiona do ustalenia między podmiotem upoważnionym a podmiotem finansującym i powinna zostać określona w umowie zawartej między tymi podmiotami. Umowa taka będzie stanowić wymóg formalny pozwu (por. art. 6 ust. 4–6 ustawy o dochodzeniu roszczeń grupowych). Jednocześnie zgodnie z projektem kwestia finansowania podmiotu upoważnionego, jak i finansowania konkretnego powództwa przez inne podmioty (przedsiębiorców) w kontekście wpływu tego finansowania na właściwe zapewnienie ochrony interesów konsumentów będzie podlegała ocenie sądu zgodnie z art. 10aa oraz art. 10ab ustawy o dochodzeniu roszczeń grupowych, a także ocenie Prezesa Urzędu w zakresie, w jakim to finansowanie wpływa na spełnianie przez podmiot upoważniony warunku, o którym mowa w art. 46h pkt 5 ustawy uokik. Prezes Urzędu został wyposażony w stosowne kompetencje służące weryfikacji wpływu takiego finansowania zarówno na etapie wpisu do rejestru, jak i funkcjonowania podmiotu upoważnionego, łącznie z prawem wykreślenia podmiotu upoważnionego z rejestru (m.in. art. 46i, art. 46o, art. 46r, art. 46s).

Art. 46g–46p (rejestr podmiotów upoważnionych)

Zgodnie z projektem (art. 46g) rejestr podmiotów upoważnionych prowadzi Prezes Urzędu. Rejestr ten jest jawny i musi zawierać takie dane jak:

- 1) nazwę podmiotu upoważnionego, jego zadania statutowe, adres siedziby oraz adres miejsca wykonywania działalności, jeśli jest inny niż adres siedziby, a także adres strony internetowej;
- 2) informację o sektorach objętych zakresem działania podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu.

W świetle projektowanego art. 46h o wpis do Rejestru będzie mógł ubiegać się podmiot, który spełnia jednocześnie następujące warunki:

- 1) jest osobą prawną;

- 2) jego zadaniem statutowym jest działalność na rzecz zapewnienia ochrony interesów konsumentów zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu;
- 3) prowadzi niezarobkową działalność na rzecz ochrony interesów konsumentów od co najmniej 12 miesięcy od złożenia wniosku o wpis do Rejestru i daje rękojmię właściwego prowadzenia tej działalności;
- 4) nie jest objęty postępowaniem upadłościowym ani nie został uznany za niewypłacalny;
- 5) jest niezależny i nie podlega wpływom innych podmiotów, w szczególności przedsiębiorców, które mogłyby odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia grupowego postępowania krajowego lub grupowego postępowania transgranicznego, również w przypadku finansowania przez inne podmioty, i w tym celu dysponuje ustalonymi procedurami, aby zapobiegać takim wpływom oraz aby zapobiegać konfliktom interesów tego podmiotu, podmiotów go finansujących oraz konsumentów;
- 6) udostępnia publicznie, stosując prosty i zrozumiały język, za pośrednictwem wszelkich stosownych środków, a w szczególności na swojej stronie internetowej, informacje, które wskazują, że spełnia warunki, o których mowa w pkt 1–5, oraz informacje o źródłach swojego finansowania, o strukturze organizacyjnej, zarządczej i członkostwa, o swoich zadaniach statutowych, a także o swojej działalności.

Według art. 46i wpis do Rejestru będzie następował na wniosek podmiotu zawierający:

- 1) nazwę podmiotu, adres siedziby oraz adres miejsca wykonywania działalności, jeśli jest inny niż adres siedziby, a także adres strony internetowej;
- 2) dokument potwierdzający posiadanie osobowości prawnej;
- 3) dokumenty dotyczące struktury podmiotu upoważnionego, źródeł i sposobów jego finansowania oraz zasad wynagradzania osób, które działają na rzecz ochrony konsumentów w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych w tym podmiocie oraz o podmiotach, z którymi wiąże ich podległość służbowa albo inny stosunek prawny;
- 4) wewnętrzne regulacje, które są stosowane przez podmiot w ramach prowadzonych grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych, w tym

dotyczące przesłanek, na podstawie których podmiot może odmówić wytoczenia powództwa;

- 5) informację, czy podmiot pobiera opłaty od konsumentów zainteresowanych przystąpieniem do grupy, na rzecz której jest wytaczane powództwo w ramach grupowego postępowania krajowego lub grupowego postępowania transgranicznego, ze wskazaniem rodzaju tych opłat i ich wysokości;
- 6) informację o sektorach objętych zakresem działania podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu.

Do tego wniosku podmiot będzie zobowiązany dołączyć:

- 1) statut;
- 2) dokumenty potwierdzające spełnianie warunku o niezależności i niepodleganiu wpływom, w szczególności przedsiębiorców;
- 3) oświadczenie, że nie toczy się wobec niego postępowanie upadłościowe oraz że nie jest niewypłacalny w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe;
- 4) dokument opisujący zasady reprezentowania konsumentów w postępowaniu grupowym i wewnętrzny system kontroli ich przestrzegania.

Wniosek o wpis do Rejestru można będzie zgodnie z art. 46j składać zarówno w postaci papierowej, jak i w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Projektowany przepis art. 46k stanowi, że jeżeli z treści wniosku o wpis do Rejestru będzie wynikało, że wnioskodawca nie spełnia warunków wpisu do Rejestru, Prezes Urzędu wyda decyzję o odmowie dokonania tego wpisu w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące. Projekt przewiduje możliwość uzupełnienia wniosku na wezwanie Prezesa Urzędu w terminie 14 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

Podmiot upoważniony wpisany do Rejestru będzie obowiązany informować Prezesa Urzędu o zmianie danych będących podstawą wpisu do Rejestru, nie później niż w terminie 14 dni od dnia wystąpienia takich zmian (art. 46l). Prezes Urzędu będzie miał obowiązek niezwłocznego dokonania zmian danych objętych Rejestrem w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji.

Wykreślenie podmiotu upoważnionego z Rejestru, zgodnie z projektowanym art. 46m, będzie mogło nastąpić z urzędu albo na wniosek podmiotu upoważnionego.

Z urzędu, gdy podmiot upoważniony wpisany do Rejestru:

- nie wykonuje swoich obowiązków określonych w art. 46c lub art. 46l ust. 1, lub mimo wezwania, o którym mowa w art. 46e ust. 4, nie wykonuje obowiązku przekazania sprawozdania, o którym mowa w art. 46e ust. 1, lub przekazuje sprawozdanie niezawierające informacji, o których mowa w art. 46e ust. 3 (art. 46n),
- przestał spełniać kryteria, na podstawie których może zostać wpisany do Rejestru (art. 46o).

Prezes Urzędu, wszczynając postępowanie w sprawie wykreślenia podmiotu upoważnionego z Rejestru, będzie obowiązany wezwać ten podmiot do usunięcia określonych ww. nieprawidłowości lub złożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 30 dni. Jeżeli w wyniku tych czynności nieprawidłowości nie zostaną przez podmiot upoważniony usunięte w wyznaczonym terminie, Prezes Urzędu będzie mógł wydać decyzję o wykreśleniu (art. 46n).

W przypadku gdy podmiot upoważniony nie spełnia warunków, na podstawie których może zostać wpisany do rejestru, Prezes Urzędu wezwie podmiot upoważniony do dostosowania działalności do tych warunków lub złożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie. Następnie wyda decyzję o wykreśleniu podmiotu z Rejestru, jeśli podmiot upoważniony mimo uprzedniego wezwania nie dostosuje swojej działalności do tych kryteriów (art. 46o).

Zgodnie z projektowanym art. 46p postępowanie w sprawie wykreślenia podmiotu upoważnionego z Rejestru powinno być zakończone w terminie 4 miesięcy od dnia jego wszczęcia. Decyzji o wykreśleniu podmiotu upoważnionego z Rejestru może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 46q (wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy)

Przewiduje się, że od decyzji Prezesa Urzędu, o których mowa w art. 46k ust. 1 (decyzja o odmowie wpisu do Rejestru ze względu na niespełnienie obligatoryjnych warunków, które musi spełniać podmiot upoważniony), art. 46n ust. 2 (decyzja o wykreśleniu ze względu na realizowanie przez podmiot upoważniony obowiązków ustawowych) i w art. 46o ust. 2 (decyzja o wykreśleniu podmiotu upoważnionego z Rejestru ze względu na niespełnianie obligatoryjnych warunków, które musi spełniać podmioty upoważnione), odpowiednio wnioskodawcy lub podmiotowi upoważnionemu służy wniosek o ponowne rozpatrzenie

sprawy. W celu zapewnienia podmiotowi wnioskującemu o wpis do Rejestru, a także podmiotowi już wpisanemu do Rejestru możliwości weryfikacji powyższych decyzji Prezesa Urzędu zastosowano instytucję wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, do której będą miały odpowiednio zastosowanie przepisy dotyczące odwołań od decyzji (art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

Art. 46r–46t (obowiązki Prezesa Urzędu wobec Komisji Europejskiej)

Zgodnie z projektem (art. 46r) Prezes Urzędu co najmniej raz na pięć lat weryfikuje:

- 1) spełnianie przez podmioty upoważnione wpisane do Rejestru warunków uprawniających do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych;
- 2) prawidłowość wykonywania działalności przez podmioty upoważnione wpisane do Rejestru, w szczególności przez analizę sprawozdań z ich działalności.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w szczególności w razie zgłoszenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej lub Komisję Europejską, że podmiot upoważniony wpisany do Rejestru wyznaczony do prowadzenia grupowego postępowania transgranicznego nie spełnia określonych w ustawie warunków (art. 46h), Prezes Urzędu dokonuje weryfikacji bez zbędnej zwłoki. Bezzwłocznej weryfikacji podmiotu upoważnionego wpisanego do Rejestru Prezes Urzędu dokonuje także w przypadku odrzucenia przez sąd pozwu na podstawie art. 10aa ust. 6 ustawy o dochodzeniu roszczeń grupowych. W takim przypadku zachodzi bowiem konieczność sprawdzenia niezależności podmiotu upoważnionego wpisanego do Rejestru (art. 46h pkt 5). Podmiot ten ma bowiem uprawnienia do występowania z powództwem transgranicznym przed organem innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

W świetle projektowanego art. 46s ust. 1 Prezes Urzędu przekazuje Komisji Europejskiej wykaz podmiotów upoważnionych, wyznaczonych do prowadzenia grupowych postępowań transgranicznych zawierający dane objęte Rejestrem oraz informacje o każdej zmianie tych danych, w celu umieszczenia ich w wykazie podmiotów upoważnionych do prowadzenia grupowych postępowań transgranicznych w państwach będących członkami Unii Europejskiej, prowadzonym przez Komisję Europejską.

Zgodnie z projektowanym art. 46s ust. 2 ustawy uokik Prezes Urzędu corocznie przekazuje Komisji Europejskiej, za pośrednictwem punktu kontaktowego, informacje na temat:

- 1) liczby i rodzaju zakończonych grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych;
- 2) rodzaju naruszeń będących przedmiotem tych postępowań;
- 3) sposobu zakończenia tych postępowań.

W celu realizacji powyższego zadania Prezes Urzędu może zwrócić się o udostępnienie stosownych informacji do innych organów lub sądów (art. 46s ust. 3).

Prezes Urzędu przekazuje Komisji Europejskiej informacje o zaprzestaniu spełniania przez podmiot upoważniony wpisany do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 przesłanek, na podstawie których został wpisany do tego wykazu. Informacje te Prezes Urzędu przekazuje niezwłocznie po ich powzięciu (art. 46s ust. 4).

Ponadto Prezes Urzędu będzie miał obowiązek przekazania Komisji Europejskiej informacji o ustalonym wpływie finansowania przez inny podmiot podmiotu upoważnionego na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego wytoczonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego wpisanego do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 (art. 46s ust. 5).

Powyższe informacje są przekazywane przez Prezesa Urzędu za pośrednictwem punktu kontaktowego (art. 46s ust. 6).

Prezes Urzędu, zgodnie z projektem, umieszcza na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów adres strony internetowej Komisji Europejskiej, na której jest publikowany wykaz podmiotów upoważnionych do prowadzenia grupowych postępowań transgranicznych wyznaczonych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej (art. 46t).

Art. 5 pkt 7 i 8 (dodanie w art. 99b ust. 3 oraz w art. 101 ust. 3)

Proponowane zmiany w art. 99b oraz art. 101 ustawy uokik mają na celu przesądzenie, że w razie wszczęcia postępowania grupowego w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów i jego prawomocnego zakończenia przed sądem Prezes Urzędu nie może wszcząć postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów wobec tego samego przedsiębiorcy stosującego taką samą praktykę (odpowiednio stosującego takie same postanowienia we wzorcach umownych).

V. Przepisy przejściowe, dostosowujące oraz przepis końcowy

Art. 6 (przepis przejściowy)

Zgodnie z art. 6 do spraw prowadzonych w postępowaniu grupowym wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i do tego dnia niezakończonych stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 7 (wpisanie Rzecznika Finansowego do Rejestru)

W celu umożliwienia wytaczania przez Rzecznika Finansowego powództw w zakresie przewidzianym w projekcie Prezes Urzędu z urzędu wpisuje ten organ do Rejestru podmiotów upoważnionych. O powyższym fakcie zawiadamia Rzecznika niezwłocznie.

Art. 8 (przekazanie Komisji Europejskiej informacji na temat grupowych postępowań krajowych i transgranicznych)

Przepis art. 8 obok art. 46s ustawy uokik realizuje obowiązki informacyjne wobec Komisji Europejskiej. Każde państwo członkowskie informuje Komisję Europejską o podmiotach upoważnionych, które wyznaczyło do wytaczania transgranicznych powództw przedstawicielskich wpisanych do wykazu, a także o każdej zmianie w tym wykazie. Państwa członkowskie podają ten wykaz do wiadomości publicznej (art. 5 dyrektywy 2020/1828).

Zgodnie natomiast z art. 23 ust. 2 dyrektywy 2020/1828 państwa członkowskie przekazują Komisji Europejskiej po raz pierwszy do dnia 26 czerwca 2027 r., a następnie corocznie, następujące informacje:

- a) informacje na temat liczby i rodzaju postępowań z powództw przedstawicielskich, które zostały zakończone przed wszystkimi sądami lub organami administracyjnymi tych państw członkowskich,
- b) informacje na temat rodzaju naruszeń, o których mowa w art. 2 ust. 1, i stron tych powództw przedstawicielskich,
- c) wyniki tych powództw przedstawicielskich.

Art. 9 (wejście w życie)

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.),

w związku z czym nie podlegają notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w tych przepisach.

Projekt ustawy nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 4 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Projektowana ustawa nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia, o których mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projektowana ustawa została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”, oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Prezesa UOKIK, z dniem skierowania do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych i opiniowania.

W trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem ustawy.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa projekt ustawy został zamieszczony w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów pod nr UC16.

Projekt może mieć wpływ na sektor małych i średnich przedsiębiorstw. Wprowadzane rozwiązania umożliwią pozywanie przez podmioty upoważnione przedsiębiorców stosujących szkodliwe praktyki. Sąd będzie mógł nałożyć na przedsiębiorcę obowiązek publikacji wyroku lub stosownego oświadczenia na jego koszt. Dodatkowo przedsiębiorcy będą mogli być zobowiązani przez sąd do przekazywania na własny koszt konsumentom informacji o prawomocnych wyrokach oraz zawartych ugodach.

Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanej ustawy środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Wiodące: Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów Współpracujące: Ministerstwo Sprawiedliwości Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Tomasz Chróstny, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Łukasz Wroński – Dyrektor Departamentu Ochrony Zbiorowych Interesów Konsumentów tel. 22 55 60 424; lukasz.wronski@uokik.gov.pl	Data sporządzenia 16 maja 2024 r. Źródło prawo UE (dyrektywa) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylająca dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1) Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UC16
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność opracowania projektu ustawy wynika z obowiązku wdrożenia do prawodawstwa polskiego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającej dyrektywę 2009/22/WE – dalej „dyrektywa” lub „dyrektywa 2020/1828”.

Dyrektywa 2020/1828 unowocześnia i wzmacnia mechanizmy ochrony zbiorowych interesów konsumentów. Umożliwia upoważnionym podmiotom działającym na rzecz ochrony konsumentów, wyznaczonym przez państwa członkowskie Unii Europejskiej, występowanie z powództwami przedstawicielskimi, czyli powództwami wytaczanymi w imieniu konsumentów w celu doprowadzenia do zaprzestania stosowania przez przedsiębiorcę szkodliwej praktyki lub w celu zastosowania środka naprawczego w związku z jej stosowaniem. Dyrektywa udostępnia konsumentom kolejne narzędzie, służące przywróceniu równowagi kontraktowej, która została naruszona przez wykorzystujących swoją przewagę przedsiębiorców stosujących niedozwolone praktyki. Narzędzie to umożliwi konsumentom poszkodowanym w wyniku stosowania przez przedsiębiorców praktyk naruszających ich interesy bezpośrednie dochodzenie przysługujących im roszczeń.

Konieczność wprowadzenia w ramach Unii Europejskiej zharmonizowanych regulacji w zakresie powództw przedstawicielskich wynika ze wzrastającego ryzyka naruszenia interesów konsumentów w związku z procesami globalizacji i cyfryzacji. Rosnąca dynamika obrotu handlowego (w tym handlu transgranicznego) generuje wzrost zagrożenia z tytułu naruszenia interesów konsumentów. W ocenie twórców dyrektywy 2020/1828 dotychczas obowiązująca dyrektywa 2009/22/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie nakazów zaprzestania szkodliwych praktyk w celu ochrony interesów konsumentów (Dz. Urz. UE L 110 z 01.05.2009, str. 30, z późn. zm.) w niewystarczającym stopniu zapewniała ochronę zbiorowych interesów konsumentów. Podstawą wprowadzenia przedmiotowych regulacji unijnych były wyniki oceny adekwatności unijnego prawa konsumenckiego z dnia 23 maja 2017 r., przeprowadzonej w ramach programu sprawności i wydajności regulacyjnej, której zakres obejmował również dyrektywę 2009/22/WE¹⁾. Argumenty wskazujące na potrzebę uchylecia dyrektywy 2009/22/WE były następujące: ograniczony zakres jej zastosowania (odnoszący się do jedynie niektórych obszarów rynku), ograniczony wpływ decyzji wydawanych w postępowaniu w sprawie nakazu zaprzestania szkodliwych praktyk na dochodzenie roszczeń przez poszkodowanych konsumentów, a także czas trwania postępowania i jego koszty, które zniechęcają do prowadzenia postępowań. Wskazano również na potrzebę wprowadzenia regulacji prawnych zmierzających do ochrony interesów konsumentów, zarówno w zakresie dotyczącym roszczeń o zaprzestanie praktyk, jak i w zakresie dotyczącym roszczeń odszkodowawczych.

Dyrektywa 2009/22/WE została transponowana do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, która reguluje postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Dyrektywa 2020/1828 przewiduje zastąpienie obecnego mechanizmu nakazów zaprzestania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów nową procedurą, w ramach której tzw. podmioty upoważnione mogą dochodzić nakazów zaprzestania niedozwolonych praktyk oraz nakazów odszkodowawczych. Nakaz miałby być wydawany

¹⁾ Wyniki przeprowadzonej oceny pod adresem: http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=59332.

przez podmiot rozpatrujący takie powództwo, którym może być sąd lub organ administracji. Wybór modelu oraz procedury zależy od państwa członkowskiego.

Wychodząc naprzeciw różnorodności tradycji prawnych poszczególnych państw członkowskich, dyrektywa 2020/1828 umożliwia państwu członkowskiemu pozostawienie dotychczasowych systemów dochodzenia roszczeń zbiorowych. Zgodnie z dyrektywą 2020/1828 jedna z procedur musi natomiast odpowiadać warunkom w niej określonym. Od państwa członkowskiego zależy, czy wdrażając dyrektywę, pozostawi dotychczasowe procedury czy je zmieni, dostosowując do wymogów dyrektywy.

Zgodnie z dyrektywą 2020/1828 podmiotem upoważnionym do wytaczania powództw zbiorowych może być w szczególności organizacja konsumencka. Państwo członkowskie może także wskazać organy publiczne, które byłyby uprawnione do występowania z takimi powództwami. Dyrektywa 2020/1828 rozróżnia dwa rodzaje podmiotów upoważnionych:

- 1) podmioty upoważnione występujące z krajowymi powództwami przedstawicielskimi oraz
- 2) podmioty upoważnione występujące z powództwem przedstawicielskim transgranicznym (powództwo o charakterze transgranicznym jest wytaczane w państwie członkowskim innym niż państwo, w którym taki podmiot upoważniony został wskazany).

Aby podmiot upoważniony mógł wystąpić z powództwem przedstawicielskim transgranicznym, musi spełniać określone w dyrektywie wymogi. W tym zakresie dyrektywa 2020/1828 ma charakter maksymalny – wymogi te są jednakowe dla wszystkich państw członkowskich i niedopuszczalne jest wskazywanie w krajowych przepisach państw członkowskich dodatkowych wymogów w powyższym zakresie. Wynika to z założenia, iż wyznaczenie przez dane państwo członkowskie do wytaczania powództw przedstawicielskich o charakterze transgranicznym danego podmiotu i umieszczenie go w stosownym wykazie prowadzonym przez Komisję Europejską stanowi dowód legitymacji procesowej takiego podmiotu do wytaczania powództw przedstawicielskich w innym państwie członkowskim. Pozostaje to bez uszczerbku dla uprawnienia podmiotu rozpatrującego takie powództwo do zbadania, czy cel statutowy tego upoważnionego podmiotu uzasadnia wytoczenie powództwa w danej sprawie. Państwa członkowskie mają obowiązek weryfikacji, czy wyznaczony podmiot nadal spełnia określone prawem kryteria. Kontrola ta ma się odbywać nie rzadziej niż raz na 5 lat.

Wymogi dla podmiotów uprawnionych do wytaczania powództw przedstawicielskich krajowych określa prawo krajowe (mogą być takie same jak w przypadku podmiotów wytaczających powództwa przedstawicielskie transgraniczne, ale także inne – w zależności od decyzji państwa członkowskiego).

W zakresie powództw przedstawicielskich dyrektywa 2020/1828 dopuszcza zastosowanie zarówno systemu opt-out, jak i opt-in. Prawo krajowe powinno regulować, na jakim etapie konsumenci, których dotyczy naruszenie, mogą wyrazić wolę lub brak woli bycia reprezentowanym przez podmiot upoważniony i związanie rezultatem powództwa. Ważne, aby konsumenci mieli możliwość dołączenia do powództwa po jego wytoczeniu.

W świetle dyrektywy 2020/1828 z powództwem przedstawicielskim występuje podmiot upoważniony, natomiast pozwanym jest przedsiębiorca. Podmiot upoważniony dysponuje prawami i obowiązkami strony, natomiast prawo krajowe może przewidzieć dla konsumentów określone uprawnienia, z zastrzeżeniem, iż indywidualni konsumenci objęci powództwem nie powinni mieć możliwości ingerowania w decyzje proceduralne podejmowane przez podmiot upoważniony, w tym m.in. indywidualnego żądania dowodów w toku postępowania ani odwoływania się od decyzji proceduralnych podmiotu rozpatrującego powództwo. Dyrektywa 2020/1828 przewiduje również rozwiązanie, zgodnie z którym konsumenci niezadowoleni z przebiegu postępowania mogą z niego wystąpić. Nie będą oni w takim przypadku związani rozstrzygnięciem.

Nakazy zaprzestania szkodliwych praktyk stosowanych przez przedsiębiorców obejmują nakaz tymczasowy oraz nakaz ostateczny. Postępowanie dotyczące nakazu zaprzestania może być prowadzone bez konieczności wykazania szkody po stronie indywidualnych konsumentów i bez udziału konsumentów.

Nakaz odszkodowawczy może przewidywać dostępne w prawie krajowym środki, takie jak: odszkodowanie, naprawa, wymiana, obniżenie ceny, rozwiązanie umowy, zwrot ceny itd. Prawo krajowe ma zagwarantować konsumentom, iż orzeczone w ramach powództwa przedstawicielskiego nakaz odszkodowawczy (np. odszkodowanie) będą oni mogli wyegzekwować bez konieczności wnoszenia osobnego powództwa (oczywiście w przypadku braku współpracy ze strony przedsiębiorcy konsumenci będą mogli skorzystać z przepisów egzekucyjnych).

W ramach postępowania dotyczącego nakazu odszkodowawczego podmiot upoważniony oraz przedsiębiorca mogą zawrzeć ugodę, która jest weryfikowana przez podmiot rozpatrujący powództwo pod kątem braku sprzeczności z prawem bądź braku warunków niemożliwych do wykonania. Prawo krajowe może przewidywać zasady, zgodnie z którymi podmiot rozpatrujący powództwo odmawia zatwierdzenia nieuczciwej ugody, jak również zasady, zgodnie z którymi konsumenci wyrażają zgodę lub jej brak na związanie ugodą.

Prawo krajowe ma określić zasady informowania konsumentów o wytoczonych powództwach przedstawicielskich, o ostatecznych decyzjach przewidujących środki nakazowe, odszkodowawcze lub zatwierdzonych ugodach.

Konsumenci powinni zostać także poinformowani o przysługujących im uprawnieniach związanych z wydaniem nakazu. Podmioty upoważnione udostępniają, w szczególności na swoich stronach internetowych, informacje dotyczące powództw przedstawicielskich, które zostały przez nich wytoczone, oraz o wynikach tych powództw. Niezależnie od tego przedsiębiorcy, wobec których wytoczono takie powództwo, mogą zostać zobowiązani do przekazania na własny koszt konsumentom objętym powództwem określonych informacji, m.in. o prawomocnych wyrokach ws. nakazów czy zatwierdzonych ugodach.

Zgodnie z postanowieniami dyrektywy 2020/1828 powództwo przedstawicielskie zawiesza lub przerywa bieg terminów przedawnienia w odniesieniu do konsumentów objętych tym powództwem.

Strona przegrywająca w postępowaniu dotyczącym powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych pokrywa koszty postępowania poniesione przez stronę wygrywającą, zgodnie z zasadami przewidzianymi w krajowym prawie procesowym, które mają zastosowanie do postępowań sądowych. Strona wygrywająca może także odzyskać koszty związane z przekazaniem konsumentom stosownych informacji dotyczących danego powództwa.

Państwa członkowskie powinny zagwarantować rozwiązania mające na celu zapewnienie, aby koszty związane z postępowaniem nie powstrzymywały upoważnionych podmiotów od wytaczania powództw przedstawicielskich na mocy dyrektywy 2020/1828. Rozwiązania te mogą obejmować ograniczenie mających zastosowanie opłat sądowych lub opłat administracyjnych, przyznanie – w razie konieczności – upoważnionym podmiotom dostępu do pomocy prawnej lub zapewnienie im publicznego finansowania na potrzeby wytoczenia powództwa przedstawicielskiego, w tym wsparcie strukturalne lub inne środki wsparcia. Państwa członkowskie nie są obowiązane do finansowania powództw przedstawicielskich.

Dyrektywa 2020/1828 przewiduje możliwość ustanowienia przepisów pozwalających upoważnionym podmiotom na pobieranie niewysokich opłat z tytułu przystąpienia lub innych podobnych obciążeń od konsumentów, którzy wyrazili wolę bycia reprezentowanymi przez ten upoważniony podmiot w określonym powództwie przedstawicielskim.

Dyrektywa umożliwia również finansowanie podmiotów upoważnionych przez stronę trzecią, np. organizacje przedsiębiorców, pod warunkiem zapewnienia stosownych procedur wyłączających możliwość zaistnienia konfliktu interesów oraz odniesienia korzyści z wytoczonego powództwa dla finansujących przedsiębiorców (np. przeciwko swoim konkurentom).

Do celów ewaluacji dyrektywy państwa członkowskie mają obowiązek przekazania Komisji Europejskiej danych dotyczących powództw przedstawicielskich: liczbę i rodzaj powództw (nakazowe, odszkodowawcze), oznaczenie stron powództwa ze wskazaniem, czy podmiotem upoważnionym jest organizacja konsumencka czy podmiot publiczny oraz branży, której dotyczyło naruszenie, ostateczne rozstrzygnięcie powództwa (umorzenie, oddalenie, wydanie nakazu, zawarcie ugody).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Implementacja dyrektywy 2020/1828 do polskiego porządku prawnego wymaga interwencji legislacyjnej na poziomie ustawowym. Nie jest konieczne tworzenie odrębnej ustawy w zakresie objętym obowiązkiem transpozycyjnym. Wystarczające jest dokonanie stosownej modyfikacji i uzupełnienie obecnych regulacji z postępowania grupowego oraz prawa ochrony konsumentów. Przedmiotowy projekt przewiduje wdrożenie modelu, w którym podmiotem rozpatrującym powództwo grupowe jest sąd. Stosowne zmiany obejmą następujące akty prawne:

1. ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym,
2. ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,
3. ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Zmiany w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny oraz w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego dotyczą kwestii formalnych (zmiany odnośników).

W projekcie wdrażającym postanowienia dyrektywy 2020/1828 do prawa polskiego planuje się zawrzeć następujące rozwiązania:

I. Zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym

1. Powództwa grupowe transgraniczne i krajowe

Przekazanie sądom okręgowym do prowadzenia spraw o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, a także spraw o roszczenia związane z ich stosowaniem zobowiązujących przedsiębiorcę do zapewnienia konsumentom m.in. odszkodowania, naprawy, obniżenia ceny, rozwiązania umowy itd. Sądy będą prowadziły postępowania na wniosek upoważnionych podmiotów krajowych i podmiotów upoważnionych z innych państw członkowskich Unii Europejskiej (powództwa grupowe o charakterze transgranicznym) w oparciu o regulacje dotyczące dochodzenia roszczeń w ramach postępowania grupowego. Zakres przedmiotowy spraw w tej procedurze będzie odpowiadał zakresowi wskazanemu w załączniku I do dyrektywy 2022/1828.

W tym celu rozszerzeniu ulegnie zakres przedmiotowy ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. Zostaną dodane nowe przepisy regulujące postępowanie w sprawach powództw grupowych wytaczanych przez podmioty upoważnione, które będą regulować:

- **legitymację procesową stron postępowania** – legitymowanym do wytoczenia powództw grupowych będzie podmiot upoważniony (w tym organizacja konsumencka), spełniający kryteria niezależności i bezstronności wymagane przez dyrektywę 2022/1828. Stroną pozwaną będzie przedsiębiorca naruszający szeroko rozumiane prawa konsumentów, których minimalny zakres został określony w załączniku I do dyrektywy 2022/1828. W przypadku powództwa transgranicznego legitymację czynną będzie miał podmiot upoważniony umieszczony na stosownej liście prowadzonej przez Komisję Europejską. Podmiotem upoważnionym w zakresie swoich zadań będzie Rzecznik Finansowy;
- **dopuszczalność powództwa** – wytoczenie powództwa grupowego przez upoważnione podmioty będzie możliwe w przypadku stosowania przez przedsiębiorcę praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów. Warunkiem koniecznym do wytoczenia powództwa w sprawie roszczeń związanych ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów będzie wyrażenie zgody przez 10 konsumentów do bycia reprezentowanymi w danym powództwie przez podmiot upoważniony. Przewiduje, że w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów nie będzie stosowało się wymogu ujednolicenia roszczeń, wskazanego w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. W przypadku postępowań o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów podmiot upoważniony będzie mógł wytoczyć takie powództwo bez wymogu uzyskania zgody indywidualnych konsumentów;
- **zasady przystąpienia konsumentów do postępowania oraz wystąpienia z niego** – w przypadku powództw o roszczenia związane z naruszeniem ogólnych interesów konsumentów członkowi grupy (konsumentom) będą musieli w określonym czasie po wniesieniu powództwa przez podmiot upoważniony wyrazić wolę bycia reprezentowanymi przez ten podmiot oraz bycia związanymi wynikiem tego postępowania (opcja opt-in). Konsumentom objęci powództwem będą uprawnieni do rezygnacji z bycia reprezentowanymi, a tym samym do rezygnacji z objęcia ich skutkami postępowania albo ugody. Z uprawnienia tego będą mogli skorzystać na każdym etapie postępowania, a w przypadku zawarcia ugody, jeżeli nie zgadzają się z jej warunkami. Konsumentom, którzy w sposób wyraźny wyrazili wolę bycia reprezentowanymi w danym postępowaniu wytoczonym z powództwa grupowego, do czasu wycofania takiej zgody, nie będą mogli być reprezentowani w innych powództwach grupowych w tej samej sprawie i przeciwko temu samemu przedsiębiorcy ani nie będą mogli wytaczać powództw indywidualnych w tej samej sprawie i przeciwko temu samemu przedsiębiorcy;
- **prawa i obowiązki stron postępowania** – stronami postępowania będą podmiot upoważniony oraz pozwany przedsiębiorca. W tym zakresie zastosowanie znajdą ogólne reguły procedury cywilnej dotyczące pozycji w procesie stron postępowania cywilnego;
- **prawa i obowiązki konsumentów objętych powództwem** – konsumenci indywidualni objęci powództwem będą beneficjentami środków zasądzonych przez sąd w postępowaniu prowadzonym przez podmiot upoważniony, np. w zakresie nakazu zaprzestania stosowania określonego naruszenia lub środka naprawczego. Konsumentom indywidualni objęci powództwem nie będą mieć prawa do indywidualnego wnoszenia wniosków dowodowych w ramach postępowania ani indywidualnego odwoływania się od decyzji sądu. Konsumentom indywidualni nie będą mieć obowiązków proceduralnych w ramach powództwa, nie będą też ponosić kosztów postępowania, z wyjątkiem ewentualnej opłaty wstępnej w wysokości ustalonej z podmiotem upoważnionym. Maksymalna wysokość tej opłaty zostanie określona w ustawie;
- **środki nakazujące zaprzestanie szkodliwych praktyk** – środki te będą obejmować środki tymczasowe mające na celu zaprzestanie praktyki lub zakazanie praktyki, a także środki ostateczne mające na celu zaprzestanie stosowania lub zakazanie praktyki. Środki nakazujące zaprzestanie szkodliwych praktyk mają na celu ochronę interesów konsumentów bez względu na to, czy konsumenci indywidualni ponieśli jakąkolwiek rzeczywistą stratę lub szkodę. Sąd, obok nakazu stosowania praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów, będzie mógł nałożyć na przedsiębiorców obowiązek podjęcia konkretnych działań, takich jak np. przekazanie konsumentom informacji wcześniej pominiętych z naruszeniem obowiązków prawnych, opublikowania całości lub fragmentu wyroku, opublikowania oświadczenia korygującego. Zastosowanie środka nakazu nie zależy od tego, czy daną praktykę przedsiębiorca stosował umyślnie czy była ona skutkiem zaniedbania;
- **środki naprawcze** – środki te będą obejmowały środki odszkodowawcze wynikające z naruszenia określone w przepisach Kodeksu cywilnego oraz innych ustawach regulujących szeroko pojęte prawa konsumenckie, w tym naprawienie szkody na zasadach ogólnych, żądanie unieważnienia umowy z obowiązkiem wzajemnego zwrotu świadczeń, zwrotu kosztów związanych z nabyciem rzeczy, naprawę rzeczy, wymianę rzeczy, zwrot pobranych opłat, zmianę postanowień umowy. Konsument będzie mógł dochodzić w postępowaniu indywidualnym innych środków naprawczych dostępnych na mocy prawa, które nie były objęte i zasądzone w wyniku powództwa w sprawie środków naprawczych wytoczonego przez podmiot upoważniony;

- **zasady ujawniania dowodów** – sąd na wniosek strony postępowania będzie mógł nakazać ujawnienie kolejnych dowodów będących w posiadaniu pozwanego lub strony trzeciej. Projekt będzie przewidywał stosowną procedurę dotyczącą wyjawiania środków dowodowych służących stwierdzeniu faktu istotnego dla rozstrzygnięcia znajdującego się w posiadaniu wskazanych podmiotów;
- **zasady zawierania ugód** – ugody będą zawierane przez podmioty upoważnione z pozwanymi przedsiębiorcami. Zatwierdzone przez sąd ugody będą wiążące dla podmiotu upoważnionego, pozwanego przedsiębiorcy oraz indywidualnych konsumentów objętych powództwem. Zastosowanie znajdą wynikające z Kodeksu postępowania cywilnego zasady dotyczące ugód zawartych przed sądem (art. 10, art. 223), z uwzględnieniem m.in. prawa indywidualnych konsumentów objętych postępowaniem do odmowy związania taką ugodą oraz podmiotów nią związanych. Ugoda nie wykluczy możliwości dochodzenia przez konsumenta w postępowaniu indywidualnym innych środków naprawczych, które nie były nią objęte;
- **kwestię podziału kosztów procesowych** – w przypadku powództw o zastosowanie środka naprawczego zastosowanie znajdzie wynikająca z art. 98 Kodeksu postępowania cywilnego zasada, że strona przegrywająca sprawę jest obowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu);
- **kwestię uwzględnienia decyzji Prezesa UOKiK przez sądy m.in. jako dowód** – będzie wprowadzone rozwiązanie, zgodnie z którym w postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem sąd uwzględnia, m.in. jako dowód, prawomocną decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaną na podstawie art. 26 ust. 1 albo art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów wobec pozwanego w związku ze stosowaniem tej samej praktyki albo na podstawie art. 23b ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów wobec pozwanego w związku ze stosowaniem we wzorcach umów zawieranych z konsumentami tego samego niedozwolonego postanowienia umownego oraz wydane przez organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej prawomocne orzeczenia i decyzje dotyczące stosowania przez pozwanego tej samej praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów;
- **terminów przedawnienia** – w tej kwestii znajdą zastosowanie ogólne reguły przerywania biegu terminu przedawnienia roszczeń przez każdą czynność dokonaną przed sądem, określone w art. 123 Kodeksu cywilnego. Zgodnie z § 124 Kodeksu cywilnego po każdym przerywaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. Jednocześnie w razie przerywania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone;
- **sankcji za niezastosowanie lub odmowę zastosowania się przez przedsiębiorcę do nakazu zaprzestania stosowania praktyki, nieujawnienia dowodów, nieprzekazania konsumentom stosownych informacji** – wprowadzenie przepisów umożliwiających sądowi nałożenie na przedsiębiorcę, który nie wykonuje prawomocnego wyroku w sprawie stwierdzenia stosowania praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów, grzywny. Analogicznie proponuje się wprowadzenie stosownych regulacji umożliwiających wyjawienie dowodów, a także nałożenie sankcji za ich nieprzedstawienie;
- **wystąpień przedsądowych do przedsiębiorców** – podmiot upoważniony będzie zobligowany do wezwania przedsiębiorcy do zaprzestania stosowania szkodliwej praktyki przed wytoczeniem powództwa; wezwanie nie będzie mogło zawierać innych żądań ani roszczeń podmiotu upoważnionego, w tym w szczególności podmiot upoważniony nie będzie mógł żądać od przedsiębiorcy wpłaty środków pieniężnych na swoją rzecz. Jeżeli w terminie dwóch tygodni od otrzymania wezwania przedsiębiorca nie zaprzestanie naruszenia, upoważniony podmiot może niezwłocznie wytoczyć powództwo grupowe. Projekt nie przewiduje wymogu ani możliwości angażowania do podjęcia tych działań udziału podmiotu zewnętrznego;
- **koordynacja między powództwami grupowymi a innymi powództwami, których celem jest ochrona interesów konsumentów** – projekt zakłada, że zapewnienie koordynacji w zakresie wytaczania powództw grupowych będzie realizowane przez system wymiany informacji między podmiotami upoważnionymi do wytaczania powództw a Prezesem UOKiK. Podmiot upoważniony, który zamierza wytoczyć powództwo o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, przed wytoczeniem takiego powództwa musi zwrócić się do Prezesa UOKiK o przedstawienie informacji, czy Prezes UOKiK prowadzi lub zamierza prowadzić postępowanie w sprawie konkretnego przedsiębiorcy stosującego konkretną praktykę. Dopiero uzyskanie przez podmiot upoważniony opinii Prezesa UOKiK będzie uprawniało podmiot do wytoczenia powództwa. Sąd będzie oddalał pozew, gdy przed wytoczeniem przez podmiot upoważniony powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów Prezes UOKiK wydał wobec pozwanego w związku ze stosowaniem tej samej praktyki postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie stosowania niedozwolonych postanowień umownych, które obejmuje tożsame zarzuty co pozew, a w chwili wniesienia pozwu postępowanie to nie zostało prawomocnie zakończone. Ma to zapobiegać prowadzeniu równoległych postępowań wobec tego samego przedsiębiorcy stosującego tę samą praktykę zarówno przez Prezesa UOKiK, jak i podmiot upoważniony.

W przypadku natomiast powództw indywidualnych, które mogą wytaczać konsumenci, będzie obowiązywała zasada, zgodnie z którą konsumenci indywidualni, którzy w sposób wyraźny wyrazili wolę bycia reprezentowanymi w danym postępowaniu wszczętym z powództwa grupowego, do czasu wycofania takiej zgody, nie będą mogli być reprezentowani w innych powództwach grupowych w tej samej sprawie i przeciwko temu samemu przedsiębiorcy ani nie będą mogli wytaczać powództw indywidualnych w tej samej sprawie i przeciwko temu samemu przedsiębiorcy. Wynika to z przyjętej opcji opt-in.

2. Obowiązki informacyjne pozwanych przedsiębiorców

Niezależnie od obowiązków informacyjnych na temat powództw nałożonych na podmioty upoważnione pozwany przedsiębiorca będzie mógł być obowiązany przez sąd do poinformowania konkretnych konsumentów objętych danym powództwem o prawomocnym orzeczeniu sądu i zasądzonych roszczeniach lub o zawartej ugodzie.

3. Finansowanie podmiotów upoważnionych

Finansowanie podmiotów upoważnionych będzie realizowane w oparciu m.in. o opłaty pobierane od konsumentów oraz dobrowolne wpłaty od przedsiębiorców i związków przedsiębiorców. Podmioty upoważnione będą mogły (nieobligatoryjnie) w porozumieniu z konsumentami pobierać od konsumentów opłaty związane z przystąpieniem do powództwa grupowego w sprawach o roszczenia związane z naruszeniem zbiorowych interesów konsumentów. Wysokość opłaty powinna być proporcjonalna do wartości dochodzonego roszczenia konsumenckiego, jednakże nie może przekraczać 5 % wartości dochodzonego przez członka grupy roszczenia pieniężnego, nie więcej jednak niż 2000 zł, a w przypadku roszczenia niepieniężnego wysokość ustalonej opłaty nie może przekraczać 1000 zł. Opłata będzie podlegała zwrotowi wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku odrzucenia pozwu przez sąd bądź zmiany podmiotu upoważnionego. Dodatkowo zostaną określone zasady, na jakich podmiot upoważniony może otrzymywać dobrowolne wpłaty od przedsiębiorców/organizacji przedsiębiorców z uwzględnieniem konieczności wykluczenia konfliktu interesów oraz możliwości odniesienia korzyści przez wpłacającego przedsiębiorcę/organizację przedsiębiorców z wytoczonego powództwa czy też możliwości wpływania na decyzje podmiotów upoważnionych. Sąd w ramach postępowania będzie uprawniony do weryfikacji, czy fakt finansowania przez określonego przedsiębiorcę/organizację przedsiębiorców może mieć wpływ na właściwe zapewnienie ochrony interesów konsumentów. W tym celu upoważnione podmioty będą zobowiązane na wezwanie sądu do ujawnienia informacji finansowych zawierających wykaz źródeł finansowania wykorzystanych na rzecz danego powództwa. Jednocześnie sąd będzie uprawniony do zastosowania określonych środków w przypadku, gdyby fakt finansowania powodował np. konflikt interesów. W przypadku ustalenia przez sąd, że finansowanie przez inny podmiot podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego, sąd wzywa podmiot upoważniony do podjęcia w wyznaczonym przez sąd terminie stosownych środków, w tym w szczególności do odmowy, zwrotu lub zmiany tego finansowania, mających na celu zapewnienie zgodności finansowania tego podmiotu z obligatoryjnymi warunkami oraz właściwej ochrony interesów konsumentów w toczącym się postępowaniu. Jeżeli podmiot upoważniony nie podejmie takich środków lub nie poinformuje sąd o ich podjęciu w terminie wyznaczonym przez sąd, sąd będzie nakładał na podmiot upoważniony obowiązek poinformowania każdego z członków grupy o istnieniu tego wpływu oraz o możliwości zmiany podmiotu upoważnionego w terminie 6 miesięcy. Jeżeli nie dojdzie do zmiany podmiotu upoważnionego w tym terminie, to sąd odrzuca pozew.

II. Zmiany w ustawie o kosztach sądowych

Dyrektywa 2020/1828 zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia odpowiednich regulacji mających na celu zagwarantowanie, aby koszty związane z postępowaniem nie stanowiły realnej bariery dla podmiotów upoważnionych w wytaczaniu powództw przedstawicielskich. Proponuje się, aby podmioty upoważnione, wnosząc powództwo grupowe przed sądem okręgowym, zostały zwolnione z opłaty za wytoczenie takiego powództwa. Stosowna zmiana zostanie wprowadzona w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Warto podkreślić, że *de lege lata* powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w sprawach dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów nie ma obowiązku uiszczania kosztów sądowych.

III. Zmiany w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów

1. Ustanowienie ram prawnych dla funkcjonowania podmiotów upoważnionych do wytaczania powództw grupowych krajowych i transgranicznych

Podmiotami upoważnionymi do wytaczania powództw grupowych transgranicznych oraz podmiotami upoważnionymi do wytaczania powództw grupowych krajowych mogą być podmioty, które muszą spełniać kryteria fachowości i niezależności, tj.:

- jest osobą prawną;
- jego zadaniem statutowym jest działalność na rzecz zapewnienia ochrony interesów konsumentów zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu;
- prowadzi niezarobkową działalność na rzecz ochrony interesów konsumentów od co najmniej 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o wpis do Rejestru i daje rękojmię właściwego prowadzenia tej działalności;
- nie jest objęty postępowaniem upadłościowym ani nie został uznany za niewypłacalny;

- jest niezależny i nie podlega wpływom innych podmiotów, w szczególności przedsiębiorców, które mogłyby odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia grupowego postępowania krajowego lub grupowego postępowania transgranicznego, również w przypadku finansowania przez inne podmioty, i w tym celu posiada ustalone procedury odnoszące się do konfliktów interesów tego podmiotu, podmiotów go finansujących oraz konsumentów;
- udostępnia publicznie, stosując prosty i zrozumiały język, za pośrednictwem wszelkich stosownych środków, a w szczególności na swojej stronie internetowej, informacje, które wskazują, że spełnia on warunki, o których mowa w pkt 1–5, oraz informacje o źródłach swojego finansowania, o strukturze organizacyjnej, zarządczej i członkostwa, o swoich zadaniach statutowych, a także o swojej działalności.

Przyjęcie przedmiotowych o podmiot upoważniony wymogów kwalifikujących podmioty do wytaczania transgranicznych powództw grupowych wynika wprost z regulacji dyrektywy 2020/1828 (art. 4 ust. 3). Jednocześnie dyrektywa 2020/1828 pozwala, aby państwo członkowskie rozciągnęło stosowanie wspomnianych kryteriów na podmioty wytaczające krajowe powództwa grupowe (art. 4 ust. 5). Projekt nie przewiduje wdrożenia tej opcji. Podmioty upoważnione do wytaczania powództw transgranicznych, jak i podmioty upoważnione do wytaczania powództw krajowych będą musiały spełniać kryteria wskazane w art. 4 ust. 3 dyrektywy 2020/1828. W praktyce podmiot upoważniony do wytaczania powództw transgranicznych będzie mógł być jednocześnie podmiotem upoważnionym do wytaczania powództw krajowych.

2. Obowiązki informacyjne podmiotów upoważnionych i pozwanych przedsiębiorców o powództwach

Podmioty upoważnione będą miały określone obowiązki informacyjne dotyczące powództw grupowych. Obowiązki te będą obejmowały konieczność udostępniania, w szczególności na ich stronach internetowych, informacji o powództwach, które podmiot upoważniony zamierza wytoczyć, o trwających powództwach, ich rodzaju i etapie, wynikach powództwa. Informacje te będą obejmowały także wyjaśnienie przedmiotu powództwa, określenie możliwych lub rzeczywistych skutków prawnych danego powództwa, opis grupy konsumentów, których dotyczy powództwo grupowe, oraz opis niezbędnych kroków, które mają podjąć zainteresowani konsumenci, w tym o zabezpieczeniu niezbędnych dowodów. Podmiot upoważniony będzie także zobowiązany podać wśród tych informacji informację o możliwości dołączenia przez konsumentów do konkretnego powództwa grupowego w sprawie zastosowania środków naprawczych.

Dyrektywa 2020/1828 przewiduje możliwość nałożenia przez sąd na pozwanego przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia interesów konsumentów, obowiązków informacyjnych dotyczących prawomocnych wyroków/ugód pod warunkiem, że konsumenci objęci tym powództwem nie są informowani o tych kwestiach w inny sposób. Projekt zakłada, że sąd może zobowiązać pozwanego przedsiębiorcę, który dopuścił się naruszenia interesów konsumentów, do poinformowania indywidualnych konsumentów objętych danym powództwem o prawomocnym wyroku lub zatwierdzonej ugodzie. Przedsiębiorca będzie miał również obowiązek poinformowania indywidualnych konsumentów o przysługujących im uprawnieniach wynikających z wyroku/ugody oraz procedurze realizacji zasądzonych środków naprawczych. Obowiązek ten będzie realizowany wobec konkretnych konsumentów objętych danym powództwem. Informacje zamieszczane przez podmioty upoważnione oraz zawarte w wykazie postępowań grupowych będących w toku oraz prawomocnie zakończonych, udostępnionym w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Sprawiedliwości, będą natomiast skierowane do ogółu.

3. Kompetencje Prezesa UOKiK

Do obowiązków Prezesa UOKiK będzie należało rozpatrywanie wniosków podmiotów ubiegających się o wyznaczenie na podmiot upoważniony, prowadzenie i przekazywanie Komisji Europejskiej listy podmiotów upoważnionych wyznaczonych do wytaczania transgranicznych powództw grupowych, upublicznienie tej listy oraz kontrola (co najmniej raz na 5 lat) spełnienia przez te podmioty wymogów statuujących bycie podmiotem upoważnionym (zmiana ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów).

Powyższe będzie wymagało stosownych zmian ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w zakresie nowych zadań Prezesa UOKiK. Ponadto zostanie dodany nowy rozdział regulujący kwestie związane z prowadzeniem rejestru, sprawozdawczością oraz obowiązkami informacyjnymi podmiotów upoważnionych i pozwanych przedsiębiorców.

IV. Rozpatrywany wariant alternatywny

W modelu administracyjnym podmiotem rozpatrującym powództwa grupowe mógłby być Prezes UOKiK. Wiązałoby się to z koniecznością prowadzenia postępowań na wniosek podmiotu upoważnionego. Z uwagi na szeroki zakres przedmiotowy dyrektywy 2020/1828 Prezes UOKiK rozpatrywałby powództwa w sprawach pozostających obecnie poza jego kompetencjami (np. w sprawach efektywności energetycznej, roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii, produktów leczniczych)²⁾. Jednocześnie przyjęcie modelu administracyjnego powodowałoby rozszerzenie kompetencji UOKiK ponad możliwość orzekania o usunięciu trwających skutków naruszenia zakazu stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów i przyznanie organowi uprawnienia do orzekania

²⁾ Zakres przedmiotowy spraw objętych przepisami dyrektywy 2022/1828 określa załącznik I.

w zakresie środków naprawczych zobowiązujących przedsiębiorcę do zapewnienia konsumentom m.in. odszkodowania w rozumieniu przepisów cywilnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W odniesieniu do dyrektywy 2020/1828 – proces implementacji w państwach członkowskich jest w toku.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Konsumenci (obywatele)	38 080 411	Główny Urząd Statystyczny Baza Demograficzna https://demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/Tables.aspx (dostęp 27.07.2022 r.).	Zwiększenie poziomu ochrony. Konsumenci – pokrzywdzeni nieuczciwą praktyką przedsiębiorcy będą mogli dochodzić swoich roszczeń (w tym nakazu naprawczego) przed sądem za pośrednictwem podmiotu upoważnionego. Podmiot upoważniony będzie mógł domagać się w imieniu konsumentów zaprzestania stosowania takiej praktyki lub zastosowania środków naprawczych zobowiązujących przedsiębiorcę do zapewnienia konsumentom m.in. odszkodowania, naprawy, obniżenia ceny, rozwiązania, zwrotu zapłaty. Z uwagi na fakt, że konsekwencje naruszeń wpływających na grupowe interesy konsumentów często mają zakres transgraniczny, powództwa grupowe dostępne w całej Unii powinny zwiększyć poziom zaufania konsumentów do rynku wewnętrznego i zachęcić konsumentów do korzystania ze swoich praw.
Przedsiębiorcy	4 249 278	Główny Urząd Statystyczny Kwartalna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON rok 2022 https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/kwartalna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-rok-2022,7,10.html (dostęp 27 lipca 2022 r.)	Ograniczenie i wyeliminowanie stosowania nieuczciwych praktyk. Dodatkowym efektem będzie oczekiwana przez uczciwych przedsiębiorców poprawa wizerunku całej branży. Wyższy poziom ochrony konsumentów oraz silniejsze mechanizmy grupowego dochodzenia roszczeń mają być środkiem zachęty dla przedsiębiorców do przestrzegania unijnego prawa konsumenckiego. Przedsiębiorcy skorzystają na wyrównaniu warunków

			działania oraz wzrostu uczciwej konkurencji. Tym samym większe zaufanie konsumentów do rynku oraz uczciwa konkurencja mają przyczynić się do wzrostu konkurencyjności całego rynku wewnętrznego.
Organizacje konsumenckie	19	Liczba organizacji konsumenckich, które wystąpiły do UOKiK w latach 2016–2021 w ramach konkursu na dotację na wykonywanie zadań z zakresu ochrony konsumentów (dane własne UOKiK)	Możliwość wytaczania powództw na rzecz konsumentów przeciwko przedsiębiorcom stosującym nieuczciwe praktyki, zarówno na poziomie krajowym, jak i transgranicznym. Dostęp do narzędzia ułatwiającego i zwiększającego skuteczność podejmowania działań przez organizacje nie tylko na poziomie krajowym, ale także unijnym. Profesjonalizacja organizacji konsumenckich.
Sądy okręgowe	47	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz zakresu rozpoznawanych przez nie spraw (Dz. U. z 2023 r. poz. 2462, z późn. zm.)	Zwiększenie liczby postępowań w związku z rozstrzygnięciem w sprawach o powództwa wytoczone przez podmioty upoważnione przez dotyczących środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk lub środków naprawczych zobowiązujących przedsiębiorcę do zapewnienia konsumentom m.in. odszkodowania, naprawy, obniżenia ceny, rozwiązania umowy. Możliwość orzekania w sprawach powództw na poziomie krajowym i transgranicznym.
Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	1	Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 594)	Zwiększenie liczby realizowanych zadań w związku z wyznaczaniem podmiotów upoważnionych, w tym weryfikacją spełniania przesłanek, prowadzeniem rejestru podmiotów upoważnionych, wykreślaniem podmiotów z rejestru, sprawozdawczością do Komisji Europejskiej.
Minister Sprawiedliwości	1	Ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1212)	Prowadzenie wykazu postępowań grupowych będących w toku oraz prawomocnie zakończonych. Wykaz będzie udostępniony w Biuletynie Informacji

			Publicznej Ministra Sprawiedliwości.
Rzecznik Finansowy	1	Ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Możliwość wytaczania powództw na rzecz konsumentów przeciwko przedsiębiorcom stosującym nieuczciwe praktyki, zarówno na poziomie krajowym, jak i transgranicznym.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy podlegał konsultacjom z organizacjami konsumenckimi, przedstawicielami organizacji przedsiębiorców, z rzecznikami konsumentów. W ramach konsultacji społecznych projekt został skierowany do następujących podmiotów:

1. Bankowy Arbitraż Konsumencki
2. Związek Pracodawców Business Centre Club
3. Centrum im. Adama Smitha
4. Forum Odpowiedzialnego Biznesu
5. Fundacja Instytut Państwa i Prawa
6. Fundacja Konsumentów
7. Fundacja LEXCULTURA
8. Fundacja LEXNOSTRA
9. Fundacja na Rzecz Bezpiecznego Obrotu Prawnego
10. Fundacja ProPublika
11. Izba Gospodarki Elektronicznej
12. Konfederacja Lewiatan
13. Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce Związek Pracodawców
14. Koordynator do spraw negocjacji przy Prezesie Urzędu Regulacji Energetyki
15. Krajowa Izba Gospodarcza
16. Krajowa Izba Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji
17. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej
18. Krajowa Izba Radców Prawnych
19. Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej (KIGS)
20. Miejski Rzecznik Konsumentów w Warszawie – Przewodniczący Krajowej Rady Rzeczników
21. Naczelna Rada Adwokacka
22. Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług
23. NASK
24. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” (NSZZ „Solidarność”)
25. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ)
26. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
27. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji
28. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej
29. Polska Izba Radiodifuzji Cyfrowej
30. Polska Izba Turystyki
31. Polska Izba Ubezpieczeń
32. Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji
33. Polskie Stowarzyszenie Marketingu SMB
34. Polskie Stowarzyszenie Sprzedaży Bezpośredniej
35. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
36. Rada Konsultacyjna ds. Ochrony Konsumentów przy Zarządzie Województwa Małopolskiego w Krakowie

37. Rada Krajowa Federacji Konsumentów
38. Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego
39. Stowarzyszenie Aquila
40. Stowarzyszenie dla Powiatu
41. Stowarzyszenie Konsumentów Polskich
42. Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej
43. Stowarzyszenie MANKO/Głos Seniora
44. Stowarzyszenie Na Rzecz Obrony Praw Konsumenta i Obywatela „Pro Futuris”
45. Stowarzyszenie Praw Pasażerów Przyjazne Latanie
46. Stowarzyszenie Prawa Konkurencji
47. Stowarzyszenie Stop Bankowemu Bezprawiu
48. Związek Banków Polskich
49. Związek Instytucji Pożyczkowych
50. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska
51. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
52. Związek Rzemiosła Polskiego (ZRP)
53. Związek Stowarzyszeń Rada Reklamy.

21-dniowy okres konsultacji publicznych został wyznaczony stosownie do § 121 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348). Faktyczny czas trwania konsultacji został wydłużony w celu umożliwienia przedstawienia uwag wszystkim zainteresowanym podmiotom. Wyniki konsultacji zostały przedstawione w raporcie z konsultacji.

Projekt ustawy, na podstawie przepisów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Projekt ustawy nie generuje kosztów dla sektora finansów publicznych.											

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanych przepisów nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa w części 37 – Sprawiedliwość oraz w części 15 – Sądy powszechne z uwagi na znikome zwiększenie liczby dodatkowych pozwów wytaczanych przed sądami okręgowymi w stosunku do ogólnej liczby powództw w sprawach cywilnych. Przewiduje się, że łącznie może to być 52 dodatkowych pozwów rocznie na wszystkie sądy okręgowe, co w przybliżeniu daje średnio 1 dodatkowe powództwo na każdy sąd okręgowy (wyliczenia szczegółowe w pkt 8 poniżej). Minister Sprawiedliwości będzie prowadził wykaz postępowań grupowych będących w toku oraz prawomocnie zakończonych. Wykaz będzie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Sprawiedliwości. W praktyce nastąpi rozszerzenie danych zawartych w obecnie prowadzonym przez Ministra Sprawiedliwości wykazie, o którym mowa w art. 11a ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, o ww. powództwa grupowe wytaczane przez podmioty upoważnione. Wejście w życie projektowanych przepisów nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa w części 53, której dysponentem jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Nieznaczna liczba potencjalnych podmiotów, które mogą ubiegać się o wyznaczenie ich jako podmiotu upoważnionego (por. szczegółowe wyliczenia w pkt 8 poniżej). <u>Rozpatrywany wariant alternatywny</u> W modelu administracyjnym, w którym podmiotem rozpatrującym powództwa grupowe byłby Prezes UOKiK, liczba pozwów na założonym poziomie stanowiłaby istotny wzrost spraw rozpatrywanych przez Prezesa UOKiK – 91 % rocznie³⁾. Stanowiłoby to odczuwalne obciążenie Urzędu i wiązałoby się z koniecznością wzmocnienia kadrowego Urzędu, a tym samym pozyskaniem nowych środków z budżetu państwa.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	przedsiębiorstwa (dostępne informacje nie pozwalają na podział kosztów na sektory dużych oraz średnich, małych i mikroprzedsiębiorstw)	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
Niepoliczalne	przedsiębiorstwa (dostępne informacje nie pozwalają na podział kosztów na sektory dużych oraz średnich, małych i mikroprzedsiębiorstw)	Implementacja dyrektywy 2020/1828 umożliwi pozywanie przez podmioty upoważnione przedsiębiorców stosujących szkodliwe praktyki. Sąd będzie mógł nałożyć na przedsiębiorcę obowiązek publikacji wyroku lub stosownego oświadczenia na jego koszt. Dodatkowo przedsiębiorcy będą mogli być zobowiązani przez sąd do przekazywania na własny koszt konsumentom informacji o prawomocnych wyrokach oraz zawartych ugodach. Przedsiębiorca, który wygra sprawę, będzie mógł wystąpić o zwrot kosztów związanych z publikacją przedmiotowych informacji. W każdej sprawie sąd będzie decydował o nałożeniu na pozwanego przedsiębiorcę tych obowiązków i ich zakresie. Ponadto w przypadku powództw o środki naprawcze strona wygrywająca będzie mogła żądać zwrotu kosztów postępowania od strony przegrywającej. Z uwagi na						

³⁾ Zakłada się wpływ 52 powództw grupowych rocznie. Średnia liczba wydanych decyzji przez Prezesa UOKiK ws. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w latach 2018-2021 to 57 rocznie - źródło: raporty roczne z działalności UOKiK – https://uokik.gov.pl/kompetencje_prezesa_uokik.php#faq3472

		powyższe trudno oszacować choćby w przybliżeniu koszty, jakie mogą ponosić pozwani przedsiębiorcy.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Konsumenci uzyskają możliwość dochodzenia roszczeń z tytułu szkodliwych praktyk stosowanych przez przedsiębiorców. Będzie to kolejne narzędzie służące realizacji przysługujących im praw. Jednocześnie z uwagi na fakt, że stroną postępowania będzie podmiot upoważniony, konsumenci objęci powództwem nie będą ponosić kosztów takiego postępowania. Podmiot upoważniony będzie mógł w porozumieniu z konsumentami przystępującymi do grupy ustalić opłatę za przystąpienie do powództwa. Ewentualna opłata będzie proporcjonalna do wartości dochodzonego roszczenia – ustalana <i>ad casum</i> . Projekt wprowadza górny limit tej opłaty. Z uwagi na powyższe trudno oszacować koszty, jakie konsumenci będą ewentualnie musieli ponieść w związku z dochodzeniem swoich roszczeń w drodze powództwa grupowego.
Niemierzalne	przedsiębiorstwa (dostępne informacje nie pozwalają na podział kosztów na sektory dużych oraz średnich, małych i mikroprzedsiębiorstw)	Ograniczenie i wyeliminowanie stosowania nieuczciwych praktyk. Dodatkowym efektem będzie oczekiwana przez uczciwych przedsiębiorców poprawa wizerunku całej branży. Wyższy poziom ochrony konsumentów oraz silniejsze mechanizmy grupowego dochodzenia roszczeń mają być środkiem zachęty dla przedsiębiorców do przestrzegania unijnego prawa konsumenckiego. Przedsiębiorcy skorzystają na wyrównaniu warunków działania oraz wzroście uczciwej konkurencji. Tym samym większe zaufanie konsumentów do rynku oraz uczciwa konkurencja mają przyczynić się do wzrostu konkurencyjności całego rynku wewnętrznego.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Trudno jest bezpośrednio oszacować korzyści wynikające z przyjęcia projektowanych rozwiązań dla gospodarstw domowych. Konsumenci uzyskają możliwość dochodzenia roszczeń z tytułu szkodliwych praktyk stosowanych przez przedsiębiorców. Uzyskają dzięki temu kolejne narzędzie służące realizacji przysługujących im praw, przez co poziom ochrony interesów konsumentów wzrośnie. Projekt nie wpływa na sytuację osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Do założeń wykorzystano dane dotyczące obowiązujących regulacji zawartych w ustawie o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. Zgodnie z projektem rozwiązania zawarte w obowiązującej ustawie zostaną wykorzystane w nowej procedurze w zakresie, w jakim pozwalają na to przepisy dyrektywy 2020/1828, zgodnie z którą państwa członkowskie mają zapewnić jedną procedurę odpowiadającą wymogom w niej określonym. Powództwa grupowe będą rozpatrywane przez sądy okręgowe, których jest 47⁴⁾. Z dostępnych na stronach Ministerstwa Sprawiedliwości danych statystycznych wynika, że w latach 2010–2021 do sądów okręgowych w pierwszej instancji wpłynęło do rozpoznania 319 pozwów grupowych w sprawach cywilnych, co daje średnio blisko 27 pozwów rocznie na wszystkie sądy okręgowe⁵⁾. Obecnie, zgodnie z przepisami ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, powództwo grupowe może wytoczyć reprezentant grupy, którym może być osoba będąca członkiem grupy albo powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w zakresie przysługujących mu uprawnień. Oznacza to w zasadzie nieograniczoną liczbę potencjalnych powodów. Zgodnie z dyrektywą 2020/1828 powództwo przedstawicielskie krajowe albo transgraniczne może wytoczyć wyłącznie podmiot upoważniony wyznaczony przez państwo członkowskie. Podmiotem upoważnionym może być przede wszystkim organizacja konsumencka, która spełni wymogi określone w dyrektywie 2020/1828.

⁴⁾ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz zakresu rozpoznawanych przez nie spraw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1269, z późn. zm.).

⁵⁾ Ministerstwo Sprawiedliwości – Informator Statystyczny Wymiaru Sprawiedliwości – Baza Statystyczna – opracowania wieloletnie – <https://isws.ms.gov.pl/pl/baza-statystyczna/opracowania-wieloletnie/>

	W Polsce zidentyfikowano 19 aktywnych organizacji konsumenckich⁶⁾, które mogłyby wystąpić o wyznaczenie ich na podmioty upoważnione. Oznacza to ograniczoną liczbę potencjalnych powodów. Zakłada się, biorąc pod uwagę dotychczasowe powyżej przytoczone dane dotyczące wytaczania powództw grupowych w latach 2010–2021, iż każdy z 19 wyznaczonych podmiotów upoważnionych (przy założeniu, że wszystkie 19 organizacji zostaną wyznaczone jako podmioty upoważnione) może rocznie wytoczyć 1 powództwo grupowe o charakterze krajowym, co daje łącznie dodatkowych 19 pozwów rocznie na wszystkie sądy okręgowe. Z uwagi na możliwość wytaczania przed polskimi sądami powództw przedstawicielskich przez podmioty wyznaczone przez inne państwa członkowskie (powództwa o charakterze transgranicznym) zakłada się, że przynajmniej raz w roku z powództwem transgranicznym wystąpi 1 podmiot upoważniony z każdego państwa członkowskiego. Daje to dodatkową liczbę 26 pozwów rocznie na wszystkie sądy okręgowe. Podmiotem upoważnionym będzie również Rzecznik Finansowy, przy czym zakłada się, że może wystąpić z 7 powództwami rocznie⁷⁾. Rzecznik Finansowy może występować jako podmiot upoważniony wyłącznie w sprawach finansowych. Łącznie może to być 52 dodatkowych pozwów rocznie na wszystkie sądy okręgowe, co w przybliżeniu daje średnio 1 dodatkowe powództwo na każdy sąd okręgowy. Jednocześnie zakłada się, że jeden polski podmiot upoważniony może wystąpić z powództwem transgranicznym przed sądem innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

☐ tak
☒ **nie**
☐ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów
☐ zmniejszenie liczby procedur
☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy
☐ inne:

☐ zwiększenie liczby dokumentów
☒ **zwiększenie liczby procedur**
☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

☐ tak
☐ nie
☒ **nie dotyczy**

Komentarz:

Dyrektywa 2020/1828 wprowadza nową procedurę, w ramach której podmioty upoważnione mogą dochodzić nakazów zaprzestania niedozwolonych praktyk oraz nakazów odszkodowawczych. Dyrektywa, wychodząc naprzeciw różnorodności tradycji prawnych poszczególnych państw członkowskich, umożliwia państwu pozostawienie dotychczasowych systemów dochodzenia roszczeń grupowych. Zgodnie z dyrektywą 2020/1828 jedna z procedur musi natomiast odpowiadać warunkom w niej określonym. Projekt wprowadza do ustawy o powództwach grupowych nową procedurę umożliwiającą podmiotom upoważnionym wytaczanie powództw przedstawicielskich. Nowa procedura będzie dostępna obok procedury pozwów grupowych uregulowanej już w ustawie o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym i w tym sensie dojdzie do zwiększenia istniejącej liczby procedur.

9. Wpływ na rynek pracy

Brak istotnego wpływu na rynek pracy.

⁶⁾ Liczba organizacji konsumenckich, które wystąpiły w latach 2016–2021 do UOKiK w ramach konkursu na dotację na wykonywanie zadań z zakresu ochrony konsumentów (dane własne UOKiK).

⁷⁾ Dane pozyskane od Rzecznika Finansowego, z których wynika, że rocznie może złożyć 6–8 pozwów.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Zwiększenie (nieznaczne – w przybliżeniu średnio 1 dodatkowe powództwo na każdy sąd okręgowy) liczby postępowań w związku z przekazaniem do rozstrzygania przez sądy okręgowe w sprawach o powództwa wytoczone przez podmioty upoważnione dotyczących środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk lub środków naprawczych zobowiązujących przedsiębiorcę do zapewnienia konsumentom m.in. odszkodowania, naprawy, obniżenia ceny, rozwiązania umowy. Możliwość orzekania w sprawach powództw na poziomie krajowym i transgranicznym.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Zgodnie z art. 24 dyrektywy 2020/1828 państwa członkowskie przyjmują i publikują przepisy niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 25 grudnia 2022 r. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 25 czerwca 2023 r. Termin przesłania projektu do uzgodnień międzyresortowych: IV kwartał 2022 r. Termin wniesienia na SKRM: I kwartał 2024 r. Termin przedłożenia na RM: II kwartał 2024 r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Przewiduje się przeprowadzenie ewaluacji efektów projektu w terminie 5 lat od daty wejścia w życie ustawy. Zastosowane mierniki: liczba prowadzonych postępowań sądowych, liczba wyznaczonych podmiotów upoważnionych do prowadzenia powództw transgranicznych oraz krajowych, liczba zawartych ugód. Dodatkowo ewaluacja obejmie faktyczne obciążenie sądów i związanych z tym kosztów.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

RAPORT Z KONSULTACJI I OPINIOWANIA
projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz
niektórych innych ustaw (UC16)

1. Informacje ogólne.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (UC16) wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE (Dz. U. UE L 409 z 4.12.2020, str. 1).

Projekt, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

2. Przebieg konsultacji i opiniowania.

Stosownie do wymogów uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt ustawy został poddany konsultacjom publicznym i opiniowaniu oraz uzgodnieniom międzyresortowym.

W ramach opiniowania projekt ustawy skierowano do:

1. Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego
2. Prezesa Narodowego Banku Polskiego
3. Rzecznika Finansowego
4. Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego
5. Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej
6. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych
7. Rzecznika Praw Obywatelskich
8. Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorstw
9. Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego
10. Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego
11. Krajowej Rady Sądownictwa
12. Rzecznika Praw Pacjenta
13. Rzecznika Praw Pasażera Kolei
14. Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego
15. Rady ds. Pożytku Publicznego.

W ramach opiniowania uwagi do projektu zgłosiły Komisja Nadzoru Finansowego, Rzecznik Finansowy, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego. Szczegółowe zestawienie uwag uwzględnionych i nieuwzględnionych w ramach opiniowania wraz ze stanowiskiem projektodawcy znajdują się w tabelach załączonych do niniejszej informacji – załącznik nr 1 i 3.

W ramach konsultacji publicznych projekt ustawy został skierowany do następujących podmiotów:

1. Związek Przedsiębiorców Business Centre Club
2. Konfederacja Lewiatan

3. Krajowa Izba Gospodarcza
4. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
5. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
6. Związek Rzemiosła Polskiego (ZRP)
7. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy "Solidarność" (NSZZ "Solidarność")
8. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ)
9. Centrum im. Adama Smitha
10. Forum Odpowiedzialnego Biznesu
11. Fundacja na Rzecz Bezpiecznego Obrotu Prawnego
12. Izba Gospodarki Elektronicznej
13. Konferencja Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce Związek Pracodawców
14. Koordynator do spraw negocjacji przy Prezesie Urzędu Regulacji Energetyki
15. Krajowa Izba Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji
ul. Stępińska 22/30, 00-739 Warszawa
16. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej
17. Miejski Rzecznik Konsumentów w Warszawie – Przewodniczący Krajowej Rady Rzeczników
18. Bankowy Arbitraż Konsumencki
19. Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług
20. NASK
21. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji
22. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej
23. Polska Izba Radiodifuzji Cyfrowej
24. Polska Izba Turystyki
25. Polska Izba Ubezpieczeń
26. Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji
27. Polskie Stowarzyszenie Marketingu SMB
28. Polskie Stowarzyszenie Sprzedaży Bezpośredniej
29. Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej
30. Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego
31. Stowarzyszenie Praw Pasażerów Przyjazne Latanie
32. Związek Banków Polskich
33. Związek Instytucji Pożyczkowych
34. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska
35. Związek Stowarzyszeń Rada Reklamy
36. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
37. Stowarzyszenie Prawa Konkurencji
38. Naczelna Rada Adwokacka
39. Krajowa Izba Radców Prawnych
40. Stowarzyszenie Stop Bankowemu Bezprawiu
41. Rada Konsultacyjna ds. Ochrony Konsumentów przy Zarządzie Województwa Małopolskiego w Krakowie
42. Rada Krajowa Federacji Konsumentów
43. Fundacja Konsumentów
44. Stowarzyszenie Ochrony Konsumentów Aquila
45. Stowarzyszenie Konsumentów Polskich
46. Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej (KIGS)
47. Stowarzyszenie MANKO/Głos Seniora
48. Fundacja LEXCULTURA
49. Stowarzyszenie dla Powiatu

- 50.Stowarzyszenie Na Rzecz Obrony Praw Konsumenta i Obywatela „Pro Futuris”
51.Fundacja Instytut Państwa i Prawa
52.Fundacja LEXNOSTRA
53.Fundacja ProPublika

W trakcie konsultacji publicznych uwagi do projektu zgłosiły Fundacja Konsumentów, Fundacja ProPublika, Konfederacja Lewiatan, Fundacja LEXCULTURA, Polska Izba Handlu, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji, Polski Związek Instytucji Pożyczkowych, Stowarzyszenie Prawa Konkurencji, Stowarzyszenie Euro-Concret, Stowarzyszenie Ochrony Konsumentów Aquila oraz Związek Banków Polskich.

Szczegółowe zestawienie uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych wraz ze stanowiskiem projektodawcy znajduje się w tabeli załączonej do niniejszej informacji – załącznik nr 2.

3. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

Uwagi zgłoszone do projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (UC16) w ramach uzgodnień, konsultacji publicznych oraz opiniowania wraz ze stanowiskiem projektodawcy przedstawione zostały w załącznikach do niniejszego raportu.

4. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie wymagał uprzedniego przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

5. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku.

Na etapie uzgodnień i konsultacji projektu ustawy nie zgłoszono zainteresowania pracami w trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Załączniki:

1. Zestawienie uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (UC16) w ramach opiniowania wraz ze stanowiskiem projektodawcy Załącznik nr 1.
2. Zestawienie uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (UC16) w ramach konsultacji publicznych wraz ze stanowiskiem projektodawcy Załącznik nr 2.
3. Zestawienie uwag nieuwzględnionych do projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (UC16) w ramach opiniowania wraz ze stanowiskiem projektodawcy Załącznik nr 3.

Zestawienie uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (UC16) w ramach opiniowania wraz ze stanowiskiem projektodawcy

Projekt ustawy zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (UC16)				
TABELA – OPINIOWANIE				
Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna projektu	Treść uwagi	Stanowisko Prezesa UOKiK
1.	Komisja Nadzoru Finansowego	Uwaga ogólna	Nie uwzględnienie w Projekcie faktu przyjęcia w grudniu 2022 r. zmian w ustawie o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (zwana dalej: Ustawą). Pod koniec zeszłego roku przyjęta została <i>ustawa o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o rzeczniku finansowym oraz niektórych innych ustaw</i> z dnia 1 grudnia 2022 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 2640). W ramach ww. nowelizacji zmianie uległa również kompetencje Rzecznika Finansowego na gruncie Ustawy, w szczególności poprzez umożliwienie Rzecznikowi Finansowemu występowania w charakterze reprezentanta w postępowaniu grupowych. Przykładowo zgodnie z art. 12 ww. nowelizacji do Ustawy <u>dodaje</u> się między innymi <u>art. 4 ust. 2a, art. 7a, 9a</u> określając zasady występowania przez Rzecznika Finansowego jako reprezentanta. Równocześnie otrzymany Projekt również przewiduje <u>dodanie</u> (a nie zmianę) <u>art. 4 ust. 2a, art. 7a i art. 9a</u> w brzmieniu pomijającym ww. nowelizację i nową rolę Rzecznika Finansowego, jako reprezentanta. Zgodnie z ww. nowelizacją od 16 marca 2023 r. wchodzi w życie art. 4 ust. 2a Ustawy, zgodnie z którym: <i>„2a. Reprezentantem grupy w zakresie roszczeń:</i>	Uwaga uwzględniona.

			1) klientów podmiotu rynku finansowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 187, 1488 i 2640), 2) wynikających z umowy o świadczenie usług lub wykonywania czynności na rzecz osoby fizycznej przez instytucję finansową w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz.U. z 2022 r. poz. 2536) - może być Rzecznik Finansowy.” Projekt nie uwzględnia tej zmiany. W związku z powyższym konieczne jest wprowadzenie do Projektu zmian w numeracji i odesłaniach, a także brzmieniu przepisów, tak aby uwzględnić ww. nowelizację z grudnia dot. roli Rzecznika Finansowego w Projekcie.	
2.	Komisja Nadzoru Finansowego	Uwaga ogólna Przepisy dotyczące postępowania zabezpieczającego	Dostosowanie przepisów o postępowaniu zabezpieczającym na potrzeby postępowań grupowych Zgodnie z art. 8 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów być konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1), zwanej dalej „dyrektywą”: „Państwa członkowskie zapewniają, aby środki nakazujące zaprzestanie szkodliwych praktyk, o których to środkach mowa w art. 7 ust. 4 lit. a) były dostępne jako: a) środek tymczasowy mający na celu zaprzestanie praktyki lub – w stosownych przypadkach – zakazanie praktyki, w przypadku gdy uznano ją za naruszenie, o którym mowa art. 2 ust. 1; b) środek ostateczny mający na celu zaprzestanie praktyki lub – w stosownych przypadkach – zakazanie praktyki, w przypadku gdy ustalono, że stanowi naruszenie, o którym mowa art. 2 ust. 1.”	Uwaga nieuwzględniona. Jeśli chodzi o zabezpieczenie, to ustawodawca europejski dał PCz wolną rękę w jego określeniu (nie przewiduje szczególnych wymogów). Tym samym zdaniem projektodawcy regulacja z k.p.c. jest wystarczająca, właśnie z tego względu, że jest „elastyczna” – pozwala na zastosowanie środka adekwatnego dla danej sytuacji faktycznej (prawnej). Ponieważ zgodnie z dyrektywą środek tymczasowy ma mieć na celu m. in. zaprzestanie lub zakazanie określonych praktyk, czyli nałożenie obowiązku określonego działania (zaniechania) – art. 7 ust. 1 lit a w zw. z art. 8 ust. 1 lit a dyrektywy, to obecnie istnieją już stosowny

			Projektodawcy w tabeli zgodności do Projektu wskazali, że ww. przepis jest wdrożony do polskiego porządku prawnego między innymi poprzez stosowane regulacje k.p.c. dotyczące postępowania zabezpieczającego. Pojawia się wątpliwość, czy takie rozwiązanie jest wystarczające. Być może Projekt wymaga doprecyzowania, i wprowadzenia rozwiązań szczególnych pod kątem odpowiedniego stosowania przepisów o postępowaniu zabezpieczającym. Zwraca uwagę, że w art. 8 ust. 1 Dyrektywy sformułowanie dotyczące środka tymczasowego i ostatecznego jest tożsame treściowo, tym samym pozostawiamy pod rozwagę, czy odpowiednia implementacja wymogu z pkt a) nie wymaga wprowadzenia bardziej precyzyjnych/dostosowanych regulacji do potrzeb spraw grupowych polegających na wyłączeniu zastosowanie art. 731 k.p.c., zgodnie z którym: <i>„Art. 731 [Granice zabezpieczenia] Zabezpieczenie nie może zmierzać do zaspokojenia roszczenia, chyba że ustawa stanowi inaczej.”</i> Należy zwrócić uwagę, że k.p.c. przewiduje już wyjątki w zakresie stosowania art. 731 k.p.c., między innymi wyjątek z art. 753¹ § 1 pkt 3 dot. należności z tytułu rękojmi lub gwarancji jakości albo kary umownej, jak również należności z tytułu niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową sprzedaży konsumenckiej, przeciwko przedsiębiorcy do wysokości dwudziestu tysięcy złotych. Przy czym ten wyjątek wydaje się niewystarczający na potrzeby postępowania grupowego.	przepis k.p.c.: Art. 755 [Roszczenie niepieniężne] § 1. Jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W szczególności sąd może: 1) unormować prawa i obowiązki stron lub uczestników postępowania na czas trwania postępowania; 2) ustanowić zakaz zbywania przedmiotów lub praw objętych postępowaniem; 3) zawiesić postępowanie egzekucyjne lub inne postępowanie zmierzające do wykonania orzeczenia; 4) uregulować sposób roztoczenia pieczy nad małoletnimi dziećmi i kontaktów z dzieckiem; 5) nakazać wpisanie stosownego ostrzeżenia w księdze wieczystej lub we właściwym rejestrze. Postanowienie nakazujące wykonanie lub zaniechanie czynności, czy też nieprzeszkadzanie czynnościom podejmowanym przez uprawnionego, sąd wydaje na posiedzeniu niejawnym.
3.	Komisja Nadzoru Finansowego	Konieczność zmiany art. 11 ustawy o dochodzeniu roszczeń	W ustawie powinno zostać wskazane jedno obligatoryjne miejsce publikacji ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego. Strona UOKiK wydaje się być najbardziej czytelnym miejscem, gdzie w pierwszej kolejności konsument będzie szukał informacji o toczących się	Uwaga nieuwzględniona. Dyrektywa 2020/1828 nakłada obowiązek poinformowania o wszczęciu powództwa na podmiot upoważniony.

		w postępowaniu grupowym	postępowaniach. Wskazanie obligatoryjnego miejsca publikacji nie wyklucza możliwości publikacji ogłoszenia również w innych miejscach, według uznania sądu.	Zgodnie z projektem obowiązek ten spoczywa na podmiocie upoważnionym, który na swojej stronie internetowej będzie umieszczał informacje o wszczętych powództwach. Dodatkowo sąd po uprawomocnieniu postanowienia o rozpoznaniu zarządzi ogłoszenie o wszczęciu postępowania grupowego. Informacja taka zostanie również umieszczona w prowadzonym przez MS wykazie postępowań grupowych. Informacje na temat powództwa powinny być aktualne – wiedzę na ten temat ma podmiot upoważniony. W rejestrze prowadzonym przez Prezesa UOKIK będzie natomiast zamieszczona informacja o podmiotach upoważnionych w tym ich dane adresowe. Ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego są ogłaszane na stronie internetowej MS. Minister Sprawiedliwości na podstawie art. 11a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym prowadzi wykaz postępowań grupowych będących w toku oraz prawomocnie zakończonych, w toku których zarządzono ogłoszenie o wszczęciu postępowania grupowego, który udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Sprawiedliwości.
4.	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 1 pkt 1 lit. b	Doprecyzowanie proponowanego art. 1 ust. 4. Zgodnie z proponowanym art. 1 ust. 4:	Uwaga uwzględniona.

			„4. Wymogu przystąpienia do grupy co najmniej 10 osób nie stosuje się w postępowaniach grupowych w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów.” Wyżej przytoczona propozycja przepisu implementuje art. 8 ust. 3 dyrektywy, zgodnie z którym: „3. Aby upoważniony podmiot mógł wnieść o zastosowanie środka nakazującego zaprzestanie szkodliwych praktyk, konsumenci <u>indywidualni nie są zobowiązani do wyrażenia woli odnośnie do bycia reprezentowanymi przez ten upoważniony podmiot</u>. Upoważniony podmiot nie jest zobowiązany udowodnić”. Ust. 4 powinien zostać sformułowany, tak aby wyraźnie wskazywał, że nie jest potrzebne oświadczenia konsumenta. Obecnie zaproponowane brzmienie może sugerować, że potrzebne jest przystąpienie co najmniej jednego konsumenta do grupy, co zgodnie z przytoczonym fragmentem Dyrektywy nie jest wymagane.	
5.	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 1 pkt 2	Wątpliwości, co do zastosowanej terminologii dot. pojęcia „zbiorowy interes konsumentów” i „naruszenia interesu grupy konsumentów” Pewne wątpliwości może budzić fakt, że Dyrektywa w polskiej wersji językowej, posługuje się pojęciem zbiorowego interesu konsumentów w rozumieniu: „zbiorowe interesy konsumentów” oznaczają ogólny interes konsumentów i, w szczególności do celów środków naprawczych, interesy grupy konsumentów; Tymczasem proponowany art. 1a implementujący Dyrektywę posługuje się pojęciem naruszenia interesu grupy konsumentów, wskazując w szczególności, w ust. 2 że: „W sprawach roszczeń związanych z naruszeniem interesów grupy konsumentów, grupowym interesem konsumentów jest suma indywidualnych interesów konsumentów.” Tymczasem zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów posługującym się pojęciem „praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów”, w którego ust. 3 wskazane jest że „Nie jest	Uwaga uwzględniona.

			<i>zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.”.</i> W prawdzie autorzy projektu w uzasadnieniu próbują wyjaśnić zastosowanie takiej terminologii, niemniej jednak można mieć wątpliwości, czy zastosowana terminologia jest spójna logicznie. Ma to znaczenie tym bardziej, że prawomocna decyzji wydana przez Prezesa UOKiK na gruncie ustawy ww. ustawy ma stanowić prejudykat w postępowaniu grupowym toczącym się na podstawie Ustawy. Przepisy wymagają doprecyzowania w tym zakresie.	
6.	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 1 pkt 3	Pewne wątpliwości może budzić treść proponowanego w projekcie art. 4 ust. 2 i 2a, które regulują, kto jest reprezentantem „zwykłym” (powiatowy rzecznik praw konsumenta i członek grupy) i reprezentantem będącym podmiotem upoważnionym (podmiot wpisany do rejestru). Nie odnosząc się już w tym miejscu do kwestii braku wskazania Rzecznika Finansowego, jako reprezentanta/podmiotu upoważnionego, należy zwrócić też uwagę, że treść zaproponowanych przepisów można interpretować w taki sposób, że podmiot upoważniony jest wyłącznie (obligatoryjnie) uprawniony do bycia reprezentantem w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z naruszeniem interesów grupy konsumentów. Równocześnie treść przepisów sugeruje, że podmiot upoważniony nie może reprezentować konsumentów w innych sprawach grupowych niż ww. Po pierwsze, podmiot upoważniony, jako szczególnego rodzaju reprezentanta wpisanego do rejestru powinien być uprawniony do reprezentowania konsumentów we wszelkich postępowaniach grupowych, o których mowa w proponowanym art. 1 ust. 2 Ustawy, a nie tylko w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z naruszeniem interesów grupy konsumentów. Pozwoliłoby to na uniknięcie wątpliwości interpretacyjnych i wydaje się zasadne, aby reprezentant, który musi spełnić dodatkowe wymogi w celu wpisu do rejestru, miał szeroką legitymację. W tym kontekście zwraca uwagę, że Dyrektywa pozostawia istotną swobodę w zakresie stosowania jej postanowień	Uwaga wyjaśniona. Rzecznicy konsumentów nie będą podmiotami upoważnionymi w rozumieniu projektowanych przepisów, ale nadal będą mogli wytaczać powództwa grupowe na zasadach dotychczasowych.

			również w zakresie innych postępowań grupowych. Zgodnie z pkt 18 preambuły do Dyrektywy: „Państwa członkowskie powinny zachować kompetencje w zakresie stosowania przepisów niniejszej dyrektywy do dziedzin nieobjętych zakresem jej stosowania. Państwa członkowskie powinny mieć, na przykład, możliwość utrzymania lub wprowadzenia przepisów krajowych odpowiadających przepisom niniejszej dyrektywy w odniesieniu do sporów nieobjętych zakresem stosowania załącznika I.” Po drugie obecne brzmienie przepisów, ze względu na zastrzeżenie pewnych spraw grupowych do wyłączności podmiotu upoważnionego, może powodować wątpliwości, co do zakresu spraw w których reprezentantem może być powiatowy rzecznik praw konsumenta i członek grupy. W związku z powyższym przepisy wymagają doprecyzowania również w tym zakresie. Nadanie Rzecznikowi Finansowemu statusu podmiotu upoważnionego . Należy rozważyć nadanie Rzecznikowi Finansowemu statusu podmiotu upoważnionego, w sprawach roszczeń klientów rynku finansowego i sprawach wynikających z umów o świadczenie usług na rzecz osób fizycznych przez instytucje finansowe, a nie tylko status „zwykłego” reprezentanta w postępowaniu grupowym, jak powiatowy rzecznik praw konsumenta lub członek grupy. Patrząc na zawartą w Projekcie propozycję dodania art. 4 ust 2a, obecne brzmienie art. 4 ust. 2 oraz proponowaną definicję upoważnionego podmiotu zawartą w proponowanym art. 46a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów należy przyjąć, że wyłącznym/obligatoryjnym reprezentantem w sprawie o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane może być wyłącznie podmiot upoważniony, a więc tylko kwalifikowana kategoria reprezentanta będąca organizacją konsumencką wpisaną do rejestru: „2a. 1. Reprezentantem grupy w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów lub w sprawach o roszczenia	Uwaga uwzględniona
--	--	--	--	---------------------------

			związane z naruszeniem interesów grupy konsumentów jest podmiot upoważniony.”; „Art. 46a. Podmiotem upoważnionym jest organizacja konsumencka wpisana do rejestru podmiotów upoważnionych, zwanego dalej „Rejestrem”, wyznaczona przez Prezesa Urzędu do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych, a także podmiot uprawniony do wytaczania powództw w ramach grupowego postępowania transgranicznego w państwach będących członkami Unii Europejskiej wpisany do wykazu podmiotów upoważnionych sporządzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów być konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1).” Powyższe przepisy mogłoby oznaczać, że Rzecznik Finansowy, jeżeli na gruncie Ustawy byłby „zwykłym” reprezentant nie będący podmiotem upoważnionym, nie mógłby występować jako powód w postępowaniach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane. Oznaczałoby to znaczące ograniczenie zakresu kompetencji Rzecznika Finansowego, co wydaje się stać w sprzeczności ze wspomnianą powyżej grudniową nowelizacją i intencją ustawodawcy. W celu uniknięcia wątpliwości, Rzecznik Finansowy powinien mieć status podmiotu upoważnionego. Zwracamy uwagę, że zgodnie z art. 12 ust. 7 Dyrektywy: „Niezależnie od przepisów ust. 3 i 4 państwa członkowskie mogą wyznaczyć podmioty publiczne jako upoważnione podmioty do celów wytaczania powództw przedstawicielskich. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że podmioty publiczne już wyznaczone jako upoważnione podmioty w rozumieniu art. 3 dyrektywy 2009/22/WE mają pozostać wyznaczone jako upoważnione podmioty na potrzeby niniejszej dyrektywy.”	
--	--	--	--	--

			Powyższy fragment Dyrektywy daje możliwość wyznaczenia Rzecznika Finansowego jako upoważnionego podmiotu, w zakresie roszczeń klientów rynku finansowego i wynikających z umów o świadczenie usług na rzecz osób fizycznych przez instytucje finansowe, co należy uznać za zasadne patrząc na ostatnią nowelizację nadającą Rzecznikowi Finansowemu status reprezentanta w postępowaniu grupowym. Projektowany przepis wyłącza możliwość dochodzenia roszczeń konsumenckich w postępowaniu grupowym poprzez reprezentanta grupy, który nie jest organizacją konsumencką. W Dyrektywie jest informacja, że powództwa konsumenckie mogą być wytaczane przez podmioty wyznaczone .	Uwaga wyjaśniona. Zgodnie z dyrektywą powództwa te będzie mógł wytoczyć podmiot upoważniony będący np. organizacją konsumencką, która została wyznaczona przez państwo członkowskie jako ten podmiot. Podmiotem upoważnionym może być także wyznaczony przez państwo członkowskie organ publiczny. Zgodnie z projektem podmiotem upoważnionym będzie podmiot wyznaczony i wpisany przez Prezesa UOKiK do rejestru podmiotów upoważnionych. Projekt nie ogranicza się tylko do organizacji konsumenckich. Każdy podmiot który spełni określone kryteria ustawowe może ubiegać się wpis do rejestru. Podmiotem upoważnionym będzie również Rzecznik Finansowy. Tak rozumiany podmiot upoważniony będzie stroną powodową.
7.	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 1 pkt 5	Oplata za przystąpienie konsumenta do grupy – zmiana do projektowanego art. 5a Ustawy. <i>„Art. 5a. Od konsumenta, który chce przystąpić do grupy, podmiot upoważniony może pobrać opłatę za przystąpienie do grupy, w wysokości nie większej niż 5% dochodzonego roszczenia.”</i> W pewnych przypadkach, ze względu na dużą liczbę osób zainteresowanych i wysokość roszczenia dochodzonych przez każdego z konsumentów, opłata w wysokości 5% może okazać się nadmierna. Pozostawiamy pod rozwagę, czy	Uwaga uwzględniona.

			obok ograniczenia procentowego nie wprowadzić również ograniczenia kwotowego. Ponadto przepis nie przewiduje możliwość naliczenia opłaty w przypadku przystąpienia do grupy w sytuacji występowania z roszczeniem niepieniężnym.	
8.	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 1 pkt 7	Wątpliwości, co do sposobu implementowania art. 15 Dyrektywy – kwestia wprowadzenia prejudykatu w projektowanym art. 6a Ustawy. Zgodnie z Dyrektywą: <i>„Artykuł 15. Skutki prawomocnych decyzji</i> <i>Państwa członkowskie zapewniają, aby prawomocna decyzja sądu lub organu administracyjnego dowolnego państwa członkowskiego w sprawie zaistnienia naruszenia szkodzącego zbiorowym interesom konsumentów mogła zostać wykorzystana przez wszystkie strony jako dowód w kontekście wszelkich innych powództw wytaczanych przed ich krajowymi sądami lub organami administracyjnymi dotyczących środków naprawczych przeciwko temu samemu przedsiębiorcy w związku z tą samą praktyką, zgodnie z przepisami krajowymi dotyczącymi oceny dowodów.”</i> Tymczasem proponowane brzmienie art. 6a Ustawy, który implementuje art. 15 Dyrektywy wprowadza pojęcie prejudykatu: <i>„Art. 6a. Prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów lub prawomocna decyzja Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, stwierdzająca stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wiążą sąd w grupowym postępowaniu krajowym i grupowym postępowaniu transgranicznym w rozumieniu art. 4 pkt 13a i 13b ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów (prejudykat).”</i> Art. 15 Dyrektywy wymaga jedynie, aby prawomocne orzeczenie lub decyzja stanowiły dowód w sprawie zgodnie z przepisami dotyczącymi oceny dowodów, nie jest wymagane związanie treścią i traktowanie jako prejudykat. Rozwiązanie	Uwaga częściowo uwzględniona. Zmieniono brzmienie art. 6a W celu umożliwienia dochodzenia roszczeń przez konsumentów w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólny interes konsumentów, jak również z uwagi na ekonomię procesową proponowana regulacja wprowadza prejudykat w zakresie decyzji Prezesa UOKiK. Dyrektywa ma charakter minimalny i możliwe jest przyjęcie rozwiązań zapewniających większą ochronę konsumentów w ramach powództw przedstawicielskich. Dodatkowo dodano przepis zgodnie z którym sąd uwzględnia jako dowód wydane przez organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej prawomocne orzeczenia i decyzje dotyczące stosowania przez pozwanego tej samej praktyki naruszającej interesy konsumentów.

			zastosowane w Projekcie jest zbyt daleko idące i nie odpowiada językowej wykładni art. 15 Dyrektywy.	
9.	Komisja Nadzoru Finansowego	art. 1 pkt 8 i 11	Projektowany przepis rodzi pytanie, co dzieje się jeżeli organizacja wytaczająca powództwo robi to poza celem statutowym. Wydaje się, że sąd powinien odrzucić pozew, na zasadzie analogii do rozwiązania przewidzianego w projektowanym art. 10c ust. 4 (sąd odrzuca pozew). Wydaje się, że przepis ten powinien posiadać analogiczną regulację, co nie zostało jednak wprost wyrażone.	Uwaga uwzględniona.
10.	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 1 pkt 11	W zakresie dodawanego art. 10c ust. 4. Wydaje się, że w przepisie tym, w zwrocie „ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego”, pominięto słowo „negatywny”, które występuje w analogicznym zwrocie w ust. 1 projektowanego przepisu. W obecnym brzmieniu przepis ten nakazywałby sądowi odrzucić pozew, ilekroć inny podmiot finansuje „konsumenckie” postępowanie zbiorowe i finansowanie to ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach tego postępowania. Zważywszy na brzmienie art. 10 implementowanej dyrektywy 2020/1828 oraz to, że pozyskane finansowanie z natury raczej ma wpływ na postępowanie sądowe (acz wpływ ten dla ochrony praw konsumentów może być zarówno pozytywny jak i negatywny), należy rozważyć korektę tego przepisu”	Uwaga nieuwzględniona. W art. 10 dyrektywy nie mówi się o „negatywnym” wpływie wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach postępowania grupowego. W przepisie tym chodzi o ustalenie czy to finansowanie może powodować, że konkretne powództwo nie będzie chronić konsumentów.
11.	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 1 pkt 12	Wątpliwości rodzi relacja projektowanego ust. 3 do obecnie obowiązujących regulacji z art. 13 ust. 1 i 2 zmienianej ustawy: Art. 13. 1. Z chwilą przedstawienia sądowi oświadczenia o przystąpieniu do grupy między członkiem grupy oraz pozwanym powstaje skutek sprawy w toku, co do roszczenia objętego postępowaniem grupowym. 2. Osoba, która przed dniem wszczęcia postępowania grupowego wytoczyła przeciwko pozwanemu powództwo o roszczenie, które może być objęte postępowaniem grupowym, nie później niż do dnia zakończenia postępowania w pierwszej instancji może złożyć oświadczenie o przystąpieniu do grupy. W takim przypadku sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania. Ust. 2 stanowi, że w momencie przystąpienia do grupy indywidualne postępowanie uczestnika umarza się. W odniesieniu do powództw o ochronę	Uwaga uwzględniona.

			interesów konsumentów ust. 3 stanowi o zawieszeniu. Wydaje się, że jest to <i>lex specialis</i> w stosunku do ust. 2. Wydaje się, że celem takiej regulacji jest uwzględnienie okoliczności, że po zawarciu ugody Ustawa przewiduje możliwość wystąpienia z grupy w sytuacji, gdy członek grupy nie zgadza się z treścią ugody. Zawieszenie postępowania do czasu wystąpienia z grupy w związku z brakiem zgody na treść ugody. Nie jest jasne, co sąd powinien zrobić w sytuacji, gdy uczestnik nie będzie oponował, pozostanie członkiem grupy do końca postępowania grupowego i będzie związany ugodą. W takiej sytuacji sąd nie będzie miał możliwości umorzenia postępowania, ponieważ cytowany przepis tego nie przewiduje.	
12.	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 1 pkt 14	Ta część powinna raczej być w art. 17 która dotyczy ustalaniu składu grupy. Trudno bowiem ustalić stosunek tego przepisu o możliwości wyjścia z grupy w sytuacji gdy art. 17 petryfikuje skład grupy.	Uwaga nieaktualna w związku ze zmianą projektowanego art. 19a u.d.r.p.g.
13.	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 1 pkt 15	Wskazanie w wyroku terminu jego wykonania – zmiana w projektowanym art. 21 Ustawy (proponowana zmiana wyboldowana) <i>„Art. 21a. 1. W wyroku w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów sąd wyznacza termin do wykonania wyroku i może zobowiązać przedsiębiorcę do poinformowania konsumentów objętych powództwem o prawomocnym orzeczeniu sądu w zakresie roszczeń, o których mowa w art. 1b ust. 1 pkt 2 lub o zawartej ugodzie lub o oddaleniu powództwa.”</i> Nałożenie grzywny na podstawie projektowanego art. 23a Ustawy możliwe jest tylko wtedy, gdy wyrok sądu stwierdzający stosowanie praktyki naruszającej interesy grupy konsumentów wyznaczy termin do: zaniechania stosowania tej praktyki, złożenia oświadczenia o odpowiedniej treści lub zapłaty określonej kwoty na cel ochrony konsumentów. W obecnym kształcie Projekt nie nakłada jednak na sąd obowiązku wyznaczenia takiego terminu. Dlatego proponujemy modyfikację w taki sposób, aby wprowadzany art. 21a Ustawy (oznaczenie ustępu w tym przypadku wydaje się zbędne), nakładał również obowiązek wyznaczenia terminu do wykonania wyroku.	Uwaga uwzględniona.
14.	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 1 pkt 16	Doprecyzowanie kwestii nałożenia kary za niewykonanie przepisu - zmiana w projektowanym art. 23a Ustawy (proponowana zmiana wyboldowana)	Uwaga uwzględniona.

			„Art. 23a. W przypadku opóźnienia w wykonaniu prawomocnego niewykonania wyroku wydanego w sprawie o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów sąd może nałożyć na przedsiębiorcę karę grzywny w wysokości stanowiącej równowartość do 10.000 euro za każdy dzień opóźnienia, licząc od daty wskazanej w wyroku.” Przepis ten wprowadza do polskiego porządku prawnego jedną z sankcji wymaganych przez art. 19 Dyrektywy. Art. 23a nie jest jednak sformułowany jednoznacznie. Może on być interpretowany, jako uprawniający sąd do nałożenia grzywny tylko wtedy, gdy w chwili jej nakładania wyrok nie został wykonany („w przypadku niewykonania wyroku”). Dopuszczalna jest też wykładnia dopuszczająca nałożenie grzywny jeżeli wyrok został wykonany, choć z opóźnieniem. Wykładnia pozwalająca na nałożenie grzywny po wykonaniu wyroku z opóźnieniem lepiej realizuje cel art. 19 Dyrektywy. Dlatego też, projektowany art. 23a Ustawy powinien zostać zmodyfikowany w taki sposób, aby nie było wątpliwości co do tego, że sąd może nałożyć grzywnę również w przypadku wykonania wyroku z opóźnieniem. Dodatkowo przepis wymaga doprecyzowania w zakresie formy i trybu nakładania kary, tak aby było jasnym w jakim trybie można odwołać się od nałożonej kary. Do rozważenia, również, czy kara jest natychmiast wykonalna.	
15.	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 3 pkt 1	W art. 3 projektowanej ustawy, w proponowanym brzmieniu pkt 13a i 13b, dodawanych w art. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, wyrażenia „grupowe postępowanie krajowe” i grupowe postępowanie transgraniczne” należy zastąpić odpowiednio wyrażeniami: „grupowym postępowaniu krajowym” i „grupowym postępowaniu transgranicznym”.	Uwaga uwzględniona.
16.	Komisja Nadzoru Finansowego.	Art. 3 pkt 5	Doprecyzowanie art. 46c ust. 2 pkt 2 Ustawy, w wyliczeniu elementów zawiadomienia, w lit. a wyrazy „rodzaju naruszenia” zastąpić wyrazami „opisu naruszenia”. Zgodnie z projektowanym art. 10d ust. 1 Ustawy, sąd ma obowiązek zawiesić postępowanie grupowe, jeżeli równolegle toczy się postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, cyt. „w związku ze	Uwaga uwzględniona.

			stosowaniem tego samego naruszenia”. Z projektowanych postanowień wynika, że informację o toczącym się postępowaniu sąd uzyska z opinii Prezesa UOKiK, sporządzonej na podstawie zawiadomienia podmiotu upoważnionego o zamiarze wytoczenia powództwa (projektowany art. 46c ust. 3 ustawy o dochodzeniu roszczeń), przekazywanej do sądu jako załącznik do pozwu (projektowany art. 6 ust. 4 ustawy o dochodzeniu roszczeń). Zawiadomienie podmiotu upoważnionego powinno więc być na tyle szczegółowe, aby Prezes UOKiK mógł jednoznacznie ustalić, czy ewentualne postępowanie administracyjne, które prowadzi dotyczy tej samej praktyki, co planowany pozew. Dlatego proponuję, aby w projektowanym art. 46c ust. 2 pkt 2 ustawy o dochodzeniu roszczeń, w wyliczeniu elementów zawiadomienia, w lit. a wyrazy „rodzaju naruszenia” zastąpić wyrazami „opisu naruszenia”.	
17	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorstw	Projektowany art. 7a ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – art. 1 pkt 9 projektu	Na stronie 14 uzasadnienia projektu wyjaśniono, że odpowiednikiem ww. regulacji jest art. 12 ust. 2 dyrektywy 2020/1828, zgodnie z którym „konsumenci indywidualni, których dotyczy powództwo przedstawicielskie w sprawie środków naprawczych, nie ponoszą kosztów postępowania”. Projekt nie zawiera natomiast odpowiednika art. 12 ust. 3 dyrektywy 2020/1828, zgodnie z którym „na zasadzie odstępstwa od ust. 2, w wyjątkowych okolicznościach konsumentowi indywidualnemu, którego dotyczy powództwo przedstawicielskie w sprawie środków naprawczych, można nakazać pokrycie kosztów postępowania poniesionych przez danego konsumenta indywidualnego umyślnie lub z powodu niedbalstwa, w zakresie związanym z działaniem tego konsumenta” Zawarte w przywołanym wyżej art. 12 ust. 3 dyrektywy 2020/1828 rozwiązanie przewidujące możliwość obciążenia danego konsumenta indywidualnego kosztami wywołanymi niesumieinnym działaniem tego konsumenta wydaje się odpowiednim środkiem służącym przeciwdziałaniu tego typu zachowaniom. Rzecznik MŚP wnosi wobec tego o rozważenie wprowadzenia do projektu odpowiednika powyższej regulacji, albo o wyjaśnienie w uzasadnieniu projektu, dlaczego zasadnym jest odstąpienie od wprowadzenia takiego rozwiązania w przepisach ustawy o dochodzeniu roszczeń.	Uwaga uwzględniona
18.	Rzecznik Małych i Średnich	Projektowany art. 9a ustawy o dochodzeniu	Zgodnie z projektowanym przepisem art. 9a ustawy o dochodzeniu roszczeń, w sprawach, w których powodem jest podmiot upoważniony (organizacja	Uwaga nieuwzględniona.

	Przedsiębiorstw	roszczeń w postępowaniu grupowym - art. 1 pkt 10 projektu	konsumencka), wyłącza się stosowanie przepisów uprawniających pozwanego do wnioskowania o zobowiązanie powoda przez sąd do złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu Trzeba w tym miejscu przypomnieć, że zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o dochodzeniu roszczeń pozwany może zażądać zobowiązania powoda do złożenia kaucji, jeżeli uprawdopodobni, że powództwo jest bezzasadne oraz że brak kaucji uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie orzeczenia w przedmiocie kosztów postępowania w razie oddalenia powództwa. Co więcej, zgodnie z art. 12 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 „państwa członkowskie zapewniają, aby strona przegrywająca w postępowaniu z powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych pokryła koszty postępowania poniesione przez stronę wygrywającą, zgodnie z warunkami i wyjątkami przewidzianymi w krajowym prawie procesowym mającym zastosowanie ogólnie do postępowań sądowych”. Warto zwrócić nadto uwagę na zdanie drugie motywu 39 dyrektywy 2020/1828, stosownie do którego „państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do wprowadzenia szczególnych przepisów mających zastosowanie do powództw przedstawicielskich i powinny mieć możliwość zastosowania ogólnych zasad proceduralnych, gdy przepisy te mają na celu uniknięcie nadużywania drogi sądowej”. Projekt przewiduje wyłączenie stosowania dotyczących kaucji przepisów art. 8 i 9 ustawy o dochodzeniu roszczeń, mimo że przepisy te mają na celu m.in. właśnie uniknięcie nadużywania drogi sądowej. Uzasadnienie projektu nie wyjaśnia przy tym, dlaczego wyłączenie stosowania tych przepisów jest konieczne. Mając na względzie potrzebę zapewnienia przedsiębiorcom należytej ochrony przed nadużywaniem drogi sądowej oraz ochronny i fakultatywny (zależny od uznania sądu) charakter regulacji dotyczących kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu, Rzecznik MŚP wnosi o wyeliminowanie z projektu zapisu zakładającego wyłączenie stosowania przepisów art. 8 i 9 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, w którym z powództwem wystąpił podmiot upoważniony.	Wprowadzenie kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu może utrudnić wytaczanie powództw grupowych przez organizacje upoważnione. Organizacje wytaczające powództwo mogą obciążyć konsumentów zapłatą kaucji uzależniając od tego prowadzenie postępowania. Utrzymanie kaucji może stać w sprzeczności z postanowieniami dyrektywy 2020/1828, która nie przewiduje takiego zabezpieczenia roszczeń. W świetle art. 20 dyrektywy 2020/1828 państwa członkowskie podejmują środki mające na celu zapewnienie, aby koszty proceduralne związane z powództwami przedstawicielskimi nie uniemożliwiały upoważnionym podmiotom skutecznego korzystania ze swojego prawa do wnoszenia o środki naprawcze oraz środki odszkodowawcze. Środki te mogą mieć formę, przykładowo, finansowania publicznego, w tym wsparcia strukturalnego dla upoważnionych podmiotów, obniżenia mających zastosowanie opłat sądowych lub administracyjnych lub dostępu do pomocy prawnej.
--	-----------------	---	--	---

19.	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorstw	Projektowany art. 19a ustawy o dochodzeniu roszczeń - art. 1 pkt 14 projektu	Regulacja przewiduje przyznanie członkowi grupy, którego dotyczy postępowanie w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających grupowe interesy konsumentów, uprawnienia do wystąpienia z grupy, jeżeli nie zgadza się z warunkami zawartej ugody. Powyższe rozwiązanie uprawnia członka grupy do wystąpienia z grupy po zawarciu ugody, a zatem do działania o charakterze jednostronnym, które może być niekorzystne dla związanego z ugodą pozwanego przedsiębiorcy. Uzasadnienie projektu w części dotyczącej projektowanego art. 19a ustawy o dochodzeniu roszczeń nie wyjaśnia przyczyn wprowadzenia tego niekorzystnego dla przedsiębiorców rozwiązania. Zakładając, że przywołana wyżej regulacja stanowi odpowiednik art. 11 ust. 4 dyrektywy 2020/1828, należy jednak wskazać, iż zgodnie z tym przepisem państwa członkowskie mogą (ale nie muszą) ustanowić przepisy, zgodnie z którymi konsumenci indywidualni, których dotyczy powództwo przedstawicielskie i wynikająca z niego ugoda, mają możliwość udzielenia lub odmowy zgody na to, aby przedmiotowa ugoda była dla nich wiążąca. Zważyć nadto należy, iż przepis art. 19a ustawy o dochodzeniu roszczeń w brzmieniu zaproponowanym w projekcie może zniechęcać do zawierania ugód w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających grupowe interesy konsumentów. Przedsiębiorca będzie związany taką ugodą w każdym przypadku, natomiast poszczególni członkowie grupy, której dotyczy prowadzone wobec przedsiębiorcy postępowanie mogą z niej swobodnie wstępować bez dodatkowych warunków, co będzie prowadziło do stanu niepewności po stronie przedsiębiorcy. Potencjalna nieskuteczność zawieranych ugód może istotnie zniechęcać przedsiębiorców do rozwiązywania sporów w sposób polubowny. Mając powyższe na uwadze Rzecznik MSP wnosi o rozważenie wykreślenia z projektu art. 19a ustawy o dochodzeniu roszczeń grupowych, alternatywnie o uzupełnienie tej regulacji o rozwiązania służące ograniczeniu niepewności wynikającej z możliwości wystąpienia z grupy przez konsumentów niezadowolonych z warunków ugody. Cel ten może być osiągnięty np. poprzez przyznanie przedsiębiorcy uprawnienia do wycofania się z ugody w sytuacji,	Uwaga nieuwzględniona Przepis ten implementuje opcję z dyrektywy 2020/1828, która w art. 11 ust. 4 przewiduje możliwość zapewnienia konsumentom niezadowolonym z zawartej ugody wystąpienie z powództwa przedstawicielskiego. Wynika to z modelu przyjętego w dyrektywie. Stroną postępowania jest podmiot upoważniony. Konsumenci natomiast mają bardzo ograniczone uprawnienia procesowe w tym powództwie. Dlatego też dyrektywa pozostawia taką możliwość, aby konsumenci, którzy nie mają dużego wpływu na przebieg postępowania mogli z niego wystąpić w przypadku niezadawalającej ich ugody.
-----	--	--	---	---

			gdy z grupy konsumentów, których dotyczy postępowanie grupowe, wycofa się co najmniej połowa jej członków.	
20	Sąd Najwyższy	Uwaga ogólna	Zauważyć należy, że w projekcie nie uwzględniono zmiany numeracji przepisów ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, jaka nastąpi wraz z wejściem w życie 16 marca 2023 r. ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz niektórych innych ustaw ³ (nowelizacja u.d.r.p.g. z 1 grudnia 2022 r.). Powoduje to konieczność zmiany numeracji niektórych przepisów u.d.r.p.g., których nowelizacja została przewidziana w niniejszym projekcie.	Uwaga uwzględniona.
21	Sąd Najwyższy	Art. 1 pkt 1	Wątpliwości wywołuje proponowane brzmienie nowego art. 1 ust. 4 u.d.r.p.g., z którego ma wynikać, że wymaganie przystąpienia do grupy co najmniej 10 osób nie będzie miało zastosowania w postępowaniach grupowych w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. Zaproponowana treść przepisu sugeruje, że powództwa przedstawicielskie będą mogły być wytaczane już na rzecz 2 konsumentów. Nie jest to spójne z założeniami u.d.r.p.g. i istotą postępowania grupowego. Z uzasadnienia projektu wynika, że projektowany art. 1 ust. 4 u.d.r.p.g. ma implementować art. 8 ust. 3 dyrektywy 2020/1828, w myśl którego aby upoważniony podmiot mógł wnieść o zastosowanie środka nakazującego zaprzestanie szkodliwych praktyk, konsumenci indywidualni nie są zobowiązani do wyrażenia woli odnośnie do bycia reprezentowanymi przez ten upoważniony podmiot. Z zaproponowanej treści art. 1 ust. 4 u.d.r.p.g. zasada ta w sposób jasny nie wynika. Przepis ten nie zakłada prowadzenia postępowania na rzecz nieokreślonego kręgu konsumentów, a jedynie wyłącza wymaganie co do liczebności grupy.	Uwaga wyjaśniona Zmieniono brzmienie przepisu (art. 1 ust. 5). Przepis ten wdraża art. 8 ust. 3 dyrektywy. Jednocześnie w projekcie doprecyzowano odrębności dotyczące postępowań grupowych w rozumieniu dyrektywy..
22.	Sąd Najwyższy	Art. 1 pkt 2	Na tle katalogu roszczeń z art. 1b ust. 1 pkt 2 u.d.r.p.g., związanych ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, może powstać wątpliwość w odniesieniu do ewentualnych spraw wnoszonych w związku z wykorzystywaniem przez banki w zawieranych przez nie umowach kredytowych, w których wysokość kredytu odniesiono do waluty obcej, niedozwolonych postanowień umownych. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wypracowanego na tle orzecznictwa TSUE (zob. zwłaszcza uchwałę 7 sędziów	Uwaga wyjaśniona. W postępowaniu w sprawach roszczeń związanych ze stosowaniem praktyk naruszających ogólny interes konsumentów powodem jest podmiot upoważniony. Konsument może w każdym przypadku indywidualnie wytoczyć

			SN z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021 nr 9 poz. 56) wynika bowiem, że znajduje tam zastosowanie specyficzna sankcja bezskuteczności umowy na korzyść konsumenta. Ponadto poznawszy skutki, do jakich prowadziłoby uznanie umowy za nieważną. Prima facie mogłoby się wydawać, że we wskazywanym, wprowadzanym w drodze opiniowanej nowelizacji, katalogu roszczeń brak właściwego instrumentu pozwalającego na zastosowanie tej sankcji. Nie byłby to jednak wniosek trafny. Sankcja taka bowiem pojawia się przede wszystkim w toku postępowań zmierzających do uznania umowy za nieważną, a takie roszczenie w katalogu wyszczególniono. Problem natomiast leży w innym miejscu. Podnoszona specyfika rzeczowej sankcji wyraża się także przez jej indywidualizm. To każdy konsument samodzielnie, z uwzględnieniem swojej własnej sytuacji i wynikających bezpośrednio dla niego konsekwencji uznania umowy za nieważną, ma podejmować decyzję co do dalszych losów umowy. Wydaje się, że nie jest możliwe dokonanie takiej oceny przez reprezentanta grupy konsumentów. Trudno wyobrazić sobie, aby w toku postępowania ktokolwiek, choćby właśnie ów reprezentant (podmiot uprawniony), miał informować każdego z członków grupy, których może być bardzo wielu, o wynikających właśnie dla nich konsekwencjach uznania umowy za nieważną. Nie wydaje się także możliwe, aby tego rodzaju decyzję co do dalszego związania umową mógł podjąć reprezentant grupy (podmiot uprawniony) w imieniu - traktowanych indywidualnie - wszystkich wchodzących w jej skład członków. Podmiot uprawniony ma działać z uwzględnieniem, sumy interesów wszystkich konsumentów (projektowany art. 1a ust. 2), co per se oznacza ignorowanie indywidualnego interesu każdego konsumenta. Może to oznaczać, że projektowane postępowanie a limine będzie niewłaściwe w odniesieniu do tego rodzaju spraw - dotyczących umów kredytowych, w których wartość kredytu odniesiono do waluty obcej, zawierających niedozwolone postanowienia umowne. Może jednak ukształtować się stanowisko, że tego rodzaju postępowania reprezentant grupy będzie mógł wszczynać, wnosząc o uznanie zawartych umów za nieważne. Przy czym jednak, dla zapewnienia należytej ochrony interesów konsumentów zgodnie ze standardem wynikającym z orzecznictwa TSUE, będzie miał obowiązek indywidualnego poinformowania każdego członka grupy o konsekwencjach dla	powództwo. Przystąpienie do grupy jest dobrowolne. W fazie wstępnej sąd ocenia czy dana sprawa może być rozpatrywana w postępowaniu grupowym. Ponadto w projekcie zmieniającym ustawę o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym umożliwiono wystąpienie z grupy (art. 19 a) 1) na każdym etapie postępowania, nie później niż do jego zakończenia w drugiej instancji. W przypadku zawarcia ugody, jeżeli nie zgadza się z jej warunkami - w terminie 2 tygodni od dnia poinformowania go o zawartej ugodzie. Wystąpienie z grupy nie wpływa na uprawnienia konsumentów w związku z dochodzeniem zaniechania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz roszczeń związanych z ich stosowaniem.
--	--	--	--	---

			niego uznania umowy za nieważną (tworząc grupę i decydując o jej wielkości reprezentant powinien mieć świadomość tego rodzaju ciążącej na nim powinności i sprawić, aby z tego zobowiązania mógł się należycie wywiązać). To pozwoli natomiast każdemu członkowi grupy na decyzję co do ewentualnego wystąpienia z grupy i dochodzenia roszczeń samodzielnie.	
23.	Sąd Najwyższy	Art. 1 pkt 2	Projektowany art. 1a ust. 2 u.d.r.p.g. przewiduje, że w określonych w nim sprawach interesem grupy konsumentów jest suma indywidualnych interesów konsumentów. Budzi wątpliwości użyte w tym przepisie sformułowanie: „suma indywidualnych interesów konsumentów”. Nie jest jasne, w jaki sposób je interpretować i jak „sumować” interesy konsumentów. Należałoby raczej bardziej elastycznie wskazać, że interes grupy konsumentów winien uwzględniać w maksymalnym możliwym stopniu interesy indywidualne konsumentów wchodzących w skład grupy.	Uwaga uwzględniona
24.	Sąd Najwyższy	Art. 1 pkt 2	Z kolei projektowany art. 1b ust. 2 u.d.r.p.g. ma umożliwiać kumulację roszczeń w postaci dochodzenia zarówno zaniechania stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, jak i roszczeń związanych ze stosowaniem praktyk naruszających ich interesy, za czym ma przemawiać dążenie do przyspieszenia rozpoznania sprawy i odformalizowanie przebiegu postępowania. W sposób nieprawidłowy posłużono się jednak sformułowaniem, że „roszczenia (...) mogą być dochodzone w jednym powództwie”. Mając na względzie zróżnicowanie pojęć „pozew” i „powództwo”, należy poddać pod rozagę użycie sformułowania „roszczenia (...) mogą być dochodzone jednym pozewem”, co nawiązuje do konstrukcji użytej w art. 191 k.p.c, przewidującym możliwość kumulacji roszczeń.	Uwaga uwzględniona.
25.	Sąd Najwyższy	Art. 1 pkt 3	W art. 4 u.d.r.p.g. po ust. 2 proponuje się dodanie ust. 2a, stanowiącego, że reprezentantem grupy w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z naruszeniem interesów grupy jest podmiot upoważniony. Zachodzi konieczność zmiany numeracji przepisu w związku z wejściem w życie nowelizacji u.d.r.p.g. z 1 grudnia 2022 r., która wprowadza już art. 4 ust 2a.	Uwaga uwzględniona.
26.	Sąd Najwyższy	Art. 1 pkt 4	Projektowany art. 4b ust. 1 u.d.r.p.g. stanowi wyraz dążenia do polubownego rozwiązania sporów z przedsiębiorcą, zobowiązując podmiot upoważniony przed wytoczeniem powództwa do uprzedniego wezwania przedsiębiorcy do	Uwaga uwzględniona.

			zaniechania stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. Nawiązano w ten sposób do treści art. 8 ust. 4 dyrektywy 2020/1828, w myśl którego podmiot upoważniony ma możliwość wnoszenia o zastosowanie środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk po konsultacji z przedsiębiorcą, którego dana sprawa dotyczy, w celu doprowadzenia do zaprzestania naruszenia. Wadliwie został jednak skonstruowany art. 4b ust. 2, zgodnie z którym „w przypadku, gdy przedsiębiorca nie zaprzestał w wyznaczonym terminie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, podmiot upoważniony jest uprawniony do wytoczenia powództwa, o którym mowa w ust. 1”. Przepis ten zdaje się mylnie traktować uprawnienie do wytoczenia powództwa, którego powstanie wynika z warunków określonych w ustawie, a nie z dokonania czynności w postaci wystosowania wezwania do zaprzestania stosowania określonych praktyk. Pod rozwagę należy poddać wykorzystanie konstrukcji braku formalnego pozwu (na wzór np. obowiązującego przed 3 maja 2012 r. art. 479¹² k.p.c), przy czym brak podjęcia przez podmiot uprawniony czynności wskazanych w art. 4b ust. 1 powinien być traktowany jako brak uniemożliwiający nadanie sprawie dalszego biegu.	
27.	Sąd Najwyższy	Art. 1 pkt 5, art. 2	Z nowego art. 5a u.d.r.p.g. ma wynikać, że od konsumenta, który chce przystąpić do grupy, podmiot upoważniony - o którym mowa w art. 46a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów⁴ (u.o.k.k.) - będzie mógł pobierać opłatę za przystąpienie do grupy, w wysokości nie większej niż 5% dochodzonego roszczenia. Jednocześnie na mocy art. 2 projektu w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (u.k.s.c.) ma zostać dodany art. 96 ust. 1 pkt 7a, zwalniający podmiot upoważniony, w sprawach o zaniechanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, od kosztów sądowych. Zaproponowane uregulowania dalece wykraczają poza środki przewidziane w art. 20 dyrektywy 2020/1828.	Uwaga uwzględniona.

			Po pierwsze, z art. 20 ust. 2 dyrektywy 2020/1828 wynika możliwość „obniżenia mających zastosowanie opłat sądowych”. Tymczasem projektowany art. 96 ust. 1 pkt 7a u.k.s.c. przewiduje pełne zwolnienie podmiotów upoważnionych - i to nie tylko od opłat, ale generalnie od kosztów sądowych, czyli także od zaliczek na wydatki spowodowane przez podmiot upoważniony. Po drugie, w myśl art. 20 ust. 3 dyrektywy 2020/1828 państwa członkowskie mogą ustanowić przepisy pozwalające upoważnionym podmiotom na pobieranie „niewysokich opłat” z tytułu przystąpienia lub innych podobnych obciążeń od konsumentów, którzy wyrazili wolę bycia reprezentowanymi przez ten upoważniony podmiot w określonym powództwie przedstawicielskim. Tymczasem art. 5a u.d.r.p.g. ma przewidywać możliwość pobierania opłaty za przystąpienie do grupy, w wysokości nie większej niż 5% dochodzonego roszczenia. Trudno to uznać za niewysoką opłatę - tym bardziej, że brzmienie projektowanego przepisu nakazuje przyjąć, że to podmiot upoważniony będzie decydował o wysokości opłaty za przystąpienie do grupy w danej sprawie. Wobec braku jakichkolwiek ograniczeń należy liczyć się z tym, że z reguły wysokość opłaty za przystąpienie do grupy będzie wynosiła 5 proc. roszczenia. Jeżeli zatem powództwo podmiotu uprawnionego będzie dotyczyć np. roszczeń osób, które zaciągnęły kredyty indeksowane albo denominowane do CHF, to w sytuacji, gdy roszczenie określonego konsumenta wynosi np. 200.000 PLN (co nie jest sytuacją wyjątkową), opłata za przystąpienie do grupy może wynosić 10.000 PLN (5% dochodzonego roszczenia). Jeśli powództwo będzie dotyczyć kilkuset konsumentów, co także może się zdarzyć, łączna kwota opłat za przystąpienie może wynosić kilka milionów PLN. Rozwiązanie takie nie wydaje się właściwe, i to z dwóch względów. Z jednej strony, stosownie do art. 13a u.k.s.c. w sprawach o roszczenia wynikające z czynności bankowych opłata sądowa pobierana od strony będącej konsumentem nie może przewyższać 1.000 zł. Dla zapewnienia spójności aksjologicznej także pobierana przez podmiot upoważniony opłata za przystąpienie do grupy nie powinna być wyższa. Z drugiej strony, nie wydaje się właściwe, by w jednej sprawie podmiot upoważniony mógł pobierać od konsumentów opłaty w nieograniczonej łącznej wysokości, skoro zgodnie z art.	
--	--	--	---	--

			13 ust. 2 u.k.s.c. maksymalna opłata sądowa - od której podmiot upoważniony jest w całości zwolniony - wynosi 200.000 PLN. Z powyższych względów rozważenia wymagają zmiany zaproponowanych regulacji. Po pierwsze, jeśli chodzi o art. art. 5a u.d.r.p.g., spójne z art. 13a u.k.s.c. byłoby wprowadzenie ograniczenia, że wysokość opłaty za przystąpienie do grupy od jednego konsumenta nie może przewyższać 1.000 PLN. Po drugie, w myśl art. 20 ust. 2 dyrektywy 2020/1828 podmiot uprawniony powinien być zwolniony jedynie od opłat - a nie od kosztów w całości (co obejmowałoby także wydatki spowodowane przez podmiot upoważniony) - a zatem uregulowanie to nie powinno zostać umiejscowione w art. 96 u.k.s.c. Poza tym dyrektywa 2020/1828 przewiduje jedynie obniżenie opłat sądowych, a nie całkowite zwolnienie od nich. Jest to założenie racjonalne, ponieważ pełne zwolnienie od kosztów sądowych może skłaniać do wnoszenia wątpliwych, nieprzemyślanych powództw. Przepis obniżający wysokość opłat sądowych ponoszonych przez podmioty upoważnienia mógłby mieć konstrukcję podobną do obowiązującego art.13g u.k.s.c, w myśl którego opłaty w postępowaniu grupowym wynoszą połowę normalnych opłat. Należałoby rozważyć, czy - i ewentualnie w jakim stopniu - opłaty pobierane od podmiotów .upoważnionych powinny być jeszcze bardziej obniżone.	Uwaga uwzględniona. Uwaga nieuwzględniona. Zwolnienie od kosztów wynika z zachęty do wytaczania spraw przez PU. Nawiązuje do kategorii zwolnień przewidzianych w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie z art. 96 ust. 1 tej ustawy nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych 1) powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w sprawach dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów; 2) powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w sprawach dotyczących ochrony indywidualnych interesów konsumenta.
28.	Sąd Najwyższy	Art. 1 pkt 6	Projektowany art. 6a u.d.r.p.g. ma stanowić, że prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów lub prawomocna decyzja Prezesa UOKiK, stwierdzająca stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wiąza sąd w grupowym postępowaniu krajowym i grupowym postępowaniu transgranicznym, w rozumieniu art. 4 pkt 13a i 13b u.o.k.k., o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów (prejudykat). W uzasadnieniu projektu zawarto stwierdzenie, że powyższe rozwiązanie	Uwaga częściowo uwzględniona. Zmieniono brzmienie art. 6a W celu umożliwienia dochodzenia roszczeń przez konsumentów w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólny interes konsumentów, jak również z uwagi na ekonomię procesową proponowana regulacja wprowadza

			odpowiada treści motywu 64 dyrektywy 2020/1828 (s. 13). Jednakże powołany motyw 64 nie odwołuje się do związania sądu, lecz stwierdza, że Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby prawomocna decyzja sądu lub organu administracyjnego dowolnego państwa członkowskiego w sprawie zaistnienia naruszenia szkodzącego zbiorowym interesom konsumentów „mogła zostać wykorzystana przez obie strony jako dowód w kontekście wszelkich innych powództw” w sprawie środków naprawczych wytaczanych przed krajowymi sądami lub organami administracyjnymi państw członkowskich przeciwko temu samemu przedsiębiorcy z tytułu tej samej praktyki. Zgodnie „z zasadą niezależności sądów i zasadą swobodnej oceny dowodów, nie powinno to naruszać krajowych przepisów dotyczących oceny dowodów”. Także w art. 15 dyrektywy 2020/1828 posłużono się podobnymi określeniami, stwierdzając, że Państwa członkowskie zapewniają, aby prawomocna decyzja sądu lub organu administracyjnego dowolnego państwa członkowskiego w sprawie zaistnienia naruszenia szkodzącego zbiorowym interesom konsumentów „mogła zostać wykorzystana przez wszystkie strony jako dowód” w kontekście wszelkich innych powództw wytaczanych przed ich krajowymi sądami lub organami administracyjnymi dotyczących środków naprawczych przeciwko temu samemu przedsiębiorcy w związku z tą samą praktyką, zgodnie z przepisami krajowymi dotyczącymi oceny dowodów. Przed wszystkim zatem, budzi wątpliwości, czy art. 6a u.d.r.p.g., posługujący się kategorią związania (art. 365 § 1 k.p.c.) stanowi właściwą implementację art. 15 dyrektywy 2020/1828. Nawet w razie udzielenia odpowiedzi pozytywnej należy wziąć pod uwagę, że z opiniowanego projektu ustawy wynika, że podmiot upoważniony będzie mógł wytaczać powództwa o uznanie praktyki za naruszającą interesy „grupy konsumentów” (por. projektowany art. 1b ust. 1 pkt 1 lit. a u.d.r.p.g.). Nowy art. 1a ust. 2 u.d.r.p.g. ma stanowić, że w sprawach roszczeń związanych z naruszeniem interesów grupy konsumentów, interesem grupy konsumentów jest suma indywidualnych interesów konsumentów. Przy takim założeniu kontrola dokonywana w ramach powództw przedstawicielskich nie będzie, jak się wydaje, miała charakteru abstrakcyjnego.	prejudykat w zakresie decyzji Prezesa UOKiK. Dyrektywa ma charakter minimalny i możliwe jest przyjęcie rozwiązań zapewniających większą ochronę konsumentów w ramach powództw przedstawicielskich. Dodatkowo dodano przepis zgodnie z którym sąd uwzględnia jako dowód wydane przez organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej prawomocne orzeczenia i decyzje dotyczące stosowania przez pozwanego tej samej praktyki naruszającej interesy konsumentów.
--	--	--	--	--

			Tymczasem nawet w przypadku kontroli abstrakcyjnej w orzecznictwie Sądu Najwyższego związane wyroki odnoszone jest jedynie do przedsiębiorcy, który w danym postępowaniu występował po stronie pozwanej. W uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z 20 listopada 2015 r., III CZP 17/156, stwierdzono, że prawomocność materialna wyroku uznającego postanowienie wzorca umowy za niedozwolone - także po wpisaniu tego postanowienia do rejestru - nie wyłącza powództwa o uznanie za niedozwolone postanowienia tej samej treści normatywnej, stosowanego przez przedsiębiorcę niebędącego pozwanym w sprawie, w której wydano ten wyrok (art. 365 i 366 k.p.c.). W uzasadnieniu podkreślono, że przepisy kodeksu postępowania cywilnego nie zawierają regulacji będących choćby odpowiednikami regulacji zastosowanych po stronie czynnej. Obowiązuje założenie, że legitymacja bierna przysługuje konkretnemu przedsiębiorcy, który stosował lub stosuje kwestionowane postanowienie. Ustawodawca nie przewidział możliwości pozwania organizacji przedsiębiorców, która w celu ochrony ich zbiorowego interesu może sprzeciwiać się uznaniu określonego postanowienia wzorca umowy za niedozwolone. Stanowisko, że wyrok uwzględniający powództwo o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone działa na rzecz wszystkich, ale wyłącznie przeciwko pozwanemu przedsiębiorcy, harmonizuje z postulatem zagwarantowania prawa do wysłuchania. Stanowisko to można odnieść także do opiniowanego projektu. Przewiduje on nowy rodzaj przedstawicielstwa tylko po stronie czynnej, obejmującej konsumentów. Nie przewiduje natomiast żadnych tego rodzaju instrumentów po stronie biernej, nie gwarantuje zatem prawa do bycia wysłuchanym żadnego przedsiębiorcy poza tym, który jest pozwany przez podmiot uprawniony, działający w imieniu własnym na rzecz grupy konsumentów (proj. art. 4 ust. 2a w zw. z art. 4 ust. 3 u.d.r.p.g.). Takie samo stanowisko przyjęto w obecnym stanie prawnym do wydawanych na podstawie art. 23b-23b u.o.k.k. prawomocnych decyzji Prezesa UOKiKo uznaniu postanowień wzorca umowy za niedozwolone. W wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 sierpnia 2018 r., VII AGa 1515/18, stwierdzono, że wynikająca z art. 23d u.o.k.k. rozszerzona prawomocność działa tylko na niekorzyść konkretnego przedsiębiorcy, który był stroną postępowania przed Prezesem UOKiK zakończonego wpisem postanowienia do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.	
--	--	--	---	--

			Dodać należy, że w uzasadnieniu projektu podkreślono, że to „postępowanie prowadzone przez Prezesa Urzędu (tryb administracyjnoprawny) w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów ma na celu ochronę interesu publicznego jakim jest właśnie zbiorowy interes konsumentów. Nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów” (s. 9). Tymczasem nowy art. 1a ust. 2 u.d.r.p.g. ma stanowić, że w sprawach roszczeń związanych z naruszeniem interesów grupy konsumentów, interesem grupy konsumentów jest suma indywidualnych interesów konsumentów. Projektodawca odróżnia -zatem zbiorowy interes konsumentów od interesu grupy konsumentów. Co istotne, powództwa przedstawicielskie są w projekcie wiązane nie z ochroną zbiorowego interesu konsumentów, a jedynie z ochroną interesu grupy konsumentów, co wprost wynika z art. 1b projektu. W tej sytuacji art. 6a u.d.r.p.g. w proponowanym brzmieniu trudno uznać za prawidłową implementację art. 15 dyrektywy 2020/1828. Przede wszystkim, zawarty w ustawie o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym art. 6a w ogóle nie powinien dotyczyć związania decyzjami Prezesa UOKiK, ponieważ w projekcie przyjęto, że przewidziane w tej ustawie powództwa przedstawicielskie będą rozpoznawane przez sądy, a nie przez organy administracji, a w szczególności przez Prezesa UOKiK. Dyrektywa daje w tym zakresie wybór między sądami a organami administracji (por. motyw 31). Uwzględnia to art. 15 dyrektywy 2020/1828, który odnosi się do prawomocnej decyzji „sądu lub organu administracyjnego”. O tym, który wariant ma zastosowanie, zależy od decyzji ustawodawcy, jakie organy będą rozpoznawać powództwa przedstawicielskie. Jeśli w Polsce -jak przyjęto w projekcie - mają to być sądy, przepis implementujący art. 15 dyrektywy 2020/1828 (czyli projektowany art. 6a ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym) powinien odnosić się jedynie do przewidzianych w tej ustawie orzeczeń sądu wydanych na skutek rozpoznania powództw przedstawicielskich. Za tym, że decyzje Prezesa UOKiK nie powinny być objęte hipotezą dotyczącego powództw przedstawicielskich art. 6a u.d.r.p.g. przemawia przyjęte też przez projektodawcę (por. s. 9 uzasadnienia) i wyrażone w projektowanym art. 1 b u.d.r.p.g. założenie, że powództwa przedstawicielskie służą nie ochronie zbiorowego interesu konsumentów, lecz jedynie ochronie interesu grupy	
--	--	--	---	--

		konsumentów. Tymczasem decyzje Prezesa UOKiK służą ochronie zbiorowych interesów konsumentów (por. art. 1. ust. 2, art. 24 i n. u.o.k.k.), a zatem nie mogą być utożsamiane z rozstrzygnięciami wydanymi na skutek powództw przedstawicielskich. Co więcej, objęcie hipotezą proj. art. 6a u.d.r.p.g. decyzji Prezesa UOKiK (których wydawania na skutek powództw przedstawicielskich nie przewidziano) utrudni wykładnię i stosowanie tego przepisu. Można mieć wrażenie, że - chociaż nie wiąże się to z implementacją dyrektywy w wybrany przez projektodawcę sposób, przewidujący rozpoznawanie powództw przedstawicielskich przez sądy - projektodawca (Prezes UOKiK) bocznymi drzwiami chce wprowadzić zasadę związania sądów (orzekających w postępowaniu grupowym) swoimi decyzjami. Jest to kwestia zbyt istotna i zbyt kontrowersyjna, by załatwiać ją „przy okazji” wprowadzania powództw przedstawicielskich, bez pogłębionej dyskusji. Także jednak, jeśli chodzi o związanie orzeczeniami sądu, zaproponowane w art. 6a u.d.r.p.g. rozwiązanie nie jest spójne ani z dyrektywą 2020/1828, ani z zasadami prawa polskiego. Z brzmienia art. 6a u.d.r.p.g. zdaje się wynikać bezwzględne związanie sądów orzekających w postępowaniu grupowym prawomocnym orzeczeniem sądu stwierdzającym stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. Tymczasem z motywu 64 dyrektywy 2020/1828 wynika jedynie, że Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby prawomocna decyzja sądu „w sprawie zaistnienia naruszenia szkodzącego zbiorowym interesom konsumentów mogła zostać wykorzystana przez obie strony jako dowód w kontekście wszelkich innych powództw w sprawie środków naprawczych wytaczanych przed krajowymi sądami lub organami administracyjnymi państw członkowskich przeciwko temu samemu przedsiębiorcy z tytułu tej samej praktyki. Zgodnie z zasadą niezależności sądów i zasadą swobodnej oceny dowodów, nie powinno to naruszać krajowych przepisów dotyczących oceny dowodów”. Jeśli chodzi o prawo polskie, na gruncie art. 365 § 1 k.p.c. przeważa stanowisko o wąskim zakresie mocy wiążącej, wyznaczonej treścią sentencji orzeczenia, odnoszącej się do konkretnych żądań powoda. Moc wiążąca jest rozumiana wąsko jako związanie sądu wyłącznie ostatecznym rezultatem rozstrzygnięcia wyrażonym w sentencji wyroku. Takie stanowisko zajęto m.in. w dwóch	
--	--	---	--

			najnowszych uchwałach Sądu Najwyższego: z dnia 8 września 2021 r., III CZP 28/2110 oraz z dnia 29 kwietnia 2022 r., III CZP 79/2211. Tymczasem proj. art. 6a u.d.r.p.g. można rozumieć w ten sposób, że sąd rozpoznający postępowanie grupowe jest związany nie tylko sentencją wyroku stwierdzającego stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, ale także wyrokiem, w którego uzasadnieniu znalazło się takie stwierdzenie. Jest to sprzeczne z rozumieniem związania (prejudycjalności) przyjętym w powołanym, aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego. Z tego punktu widzenia proj. art. 6a u.d.r.p.g. wymaga zatem zmiany. W pierwszym wariancie można byłoby go dostosować do art. 15 i motywu 64 dyrektywy 2020/1828, co prowadziłoby do przyjęcia, że: Prawomocne orzeczenie sądu, którego sentencja stwierdza stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, stanowi dowód w grupowym postępowaniu krajowym i grupowym postępowaniu transgranicznym, w rozumieniu art. 4 pkt 13a i 13b ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. Koncepcja sentencji prawomocnego wyroku jako dowodu może jednak budzić kontrowersje w prawie polskim. Dlatego w wariancie nawiązującym do związania orzeczeniem sądu można byłoby przyjąć, że: Prawomocne orzeczenie sądu, którego sentencja stwierdza stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, wiąże sąd w grupowym postępowaniu krajowym i grupowym postępowaniu transgranicznym, w rozumieniu art. 4 pkt 13a i 13b ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów.	
29.	Sąd Najwyższy	Art. 1 pkt 6	Zauważyć ponadto należy, że projektowany art. 6 ust. 3 u.d.r.p.g. ma stanowić, że w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy. Zachodzi konieczność zmiany numeracji przepisu w związku z wejściem w życie nowelizacji u.d.r.p.g. z 1 grudnia 2022 r., która wprowadza już art. 6 ust. 3. Ze względu na różny przedmiot regulacji	Uwaga uwzględniona.

			nie wydaje się celowe łączenie w jednej jednostce regulacyjnej regulacji dotyczących wymagań pozwów wnoszonych przez Rzecznika Finansowego oraz przez podmioty uprawnione.	
30.	Sąd Najwyższy	Art. 1 pkt 8	Projektowany art. 7 ust. 3 u.d.r.p.g. ma przewidywać, że „w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem sąd ustala, czy wytoczenie powództwa jest zgodne z celem statutowym podmiotu upoważnionego”. Zauważyć należy, że kwestię tę uregulowano inaczej niż w części wstępnej art. 60 § 1 k.p.c., który stanowi, że organizacje pozarządowe mogą wytaczać powództwa na rzecz osób fizycznych „w zakresie swoich zadań statutowych” ¹² . Różnice pomiędzy proj. art. 7 ust. 3 u.d.r.p.g. a art. 60 § 1 k.p.c. mogą stać się źródłem wątpliwości interpretacyjnych. Zauważyć przy tym należy, że proj. art. 7 ust. 3 u.d.r.p.g. nie implementuje w pełni art. 4 ust. 3 lit. b dyrektywy 2020/1828 (do którego odwołano się na s. 13-14 uzasadnienia projektu). Dyrektywa wymaga w tym przepisie, aby cel statutowy podmiotu uprawnionego dowodził, że „podmiot ten ma uzasadniony interes w zapewnianiu ochrony interesów konsumentów zgodnie z przepisami prawa Unii, o których mowa w załączniku I.	Uwaga uwzględniona.
31.	Sąd Najwyższy	Art. 1 pkt 10	Dodawany art. 9a u.d.r.p.g. ma przewidywać że w przypadku, gdy powodem jest podmiot upoważniony, przepisów art. 8 i art. 9 nie stosuje się. W związku z wejściem w życie nowelizacji u.d.r.p.g. z 1 grudnia 2022 r., która wprowadza już art. 6 ust. 3, przewidujący niestosowanie art. 8 i art. 9 u.d.r.p.g. do powództw Rzecznika Finansowego, należy scalić obydwa przepisy.	Uwaga uwzględniona.
32.	Sąd Najwyższy	Art. 1 pkt 11	Proj. art. 10c u.d.r.p.g. transponuje art. 10 dyrektywy 2020/1828, w myśl którego Państwa członkowskie mają zapewnić, by przez finansowanie powództw przedstawicielskich przez osoby trzecie nie dochodziło do konfliktu interesów. Chodzi w szczególności o to, by konkurenci przedsiębiorcy nie inspirowali i nie finansowali powództw przedstawicielskich, które nie zmierzałyby do ochrony konsumentów, ale pogorszenia sytuacji pozwanego, będącego konkurentem podmiotu finansującego. Powództwa takie w rezultacie mogłyby przynieść korzyść nie przede wszystkim konsumentom, ale podmiotom finansującym. Rozważenia wymaga, czy ze względu na istnienie ryzyka wnoszenia takich powództw dla szyskany, nie należałoby wprowadzić stosownego ograniczenia,	Uwaga wyjaśniona. Zapobieganiu zjawisku finansowaniu podmiotów upoważnionych godzących w interes konsumentów służy projektowany art. 10aa ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

			które by przewidywało możliwość poniesienia wówczas odpowiedzialności za wywołaną tym szkodę - zarówno przez podmiot uprawniony, jak i podmiot finansujący. W proj. art. 10c brakuje ponadto uregulowania - wymaganego przez art. 10 ust. 4 dyrektywy 2020/1828, które zapewniałoby, że odrzucenie pozwu nie wpływa na prawa konsumentów, których dane powództwo przedstawicielskie dotyczy. Mógłby to być odpowiednik obowiązującego już art. 10 ust. 3 u.d.r.p.g. - przewidującego, że w przypadku wytoczenia przez członka grupy, w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia o odrzuceniu pozwu, powództwa o roszczenie, które było objęte powództwem w postępowaniu grupowym (w tym przypadku - przedstawicielskim), w odniesieniu do tego roszczenia zostają zachowane skutki wytoczenia powództwa w postępowaniu grupowym, a w szczególności przerwanie biegu przedawnienia.	
33.	Sąd Najwyższy	Art.1 pkt 12	Proponowany art. 13 ust. 3 u.d.r.p.g. nie reguluje w sposób dostateczny sposobu zakończenia postępowania zawieszonego na jego podstawie. Z przepisu ma wynikać, że osoba, która przed dniem wszczęcia postępowania grupowego w sprawie roszczeń związanych z naruszeniem interesów grupy konsumentów, wytoczyła przeciwko pozwanemu powództwo o roszczenie, które może być objęte postępowaniem grupowym, nie później niż do dnia zakończenia postępowania w pierwszej instancji może złożyć oświadczenie o przystąpieniu do grupy. W takim przypadku sąd wydaje postanowienie o zawieszeniu postępowania do czasu wystąpienia tej osoby z grupy, na podstawie art. 19a. Z projektowanego art. 13 ust. 3 u.d.r.p.g. nie wynika, w jaki sposób ma się zakończyć zawieszone na jego podstawie postępowanie indywidualne, jeżeli konsument, który jest w nim powodem, nie wystąpi z grupy na podstawie art. 19a u.d.r.p.g. Jak się wydaje, zamysłem projektodawcy było, żeby powodowało to ex lege podjęcie zawieszonego postępowania. Dla uniknięcia wątpliwości zasadne byłoby jednak, żeby podjęcie postępowania indywidualnego następowało na podstawie postanowienia wydanego przez prowadzący je sąd.	Uwaga uwzględniona.
34.	Sąd Najwyższy	Art. 1 pkt 14	Zgodnie z projektowanym art. 19a u.d.r.p.g. członek grupy, którego dotyczy postępowanie w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających grupowe interesy konsumentów, będzie mógł wystąpić z grupy, jeżeli nie zgadza się z warunkami zawartej ugody. Mając na względzie fakt, że ustawa o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym nie przewidywała dotychczas konstrukcji wystąpienia z grupy, nie jest jasne, w jaki sposób członek	Uwaga uwzględniona.

			grupy miałyby zrealizować swoje uprawnienie. Mając na względzie normę z art. 12 odnoszącą się do przystąpienia do grupy, można wyrazić przypuszczenie, że stosowne oświadczenie ma być składane wobec strony powodowej, tj. podmiotu upoważnionego. Pożądane jest jednak wyraźne przesądzenie tej kwestii. Należałoby przesądzić, że w razie wystąpienia przez konsumenta z grupy na podstawie art. 19a u.d.r.p.g: zachowuje on skutki wynikające z wytoczenia powództwa przedstawicielskiego, a w szczególności przerwanie biegu przedawnienia.	
35.	Sąd Najwyższy	Art. 1 pkt 15	Projektowany art. 21 a u.d.r.p.g. (błędnie oznaczony jako art. 21a ust. 1, skoro ma się składać tylko z jednego ustępu), ma przewidywać, że w wyroku w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów sąd może zobowiązać przedsiębiorcę do poinformowania konsumentów objętych powództwem o prawomocnym orzeczeniu sądu w zakresie roszczeń, o których mowa w art. 1 b ust. 1 pkt 2 lub o zawartej ugodzie lub o oddaleniu powództwa. Projekt nie precyzuje, co znaczy „konsumentów objętych powództwem”, odwołuje się jednak do art. 1 b ust. 1 pkt 2 u.d.r.p.g., czyli obejmował będzie wyroki i ugody w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. W nawiązaniu do motywu 61 dyrektywy 2020/1828 należałoby określić, w jaki sposób konsumenci mają być informowani o określonych wyrokach i ugodach. W dyrektywie podkreślono, że informacje te powinny być odpowiednie i proporcjonalne do okoliczności sprawy. Informacje te można umieścić na przykład na stronach internetowych upoważnionego podmiotu lub przedsiębiorcy, w krajowych elektronicznych bazach danych, w mediach społecznościowych, na internetowych platformach handlowych lub w popularnych gazetach, w tym w gazetach, których dystrybucję przeprowadza się wyłącznie za pośrednictwem elektronicznych środków komunikacji. W miarę możliwości i w stosownych przypadkach konsumenci powinni być informowani indywidualnie pocztą elektroniczną lub w formie papierowej. Nieprawidłowa jest przewidziana w projektowanym art. 21 a u.d.r.p.g. możliwość nałożenia na przedsiębiorcę obowiązku informowania o oddaleniu powództwa przeciwko niemu. Leży to przecież w interesie przedsiębiorcy. Z motywu 62 dyrektywy 2020/1828 wynika, że to do podmiotu upoważnionego powinno należeć poinformowanie zainteresowanych konsumentów o prawomocnych decyzjach w sprawie odrzucenia lub oddalenia powództwa	Uwaga uwzględniona

38.	Sąd Najwyższy	proj. art. 46e ust. 1 pkt 2 u.o.k.k.	Budzi wątpliwości proj. art. 46e ust. 1 pkt 2 u.o.k.k., z którego ma wynikać, że źródłem finansowania podmiotów upoważnionych mogą być wpłaty od przedsiębiorców, jeżeli jest spełniony warunek, o którym mowa w art. 46g pkt 5. Ten ostatni przepis przewiduje jedynie, że podmiot upoważniony musi być niezależny i nie podlegać wpływom podmiotów, w szczególności przedsiębiorców, które mogłyby odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia grupowego postępowania krajowego lub grupowego postępowania transgranicznego. Można sobie jednak wyobrazić także wpłaty od przedsiębiorców zainteresowanych tym, żeby podmiot upoważniony nie wytaczał określonych powództw (np. przeciwko podmiotom finansującym). W grę wchodzi nawet swoisty szantaż polegający na wymuszaniu wpłat w zamian za niewytoczenie określonego powództwa. Wydaje się zatem, że finansowanie podmiotów upoważnionych przez jakichkolwiek przedsiębiorców powinno być wyłączone lub bardziej ograniczone. Uwzględnienia wymaga także, motyw 52 dyrektywy 2020/1828. Wynika z niego, że wątpliwości budzi finansowanie podmiotów uprawnionych przez organizacje niebędące przedsiębiorcami, jeśli te ostatnie finansowane są przez przedsiębiorców. Wymaga rozważania wyłączenie takiej możliwości w art. 46g pkt 5 oraz w art. 46e ust. 1 pkt 2 u.o.k.k.	Uwaga wyjaśniona Projekt przewiduje stosowną procedurę weryfikacji finansowania podmiotu upoważnionego zarówno na etapie uzyskiwania wpisu do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK, jak i na etapie postępowania sądowego. Sąd otrzymuje szerokie uprawnienie do badania tej kwestii na każdym etapie postępowania. W przypadku uznania że finansowanie może mieć wpływ na postępowanie sąd odrzuci pozew i poinformuje Prezesa UOKiK o tym fakcie. Prezes UOKiK w takiej sytuacji ma do dyspozycji odpowiednie narzędzia do weryfikacji i wykreślenia podmiotu z rejestru.
39.	Sąd Najwyższy	proj. art. 46i u.o.k.k.	Z proj. art. 46i u.o.k.k. wynika, że Prezes UOKiK z urzędu wykreśla podmiot upoważniony z Rejestru w przypadkach, o których mowa w art. 46m i art. 46n. Dotyczy to m.in. sytuacji, w której podmiot upoważniony wpisany do Rejestru nie wykonuje obowiązków określonych w art. 46b lub przestał spełniać warunki określone w art. 46g u.o.k.k. Biorąc pod uwagę, że wykreślenie z rejestru ma być obligatoryjne, a jednocześnie - przynajmniej w niektórych przypadkach - może nastąpić w toku wytoczonego przez podmiot uprawniony postępowania, należy określić, jaki wpływ powinno to mieć na toczące się postępowanie. Zasadne wydaje się przyjęcie, że jeśli w toku wszczętego przez podmiot uprawniony postępowania zostanie on wykreślony z Rejestru, możliwe będzie swoiste następstwo procesowe i kontynuowanie procesu z udziałem innego podmiotu uprawnionego, względnie członka grupy albo miejskiego (powiatowego) rzecznika konsumentów jako reprezentanta grupy – o ile dane powództwo przedstawicielskie nadaje się do rozpoznania w klasycznym postępowaniu grupowym.	Uwaga wyjaśniona W takim przypadku konsumenci będą mogli przystąpić do innego postępowania grupowego albo wytoczyć powództwo indywidualnie.

40.	Rzecznik Finansowy	Uwaga ogólna Uwzględnienie w ramach nowelizacji ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym uprawnień Rzecznika Finansowego	W przedłożonym do opinii projekcie ustawy wprowadza się do szereg zmian do przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 446, 2640, dalej: udrpg), które na podstawie art. 12 ustawy z dnia z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz niektórych innych ustaw uzyskały nowe brzmienie lub odnoszą się do zamieszczania tożsamych jednostek redakcyjnych, które zostały wprowadzone na podstawie ww. ustawy. Jedynie tytułem przykładu należy wskazać zmianę proponowaną w art. 1 pkt 3 projektowanej ustawy wprowadzającej zmiany do art. 4 udrpg poprzez dodanie ust. 2a. Ta sama jednostka redakcyjna została wprowadzona do udrpg na podstawie art. 12 ustawy z dnia z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz niektórych innych ustaw. Omawiana zmiana wejdzie w życie 16 marca 2023 r. W wyniku ww. nowelizacji Rzecznik Finansowy może być reprezentantem grupy w zakresie roszczeń: 1) klientów podmiotu rynku finansowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 187, 1488 i 2640), 2) wynikających z umowy o świadczenie usług lub wykonywania czynności na rzecz osoby fizycznej przez instytucję finansową w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2536). Przy czym zważyć należy, że jakkolwiek zmiana w zakresie rozszerzenia zadań Rzecznika odnosząca się do możliwości wytoczenia powództwa w postępowaniu grupowym została zaproponowana w toku prac legislacyjnych w Sejmie w czasie II czytania w ramach nowelizacji ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, to postulaty w tym zakresie były już wcześniej formułowane.	Uwaga uwzględniona
-----	--------------------	---	---	--------------------

			W szczególności wskazać należy, że analogiczne zmiany znalazły się w senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (druk sejmowy nr 2637). W uzasadnieniu do senackiego projektu wskazano m.in. że: przyznanie Rzecznikowi Finansowemu kompetencji do wytoczenia powództwa w postępowaniu grupowym w sprawach związanych z ochroną praw (interesów) konsumentów korzystających z usług podmiotów rynku finansowego jest jedną z rekomendacji, która wynika z raportu Senackiego Zespołu do spraw Spółki GetBack S.A. Przy czym podkreślono jednocześnie, że rozwiązanie to ze względu na jego abstrakcyjność i generalność pozwoli Rzecznikowi Finansowemu na inicjowanie procesów cywilnych na rzecz poszkodowanych także w innych sprawach, w których stronami były, są albo będą konsumenci i podmioty rynku finansowego. Przedstawiając powyższe należy zauważyć, że w przedłożonym do opinii projekcie ustawy należałoby uwzględnić zmiany wprowadzone do udrpg. Zważyć przy tym należy jednak nie tylko systematykę odpowiednich jednostek redakcyjnych, ale również nowe kompetencje Rzecznika Finansowego, które w sposób zasadniczy wpływają na kształt dostosowania przepisów prawa krajowego do norm wynikających z dyrektywy 2020/1828. W toku opiniowania ww. senackiego projektu ustawy zagadnienia te zostały również dostrzeżone przez podmioty rynku finansowego. Polska Izba Ubezpieczeń w piśmie z dnia 17 sierpnia 2022 r. nr PIU 931/2022 zasugerowała, by prace nad zmianami w udrpg zostały skoordynowane z pracami dotyczącymi zaimplementowania dyrektywy 2020/1828, która przewiduje wyznaczenie podmiotu upoważnionego do wytaczania powództw przedstawicielskich krajowych i transgranicznych (jako strona powodowa).	
41.	Rzecznik Finansowy	Uwaga ogólna Potrzeba przyznania Rzecznikowi Finansowemu kompetencji podmiotu upoważnionego, który może dochodzić	Istotą zmian przewidzianych w przedłożonym do opinii projekcie ustawy jest wprowadzenie możliwości wytaczania powództwa w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów oraz o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. Wprowadzane zmiany mają umożliwić konsumentom poszkodowanym w wyniku stosowania przez przedsiębiorców praktyk naruszających ich interesy bezpośrednie dochodzenie przysługujących im	Uwaga uwzględniona

		nakazów zaprzestania niedozwolonych praktyk oraz nakazów odszkodowawczych	roszczeń. W ramach nowych procedur tzw. podmioty upoważnione mogą dochodzić nakazów zaprzestania niedozwolonych praktyk oraz nakazów odszkodowawczych. Zgodnie z dyrektywą 2020/1828 podmiotem upoważnionym do wytaczania powództw zbiorowych może być w szczególności organizacja konsumencka. Motyw 24 dyrektywy 2020/1828 przewiduje jednak jednocześnie, że: W zależności od krajowych tradycji prawnych aktywną rolę w zapewnianiu zgodności z odpowiednimi przepisami prawa Unii mogą odgrywać również podmioty publiczne, wytaczając powództwa przedstawicielskie określone w niniejszej dyrektywie. W przedłożonym do opinii projekcie ustawy przewidziano, że legitymowanym do wytoczenia powództw grupowych będzie jedynie upoważniona organizacja konsumencka, spełniająca kryteria niezależności i bezstronności wymagane przez dyrektywę 2022/1828. Mając na uwadze przewidzianą w dyrektywie 2022/1828 możliwość uwzględnienia podmiotów publicznych, wydaje się że należy rozważyć rolę tego typu podmiotów, w szczególności rolę Rzecznika Finansowego. Rzecznik Finansowy, co wynika wprost z jego roli w systemie instytucjonalnym ochrony klientów rynku finansowego, dysponuje pełnym zasobem wiedzy specjalistycznej z zakresu funkcjonowania instytucji finansowych i usług przez nie oferowanych. Okoliczność ta została uwzględniona w ramach omówionej w pkt I Opinii nowelizacji ustawy udrpg poprzez rozszerzenie zadań Rzecznika w zakresie możliwości wytoczenia powództwa w postępowaniu grupowym. Nowa kompetencja Rzecznika Finansowego umożliwia skuteczne reprezentowanie grup konsumentów w sprawach sądowych prowadzonych na podstawie udrpg i przyczynia się do wzmocnienia poziomu ochrony konsumentów. Zważyć należy, że uzupełnienie projektowanej ustawy jedynie w zakresie wskazanym w pkt I opinii dotyczącym możliwości występowania w charakterze reprezentanta grupy, z pominięciem jednak możliwości występowania w tych sprawach, w których dopuszczalne jest wyłącznie wytaczanie powództw przez „upoważniony podmiot” byłoby niezrozumiałe z punktu widzenia systemowych rozwiązań mających na celu skuteczną i efektywną ochronę konsumentów na	
--	--	--	--	--

			rynku finansowym. Przy czym należy mieć na uwadze, że przez „naruszenie interesów grupy konsumentów” rozumiane będzie zachowanie przedsiębiorcy niezgodne z przepisami wdrażającymi akty prawa UE oraz przepisami rozporządzeń UE, o których mowa w Załączniku I dyrektywy 2020/1828, wśród których znajdują się m.in. dyrektywa 2008/48 w sprawie umów o kredyt konsumencki, dyrektywa 2013/11 w sprawie ADR czy dyrektywa 2014/17 dot. kredytów hipotecznych. W związku z projektowanymi zmianami konieczne jest zatem określenie roli Rzecznika Finansowego w postępowaniach grupowych poprzez wyraźne ustawowe wskazanie, iż Rzecznik Finansowy jest „upoważnionym podmiotem” mającym możliwość występowania z powództwem w sprawach dotyczących praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, przy pozostawieniu możliwości udziału Rzecznika Finansowego w innych postępowaniach w charakterze reprezentanta grupy. W przypadku braku uwzględnienia Rzecznika Finansowego jako „upoważnionego podmiotu” mającego możliwość występowania z powództwem w sprawach dotyczących praktyk naruszających interesy grupy konsumentów proponowane rozwiązania mogą skutkować ograniczeniem możliwości zapewnienia ochrony przez Rzecznika Finansowego klientom podmiotów rynku finansowego. W ocenie Rzecznika Finansowego mogłoby dojść do sytuacji, która w efekcie osłabi pozycję klienta podmiotu rynku finansowego. Osłabienie mogłoby wynikać z ustawowych utrudnień do podjęcia postępowania przez Rzecznika Finansowego na rzecz większej ilości podmiotów jednocześnie na podstawie dodatkowych możliwości ochrony konsumentów wynikających z postanowień dyrektywy 2020/1828, przy przyznaniu tego typu uprawnień organizacjom konsumenckim. Wydaje się, że można przewidzieć, że przyznanie Rzecznikowi Finansowemu kompetencji podmiotu upoważnionego, który może dochodzić nakazów zaprzestania niedozwolonych praktyk oraz nakazów odszkodowawczych, zwiększy dostęp do wyspecjalizowanej pomocy prawnej, jaką może zaoferować Rzecznik Finansowy. Pominięcie roli Rzecznika Finansowego we wdrożeniu Dyrektywa 2020/1828 wzmacniającej mechanizmy ochrony zbiorowych interesów konsumentów	
--	--	--	---	--

			poprzez udostępnienie konsumentom kolejnego narzędzia, służącego przywróceniu równowagi kontraktowej wydaje się nieracjonalne i niezgodne z aksjologicznym uzasadnieniem istnienia instytucji Rzecznika Finansowego, a dodatkowo sprzeczne z motywem 4 dyrektywy 2020/1828 zobowiązującym do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów.	
42.	Rzecznik Finansowy	Uwaga ogólna Potrzeba dodatkowych zmian dotyczących dochodzenia roszczeń w postępowaniu grupowym	Według danych Wydziału Statystycznej Informacji Zarządczej Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich Ministerstwa Sprawiedliwości, w 2021 w sprawach cywilnych wpłynęło 28 pozwów (dla porównania w roku 2020 – 19, w roku 2019 – 16 a w roku 2015 – 32). Począwszy od 2010 r. do 2021 r. wpłynęło łącznie 319 pozwów, z czego tylko ok. 90 zostało załatwionych pozytywnie, ponad 120 zostało odrzuconych lub zwróconych, ok. 20 zostały oddalonych, a ponad 60 pozostaje do rozstrzygnięcia. Oznacza to, że wbrew oczekiwaniom ustawodawcy, postępowania zbiorowe nie stały się istotną formą dochodzenia roszczeń przez konsumentów, a sama procedura, pomimo wymogu profesjonalnego pełnomocnika, powoduje liczne wątpliwości i problemy natury formalnej. Klienci podmiotów rynku finansowego, w przypadku powstania sporów związanych ze świadczonymi usługami finansowymi, nieczęsto decydują się na połączenie sił w ramach udrpg, a ochrona ich praw w postępowaniach indywidualnych obarczona jest znacznymi kosztami. Ze względu na fakt, że ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz niektórych innych ustaw przyznała Rzecznikowi Finansowemu kompetencję Reprezentanta w myśl przepisów udrpg, Rzecznik Finansowy czuje się uprawniony do szeregu rekomendacji w zakresie usprawnienia dochodzenia roszczeń w postępowaniu grupowym. A. Mając na uwadze konieczność usprawnienia oraz upowszechnienia postępowania zbiorowego, Rzecznik Finansowy postuluje modyfikację ust. 1 w art. 1 udrpg oraz dodanie ust. 1a do tego artykułu. Przepis art. 1 ust. 1 udrpg ustanawia podstawowe przesłanki postępowania grupowego, tj.: jednorodność roszczeń, ta sama lub taka sama podstawa faktyczna roszczeń	Uwaga uwzględniona

			oraz określona minimalna liczba dziesięciu osób, na rzecz których dochodzona jest ochrona (art. 1.1). Ponadto przesłanką dochodzenia roszczeń pieniężnych jest ich ujednolicenie w ramach grupy lub podgrupy (art. 2.1-2.2, poruszony w punkcie B poniżej). Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 1 ust. 1 udrpg: <i>1. Ustawa normuje sądowe postępowanie cywilne w sprawach, w których są dochodzone roszczenia jednego rodzaju, co najmniej 10 osób, oparte na tej samej lub takiej samej podstawie faktycznej (postępowanie grupowe).</i> Sąd, w tzw. fazie certyfikacji postępowania grupowego (pierwszej fazie postępowania), ocenia, czy w odniesieniu do konkretnej sprawy spełnione zostały przesłanki dopuszczalności postępowania grupowego. Spełnienie wymogu tej samej lub takiej samej podstawy faktycznej roszczeń stanowi poważne wyzwanie zarówno dla członków grupy i ich pełnomocników (w zakresie zebrania i przedstawienia twierdzeń opisujących tę podstawę i dowodów potwierdzających przedstawione okoliczności), jak i samego sądu (w zakresie weryfikacji i analizy bardzo obszernego materiału dowodowego). W efekcie, faza certyfikacji stanowi nieraz wieloletni proces, zniechęcający obywateli do dochodzenia roszczeń w ramach udrpg (w przypadku sporów nie zbiorowych faza ta nie występuje). Ponadto, niejasność pojęcia tej samej lub takiej samej podstawy faktycznej prowadzi do wątpliwości czy nawet spory oparte o analogiczny wzorzec umowny i dotyczące tego samego produktu mogą być rozstrzygane w ramach jednego postępowania zbiorowego. Ze względu na powyższe, Rzecznik Finansowy proponuje następującą modyfikację przepisów: – w art. 1 ust. 1 – dodanie podstawy prawnej jako alternatywnej podstawy, na której mogą być oparte roszczenia dochodzone w postępowaniu grupowym, – wprowadzenie art. 1 ust.1a – definiującego taką samą podstawę faktyczną jako w szczególności sytuację wystąpienia roszczeń podmiotów związanych z tym samym produktem lub usługą oferowaną przez jeden podmiot.	
--	--	--	---	--

		Odnosząc się do przesłanki podstawy prawnej, należy zauważyć że jest to kierunek zbieżny z rozwiązaniami wykształconymi w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej (a więc kraju o znakomitym dorobku prawnym w zakresie postępowań grupowych). Zgodnie z obowiązującą regułą art. 23 Federal Rules of Civil Procedure z 1938 r. jedną z przesłanek wniesienia powództwa grupowego jest występowanie wspólnej podstawy faktycznej lub prawnej. B. Mając na uwadze konieczność umożliwienia dochodzenia roszczeń grupowych zgodnie z zasadą pełnego naprawienia szkody oraz upowszechnienie instytucji powództwa zbiorowego, Rzecznik Finansowy rekomenduje uchylenie ust. 1 i 2 w art. 2 udrpg. Przepisy te statuuja zasadę ujednolicenia roszczeń w postępowaniach grupowych. Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 2 ust. 1-2 udrpg: <i>1. Postępowanie grupowe w sprawach o roszczenia pieniężne jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy wysokość roszczenia każdego członka grupy została ujednolicona poprzez zrównanie wysokości roszczenia dochodzonego przez członków grupy lub podgrupy.</i> <i>2. Ujednolicenie wysokości roszczeń może nastąpić w podgrupach, liczących co najmniej 2 osoby.</i> Należy wyjaśnić, że sam postulat ujednolicenia roszczeń (który realizuje udrpg w obecnym brzmieniu) pojawił się już w pierwotnym projekcie zmienianej ustawy (tj. w rządowym projekcie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, który wpłynął do Sejmu VI kadencji w dniu 26 marca 2009 r.). Projektodawca uznał, że członkowie grupy muszą zdecydować się na ryczałtowe określenie wysokości należnego im odszkodowania, rezygnując z jego dochodzenia w pełnym zakresie. Postulat ten nie został należycie uzasadniony, mimo że stoi w sprzeczności z zasadą pełnej kompensacji szkody. Projektodawca nie wykazał, jak ujednolicenie roszczeń wpłynie na zwiększenie szybkości postępowania. Takie rozwiązanie, mimo krytyki autorów opinii zleconej przez Biuro Analiz Sejmowych, zostało wprowadzone w życie, po dopuszczeniu możliwości ujednolicenia roszczeń w podgrupach liczących co najmniej dwie osoby. Możliwość ujednolicania wysokości roszczeń w ramach	Uwaga uwzględniona
--	--	---	--------------------

			podgrup miała wpłynąć na przyspieszenie postępowania grupowego, jednak jej rzeczywistym skutkiem było ograniczenie zakresu dochodzonych roszczeń do ustalenia odpowiedzialności w przypadkach, w których ujednolicenie roszczeń było wysoce niekorzystne dla członków grupy (np. w pozwie Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Warszawie przeciwko BRE Bank S.A. z 2010 r., tzw. sprawa arbuzowa). Specyfika licznych roszczeń dochodzonych w postępowaniu grupowym na przestrzeni dziesięciu lat obowiązywania udrpg, w szczególności roszczeń wynikających z umów podmiotów rynku finansowego z ich klientami, pozostaje nie do pogodzenia z obecnie obowiązującymi przepisami art. 2 ust. 1 i 2 udrpg. Pierwotne roszczenia uprawnionych do przystąpienia do grupy w tego typu sporach często różnią się między sobą wysokością. Konieczność utworzenia podgrup liczących co najmniej dwie osoby w przypadku roszczeń indywidualnych o znacznej wartości może wymagać od wielu potencjalnych członków grupy (nawet od połowy uprawnionych do przystąpienia do grupy) rezygnacji z dochodzenia istotnej części roszczenia pieniężnego. W konsekwencji przystąpienie do grupy w postępowaniu grupowym dotyczącym dochodzenia roszczenia o zapłatę okazuje się dla takich osób mniej korzystne niż wytoczenie powództwa na zasadach ogólnych. Jednocześnie ujednolicenie roszczeń w co najmniej dwuosobowych grupach nie wpływa znacząco na szybkość postępowania. Każdy członek grupy ma obowiązek wskazania okoliczności uzasadniających żądanie oraz przedstawienia dowodów. Konieczne jest więc zbadanie, czy jego roszczenie, także obniżone zgodnie z wymogiem ujednolicenia roszczeń w ramach podgrupy, jest zasadne. Ujednolicenie roszczeń w ramach podgrup nie powoduje istotnego zmniejszenia czasochłonności czynności podejmowanych przez sąd i strony. Po stronie powodowej powstaje natomiast obowiązek wykonania dodatkowych czynności związanych z podziałem członków grupy na podgrupy, dokonywaniem dodatkowych obliczeń dotyczących wysokości roszczeń oraz komunikacji z członkami grupy, których roszczenia muszą zostać obniżone. Obecnie obowiązujące przepisy art. 2 ust. 1 i 2 udrpg nie wpisują się w założenia projektodawcy ustawy, zgodnie z którymi wprowadzenie postępowania grupowego miało służyć m.in. poprawieniu dostępu do wymiaru	
--	--	--	--	--

		sprawiedliwości. Należy podkreślić, że Dyrektywa 2020/1828 również stawia za swój cel poprawę dostępu konsumentów do wymiaru sprawiedliwości przez zapewnienie dostępności mechanizmów powództwa przedstawicielskiego, a jednocześnie nie wymaga ujednolicenia roszczeń pieniężnych. Usunięcie przepisów art. 2 ust. 1 i 2 udrpg wpłynęłoby pozytywnie na atrakcyjność postępowania grupowego jako narzędzia ochrony praw konsumentów i innych podmiotów oraz umożliwiłoby realizację zasady pełnej kompensacji szkody. Rzecznik Finansowy postuluje modyfikację ust. 3 w art. 17 udrpg. Przepis ten ustanawia zasadę bezskuteczności oświadczenia członka grupy o wystąpieniu z grupy po uprawomocnieniu się postanowienia o składzie grupy. Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 17 ust. 3 udrpg: <i>3. Po uprawomocnieniu się postanowienia, o którym mowa w ust. 1, oświadczenie członka grupy o wystąpieniu z grupy jest bezskuteczne.</i> Powyższy artykuł skraca więc w znaczny sposób termin przysługujący normalnie powodowi na cofnięcie powództwa w postępowaniach nie zbiorowych. Zgodnie bowiem z treścią art. 203 § 1 kpc: <i>1. Pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku.</i> W opinii Rzecznika Finansowego, przedmiotowe brzmienie art. 17 ust. 3 udrpg pełni funkcję ograniczającą elastyczność postępowania, a co za tym idzie zniechęca do przystępowania do grupy w ramach postępowania zbiorowego. Rzecznik Finansowy postuluje modyfikację przedmiotowego przepisu, poprzez przyznanie członkom grupy uprawnienia do złożenia oświadczenia o wystąpieniu z grupy na każdym etapie postępowania aż do wydania wyroku, przy czym analogicznie jak w przepisie art. 203 § 1 kpc, złożenie takiego oświadczenia po rozpoczęciu rozprawy musiałoby być połączone ze zrzeczeniem się roszczenia.	Uwaga uwzględniona
--	--	--	--------------------

			D. Rzecznik Finansowy postuluje modyfikację wewnętrznych aktów regulujących pracę wymiaru sprawiedliwości w zakresie rozpoznawania powództw zbiorowych oraz nadzoru nad pracą sędziów je rozpoznających. W opinii Rzecznika Finansowego nie nadają one odpowiedniej rangi postępowaniom grupowym (w statystykach sądowych dane jedno postępowanie zbiorowe traktowane jest tak samo jak jedno postępowanie nie zbiorowe, niezależnie od liczebności grupy) i nie zapewniają odpowiedniej obsługi składów sędziowskich. Skład sędziowski rozpoznający powództwa zbiorowe powinien otrzymać wsparcie zapewniające możliwie sprawne i szybkie rozpoznanie powództwa, a liczba członków grupy powinna stanowić bazę do wyliczania wagi sprawy w ramach statystyk sędziowskich.	Uwaga nie dotyczy projektu
--	--	--	---	----------------------------

Zestawienie uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (UC16) w ramach konsultacji publicznych wraz ze stanowiskiem projektodawcy

Projekt ustawy zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (UC16)				
TABELA – KONSULTACJE PUBLICZNE				
Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna projektu	Treść uwagi	Stanowisko Prezesa UOKiK
1.	Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji	Art. 1 ust. 4 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Przedmiotowy zapis wprowadza wyjątek od przewidzianej w ustawie o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym reguły, zgodnie z którą postępowanie prowadzone jest z udziałem co najmniej 10 osób. Zgodnie z wyjątkiem, reguły tej nie stosuje się w postępowaniu w sprawie o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grup konsumentów. W ocenie składającego uwagi takie wyłączenie jest kompletnie niezrozumiałe, gdyż stanowi ono zupełnie zbyteczny wyłom w polskim postępowaniu grupowym, które, z natury rzeczy, jest uregulowane z myślą o prowadzeniu postępowania z udziałem większej liczby osób (mowa przecież o postępowaniu grupowym, a nie indywidualnym, uregulowanym w KPC). Nadto, powyższe wyłączenie spowoduje trudności interpretacyjne w zakresie wykładni pojęcia grupy konsumentów w zakresie liczby konsumentów statuujących taką grupę. Mając na uwadze podniesione argumenty, zasadne jest wykreślenie ww. przepisu z projektu ustawy.	Uwaga wyjaśniona Zmieniono brzmienie przepisu (art. 1 ust. 5). Przepis ten wdraża art. 8 ust. 3 dyrektywy. Jednocześnie w projekcie doprecyzowano odrębności dotyczące postępowań grupowych w rozumieniu dyrektywy..
2.	Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji	Art. 46b ust. 2 lit. I ustawy uokik	Zgodnie z projektowanym art. 46b ust. 2 lit. i ww. ustawy podmiot upoważniony udostępni do wiadomości publicznej w sposób jasny i zrozumiały, w szczególności na swojej stronie internetowej m.in. informacje na temat źródeł finansowania postępowania przez inne podmioty. Trzeba wskazać, że podmioty upoważnione powinny ujawniać także, a może przede wszystkim swoje źródła finansowania, tj. wskazanie wszystkich podmiotów finansujących ich działalność statutową, na każdym etapie jej działalności. Co prawda, zawarty w projekcie jest art. 46g ust. 6, który mówi o udostępnianiu rzeczonych danych, ale tylko na etapie wpisu do rejestru podmiotów upoważnionych. Dlatego też powinno się uzupełnić tę lukę, a art. 46b	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 46c ust. 1 pkt 2 lit. h ustawy uokik.

			ust. 2 lit. i powinien przyjąć treść: „, i) informacje na temat źródeł finansowania postępowania przez inne podmioty oraz informacje o źródłach swojego finansowania”.	
3.	Stowarzyszenie Euro-Concret Stowarzyszenie Ochrony Konsumentów A Q U I L A	Art. 1 ust. 2 projektu	Proponujemy dodać do katalogu roszczeń „usunięcie skutków zawartej umowy”, analogicznie jak w ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Roszczenie to jest pojęciowo szersze niż naprawienie szkody czy unieważnienie umowy i pozwala w wielu sytuacjach na pełne zaspokojenie roszczeń konsumentów i realne usunięcie wszelkich negatywnych skutków zawartej umowy. Dodanie takiego roszczenia może ułatwić dochodzenie roszczeń dla konsumentów i będzie zgodne z celem ustawy. Dodatkowo w tym punkcie proponujemy również dodać roszczenie o zasądzenie odpowiedniej sumy pieniężnej na cel związany z ochroną konsumentów, analogicznie jak w art. 1b ust. 1 pkt 1). W projektowanym przepisie brak jest bowiem takiego roszczenia, co oznacza, że np. dysponując prejudykatem stwierdzającym stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów organizacja nie mogłaby żądać zasądzenia odpowiedniej sumy na cel społeczny związany z ochroną konsumentów.	Uwaga bezprzedmiotowa z powodu zmiany przepisu – projektowany art. 1b ust. 4 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. Roszczenie to zostało usunięte z art. 1b ust. 1 pkt 1. Zgodnie z motywem 37 dyrektywy 2020/1828 w powództwach przedstawicielskich w sprawie środków naprawczych korzyści te powinny mieć formę środków zaradczych, takich jak odszkodowanie, naprawa, wymiana, obniżenie ceny, rozwiązanie umowy lub zwrot zapłaty. W powództwach przedstawicielskich w sprawie środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk korzyścią dla danych konsumentów byłoby zaprzestanie lub zakaz danej praktyki stanowiącej naruszenie (por. też motyw 40). Dyrektywa w ramach środków naprawczych oraz w sprawie środków nakazujących zaprzestania szkodliwych praktyk nie przewiduje roszczenia o zasądzenie odpowiedniej sumy pieniężnej na cel związany z ochroną konsumentów (por. motyw 10).

4.	Stowarzyszenie Euro-Concret Stowarzyszenie Ochrony Konsumentów A Q U I L A	Art. 3 pkt 5 projektu	W pkt 3) występuje błąd redakcyjny. Jest: prowadzi niezarobkową działalność na rzecz ochrony interesów konsumentów od co najmniej 12 miesięcy od złożenia wniosku o wpis do Rejestru, powinno być prowadzi niezarobkową działalność na rzecz ochrony interesów konsumentów od co najmniej 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o wpis do Rejestru. Niezależnie od powyższego błędu wskazujemy, że tak określone doświadczenie organizacji (jakkolwiek zgodne z założeniami Dyrektywy) jest na stanowczo zbyt niskim poziomie. Roczne doświadczenie w prowadzeniu np. edukacji konsumenckiej czy nawet poradnictwa konsumenckiego w żaden sposób nie przekłada się na realną możliwość organizacji do prowadzenia tak skomplikowanych postępowań, jak postępowania grupowe Reprezentowanie grup konsumentów przez podmioty niedoświadczone może się odbić negatywnie na interesach konsumentów, którzy skorzystają z oferty takich organizacji. W tym zakresie podstawowy cel ustawy, jakim jest ochrona konsumentów, zostanie zniweczony. Udział niedoświadczonych podmiotów w postępowaniach sądowych może również w krótkim czasie doprowadzić do ukształtowania niekorzystnej linii orzecniczej wynikającej z błędów popełnianych przez organizacje. Negatywny trend orzecniczy będzie bardzo trudno zmienić, co ponownie odbije się negatywnie na konsumentach. Najpoważniejszym ryzykiem, jakie wiąże się z dopuszczeniem do grona podmiotów upoważnionych organizacji bez realnego doświadczenia, jest ryzyko powtórzenia się casusu pseudo organizacji konsumenckich, które szantażowały przedsiębiorców groźbą wszczęcia postępowania sądowego przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów o uznanie postanowienia wzorca za niedozwolony. Analogiczna sytuacja może się powtórzyć na gruncie przepisów w projektowanym brzmieniu. Wystarczy bowiem przeprowadzić kilka projektów edukacyjnych czy poradniczych (niezależnie nawet od jakości tych projektów), aby stać się podmiotem upoważnionym. To z kolei otwiera możliwość do szantażowania przedsiębiorców groźbą postępowań grupowych, nawet bez realnego zamiaru prowadzenia takich postępowań. Jak wynika z historii wspomnianego wyżej casusu, część przedsiębiorców ulegała szantażom i wpłacała środki nieuczciwie działającym podmiotom. Mając na uwadze, że obecnie funkcjonuje ponad 400 podmiotów, które	Uwaga uwzględniona. Uwaga nieuwzględniona. Dyrektywa w art. 4 ust. 3 wskazuje jakie kryteria musi spełnić podmiot upoważniony wyznaczony do wytaczania powództw o charakterze transgranicznym. Regulacja ta ma charakter maksymalny. Jednocześnie dyrektywa dopuszcza możliwość stosowania takich samych kryteriów dla podmiotów upoważnionych wyznaczonych do wytaczania powództw krajowych (art. 4 ust. 5). Daje też możliwość wyznaczenia innych kryteriów pod warunkiem, że są one zgodne z celami dyrektywy i nie powinny utrudniać skutecznego funkcjonowania tych powództw (art. 4 ust. 4). Projektodawca zdecydował, aby zastosować te same kryteria do obu typów podmiotów, dzięki temu będą one mogły jednocześnie prowadzić oba rodzaje powództw – krajowe i transgraniczne. Przyjęcie proponowanego kryterium – 5 lat doświadczenia dla podmiotów krajowych (tylko do takich podmiotów dyrektywa dopuszcza pewne odstępstwa od rygorystycznie określonych kryteriów w art. 4 ust. 3) mogłoby postawić te
----	--	-----------------------	---	---

			mają wpisane w statut upowszechnianie i ochronę praw konsumentów, ryzyko pojawienia się organizacji działającej nieuczciwie jest bardzo poważne. Stąd też proponujemy, aby omawiany przepis zmienić w ten sposób, aby podmiotami upoważnionymi mogły stać się organizacje posiadające udokumentowane, co najmniej 5 letnie doświadczenie w działalności na rzecz konsumentów, w tym co najmniej 5 zrealizowanych projektów z obszaru upowszechniania i ochrony praw konsumentów realizowanych ze środków publicznych. Pod rozważę należałoby również wziąć doświadczenie sądowe organizacji, np. poprzez udokumentowany udział organizacji w procesie wytoczonym przez konsumenta lub pozywanie przedsiębiorców we własnym imieniu.	podmioty w gorszej sytuacji niż podmioty upoważnione które zostały wyznaczone do prowadzenia powództw transgranicznych czy to w Polsce czy w innym państwie UE. Podmioty o charakterze transgranicznym byłyby z urzędu uprzywilejowane pod tym względem. Poza tym to kryterium mogłoby budzić wątpliwości w kontekście art. 4 ust. 4 dyrektywy, który jak już wskazano dopuszcza możliwość modyfikacji tych kryteriów dla podmiotów o charakterze krajowym, aczkolwiek z uwzględnieniem celów dyrektywy oraz zapewnienia skuteczności funkcjonowania tych powództw.
8.	Konfederacja Lewiatan	Uwaga ogólna	Artykuł 18 Dyrektywy reguluje ujawnianie dokumentów przez pozwanego lub stronę trzecią. Zgodnie z informacjami zawartymi w tabeli zgodności wdrożenie tego przepisu zapewniają artykuły 233 i 248 Kodeksu postępowania cywilnego (dalej:”k.p.c.”) (w tabeli zgodności wystąpił błąd pisarski – zamiast k.p.c. Projektodawca odwołuje się do Kodeksu cywilnego). Zastosowanie art. 248 k.p.c. jest słusznym rozwiązaniem, ale w naszej ocenie niewystarczająca dla rodzaju spraw, które miałyby być inicjowane w drodze powództwa przedstawicielskiego. Warto zwrócić w tym miejscu uwagę, na treść art. 479⁽³³⁾ k.p.c. Przepis ten stanowi instytucję ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa w toku postępowania sądowego wszczętego na skutek wniesienia odwołania od decyzji Prezesa Urzędu także w zakresie spraw ochrony zbiorowych interesów konsumentów. Powołana jednostka redakcyjna stanowi, że w postępowaniu przed sądem ochrony konkurencji i konsumentów chroni się tajemnicę przedsiębiorstwa oraz inne tajemnice podlegające ochronie na podstawie odrębnych przepisów, a sąd ochrony konkurencji i konsumentów może ujawnić stronie postępowania sądowego informacje chronione w postępowaniu przed Prezesem Urzędu jako tajemnica przedsiębiorstwa drugiej strony (art. 69 u.o.k.i.k.) tylko wtedy, gdy zmieniły się istotnie okoliczności będące podstawą wydania przez Prezesa Urzędu postanowienia ograniczającego prawo	Uwaga uwzględniona - w projekcie uregulowano kwestie ujawniania dowodów (dodane art. 16a-16j)). .

			wglądu do materiału dowodowego załączonego przez strony do akt sprawy lub strona, której tajemnica przedsiębiorstwa jest chroniona, wyraziła zgodę. Przyjęty na gruncie u.o.k.i.k. oraz k.p.c. model ochrony prawnej tajemnicy przedsiębiorstwa zdaje się nie budzić kontrowersji w zakresie jego skuteczności. Stąd też, dla usprawnienia procedury oraz w ramach wykorzystania ugruntowanych już procedur, w naszej ocenie, należy regulacje te wykorzystać także jako model postulowany w odniesieniu do powództw przedstawicielskich. Ogólne przepisy o postępowaniu dowodowym nie gwarantują dostatecznej ochrony prawnej pozwanych przedsiębiorców, które z uwagi na specyfikę oraz przedmiot postępowania w sprawach o ochronę zbiorowych interesów konsumentów mogą także dotyczyć informacji stanowiących naturalną przewagę konkurencyjną przedsiębiorców. Ta zaś, jak wiadomo, jest zjawiskiem wręcz pożądanym (nieuniknionym) w gospodarce rynkowej, a realizacja postępowania sądowego nie powinna zmierzać do jej unicestwienia. Takie konsekwencje bowiem stanowiłyby oczywistą sprzeczność celu postępowania z charakterem systemu społeczno-gospodarczego przyjętego w państwie, godząc w prawa podmiotowe przedsiębiorców. Tymczasem tego rodzaju sprawy jak te, w których może wystąpić konieczność ujawnienia informacji poufnych, stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa etc. w sposób szczególny winny opierać się na konstytucyjnej zasadzie proporcjonalności. Zasada ta winna być stosowana nie tylko w aspekcie rodzaju oraz wymiaru ewentualnej sankcji, ale zwłaszcza na etapie postępowania dowodowego i egzekwowania przyznanych w tym zakresie uprawnień procesowych polegających na prawie żądania udostępnienia określonego rodzaju informacji lub dokumentu.	
9.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 1 lit. b projektu (dotyczy art. 1 ust. 4 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym)	Proponowana zmiana: Projektodawcy proponują, aby wymogu przystąpienia do grupy co najmniej 10 osób nie stosuje się w postępowaniach grupowych w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. W naszej ocenie należy utrzymać w mocy dotychczas przyjęte w polskim systemie prawnym rozwiązania, w myśl którego w postępowaniu grupowym mogą być dochodzone roszczenia co najmniej grupy 10 osób (art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym). Pozostawienie wymogu zebrania grupy jest zasadne, ponieważ ochrona interesów indywidualnych wielu podmiotów w jednym postępowaniu cywilnym stanowi istotę postępowania grupowego. W konsekwencji	Zmieniono brzmienie przepisu (art. 1 ust. 5). Przepis ten wdraża art. 8 ust. 3 dyrektywy. Jednocześnie w projekcie doprecyzowano odrębności dotyczące postępowań grupowych w rozumieniu dyrektywy..

			rekomendowane jest odstąpienie od dodania art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.	
10.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 6 Projektu (dotyczy art. 6 ust. 3 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym) art. 1 pkt 12 projektu (dotyczy art. 13 ust 3 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym)	Proponowana zmiana: W naszej ocenie analizując treść art. 1 pkt 6 Projektu należy zwrócić uwagę na treść motywu 34 Dyrektywy, zgodnie z którym „wytaczając powództwo przedstawicielskie, upoważniony podmiot powinien przekazać sądowi lub organowi administracyjnemu wystarczające informacje na temat konsumentów, których dotyczy dane powództwo przedstawicielskie”, oraz art. 7 ust. 1 i art. 9 Dyrektywy, na podstawie których nałożony został obowiązek wyeliminowania sytuacji, w których konsumenci byliby reprezentowani w innych powództwach przedstawicielskich dotyczących tej samej sprawy i przeciwko temu samemu przedsiębiorcy. Dlatego przystępując do grupy konsument powinien także złożyć oświadczenie, czy uczestniczy w innym postępowaniu grupowym lub czy złożył indywidualnie pozew przeciwko temu samemu przedsiębiorcy o te same roszczenia. Z kolei w art. 13 ust. 3 należy doprecyzować relację między postępowanie grupowym i indywidualnym. Po pierwsze, wydaje się, że zabrakło doprecyzowania, że datą graniczną przystąpienia do grupy jest dzień zakończenia postępowania grupowego w pierwszej instancji. Po drugie, należy wskazać jakie postępowanie ulega zawieszeniu – postępowanie zainicjowane powództwem indywidualnym. Po czwarte, należy wskazać, że postępowanie zainicjowane powództwem indywidualnym ulega zawieszeniu nie tylko do czasu wystąpienia osoby z grupy, na podstawie art. 19a, ale także do czasu prawomocnego zakończenia postępowania grupowego.	Uwaga uwzględniona projektowany art. 6 ust. 4–8 oraz art. 13 ust. 3 i 4 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym
11.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 7 projektu (dotyczy art. 6a. ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym)	Proponowana zmiana: Przedstawiony przed projektodawcę projekt art. 6a ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym nie przewiduje skutków prawomocnych decyzji sądu lub organu administracji w rozumieniu art. 15 Dyrektywy. Przyznanie mocy wiążącej decyzji Prezesa UOKiK, w sytuacji, w której w projekcie uznano, że to sąd jest organem uprawnionym do orzekania w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych celem ochrony interesów grupy jest pozbawione podstaw prawnych. Za taką regulacją nie przemawiają również względy słusznościowe. Podczas, gdy decyzje Prezesa UOKiK zapadają, jeśli ustali on naruszenie zbiorowego interesu konsumentów (czyli interesu publicznego), w	Uwaga nieuwzględniona W celu umożliwienia dochodzenia roszczeń przez konsumentów w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólny interes konsumentów, jak również z uwagi na ekonomię procesową proponowana regulacja wprowadza prejudykat w zakresie decyzji Prezesa UOKiK. Dyrektywa ma charakter minimalny i możliwe jest przyjęcie

			przesłanką roszczenia dochodzonego w postępowaniu grupowym jest naruszenie interesów grupy konsumentów, czyli sumy interesów indywidualnych (art. 1 pkt 2 Projektu, art. 1a ust. 2 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym). Nawet w uzasadnieniu Projektu wskazano, że zbiorowy interes konsumentów nie jest sumą interesów indywidualnych. W związku z powyższym prejudykat powinno stanowić jedynie prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, które wywiera skutki (wiąże sąd) w innych postępowaniach przed krajowymi sądami.	rozwiązań zapewniających większą ochronę konsumentów w ramach powództw przedstawicielskich. Dodatkowo dodano przepis zgodnie z którym sąd uwzględnia jako dowód wydane przez organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej prawomocne orzeczenia i decyzje dotyczące stosowania przez pozwanego tej samej praktyki naruszającej interesy konsumentów (art. 6a ust. 2).
12.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 9 projektu (dotyczy art. 7a. ust. 1 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym)	Proponowana zmiana: Dyrektywa nie przewiduje tak daleko idącej ochrony praw członków grupy jak odstąpienie od obciążenia konsumenta kosztami procesu, nawet w przypadku, gdy koszty te powstały na skutek umyślnego działania konsumenta lub z powodu niedbalstwa konsumenta. W świetle powyższego uzasadnione jest wskazanie, że co do zasady konsumenci indywidualni w postępowaniu z powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych zwolnieni są od ponoszenia kosztów sądowych. Zasada ta nie dotyczy jednak sytuacji których koszty te powstały na skutek umyślnego działania lub z powodu niedbalstwa konsumenta. Zasadne jest również podkreślenie, że zasada ta dotyczy wyłącznie konsumentów indywidualnych, co oznacza, że podmiot upoważniony, przegrywający sprawę, ponosi koszty procesu pozwanego przedsiębiorcy.	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 7b ustawy o dochodzeniu roszczeń. Zasady ponoszenia kosztów w procesie określają ogólne przepisy procedury cywilnej (art. 98 § 1 k.p.c.).
13.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 11 Projektu (dotyczy art. 10c ust. 4 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym)	Przedstawiony katalog przesłanek umożliwiających sądowi odrzucenie pozwu jest zbyt wąski w świetle motywu 25 Dyrektywy oraz art. 4 ust. 3 lit. e Dyrektywy. Projektodawca pominął podstawowe kwestie związane w finansowaniem podmiotu upoważnionego tj. niezależność i brak podlegania wpływom osób innych niż konsumenci, którzy mogliby odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia powództwa przedstawicielskiego, które to kwestie Dyrektywa uznała za na tyle istotne, że przypadku potwierdzenia zaistnienia jakiegokolwiek konfliktu interesów, przyznała sądowi lub organowi administracyjnemu uprawnienie do podjęcia stosownych środków min. odrzucenia legitymacji procesowej upoważnionego podmiotu (motyw 52 Dyrektywy). Pojęcie jakiegokolwiek konfliktu interesów należy rozumieć w sposób szeroki tj. zarówno sytuację, w której przedsiębiorca finansujący podmiot	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 10 aa ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

			upoważniony mogłyby odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia powództwa przedstawicielskiego, jak również bezpośrednie finansowanie przez przedsiębiorcę działającego na tym samym rynku co pozwany. Ponadto oprócz sprawdzania ustaleń dotyczących finansowania podmiotu upoważnionego, sąd powinien być uprawniony i zobowiązany w każdym przypadku do sprawdzania kwot rzeczywiście dostarczonych konsumentom. Jednocześnie istotne jest, aby w sytuacji, gdy Projekt ustawy wprowadza możliwość finansowania postępowań sądowych przez strony trzecie, zabezpieczenia dotyczące takiego finansowania miały zastosowanie także do wszystkich innych powództw zbiorowych. W przeciwnym bowiem razie istnieje niebezpieczeństwo, że inwestorzy będą kierować środki w stronę mechanizmów niezwiązanych z Dyrektywą, a bezpośredni cel dyrektywy jakim jest ochrona praw konsumentów nie zostanie zrealizowany. Dlatego, uważamy za zasadne wskazanie wprost, że w razie ustalenia, że reprezentant grupy, inny niż podmiot upoważniony, jest finansowany przez podmiot trzeci, należy stosować te same zasady – odrzucić pozew w razie zagrożenia interesów konsumentów lub ustalenia konfliktu interesów między podmiotem finansującym a pozwanym przedsiębiorcą.	Projekt służy wdrożeniu przepisów dyrektywy, zgodnie z którą w PCZ może istnieć kilka równoległych mechanizmów postępowań grupowych, pod warunkiem że jeden z nich spełnia wymogi dyrektywy. W tym kontekście możliwe jest pozostawienie obecnie obowiązujących przepisów dotyczących postępowań grupowych bez zmian. Projekt wprowadza obok istniejącej procedury postępowania grupowe, które spełnią wymogi z dyrektywy.
14.	Konfederacja Lewiatan	Art. 1 pkt 16 Projektu (dotyczy art. 23b. ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym)	„W przypadku, gdy strona postępowania grupowego w sprawie o zaniechanie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów lub o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających grupowe interesy konsumentów uchyla się od się od wykonania postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie środka dowodowego, sąd może nałożyć na stronę karę grzywny w wysokości stanowiącej równowartość do 10.000 euro za każdy dzień opóźnienia, licząc od daty wskazanej w postanowieniu.” Proponowana zmiana: Nałożenie na stronę postępowania grzywny za niewyjawienie lub niewydanie środka dowodowego w wysokości 10.000 euro za każdy dzień opóźnienia jest bezpodstawne, a projektowany art. 23b ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym powinien zostać usunięty. Brak jest podstaw prawnych do przyjęcia, że możliwe jest nałożenie kary grzywny na stronę postępowania grupowego za niewyjawienie bądź niewydanie środka dowodowego, w sytuacji, gdy przepisy prawa polskiego nie nakładają na stronę postępowania grupowego takiego obowiązku (obowiązku wyjawienia dowodów). Taki obowiązek został bowiem przewidziany wyłącznie do spraw o naruszenie	Uwaga uwzględniona – projektowane art. 16a– art. 16j ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. Uwaga uwzględniona j/w.

			prawa własności intelektualnej oraz w szczególnej ustawie z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji. W przypadku uznania, że instytucja wyjawienia może zostać zastosowana do postępowania grupowego, to (i) projektowany artykuł należy uzupełnić o przesłanki wskazane w motywie 69 Dyrektywy oraz art. 18 Dyrektywy; (ii) określić że stronie, na którą nałożona została kara grzywny przysługuje odwołanie od postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie środków dowodowych; (iii) na zasadzie analogii do art. 28 ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji, wskazać, że kara grzywny nie powinna przekraczać kwoty dwudziesty tysięcy złotych.	
15.	Konfederacja Lewiatan	Art. 2 Projektu (dotyczy art. 7a) ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych)	Proponowana zmiana: <u>Proponujemy usunąć pkt 7a w całości</u>, ponieważ (i) z motywu 70 Dyrektywy oraz art. 20 Dyrektywy wynika, że Państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do finansowania powództw przedstawicielskich, co oznacza, że podmiot upoważniony nie powinien być zwolniony od ponoszenia kosztów sądowych; (ii) zasadą jest odpłatność postępowania sądowego i ponoszenia kosztów procesu przez stronę przegrywającą. Zwolnienie podmiotu upoważnionego od ponoszenia kosztów sądowych jest tym bardziej niezrozumiałe w sytuacji, gdy podmiotowi upoważnionemu została przyznana możliwość pobierania opłatę za przystąpienie do grupy, w wysokości nie większej niż 5% dochodzonego roszczenia, co stanowi kwotę tożsamą z wysokością opłaty od pozwu (art. 1 pkt 5 Projektu). Należy również podkreślić, że wytoczenie powództwo w postępowaniach grupowych również podlega opłacie (art. 13d ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).	Uwaga nieuwzględniona. Należy zauważyć, że projekt nie przewiduje żadnego wsparcia dla podmiotów upoważnionych ze środków publicznych (np. stworzenie funduszy), co jest zgodne z dyrektywą. Aby mechanizm określony wytaczania powództw przez podmioty upoważnione zadział efektywnie, podmiot upoważniony musi mieć na ten cel odpowiednie środki. Jednym ze środków polegających na ułatwieniu funkcjonowania podmiotów upoważnionych, jest zwolnienie od kosztów sądowych. Rozwiązanie takie pozostaje zgodne z przepisami dyrektywy (por. art. 20).
16.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	Uwagi ogólne	Relacja pomiędzy decyzją Prezesa UOKIK stwierdzającą stosowanie praktyk naruszającej zbiorowe interesy konsumentów i nakładającą środek usunięcia trwających skutków naruszenia w postaci tzw. rekompensaty publicznej, a postępowaniem sądowym w sprawie roszczenia związanego ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów	Uwaga wyjaśniona Projektowane rozwiązanie dotyczące ochrony ogólnych interesów konsumentów stanowi odrębny instrument od istniejącego obecnie i stosowanego przez Prezesa UOKIK

		Częstą praktyką Prezesa UOKIK jest nakładania na przedsiębiorcę w decyzji stwierdzającej praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów tzw. rekompensaty publicznej jako środka usunięcia trwających skutków naruszenia. Orzekana przez Prezesa UOKIK rekompensata przyjmuje niejednokrotnie nakaz zwrotu przez przedsiębiorcę konsumentom określonych świadczeń pieniężnych w związku ze stwierdzeniem stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Jeszcze częściej taka postać rekompensaty występuje w decyzjach zobowiązujących wydawanych na podstawie art. 28 uokik. Abstrahując w tym miejscu od wątpliwości związanych z podstawą prawną dla rozstrzygania przez Prezesa UOKIK w decyzji administracyjnej o roszczeniach konsumentów mających charakter cywilnoprawny (rekompensata publiczna) powstają istotne wątpliwości odnośnie do relacji tych obu trybów orzekania o roszczeniach konsumenckich. Zgodnie bowiem z projektowanym art. 1b pkt 2 e) ustawy jedną z postaci roszczenia, jakie może być podniesione w powództwie dot. stosowania praktyk naruszających interesy grup konsumentów jest „zwrot pobranych opłat”. Jednocześnie zgodnie z art. 9 ust. 4 in fine Dyrektywy 2020/1828 „państwa członkowskie ustanawiają również przepisy w celu zapewnienia, aby konsumenci nie uzyskiwali odszkodowania więcej niż jeden raz w tej samej sprawie przeciwko temu samemu przedsiębiorcy”. Przyjęta w projektowanej ustawie regulacja dotycząca: 1. uprzedniego wydawania opinii przez Prezesa UOKIK na wniosek upoważnionego podmiotu; 2. możliwość wstępowania do postępowań grupowych Prezesa UOKIK; 3. charakteru prejudycjalnego decyzji Prezesa UOKIK; 4. instytucji zawieszenia postępowania grupowego, jeżeli przed wytoczeniem powództwa Prezes UOKIK wydał postanowienie o wszczęciu postępowania wobec tego samego przedsiębiorcy i tego samego naruszenia lub wydał nieprawomocną decyzję w tym zakresie, nie adresuje w sposób wystarczający i jasny ww. założeń dyrektywy 2020/1828, jak również może powodować wiele praktycznych wątpliwości i problemów (przy zaistnieniu trudnych obecnie do przewidzenia stanów faktycznych i braku synchronizacji czasowej postępowania sądowego i administracyjnego), by wymienić tylko kilka następujących: 1. kto po wejściu w życie projektowanej ustawy będzie uprawniony do orzekania w sprawie indywidualnych roszczeń konsumentów / „środków	instrumentu w przepisach ustawy okik dotyczącego ochrony zbiorowych interesów konsumentów. Zgodnie z przepisami ustawy okik Prezes UOKIK może w przypadku stwierdzenia stosowania przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów może określić w decyzji środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Projektowane rozwiązanie ma na celu zapewnienie konsumentów występującym w grupie środków naprawczych mających na celu przywrócenie stanu sprzed naruszenia ich interesów (naprawienie konkretnej szkody wyrządzonej przez praktykę przedsiębiorcy). Są to dwa niezależne, odrębne instrumenty. W projekcie wprowadzono stosowne rozwiązania, które mają na celu zapobieganie prowadzeniu przez Prezesa UOKIK oraz sąd równoległych oraz następczych postępowań przeciwko temu samemu przedsiębiorcy o to samo naruszenie (por. art. 10c ustawy o dochodzeniu roszczeń grupowych oraz art. 99b ust. 3 i art. 101 ust. 3 ustawy okik). Stosowne rozwiązania wprowadzono także aby wykluczyć możliwość wytaczania przeciwko temu samemu przedsiębiorcy o to samo naruszenie powództwa grupowego oraz indywidualnego (art. 13 ust. 3 i 4 ustawy
--	--	--	---

		naprawczych” (m.in. „zwrot pobranych opłat”) - sąd powszechny w postępowaniu grupowym czy nadal także (równocześnie) Prezes UOKIK w decyzji administracyjnej w postaci środka usunięcia trwających skutków naruszenia z art. 26 ust. 2 u.o.k.i.k.; 2. kto i w jaki sposób w sytuacji równoległego rozstrzygania o roszczeniach konsumentów w postępowaniu grupowym i orzekania o rekompensacie publicznej w decyzji Prezesa UOKIK będzie weryfikował i zapewniał realizację wymogu z art. 9 ust. 4 in fine Dyrektywy 2020/1828? Ewentualne przerzucenie tego obowiązku na przedsiębiorców z pewnością należałoby uznać za nadmiarowe, rodzące dla nich określone ryzyka prawne, jak również nie zapewniające pewności prawa dla nich, jak i samych konsumentów; 3. czy w świetle wyraźnego rozróżnienia w projektowanej ustawie pojęcia interesów grupy konsumentów („suma indywidualnych interesów konsumentów”) od definicji zbiorowego interesu konsumentów (nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów) zasadnym jest oczekiwanie, że wraz z wejściem w życie projektowanej ustawy Prezes UOKIK powinien zaniechać korzystania z tzw. rekompensaty publicznej, gdyż rozstrzyganie o roszczeniach konsumentów będzie zastrzeżone wyłącznie dla sądowego trybu postępowania grupowego? 4. w przypadku jednak odpowiedzi negatywnej na powyższe, w sytuacji wydania decyzji Prezesa UOKIK w sprawie stwierdzenia stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów wraz z nałożeniem rekompensaty publicznej, czy sąd w postępowaniu grupowych będzie „zmuszony” do oddalenia powództwa o środki naprawcze, jeśli zostały one uwzględnione w ramach rekompensaty publicznej w decyzji administracyjnej? 5. czy i w jakim zakresie ustawodawca uwzględnił w proponowanym modelu decyzję zobowiązującą wydawaną przez Prezesa UOKIK na podstawie art. 28 u.o.k.i.k.? Decyzja ta nie stwierdza, a jedynie uprawdopodabnia stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Czy zatem zgodnie z treścią projektowanego art. 6a nie będzie ona stanowiła dla sądu prejudykatu? Co więc w takiej sytuacji z rekompensatą publiczną orzekaną w ramach decyzji zobowiązującej i roszczeniami dochodzonymi w trybie postępowania grupowego w świetle treści art. 9 ust. 4 in fine Dyrektywy 2020/1828?	o dochodzeniu roszczeń grupowych).
--	--	---	------------------------------------

		1.2. Wątpliwości interpretacyjne w praktyce może budzić użyta w projektowanej ustawie formuła „tego samego naruszenia” (art. 10d) dla oceny realizacji przesłanki zawieszenia postępowania czy opinii Prezesa UOKiK 1.3 Jaki charakter i skutek prawny ma opinia Prezesa UOKiK dla podmiotu upoważnionego oraz sądu powszechnego. W szczególności, gdy opinia będzie negatywna? 1.4 Czy i ewentualnie w jakim trybie Prezes UOKiK będzie mógł wykorzystać informacje i dowody przedstawione przez podmiot upoważniony w związku z zawiadomieniem Prezesa UOKiK dotyczącym wydania opinii oraz informacje i dowody z postępowania grupowego – w przypadku wstąpienia do postępowania przez Prezesa UOKiK - dla celów prowadzonego przez organ postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów? Uważamy, że po wszczęciu postępowania grupowego Prezes UOKiK nie powinien mieć możliwości wszczęcia postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. 1.5 Uzasadnione wątpliwości powoduje także regulacja dotycząca istoty, zakresu i skutków prawnych wytoczenia powództwa przez podmiot upoważniony wyłącznie w sprawie zaniechania stosowania praktyk naruszających interesy grup konsumentów (projektowany art. 1b ust. 1 pkt 1). Zgodnie z projektowanym art. 1 ust. 4 w tego rodzaju powództwach nie ma się stosować wymogu przystąpienia do grupy co najmniej 10 osób. W związku z tym pojawiają się następujące wątpliwości: - w odniesieniu do jakiej „grupy konsumentów” przedsiębiorca ma zaniechać stosowania praktyki? - jaka „grupa konsumentów” ma być poinformowana o stosowaniu przez przedsiębiorcę praktyk naruszających interesy grupy konsumentów? - jaki charakter i skutek ma wyrok zapadły w wyniku powództwa o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grup konsumentów w kontekście charakteru i skutku decyzji Prezesa UOKiK w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów (przy założeniu tożsamości sprawy)? Wyrok w postępowaniu grupowym nie stanowi prejudykatu dla Prezesa UOKiK, a tym samym możliwe jest wszczęcie i prowadzenia postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, które finalnie może zakończyć się takim samym nakazem zaniechania stosowania tej samej praktyki. Czy oznacza to, że przykładowo przedsiębiorca może dwukrotnie (przez sąd i organ) być zobowiązany do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia w	
--	--	---	--

			odpowiedniej formie i treści odnośnie tego samego naruszenia, tyle że w oparciu o inną podstawę prawną (art. 26 ust. 2 u.o.k.i.k. oraz art. 1b ust. 1 pkt 1b projektowanej ustawy)? Uważamy, więc, że należy wprowadzić przepis przewidujący, że po wszczęciu postępowania grupowego nie jest możliwe rozpoczęcie postępowania administracyjnego przez Prezesa UOKiK. Natomiast, jeśli decyzja Prezesa UOKiK zostanie wydana wcześniej (i stanie się prawomocna), postępowanie grupowe w przedmiocie zaniechania stosowania tej samej praktyki należy umorzyć.	Uwaga uwzględniona – art. 99b ust. 3 oraz art. 101 ust. 3 ustawy okik oraz art. 10c ustawy o dochodzeniu roszczeń grupowych
17.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	Art. 1 pkt 1 lit. b projektu – art. 1 ust. 4	Zasadne jest opowiedzenie się za odstąpieniem od przedstawionego w Projekcie wyłączenia i utrzymaniem w mocy dalszego funkcjonowania rozwiązań już przyjętych w polskim systemie prawnym dotyczącym, w szczególności art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, w myśl którego w postępowaniu grupowym mogą być dochodzone roszczenia co najmniej grupy 10 osób. Wbrew przedstawionemu w treści uzasadnienia do Projektu warunek zebrania grupy nie jest bezzasadny. Istotą postępowania grupowego jest ochrona interesów indywidualnych wielu podmiotów w jednym postępowaniu cywilnym.	Uwaga wyjaśniona Zmieniono brzmienie przepisu (art. 1 ust. 5). Przepis ten wdraża art. 8 ust. 3 dyrektywy. Jednocześnie w projekcie doprecyzowano odrębności dotyczące postępowań grupowych w rozumieniu dyrektywy..
18.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	Art. 1 pkt 6 Projektu oraz art. 1 pkt 12 projektu	Zgodnie z motywem 34 Dyrektywy „wytaczając powództwo przedstawicielskie, upoważniony podmiot powinien przekazać sądowi lub organowi administracyjnemu wystarczające informacje na temat konsumentów, których dotyczy dane powództwo przedstawicielskie”. Obowiązek ten został przedstawiony w art. 7 ust. 1 i art. 9 Dyrektywy, których celem jest zapobieganie sytuacjom, w których konsumenci mieliby możliwość bycia reprezentowanymi w innych powództwach przedstawicielskich dotyczących tej samej sprawy i przeciwko temu samemu przedsiębiorcy, jak również sytuacjom, w których strona wytoczyła powództwo indywidualne przeciwko przedsiębiorcy. Zaproponowane w projekcie rozwiązanie wskazujące na konieczność załączenia do pozwu oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy nie jest wystraszającą informacją na temat kredytobiorców, która pozwoli na uniknięcie sytuacji, w której kredytobiorcy uzyskaliby odszkodowanie więcej niż jeden raz w tej samej sprawie przeciwko temu samemu przedsiębiorcy (art. 9 ust. 4 Dyrektywy). Należy uzupełnić art. 1 pkt 6 Projektu przez wskazanie, że w oświadczeniu o przystąpieniu do grupy należy zamieścić również informację, czy konsument uczestniczy w innym postępowaniu grupowym lub czy złożył indywidualnie pozew	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 6 ust. 4–8 oraz art. 13 ust. 3 i 4 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

			przeciwko temu samemu przedsiębiorcy o te same roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. Z kolei art. 13 ust. 3 budzi wątpliwości, ze względu na swoją redakcję. W związku z powyższym proponujemy następujące brzmienie (zmiany są napisane boldem): Art. 6 ust. 3 „W sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy. W oświadczeniu o przystąpieniu do grupy należy wskazać, czy konsument uczestniczy w innym postępowaniu grupowym lub złożył indywidualnie pozew przeciwko temu samemu przedsiębiorcy o te same roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów.” Art13 ust 3. <i>„Osoba, która przed dniem wszczęcia postępowania grupowego w sprawie roszczeń związanych z naruszeniem interesów grupy konsumentów, wytoczyła przeciwko pozwanemu powództwo o roszczenie, które może być objęte postępowaniem grupowym (powództwo indywidualne), nie później niż do dnia zakończenia postępowania grupowego w pierwszej instancji może złożyć oświadczenie o przystąpieniu do grupy. W takim przypadku sąd wydaje postanowienie o zawieszeniu postępowania zainicjowanego powództwem indywidualnym do czasu wystąpienia tej osoby z grupy, na podstawie art. 19a lub do czasu prawomocnego zakończenia postępowania grupowego.”</i>	
19.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	Art. 1 pkt 7 Projektu	W świetle art. 15 Dyrektywy celem ustawodawcy było zapewnienie takiego środka, na skutek którego prawomocna decyzja sądu lub organu administracyjnego dowolnego państwa członkowskiego w sprawie zaistnienia naruszenia szkodzącego zbiorowym interesom konsumentów mogła zostać wykorzystana przez wszystkie strony jako dowód w kontekście wszelkich innych powództw wytaczanych przed ich krajowymi sądami lub organami administracyjnymi dotyczących środków naprawczych przeciwko temu samemu przedsiębiorcy w związku z tą samą praktyką, zgodnie z przepisami krajowymi dotyczącymi oceny dowodów. Tymczasem Projekt, niesłusznie przyznał moc wiążącą decyzji Prezesa UOKiK, w sytuacji, w której w projekcie uznano, że to sąd jest organem uprawnionym do orzekania w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych celem ochrony interesów grupy konsumentów. Decyzje Prezesa UOKiK zapadają, jeśli ustali on naruszenie zbiorowego interesu konsumentów (czyli interesu publicznego). Nawet w uzasadnieniu Projektu wskazano, że zbiorowy interes konsumentów nie jest sumą interesów	Uwaga częściowo uwzględniona. Zmieniono brzmienie art. 6a W celu umożliwienia dochodzenia roszczeń przez konsumentów w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólny interes konsumentów, jak również z uwagi na ekonomię procesową proponowana regulacja wprowadza prejudykat w zakresie decyzji Prezesa UOKiK. Dyrektywa ma charakter minimalny i możliwe jest przyjęcie rozwiązań zapewniających większą ochronę konsumentów w ramach powództw przedstawicielskich. Dodatkowo dodano przepis zgodnie z

			indywidualnych. Tymczasem przesłanką roszczenia dochodzonego w postępowaniu grupowym jest naruszenie interesów grupy konsumentów, czyli sumy interesów indywidualnych (art. 1 pkt 2 Projektu, art. 1a ust. 2 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym). Z drugiej zaś strony Projekt (niekonsekwentnie) ogranicza skutki prawomocnych orzeczeń stwierdzających stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów oraz prawomocnych decyzji wyłącznie do grupowego postępowania krajowego i grupowych postępowań transgranicznych, w rozumieniu art. 4 pkt 13a i 13b ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów (prejudyk), podczas gdy Dyrektywa wprost wskazuje, że skutki powinny dotyczyć wszelkich innych powództw wytaczanych przed ich krajowymi sądami. W związku z powyższym rekomendujemy odstąpienie od przyznania prawomocnej decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów mocy prejudykatu, a jednocześnie wskazanie, że prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów wiąże sąd w innych postępowaniach przed krajowymi sądami. <u>W związku z powyższym proponujemy się następujące brzmienie</u> <i>„Art. 6a. Prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów ~~lub prawomocna decyzja Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,~~ stwierdzające stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wiążą sąd w ~~grupowym postępowaniu krajowym i grupowym postępowaniu transgranicznym, w rozumieniu art. 4 pkt 13a i 13b ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,~~ innych postępowaniach przed krajowymi sądami o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów (prejudyk).”</i>	którym sąd uwzględnia jako dowód wydane przez organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej prawomocne orzeczenia i decyzje dotyczące stosowania przez pozwanego tej samej praktyki naruszającej interesy konsumentów (por. art. 6a ust. 2).
20.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	Art. 1 pkt 9 Projektu	Artykuł 12 Dyrektywy wskazuje, że państwa członkowskie zapewniają, aby strona przegrywająca w postępowaniu z powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych pokryła koszty postępowania poniesione przez stronę wygrywającą, zgodnie z warunkami i wyjątkami przewidzianymi w krajowym prawie procesowym mającym zastosowanie ogólnie do postępowań sądowych.	Uwaga uwzględniona częściowo – projektowany art. 7b ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.. W zakresie poniesienia kosztów procesu przez stronę przegrywającą sprawę

			W Dyrektywie wskazano, że Konsumenci indywidualni, których dotyczy powództwo przedstawicielskie w sprawie środków naprawczych, nie ponoszą kosztów postępowania. Jednak na zasadzie odstępstwa od ust. 2, w wyjątkowych okolicznościach konsumentowi indywidualnemu, którego dotyczy powództwo przedstawicielskie w sprawie środków naprawczych, można nakazać pokrycie kosztów postępowania poniesionych przez danego konsumenta indywidualnego umyślnie lub z powodu niedbalstwa, w zakresie związanym z działaniem tego konsumenta. Z propozycji wynika zaś, że projektodawca odstąpił od obciążenia konsumenta kosztami procesu nawet w przypadku, gdy koszty te powstały na skutek umyślnego działania konsumenta lub z powodu niedbalstwa konsumenta. Proponujemy też doprecyzowanie, że podmiot upoważniony, przegrywający sprawę, ponosi koszty procesu pozwanego przedsiębiorcy poprzez dodanie po art. 7a. kolejnego ustępu. <u>W związku z powyższym proponujemy się następujące brzmienie:</u> <i>„Art. 7a. ust. 1 Członek grupy, w przypadku dochodzenia roszczeń związanych ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów nie ponosi kosztów procesu, w którym powodem jest podmiot upoważniony, chyba, że koszty te powstały na skutek umyślnego lub z powodu niedbalstwa konsumenta.</i> <i>ust. 2 Podmiot upoważniony, przegrywający sprawę, obowiązany jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).”</i>	zastosowanie znajdzie art. 98 k.p.c., w świetle którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).
21.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	Art. 1 pkt 11 Projektu	Przedstawiona propozycja wskazuje na możliwość odrzucenia pozwu przez Sąd wyłączenie w sytuacji, w której finansowanie podmiotu upoważnionego przez inny podmiot wywiera wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów. Po pierwsze, w motywie 25 Dyrektywy oraz art. 4 ust. 3 lit. e Dyrektywy wprost wskazano, że podmioty upoważnione powinny być niezależne i nie powinny podlegać wpływom osób innych niż konsumenci, które mogłyby odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia powództwa przedstawicielskiego, w szczególności	Uwaga wyjaśniona. Projekt przewiduje stosowną procedurę weryfikacji finansowania podmiotu upoważnionego zarówno na etapie uzyskiwania wpisu do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK, jak i na etapie postępowania sądowego. Sąd otrzymuje szerokie uprawnienie do badania tej kwestii na każdym etapie

			wpływow przedsiębiorców lub funduszy hedgingowych, w tym w przypadku finansowania przez strony trzecie. Po drugie, w motywie 52 Dyrektywy wskazano, że przypadku potwierdzenia, że zaistniał jakikolwiek konflikt interesów, sąd lub organ administracyjny powinny być uprawnione do podjęcia stosownych środków min. odrzucenie legitymacji procesowej upoważnionego podmiotu. Jakikolwiek interes należy roznieść w szczególności sytuację, w której przedsiębiorca finansujący podmiot upoważniony mogłyby odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia powództwa przedstawicielskiego. Dyrektywa uznaje za czynność implikującą konflikt interesów również sytuację, w której określone powództwo przedstawicielskie jest bezpośrednio finansowane przez przedsiębiorcę działającego na tym samym rynku co pozwany, ponieważ konkurent mógłby odnieść korzyść gospodarczą z wyniku powództwa przedstawicielskiego, która to korzyść nie byłaby taka sama jak korzyść konsumentów. Do rozważenia jest także regulacja zakładająca, że odrzucenie pozwu powinno być poprzedzone procedurą umożliwiającą zmianę podmiotu upoważnionego. Odrzucenie następowaloby w razie niemożliwości takiej zmiany. <u>Na tym etapie, zakładając minimalną ingerencję w projekt, proponujemy się następujące brzmienie:</u> <i>Art. 10c ust. 4 „W przypadku ustalenia przez sąd, że finansowanie przez inny podmiot podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego lub że pozwanym jest przedsiębiorca będący konkurentem podmiotu finansującego podmiot upoważniony albo przedsiębiorca, od którego inny podmiot finansujący podmiot upoważniony jest zależny, sąd odrzuca pozew.”</i>	postępowania. W przypadku uznania że finansowanie może mieć wpływ na postępowanie sąd odrzuci pozew i poinformuje Prezesa UOKiK o tym fakcie. Prezes UOKiK w takiej sytuacji ma do dyspozycji odpowiednie narzędzia do weryfikacji i wykreślenia podmiotu z rejestru.
22.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	Art. 1 pkt 11 Projektu	Do rozważenia zmiana sformułowania „w związku ze stosowaniem tego samego naruszenia”, na „w związku ze stosowaniem tej sprawnej praktyki” w ust. 1 i 2 art. 10d. Należałoby dodać uregulowanie, że po wszczęciu postępowania grupowego, nie można już wszcząć postępowania administracyjnego (ust. 3 i 4 do art. 10d)	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 10c ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym

			ust. 3 „Po uprawnieniu Decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wobec tego samego przedsiębiorcy w związku ze stosowaniem tej samej praktyki postępowanie w sprawie zaniechania praktyki naruszającej interesy grupy konsumentów podlega umorzeniu.” ust. 4: "Po wytoczeniu przez podmiot upoważniony powództwa w sprawie zaniechania stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie może wydać postanowienia o wszczęciu, wobec tego samego przedsiębiorcy w związku ze stosowaniem tej samej praktyki postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o którym mowa w art. 101 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.” Należy ujednolicić stosowaną w Projekcie monokulturę poprzez przyjęcie w każdym wypadku określenia podmiot upoważniony, a nie podmiot uprawniony.	
23.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	Art. 1 pkt 13 Projektu	Projektowany przepis przewiduje, że członkowie grupy nie mogą dokonać zmiany reprezentanta grupy w przypadku postępowań, w których powodem jest podmiot upoważniony. Jednocześnie projektowane przepisy art. 46m i art. 46n ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów „u.o.k.i.k.” określają zasady wykreślenia podmiotów upoważnionych z Rejestru UOKiK, a decyzji o wykreśleniu może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności (projektowany art. 46o ust. 2 u.o.k.i.k.). W projektowanych przepisach należałoby określić jaki skutek ma wykreślenie podmiotu upoważnionego z Rejestru UOKiK na postępowania grupowe, w których podmiot ten występuje jako reprezentant grupy. Możliwym rozwiązaniem byłoby zawieszenie postępowania grupowego na określony czas (np. 3 miesiące), tak aby członkowie grupy mogli wybrać inny upoważniony podmiot do zastąpienia dotychczasowego, wykreślonego z Rejestru UOKiK.	Uwaga wyjaśniona W takim przypadku zastosowanie znajdą przepisy ogólne kpc dotyczące braku zdolności sądowej. Jednocześnie konsumenci będą mogli przystąpić do innego postępowania grupowego albo wytoczyć powództwo indywidualne.
24.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	Art. 1 pkt 15 Projektu	Propozycja ta nie spełnia wymogów wskazanych w Dyrektywie, bowiem przewidziany w niej zakres obowiązku informacyjnego przedsiębiorcy jest zbyt szeroki w stosunku do treści motywu 61 Dyrektywy oraz art. 13 Dyrektywy. Po pierwsze, obowiązek informacyjny dotyczy przedsiębiorcy, który naruszył przepisy. Nieuzasadnione jest obciążanie przedsiębiorcy kosztami poinformowania konsumentów w sytuacji wygrania przez niego sprawy i oddalenia powództwa. Art. 13 Dyrektywy wprost wskazuje, że obowiązek informacyjny dotyczy informacji o	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 23a ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

			wszelkich prawomocnych decyzjach przewidujących środki, o których mowa w art. 7 Dyrektywy tj. środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk oraz środków naprawczych. Treść Dyrektywy wprost wskazuje, że obowiązek ten nie ma zastosowania, jeżeli zainteresowani konsumenci są w inny sposób informowani o prawomocnej decyzji lub zatwierdzonej ugodzie. W motywie 61 Dyrektywy ustawodawca Unijny wskazał, że to do upoważnionego podmiotu powinno należeć poinformowanie zainteresowanych konsumentów o prawomocnych decyzjach w sprawie odrzucenia lub oddalenia powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych. Po drugie, zarówno treść Dyrektywy, jak i względy słuszności wskazują, że możliwość nałożenia przez sąd zobowiązania na przedsiębiorcę do poinformowania konsumentów, powinna mieć miejsce na wniosek złożony przez upoważniony podmiot. Jednocześnie wskazujemy, że w Projekcie obowiązek informacyjny został zakreślony do <i>konsumentów objętych powództwem</i> i w związku z tym proponujemy wskazać – zgodnie z treścią uzasadnienia Projektu – że chodzi o członków grupy. <u>W związku z powyższym proponujemy się następujące brzmienie:</u> <i>„Art. 21a. ust. 1 W wyroku w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów sąd może, na wniosek uprawnionego podmiotu zobowiązać przedsiębiorcę do poinformowania konsumentów, członków grupy ~~objętych powództwem~~ o prawomocnym orzeczeniu sądu w zakresie roszczeń, o których mowa w art. 1b ust. 1 pkt 2 lub o zawartej ugodzie. ~~lub o oddaleniu powództwa.~~” W przypadku odrzucenia lub oddalenia powództwa przez sąd, podmiot upoważniony zobowiązany jest do poinformowania konsumentów objętych powództwem o prawomocnym orzeczeniu sądu.”</i>	
25.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	Art. 1 pkt 16 Projektu	Projekt przewiduje sankcję grzywny w wysokości 10.000 euro za niewykonanie wyroku w sprawie o zaniechanie stosowania praktyk, bez ograniczenia co do tego, jakich zobowiązań z wyroku dotyczy grzywna. Po pierwsze, art. 19 Dyrektywy wyraźnie ogranicza możliwość stosowania sankcji do określonych przypadków niewykonania zobowiązań z wyroku. Po drugie, Dyrektywa wskazuje, że sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające (motyw 69 Dyrektywy). Zapropionowana wysokość kary jest rażąco	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 21a oraz art. 23a ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

			wygórowana, zwłaszcza, że Projekt nie określa okoliczności, którymi winien kierować się sąd, orzekając o jej wysokości. W tej sytuacji wysokość grzywny zależy wyłącznie od uznania sędziego, który może wymierzyć grzywnę w kwocie symbolicznej, ale również jest uprawniony do orzeczenia grzywny w wysokości, która będzie stanowiła znaczną dolegliwość finansową dla przedsiębiorcy. Wadą jest również brak maksymalnego limitu grzywny. Po trzecie, przedstawiony Projekt nie wskazuje czy nałożenie grzywny następuje w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, czy też decyzja sądu ma charakter niezaskarżalny (co byłoby niedopuszczalne). Z tych względów proponujemy wskazanie, że na postanowienie przysługuje zażalenie poprzez dodatkowo po art. 23b przepisu regulującego tę kwestię. <u>W związku z powyższym proponujemy się następujące brzmienie:</u> <i>„Art. 23a. W przypadku niewykonania zobowiązań wskazanych w art. 1b ust. 1 pkt 1 lit a) lub b) nałożonych w prawomocnym wyroku wydanym w sprawie o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów sąd może nałożyć na przedsiębiorcę karę grzywny w wysokości stanowiącej równowartość do 10.000 euro za każdy dzień opóźnienia, licząc od daty wskazanej w wyroku. Maksymalna wysokość grzywny po zsumowaniu za każdy dzień opóźnienia nie może przekraczać wysokości 10% obrotu przedsiębiorcy związanego z praktyką naruszającą interesy grupy konsumentów w ostatnim pełnym roku finansowym, w którym stosowana była praktyka.</i> <i>Art. 23c Na postanowienie w przedmiocie nałożenia grzywny, o którym mowa w art. 23a przysługuje zażalenie.</i>	
26.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	Art. 1 pkt 16 Projektu	Projekt nakłada na stronę postępowania grzywnę za niewyjawienie lub niewydanie środka dowodowego. Po pierwsze, wyjawienie lub wydanie środka dowodowego to instytucja procesowa, która na gruncie przepisów kodeksu postępowania cywilnego została zastrzeżona do spraw o naruszenie prawa własności intelektualnej oraz w szczególnej ustawie z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji. Po drugie, instytucja wyjawienia nie została również wskazana w przepisach szczególnych regulujących kwestię postępowań grupowych. Na gruncie prawa	Uwaga częściowo uwzględniona – zmieniono projekt. Projekt uzupełniono o przepisy, które zapewniają transpozycję stosownych przepisów dyrektywy 2020/1828 (projektowane art. 16a-16j ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym).

		polskiego nie istnieje zatem procedura, która nakładałaby obowiązek wyjawienia środków dowodowych na stronę postępowania grupowego. W konsekwencji bezpodstawne jest, zaproponowane w Projekcie, nałożenie na stronę postępowania grupowego sankcji za uchylenie się od wykonania postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie środka dowodowego. W tej sytuacji Sąd jest uprawniany do nałożenia na stronę postępowania grzywny wyłącznie za nieprzedstawienie na zarządzenie sądu w oznaczonym terminie i miejscu dokumentu znajdującego się w jego posiadaniu w trybie art. 248 k.p.c. Przy czym, bezwzględną przyczyną zwalnającą od spełnienia obowiązku przedstawienia dokumentu jest to, że dokument zawiera informację niejawną. Jeżeli z twierdzeń stron bądź z innych okoliczności sprawy wynika, że dokument zawiera taką informację, sąd nie powinien wydawać zarządzenia o obowiązku jego przedstawienia. Po trzecie, niezależnie od powyższego, szereg ograniczeń w zakresie obowiązku wyjawienia lub wydania środka dowodowego wskazany został w motywie 68 Dyrektywy oraz art. 18 Dyrektywy. W Dyrektywie skazano na (i) niezbędność dowodów do stwierdzenia czy powództwa przedstawicielskie w sprawie nakazu zaprzestania szkodliwych praktyk lub w sprawie środków naprawczych są należycie uzasadnione; (ii) brak dostępu do dokumentów drugiej strony; (iii) zasadę równości stron; (iv) wnioskowy charakter zobowiązania; (v) konieczność dokonania przez sąd oceny zakresu i proporcjonalności ujawnienia nakazów o ujawnienie dowodów, zgodnie z prawem krajowym, z uwzględnieniem ochrony uzasadnionych interesów stron trzecich i zgodnie z mającymi zastosowanie unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi poufności. W przedmiocie wniosku powołano się na konieczność (i) przedstawienia w miarę łatwo dostępnych dowodów wystarczających na poparcie powództwa przedstawicielskiego przez podmiot upoważniony; (ii) wskazania istnienia kolejnych dowodów i posiadania ich przez drugą stronę. Po czwarte, Projekt nie wskazuje czy stronie, na którą nałożona została kara grzywny przysługuje odwołanie od postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie środków dowodowych. Gdyby art. 23b miał pozostać (po dokonaniu odpowiednich zmian i uzupełnień), proponujemy dodać, że na postanowienie w przedmiocie zarówno wyjawienia i wydania dowodów, jak i grzywny, przysługują zażalenia.	
--	--	---	--

			Po piąte, w każdym przypadku, zaproponowana wysokość kary jest rażąco wygórowana. Jak wskazywaliśmy powyżej, zgodnie z Dyrektywą sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające (motyw 69 Dyrektywy). Przykładowo w art. 28 ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji, wskazano, że strona która (i) w złej wierze złożyła wniosek o wyjawienie środka dowodowego (ii) naruszyła ograniczenia dotyczące prawa wglądu, zapoznawania się lub korzystania z dowodu, ustanowione przez sąd zgodnie z art. 23, (iii) wykorzystała dowód w innym celu niż na potrzeby toczącego się postępowania, podlega karze grzywny w kwocie <u>do dwudziestu tysięcy złotych</u>. Nieuzasadnionym jest zatem nałożenie na stronę postępowania grupowego w podobnej sytuacji kary ponad dwukrotnie wyższej i to za każdy dzień. <u>W związku z powyższym proponujemy usunąć art. 23b.</u>	
27.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	Art. 2 Projektu	Propozycja dodania podmiotu upoważnionego do katalogu podmiotów wyłączonych z ponoszenia kosztów sądowych o podmiot upoważniony jest bezzasadna. Po pierwsze, gruncie przepisów kodeksu postępowania cywilnego, zwolnienie strony od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych ma charakter wyjątkowy. Jest to wyjątek od zasady procedury cywilnej którą jest odpłatność postępowania sądowego i ponoszenie kosztów procesu przez stronę, która przegrała postępowanie. Zwolnienie podmiotu upoważnionego nie znajduje podstaw, w sytuacji, gdy: (i) podmiot upoważniony może pobrać opłatę za przystąpienie do grupy, w wysokości nie większej niż 5% dochodzonego roszczenia, co stanowi kwotę tożsamą z wysokością opłaty od pozwu (art. 1 pkt 5 Projektu), (ii) wytoczenie powództwa w postępowaniach grupowych podlega opłacie (art. 13d ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Po drugie, przedstawiony Projekt zwalnia z obowiązku uiszczenia kosztów sądowych zarówno w przypadku zaniechania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, jak i w przypadku spraw o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. Tymczasem zwolnienie z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych nie wynika ani z motywu 70 Dyrektywy, ani z art. 20 Dyrektywy. Z zapisów tych wynika jedynie, że koszty związane z postępowaniem nie mogą powstrzymywać upoważnionych podmiotów od wytaczania powództw przedstawicielskich na mocy niniejszej dyrektywy.	Uwaga nieuwzględniona. Przedmiotowy przepis zwalniający konsumentów z kosztów powstępowania transponuje przepis art. 12 ust. 2 dyrektywy 2020/1828. Zwolnienie od kosztów wynika z zachęty do wytaczania spraw przez PU. Nawiązuje do kategorii zwolnień przewidzianych w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie z art. 96 ust. 1 tej ustawy nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych: 1) powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w sprawach dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów; 2) powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w sprawach dotyczących

			Po trzecie, w dyrektywie wprost wskazano, że Państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do finansowania powództw przedstawicielskich (motyw 70 Dyrektywy). Dyrektywa posługuje się takimi konstrukcjami jak obniżenie opłat sądowych, czy pobieranie niewysokich opłat. <u>W związku z powyższym proponujemy usunąć pkt 7a w całości.</u>	ochrony indywidualnych interesów konsumenta.
28.	Stowarzyszenie Prawa Konkurencji	Art. 3 pkt 5 Projektu	Projekt zakłada nałożenie na podmiot upoważniony wpisany do Rejestru obowiązku sporządzenia i przekazania sprawozdania. Projekt wskazuje na informacje jakie powinny zostać zawarte w sprawozdaniu. Projekt określa termin, do którego sprawozdanie ma zostać sporządzone. Jednocześnie Projekt nie wskazuje na skutki niedochowania przez podmiot upoważniony, jak również na skutki wniesienia sprawozdania, które jest dotknięte brakami.	Uwaga uwzględniona – projektowane art. 46e i art. 44n ustawy uokik.
29.	Polska Izba Ubezpieczeń	Uwaga Ogólna	Przekazany do konsultacji projekt ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw nie uwzględnia zmian tej ustawy dokonanych ustawą z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz niektórych innych ustaw. Zmian w ustawie dokonano ustawą opublikowaną w Dzienniku Ustaw z 15 grudnia 2022 r. (poz. 2640). Konsekwencją nieuwzględnienia przedmiotowej nowelizacji jest konieczność dokonania korekt konsultowanego projektu. Przykładowo projekt dodaje w art. 4 nowy ustęp 2a dotyczący reprezentanta grupy, podczas gdy taki ustęp został już dodany ustawą z 1 grudnia 2022 r., ale ma inną treść i dotyczy Rzecznika Finansowego. Podobna sytuacja związana jest z dodaniem artykułów 7a i 9a, które już do ustawy zostały dodane ustawą z 1 grudnia 2022 r., chociaż w innej treści. Odpowiednich zmian wymaga ponadto uzasadnienie do projektu ustawy.	Uwaga uwzględniona.
30.	Polska Izba Ubezpieczeń	Art.1 pkt 7 projektu – dodanie art. 6a do ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Jak wynika z projektowanego zapisu nowy przepis skutkowałby związaniem każdego Sądu prawomocnym orzeczeniem sądu stwierdzającym stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów lub prawomocną decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Tymczasem dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady wymogu związania każdego Sądu prawomocnym orzeczeniem sądu stwierdzającym stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów lub prawomocną decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie stawia. Zgodnie z treścią art. 15 dyrektywy „Państwa członkowskie zapewniają, aby prawomocna decyzja sądu lub organu	Uwaga częściowo uwzględniona. Zmieniono brzmienie art. 6a W celu umożliwienia dochodzenia roszczeń przez konsumentów w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólny interes konsumentów, jak również z uwagi na ekonomię procesową proponowana regulacja wprowadza prejudykat w zakresie decyzji Prezesa

			administracyjnego dowolnego państwa członkowskiego w sprawie zaistnienia naruszenia szkodzącego zbiorowym interesom konsumentów mogła zostać wykorzystana przez wszystkie strony jako dowód w kontekście wszelkich innych powództw wytaczanych przed ich krajowymi sądami lub organami administracyjnymi dotyczących środków naprawczych przeciwko temu samemu przedsiębiorcy w związku z tą samą praktyką, zgodnie z przepisami krajowymi dotyczącymi oceny dowodów.” Do celów realizacji dyrektywy wystarczające jest wykorzystanie prawomocnego orzeczenia sądu stwierdzającego stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów lub prawomocnej decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – jako dowodu w sprawie. Potwierdza to również treść 64 motywu dyrektywy. W konsekwencji brak jest uzasadnienia prawnego do mniej korzystnego traktowania przedsiębiorców w stosunku do wymogów stawianych w treści dyrektywy 2020/1828	UOKiK. Dyrektywa ma charakter minimalny i możliwe jest przyjęcie rozwiązań zapewniających większą ochronę konsumentów w ramach powództw przedstawicielskich. Dodatkowo dodano przepis zgodnie z którym sąd uwzględnia jako dowód wydane przez organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej prawomocne orzeczenia i decyzje dotyczące stosowania przez pozwanego tej samej praktyki naruszającej interesy konsumentów.
31.	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 2 projektu	Proponujemy usunięcie art. 2 nowelizacji wprowadzającego zwolnienie od kosztów sądowych dla organizacji konsumenckich wpisanych do rejestru podmiotów upoważnionych. Zwolnienie od kosztów sądowych może skutkować powstaniem licznych organizacji konsumenckich, których jedynym celem będzie występowanie z pozwami przeciwko przedsiębiorcom w celu uzyskania korzyści w postaci zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego, a nie ochrona interesów konsumentów. Zwolnienie od kosztów sądowych powoduje, że organizacje pozostające w stałej współpracy z radcami prawnymi i adwokatami nie będą ponosić żadnych konsekwencji w przypadku skierowania bezpodstawnych powództw przeciwko przedsiębiorcom. Ta sytuacja będzie skutkowała tym, że organizacje konsumenckie chcąc osiągnąć korzyść w postaci kosztów zastępstwa prawnego będą występować z bardzo dużą ilością powództw, a jedynie część takich powództw będzie zasadna. Spowoduje to znaczne koszty po stronie pozwanych, którzy będą musieli odeprzeć bezzasadne zarzuty pozwów. Dodatkowo zwolnienie z kosztów sądowych pozwalałoby na windowanie wartości przedmiotów sporów, od wysokości których zasądzone są koszty zastępstwa procesowego. Pozostawienie opłaty stosunkowej lub wprowadzenie opłaty stałej w rozsądnej wysokości zapobiegne kierowaniu bezpodstawnych powództw.	Uwaga nieuwzględniona Przedmiotowy przepis zwalniający konsumentów z kosztów powstępowania transponuje przepis art. 12 ust. 2 dyrektywy 2020/1828. Zwolnienie od kosztów wynika z zachęty do wytaczania spraw przez PU. Nawiązuje do kategorii zwolnień przewidzianych w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie z art. 96 ust. 1 tej ustawy nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych: 1) powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w sprawach dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów; 2) powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w sprawach dotyczących ochrony indywidualnych interesów

				konsumenta.
32.	Polska Izba Ubezpieczeń	Art. 1 pkt 1b projektu	Zasadne jest również usunięcie lit. b) z art. 1 pkt 1 nowelizacji uchylającego wymóg przystąpienia do grupy co najmniej 10 osób. Skutkiem wprowadzenia tego przepisu będzie możliwość występowania z powództwami grupowymi grup liczących mniej niż 10 osób, czyli nawet dwie osoby. Wystąpienie z pozwem w postępowaniu grupowym jest obciążone opłatą sądową w wysokości połowy opłaty ponoszonej w przypadku powództwa indywidualnego. Uchylenie więc wymogu, aby grupa liczyła co najmniej 10 osób, będzie powodować, że osoby dochodzące roszczeń cywilnych, wobec których nie 3 nastąpiło naruszenie interesów grupy konsumentów, będą celowo formułować swoje roszczenia tak, aby wystąpić z powództwem o naruszenie interesów grupy konsumentów i w ten ponieść niższe koszty postępowania. Dlatego też proponujemy usunięcie wyżej wymienionego przepisu lub jego zmianę poprzez określenie minimalnej liczebności grupy w przypadku powództw dotyczących naruszenia interesów grupy konsumentów.	Uwaga wyjaśniona Zmieniono brzmienie przepisu (art. 1 ust. 5). Przepis ten wdraża art. 8 ust. 3 dyrektywy. Jednocześnie w projekcie doprecyzowano odrębności dotyczące postępowań grupowych w rozumieniu dyrektywy..
33.	Fundacja Konsumentów	Uwaga ogólna	Ustanowienie limitu ryzyka finansowego w przypadku przegranej W Portugalii, kiedy organizacja konsumencka przegra sprawę, musi pokryć jedynie pomiędzy 1/10 a połową kosztów drugiej strony, chyba że sędzia uzna, że sprawa nie była wniesiona w dobrej wierze. Fundamentalna zasada prawa cywilnego „przegrany płaci” może w przypadku postępowań grupowych zniechęcać organizacje konsumenckie do ich podejmowania. Jest to ryzyko, które warto ograniczyć żeby system ochrony konsumentów mógł zafunkcjonować tam, gdzie dotychczas nie działał. Proponujemy wprowadzenie w Polsce limitu ryzyka finansowanego dla podmiotu upoważnionego w przypadku przegranej na poziomie do 1/10 kosztów drugiej strony.	Uwaga nieuwzględniona. W zakresie poniesienia kosztów procesu przez stronę przegrywającą sprawę zastosowanie znajdzie art. 98 k.p.c., w świetle którego strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Natomiast zachętą do wytaczania powództw przez uprawnione podmioty upoważnione jest ogólne zwolnienie z kosztów sądowych.
34.	Fundacja Konsumentów	Uwaga ogólna	“Opt-out” czy “opt-in” Obecnie projekt ustawy zakłada kontynuowanie systemu opt-in, w którym konsument musi podjąć konkretne działanie żeby skorzystać z postępowania grupowego. Tylko ci konsumenci, którzy zgłoszą się do postępowania mają szansę na uzyskanie odszkodowania. Z kolei w systemie opt-out na postępowaniu korzystają wszyscy poszkodowani konsumenci z założenia. W tym przypadku muszą oni podjąć działanie jeśli nie chcą być objęci postępowaniem.	Uwaga nieuwzględniona Przyjęta w projekcie opcja opt-in jest zgodna z mechanizmem obecnie obowiązującym na gruncie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

		System opt-out odznacza się dużo większym odsetkiem uczestnictwa konsumentów w postępowaniu. W przypadku pozwu związanego ze strajkami na kolei w Belgii w systemie opt-out wszyscy poszkodowani konsumenci w liczbie 44 000 uzyskali odszkodowanie. W podobnym przypadku we Włoszech w systemie opt-in tylko 3108 konsumentów spośród 700 000 poszkodowanych otrzymało odszkodowanie. Warto przy okazji zauważyć, że w systemie opt-out zwiększają się szanse na uzyskanie odszkodowania w grupach wrażliwych konsumentów, dla których system opt-in z założenia nie jest przyjazny, bo wymaga podjęcia aktywności, która jest w tej grupie konsumentów utrudniona. Z perspektywy organizacji konsumenckich system opt-in generuje dużo wyższe koszty postępowania, a więc zwiększa ryzyko działalności. Na przykład organizacje muszą same z siebie zachęcać konsumentów do dołączenia do postępowania. We Włoszech w pozwie przeciwko Volkswagenowi organizacja Altroconsumo musiała wydać ponad 150 000 euro tylko po to żeby konsumenci dowiedzieli się o możliwości dołączenia do pozwu. Dodatkowo do zalet systemu opt-out należą: • uгода z pozwaną firmą jest bardziej prawdopodobna ponieważ wiadomo, że uгода dotyczy zdecydowanej większości poszkodowanych konsumentów i nie będzie dalszych sporów sądowych; • wydajność systemu sądowego jest większa dzięki unikaniu wielu postępowań w tej samej sprawie; • jest to lepszy środek odstrasżający przed umyślnymi naruszeniami, ponieważ sprawca naruszenia jest pozbawiony prawie wszystkich nielegalnych zysków. Dzięki systemom opt-in, gdy tylko część konsumentów dochodzi i otrzymuje odszkodowanie, duża część pieniędzy uzyskanych z naruszenia może pozostać w kieszeni odpowiedzialnego za naruszenie pozwanego. Kilka krajów europejskich (Portugalia, Holandia, Norwegia) od dawna stosuje procedury opt-out, bez żadnych negatywnych konsekwencji. W belgijskiej procedurze hybrydowej, w której możliwa jest zarówno opt-out, jak i opt-in, sędziowie uznali większość spraw za dopuszczalne jako sprawy opt-out. W procesie wdrażania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w kierunku systemu opt-out idzie także prawodawstwo w Hiszpanii.	Powództwa przedstawicielskie w rozumieniu przepisów dyrektywy 2020/1828 będą powództwem grupowym z pewnymi odrębnościami, wynikającymi z dyrektywy.
--	--	--	--

			Powództwa zbiorowe powinny domyślnie mieć opcję „opt-out”. Oznacza to, że dla konsumenta kupującego wadliwy smartfon lub samochód odszkodowanie jest automatyczne, chyba że wyraźnie zdecyduje się nie brać udziału w postępowaniu. Dzięki temu dostęp do wymiaru sprawiedliwości byłby znacznie łatwiejszy niż w przypadku procedur „opt-in”, w których to konsumenci muszą zgłosić się i zarejestrować z własnej inicjatywy. W praktyce oznaczałoby to, że reprezentowana jest tylko niewielka liczba poszkodowanych ze względu na trudności związane z rejestracją, co ogranicza liczbę konsumentów, którzy mogą ubiegać się o rekompensatę. Jeśli wprowadzenie tej opcji na obecnym etapie prac nad implementacją dyrektywy 2020/1828 nie jest możliwe sugerujemy jej wdrożenie w pierwszym możliwym terminie.	
35.	Fundacja Konsumentów	Uwaga ogólna	Kryteria autoryzowania podmiotów upoważnionych - Art. 46g Kluczowe jest, aby za organizacje konsumenckie uznawać te podmioty, które faktycznie działają na rzecz ochrony interesów konsumentów i mają w tym już jakieś doświadczenie. Nie ma też znaczenia czy działalność statutowa w zakresie upowszechniania i ochrony praw konsumentów jest działalnością bezpłatną czy też odpłatną – dlatego niezasadne jest użycie słowa „niezarobkowa” (intencją było prawdopodobnie rozróżnienie pomiędzy działalnością gospodarczą a działalnością statutową, która może być zarówno bezpłatna jak i odpłatna). Dlatego proponujemy następujące zmiany: 1. Modyfikację pkt. 3) poprzez zmianę słowa „niezarobkową” na „statutową”, zmianę 12 miesięcy na 24 miesiące, użycie słownictwa z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, czyli nazwanie działalności „w zakresie upowszechniania i ochrony praw konsumentów” oraz poprawkę redakcyjną (zmianę słów „od złożenia” na „przed złożeniem”). Czyli proponujemy następujące brzmienie: „prowadzi statutową działalność w zakresie upowszechniania i ochrony praw konsumentów od co najmniej 24 miesięcy przed złożeniem wniosku o wpis do Rejestru;” 2. Dodanie kryterium, które będzie jednoznacznie wskazywało na konsumencki charakter działalności organizacji jako całości, poprzez dodanie kolejnego punktu o brzmieniu: „statutowa działalność opisana w poprzednim punkcie stanowi co najmniej 51% rocznego przychodu całej organizacji;”	Uwaga nieuwzględniona Dyrektywa w art. 4 ust. 3 wskazuje jakie kryteria musi spełnić podmiot upoważniony wyznaczony do wytaczania powództw o charakterze transgranicznym. Regulacja ta ma charakter maksymalny. Jednocześnie dyrektywa dopuszcza możliwość stosowania takich samych kryteriów dla podmiotów upoważnionych wyznaczonych do wytaczania powództw krajowych (art. 4 ust. 5). Daje też możliwość wyznaczenia innych kryteriów pod warunkiem, że są one zgodne z celami dyrektywy i nie powinny utrudniać skutecznego funkcjonowania tych powództw (art. 4 ust. 4). Projektodawca zdecydował, aby zastosować te same kryteria do obu typów podmiotów, dzięki temu będą one mogły jednocześnie prowadzić oba rodzaje powództw – krajowe i transgraniczne. Przyjęcie proponowanego kryterium – 5

			Dodanie tego kryterium sprawia, że 24 miesiące działalności są wystarczające. W kontekście niewielkiego doświadczenia sądowego polskich organizacji konsumenckich zwracamy też uwagę na fakt, że nie byłoby wskazane wymaganie takiego doświadczenia jako kryterium w Art. 46g. Zwłaszcza, że podmiot upoważniony będzie mógł np. udzielić pełnomocnictwa profesjonalście i w ten sposób zagwarantować wysoką jakość usług jednocześnie zdobywając doświadczenie na przyszłość. Warto też pomyśleć o wsparciu podmiotów upoważnionych np. poprzez szkolenia lub wymianę doświadczeń. Żądanie zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej na cel związany z ochroną konsumentów - Art. 1b. 1. 2) W ramach roszczeń związanych ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów proponujemy dodanie żądania „zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej na cel związany z ochroną konsumentów” - tak jak ma to miejsce w przypadku powództwa o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów w art. 1b. 1. 1).	lat doświadczenia dla podmiotów krajowych (tylko do takich podmiotów dyrektywa dopuszcza pewne odstępstwa od rygorystycznie określonych kryteriów w art. 4 ust. 3) mogłoby postawić te podmioty w gorszej sytuacji niż podmioty upoważnione które zostały wyznaczone do prowadzenia powództw transgranicznych czy to w Polsce czy w innym państwie UE. Podmioty o charakterze transgranicznym byłyby z urzędu uprzywilejowane pod tym względem. Poza tym to kryterium mogłoby budzić wątpliwości w kontekście art. 4 ust. 4 dyrektywy, który jak już wskazano dopuszcza możliwość modyfikacji tych kryteriów dla podmiotów o charakterze krajowym, aczkolwiek z uwzględnieniem celów dyrektywy oraz zapewnienia skuteczności funkcjonowania tych powództw.
36.	Fundacja Konsumentów	Proj. art. 46p ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów	Uwaga techniczna - należy wskazać także art. 46j.	Uwaga uwzględniona.
37.	Związek Banków Polskich	Projektowany art. 1 ust. 2 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Przepis ten i jego konsekwencje w dalszej części nowelizacji budzi wątpliwości co do zakresu. Jak wynika z uzasadnienia Dyrektywa Unijna pozostawia ustawodawcy krajowemu prawo ustalenia trybu postępowania w sprawach ochrony konsumentów administracyjnego lub sądowego. Projekt w istocie przewiduje możliwość korzystania z obu tych trybów, co w praktyce może rodzić komplikacje. Wydaje się, iż bardziej logiczne i mniej skomplikowane w praktyce byłoby zachowanie drogi administracyjnej dla dochodzenia zaniechania praktyk naruszających prawa konsumentów, natomiast postępowaniem grupowym objąć roszczenia związane z ich stosowaniem.	Uwaga nieuwzględniona Projektodawca wybrał model sądowy wpisując ten rodzaj postępowania w instrument pozwów grupowych. Dyrektywa daje państwom członkowskim wybór pomiędzy modelem sądowym a administracyjnym.

38.	Związek Banków Polskich	Projektowany art. 1 ust. 4 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Istotą postępowania grupowego jest ochrona interesów indywidualnych wielu podmiotów w jednym postępowaniu cywilnym. Dlatego bezzasadna jest rezygnacja z wymogu, aby to podmiot upoważniony zebrał grupę co najmniej 10 osób, jeżeli zamierza wystąpić z powództwem o zaniechanie.	Uwaga wyjaśniona Zmieniono brzmienie przepisu (art. 1 ust. 5). Przepis ten wdraża art. 8 ust. 3 dyrektywy. Jednocześnie w projekcie doprecyzowano odrębności dotyczące postępowań grupowych w rozumieniu dyrektywy.
39.	Związek Banków Polskich	Projektowany art. 6 ust. 3 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	W oświadczeniu o przystąpieniu do grupy należy zamieścić informację, czy konsument uczestniczy w innym postępowaniu grupowym lub czy złożył indywidualnie pozew przeciwko temu samemu przedsiębiorcy o te same roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów.	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 6 ust. 7 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.
40.	Związek Banków Polskich	Projektowany art. 6. ust. 4 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Należałoby doprecyzować co powinna zawierać opinia Prezesa UOKiK poprzez stworzenie katalogu zamkniętego. Użycie w przepisie zwrotu „w szczególności” wskazuje, że mamy do czynienia z katalogiem otwartym, co generuje ryzyko nadużyć interpretacyjnych.	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 46d ustawy uokik.
41.	Związek Banków Polskich	Projektowany art. 6a ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Przesłanką decyzji Prezesa UOKiK jest ustalenie naruszenie zbiorowego interesu konsumentów (czyli interesu publicznego). Zbiorowy interes konsumentów nie jest sumą interesów indywidualnych. Przesłanką roszczenia dochodzonego w postępowaniu grupowym jest naruszenie interesów grupy konsumentów, czyli sumy interesów indywidualnych. W związku z powyższym bezpodstawne jest przyjęcie w projekcie, że prawomocna decyzja Prezesa UOKiK ma moc prejudykatu.	Uwaga wyjaśniona Zmieniono brzmienie art. 6a W celu umożliwienia dochodzenia roszczeń przez konsumentów w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólny interes konsumentów, jak również z uwagi na ekonomię procesową proponowana regulacja wprowadza prejudykat w zakresie decyzji Prezesa UOKiK. Dyrektywa ma charakter minimalny i możliwe jest przyjęcie rozwiązań zapewniających większą ochronę konsumentów w ramach powództw przedstawicielskich. Dodatkowo dodano przepis zgodnie z którym sąd uwzględnia jako dowód

				wydane przez organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej prawomocne orzeczenia i decyzje dotyczące stosowania przez pozwanego tej samej praktyki naruszającej interesy konsumentów.
42.	Związek Banków Polskich	Projektowany art. 9 a ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Projektowany przepis wyłącza stosowanie art. 8 i 9 ustawy, gdy powodem jest podmiot upoważniony, które mówią odpowiednio o możliwości żądania przez pozwanego zobowiązania powoda do złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu i możliwości zaspokojenia się z kaucji złożonej przez powoda na zabezpieczenie kosztów procesu. Proponowana zmiana w sposób oczywisty godzi w interes przedsiębiorców bezzasadnie pozwanych.	Uwaga nieuwzględniona. Wprowadzenie obowiązku kaucji może ograniczyć dostępność do powództw wytaczanych przez podmioty upoważnione i byłoby niezgodne z dyrektywą 2020/1828, która nie przewiduje takiego instrumentu. Zgodnie z art. 20 dyrektywy 2020/1828 Państwa członkowskie podejmują środki mające na celu zapewnienie, aby koszty proceduralne związane z powództwami przedstawicielskimi nie uniemożliwiały upoważnionym podmiotom skutecznego korzystania ze swojego prawa. Środki te mogą mieć formę, przykładowo, finansowania publicznego, w tym wsparcia strukturalnego dla upoważnionych podmiotów, obniżenia mających zastosowanie opłat sądowych lub administracyjnych lub dostępu do pomocy prawnej.
43.	Związek Banków Polskich	Projektowany art. 10c ust. 4 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Projekt przewiduje odrzucenie pozwu przez Sąd wyłączenie w sytuacji, w której finansowanie podmiotu upoważnionego przez inny podmiot wywiera wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów. W motywie 52 Dyrektywy wskazano, że przypadku potwierdzenia, że zaistniał jakikolwiek konflikt interesów, sąd lub organ administracyjny powinny być uprawnione do podjęcia stosownych środków min. odrzucenie legitymacji procesowej upoważnionego podmiotu. Dyrektywa uznaje za czynność implikującą	Uwaga wyjaśniona Zgodnie z art. 10aa sąd na każdym etapie bada wpływ finansowanie na powództwo, uwzględnia m.in. czy pozwany jest konkurentem dla podmiotu finansującego, czy jest zależny. Jeżeli sąd ustali, że finansowanie przez inny

			konflikt interesów również sytuację, w której powództwo przedstawicielskie jest finansowane przez przedsiębiorcę działającego na tym samym rynku co pozwany. Dlatego w projektowanym przepisie należałoby dodać, że odrzucenie pozwu następuje także wtedy, gdy pozwanym jest przedsiębiorca będący konkurentem podmiotu finansującego podmiot upoważniony albo przedsiębiorca, od którego inny podmiot finansujący podmiot upoważniony jest zależny.	podmiot podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego, sąd odrzuca pozew.
44.	Związek Banków Polskich	Projektowany art. 10d ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	W naszej ocenie należałoby uzupełnić ten przepis przez dodanie ust. 3 wskazującego, że po uprawomocnieniu się decyzji Prezesa UOKiK lub postanowienia Prezesa UOKiK kończącego postępowanie w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, postępowanie grupowe umarza się. Dodatkowo, w naszej ocenie należałoby także przesądzić, że w razie wszczęcia postępowania grupowego o zaniechanie praktyki, Prezes UOKiK nie może wszcząć postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. W braku tych przepisów może dojść do wydania dwóch orzeczeń w tej samej sprawie, co wprost prowadzi do naruszenia zasady <i>ne bis in idem</i>.	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 10c ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz art. 99b ust. 3 oraz art. 101 ust. 3 ustawy okik.
45.	Związek Banków Polskich	Projektowany art. 21a ust. 1 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	W projektowanym art. 21a. ust. 1 wskazano, że „W wyroku w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów sąd może zobowiązać przedsiębiorcę do poinformowania konsumentów objętych powództwem o prawomocnym orzeczeniu sądu w zakresie roszczeń, o których mowa w art. 1b ust. 1 pkt 2 lub o zawartej ugodzie lub o oddaleniu powództwa.” Przewidziany w tym przepisie zakres obowiązku informacyjnego przedsiębiorcy jest zbyt szeroki w stosunku do treści art. 13 Dyrektywy. Po pierwsze, obowiązek informacyjny dotyczy przedsiębiorcy, który przegrał sprawę. Nieuzasadnione jest więc obciążanie przedsiębiorcy kosztami poinformowania konsumentów w sytuacji wygrania przez niego sprawy i oddalenia powództwa. Dyrektywa wprost wskazuje, że podmiot upoważniony informuje konsumentów o prawomocnych decyzjach w sprawie odrzucenia lub oddalenia powództwa przedstawicielskiego.	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 21a ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.
46.	Związek Banków Polskich	Projektowany art. 23a ustawy o dochodzeniu	Projekt przewiduje sankcję grzywny w wysokości 10.000 euro za niewykonanie wyroku w sprawie o zaniechanie stosowania praktyk, bez ograniczenia co do tego, jakich zobowiązań z wyroku dotyczy grzywna.	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 23a ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

		roszczeń w postępowaniu grupowym	Art. 19 Dyrektywy wyraźnie ogranicza możliwość stosowania sankcji do określonych przypadków niewykonania zobowiązań z wyroku (chodzi o zobowiązania, o których mowa w projektowanym art. 1b ust. 1 pkt 1 lit a) lub b) ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym). Takie ograniczenie powinno znaleźć się także w projektowanej ustawie. Dyrektywa wskazuje, że sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Zaproponowana wysokość kary jest rażąco wygórowana, a ponadto, nie wskazano górnej granicy grzywny. Postanowienie o nałożeniu grzywny powinno być także zaskarżalne zażaleniem.	
47.	Związek Banków Polskich	Projektowany art. 23b ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Art. 18 Dyrektywy nie został implementowany z uwagi na obowiązujący przepis 248 k.p.c. Wskazać jednak należy, że art. 248 kpc nie stanowi podstawy do zobowiązania strony postępowania sądowego do wyjawienia dowodów. Taka specjalna procedura zobowiązania do wyjawienia dowodów istnieje w kodeksie postępowania cywilnego jedynie w sprawach dotyczących własności intelektualnej oraz w sprawach regulowanych ustawą z dnia 21 kwietnia 2017 r. o roszczeniach o naprawienie szkody wyrządzonej przez naruszenie prawa konkurencji. Zobowiązanie do wyjawienia dowodów nakładane jest zaskarżalnym postanowieniem. W związku z tym projektowany art. 23b ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym powinien zostać usunięty, gdyż przewiduje sankcję bez ustawowego obowiązku wyjawienia. Ponadto sankcja grzywny w kwocie 10.000 EUR za dzień jest nieproporcjonalna, a postanowienie o jej nałożeniu powinno być zaskarżalne.	Uwaga wyjaśniona. W projekcie dodano stosowne przepisy regulujące kwestie wyjawiania dowodów oraz doprecyzowano przepisy dotyczące nakładania kary grzywny – projektowane art. 16a– art. 16j ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.
48.	Związek Banków Polskich	projektowany art. 7a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	Nie ma podstaw do zwolnienia podmiotu upoważnionego od kosztów sądowych. Po pierwsze, podmiot upoważniony może pobrać opłatę za przystąpienie do grupy, po drugie wytoczenie powództwa w postępowaniach grupowych podlega opłacie, po trzecie, podmiot upoważniony może być finansowany przed pomioty trzecie.	Uwaga nieuwzględniona. Zwolnienie od kosztów wynika z zachęty do wytaczania spraw przez PU. Nawiązuje do kategorii zwolnień przewidzianych w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie z art. 96 ust. 1 tej ustawy nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych 1) powiatowy (miejski) rzecznik

				konsumentów w sprawach dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów; 2) powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w sprawach dotyczących ochrony indywidualnych interesów konsumenta.
49.	Fundacja LexCultura	art. 1 pkt 7 ustawy (dodanie art. 6a po art. 6)	Projektowana zmiana zakłada, że orzeczenie sądu stwierdzające stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów lub prawomocna decyzja Prezesa UOKiK, stwierdzająca stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wiąże sąd w grupowym postępowaniu krajowym i grupowym postępowaniu transgranicznym, o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. Opiniujący zwraca uwagę, że konsumenci już obecnie mogą na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U.2017.2070 t.j. z dnia 2017.11.09) w związku z art. 1 ust. 2 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz.U.2020.446 t.j. z dnia 2020.03.16), dochodzić roszczeń przeciwko przedsiębiorcom w związku z stosowaniem przez nich nieuczciwych praktyk rynkowych. Godzi się przy tym zauważyć, że nieuczciwa praktyka rynkowa, która narusza zbiorowe interesy konsumentów, może zostać uznana za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Postuluje się zatem by orzeczenie sądu stwierdzające stosowanie praktyk naruszających interesy grupy konsumentów lub prawomocna decyzja Prezesa UOKiK, stwierdzająca stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wiązała sąd w postępowaniu grupowym toczącym się na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, w przypadku kiedy nieuczciwa praktyka rynkowa stanowi jednocześnie praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Rozciągnięcie skutku prejudykacyjnego takich rozstrzygnięć, znacznie skróciłoby trwanie postępowania toczącego się na podstawie art. 12 ww. ustawy, bowiem sąd nie badałby istnienia samej nieuczciwej praktyki rynkowej, a jedynie rozstrzygnął o zasadności roszczenia strony powodowej.	Uwaga wyjaśniona . Wybór sposobu dochodzenia roszczeń zależy od konsumenta (indywidualne powództwo na podstawie art. 12 upnpr albo projektowane powództwo w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub o roszczenia związane z ich stosowaniem). Dodatkowo projekt w art. 6a ust. 1 pkt 4 przewiduje związanie sądu prawomocnym orzeczeniem wydanym w innym postępowaniu grupowym.

50.	Fundacja LexCultura	art. 1 pkt 8 ustawy (dodanie ust. 3 w art. 7)	Projektowana zmiana zakłada zobowiązanie sądu do ustalenia, czy wytoczenie powództwa jest zgodne z celem statutowym podmiotu upoważnionego. Zdaniem opiniującego takie sformułowanie przepisu może nastroczać wątpliwości interpretacyjnych w szczególności w odesłaniu do innych przepisów zawartych w projekcie. Brak jest przepisów prawa określających, w jakim sposób podmiot upoważniony miałby formułować cele. Możliwa jest zatem sytuacja, że cel statutowy organizacji określony zostanie w sposób bardzo ogólny jako “ochrona praw konsumentów”. Możliwe jest również, że celem statutowym podmiotu będzie ochrona praw określonej grupy konsumentów np. podróżujących samolotami. Jednocześnie projektodawca przewiduje wprowadzenie do ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U.2021.275 t.j. z dnia 2021.02.11) art. 46h, dotyczącego obligatoryjnych elementów wniosku o wpis do rejestru, wśród których znajduje się wskazanie informacji o rodzajach naruszeń i sektorach objętych zakresem działania podmiotu upoważnionego, zgodnie z Załącznikiem I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1). Informacja o ww. sektorach będzie zgodnie z dodanym art. 46f znajdowała się również w rejestrze. Dodatkowo zgodnie z nowo dodanym art. 46g pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, do rejestru może być wpisany jedynie podmiot, którego celem statutowym jest zapewnienie ochrony interesów konsumentów. Wątpliwości budzi zatem, czy w razie zawężenia przedmiotowo lub podmiotowo celu podmiotu upoważnionego, przy wytoczeniu powództwa wykraczającego poza ten cel, ale nadal mającego ochronę konsumentów, sąd zobligowany będzie do odrzucenia pozwu. Postuluje się zatem by analizowana regulacja uwzględniała wzajemną zależność między ww. przepisami i przewidywała badanie przez sąd: a) czy przedmiot powództwa związany jest z sektorem objętym zakresem działania podmiotu upoważnionego, zgodnie z Załącznikiem I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 10aa ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym .
-----	---------------------	---	---	---

			konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1), wskazanym przez podmiot upoważniony we wniosku o wpis i widniejącym w rejestrze, lub b) czy przedmiot powództwa odpowiada zakresowi przedmiotowemu ustawy określonego w art. 1 ust w zw. z art. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, bez badania zgodności powództwa z celami organizacji, skoro rozpatrując wniosek podmiotu o wpis do rejestru, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dokonuje już oceny czy celem statutowym jest zapewnienie ochrony interesów konsumentów;	
51.	Fundacja LexCultura	art. 1 pkt 9 ustawy (dodanie art. 7a po art. 7)	Projektowana zmiana zakłada zwolnienie członków grupy, w przypadku dochodzenia roszczeń związanych ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, w którym powodem jest podmiot upoważniony, z kosztów procesu. Wskazany przepis odnosi się jedynie do postępowań w sprawie roszczeń związanych ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. Nie dotyczy zatem postępowań dotyczących zaniechania stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. W opiniowanej ustawie przewidziano również wyłączenie wymogu przystąpienia do grupy co najmniej 10 osób w postępowaniach grupowych w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. Jak wynika z uzasadnienia, wyłączenie takiego wymogu wynika z istoty tego postępowania, które polega bowiem na samym stwierdzeniu naruszenia interesów grupy konsumentów. Dopiero w wyniku tego stwierdzenia dochodzić można roszczeń o charakterze odszkodowawczym, co z kolei wymaga przystąpienia do grupy. Zdaniem opiniującego nie można wykluczyć jednakże sytuacji, że powództwo dotyczące zaniechania stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów będzie wytaczane przez podmiot upoważniony również w imieniu grupy konsumentów. W tych okolicznościach nie znajduje uzasadnienia brak zwolnienia konsumentów również w tym postępowaniu z ponoszenia kosztów sądowych.	Uwaga nieuwzględniona. W postępowaniu o zaniechanie stosowania praktyk naruszających ogólny interes konsumentów nie ma wymogu tworzenia grupy i udziału w nim konsumentów. Podmiot upoważniony wytacza takie powództwo bez udziału konsumentów. Nie ma więc potrzeby zawierać informacji o zwolnieniu ich z kosztów procesu.

			Postuluje się zatem by analizowana regulacja przewidywała zwolnienie członków grupy z ponoszenia kosztów sądowych zarówno w postępowaniu dotyczącym roszczeń związanych ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, jak i postępowań dotyczących zaniechania stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów.	
52.	Fundacja LexCultura	art. 1 pkt 11 (dodanie art. 10c ust. 4 po art. 10b):	Projektowana zmiana zakłada m. in. odrzucenie przez sąd pozwu w przypadku ustalenia przez sąd, że finansowanie przez inny podmiot podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego. Zdaniem opiniującego rygor ten jest zbyt daleko idący, w szczególności kiedy takie ustalenie sądu dokonane byłoby na zaawansowanym etapie postępowania. Możliwa jest bowiem sytuacja, w której pomimo stwierdzenia, że finansowanie przez inny podmiot konkretnego podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego tj. np. stwierdzenie finansowania przez bezpośredniego konkurenta pozwanego przedsiębiorcy, interesy grupy konsumentów nadal wymagają ochrony, bowiem powództwo jest zasadne. Odrzucenie pozwu niweczyłoby wszelkie skutki, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa i godziłoby przede wszystkim w interes samych konsumentów, którzy zmuszeni byłiby do wytaczania kolejnego powództwa, gdzie ponownie przeprowadzone byłoby postępowanie dowodowe, tyle tylko, że będąc reprezentowanym przez inny podmiot upoważniony. Postuluje się zatem by analizowana regulacja przewidywała możliwość zwolnienia podmiotu upoważnionego co do którego sąd ustalił, że finansowanie przez inny podmiot tego podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w toczącym się postępowaniu oraz zobowiązania grupy konsumentów do wskazania w oznaczonym terminie nowego podmiotu upoważnionego, który reprezentowałby grupę, po ustaleniu przez sąd, że jego finansowanie przez inny podmiot nie ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów, co pozwoliłoby na kontynuację postępowania.	Uwaga nieuwzględniona Dyrektywa nie przewiduje takiej możliwości. W takim przypadku konsumenci będą mogli przystąpić do innego postępowania grupowego albo wytoczyć powództwo indywidualne.
53.	Fundacja LexCultura	art. 1 pkt 11 (dodanie art. 10d po art. 10c):	Projektowana zmiana zakłada konieczność zawieszenia przez sąd postępowania w sprawie zaniechania stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, jeżeli przed wytoczeniem powództwa Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał postanowienie o wszczęciu wobec tego samego	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 10c ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym.

			przedsiębiorcy w związku ze stosowaniem tego samego naruszenia postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów lub wydana została w tym postępowaniu nieprawomocna decyzja. Postępowanie sądu zawieszone miałyby zostać do czasu prawomocnego zakończenia postępowania przez Prezesa UOKiK. W uzasadnieniu projektodawca słusznie wskazuje na zapobieżenie sytuacjom równoległego toczenia się postępowania przed Prezesem Urzędu i przed sądem, w tej samej sprawie. Pojawia się natomiast wątpliwość, czy sąd powinien zawiesić postępowanie również w przypadku kiedy żądanie pozwu obejmuje swym zakresem inne jeszcze naruszenia niż będące przedmiotem postępowania.	
	Fundacja LexCultura	Uwaga ogólna.	Dodatkowo zdaniem opiniującego, strony postępowania powinny mieć możliwość, że naruszenie zbiorowych interesów konsumentów może mieć nie tylko postać stosowania przez przedsiębiorcę niedozwolonych wzorców umownych. W tym przypadku porównanie przedmiotu postępowania administracyjnego z żądaniem pozwu nie nastrocza większych wątpliwości. Natomiast w przypadku kiedy zachowanie to ma inną postać, powinna istnieć możliwość poddania tej oceny kontroli instancyjnej. Postuluje się zatem by strony postępowania miały możliwość złożenia zażalenia na postanowienie sądu o zawieszenie postępowania we wskazanych przypadkach.	Uwaga wyjaśniona Znajdą tu zastosowanie zasady ogólne
	Fundacja LexCultura	Uwaga ogólna	W tym kontekście należy rozważyć dodatkowo kwestię, jaki wpływ na postępowanie sądowe będzie miało wydanie przez Prezesa UOKiK prawomocnej decyzji w stosunku do tego samego przedsiębiorcy w związku ze stosowaniem tego samego naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Czy w takim przypadku sąd: a) zobligowany jest do podjęcia postępowania oraz jego umorzenia; lub b) kontynuacji postępowania, a dodatkowo czy w takim przypadku sąd będzie związany treścią prawomocnej decyzji Prezesa UOKiK, czy też może orzec w sposób odmienny. Postuluje się zatem by projektodawca w projekcie ustawy rozstrzygnął, wpływ prawomocnej decyzji Prezesa UOKiK wydanej w stosunku do tego samego przedsiębiorcy w związku ze stosowaniem tego samego naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, co do którego wszczęte zostało następnie postępowanie	Uwaga wyjaśniona Sytuacja taka nie zaistnieje, gdyż przed wytoczeniem powództwa w ramach postępowania grupowego podmiot upoważniony zawiadamia Prezesa UOKiK o zamiarze wytoczenia powództwa (projektowany art. 46d u. u.o.k.i.k.). Prezes wydaje opinię, czy w związku ze wskazanym w zawiadomieniu tym samym naruszeniem przez tego samego przedsiębiorcę toczy się postępowanie przed Prezesem. Podmiot upoważniony dołącza taką opinię do pozwu w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów (projektowany ust.

			sądowe o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów.	5 w art. 6 u.d.r.p.g). Inne przypadki wzajemnego stosunku postępowań grupowych i postępowań oraz decyzji Prezesa UOKiK zostały uregulowane w projekcie.
Fundacja LexCultura		Uwaga ogólna	Dodatkowo brak jest w projektowanej ustawie przepisów, które wskazywałyby na wzajemną relację postępowania sądowego i postępowania administracyjnego, w przypadku kiedy to po wytoczeniu przez podmiot upoważniony powództwa w sprawie zaniechania stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, Prezes UOKiK wydaje postanowienie o wszczęciu wobec tego samego przedsiębiorcy w związku ze stosowaniem tego samego naruszenia postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Co prawda w projekcie przewiduje się, że Prezes UOKiK może wstępować do postępowań grupowych w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów na każdym ich etapie, na prawach prokuratora, to zdaniem opiniującego nie wyczerpuje to całości zagadnienia. Postuluje się zatem by sprecyzowano relację pomiędzy postępowaniem sądowym w sprawie zaniechania stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, a postępowaniem administracyjnym wobec tego samego przedsiębiorcy w związku ze stosowaniem tego samego naruszenia postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętym później, w ten sposób, że zawieszenie postępowania do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowego.	Uwaga uwzględniona – projektowany art. 10c ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz art. 99b ust. 3 oraz 101 ust. 32 ustawy okik.
Fundacja LexCultura		Uwaga ogólna	Jak już wskazano w treści niniejszej opinii, konsumenci mogą na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym w związku z art. 1 ust. 2 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, dochodzić roszczeń przeciwko przedsiębiorcom w związku z stosowaniem przez nich nieuczciwych praktyk rynkowych. Nieuczciwa praktyka rynkowa, która narusza zbiorowe interesy konsumentów, może zostać uznana za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Postuluje się zatem by projektodawca uregulował relację pomiędzy postępowaniem sądowym w sprawie zaniechania stosowania praktyk naruszających interesy grupy	Uwaga wyjaśniona . Wybór sposobu dochodzenia roszczeń zależy od konsumenta (indywidualne powództwo na podstawie art. 12 upnpr albo projektowane powództwo w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub o roszczenia związane z ich stosowaniem).

			konsumentów, a postępowaniem grupowym toczącym się na podstawie art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, w ten sposób, że postępowanie to ulegałoby zawieszeniu do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowego w sprawie zaniechania stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów w przypadku kiedy nieuczciwa praktyka rynkowa stanowi jednocześnie praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.	Dodatkowo projekt w art. 6a ust. 1 pkt 4 przewiduje związanie sądu prawomocnym orzeczeniem wydanym w innym postępowaniu grupowym.
54.	Fundacja LexCultura	art. 3 pkt 5 (dodanie art. 46e)	Projektowana zmiana dotyczy źródeł finansowania podmiotów upoważnionych wskazując, że finansowanie to może pochodzić z opłat pobieranych od konsumentów oraz wpłat od przedsiębiorców. Co się tyczy opłat pobieranych od konsumentów, to wskazać należy przede wszystkim po pierwsze, że projektodawca przewiduje możliwość pobierania opłat od konsumentów wyłącznie w postępowaniach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. Po drugie, w postępowaniu o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów wyłączony został wymóg minimalnej liczby członków grupy w postępowaniu grupowym. Tym samym może się okazać, że podmiot upoważniony widząc stosowanie przez przedsiębiorcę praktyk naruszających interesy grupy konsumentów nie będzie miał środków na sfinansowanie takiego powództwa. Po trzecie natomiast, z uwagi na niską świadomość konsumentów, przynajmniej w początkowym okresie obowiązywania ustawy, zainteresowanie konsumentów wytaczaniem powództw przedstawicielskich może być niskie. Natomiast w odniesieniu do możliwości finansowania powództw przed przedsiębiorców, to przyjąć należy taką możliwość z zadowoleniem. Finansowanie powództw przez osoby trzecie (Third-Party Financing, TPF), jest popularne w głównie w krajach anglosaskich. W systemach prawa kontynentalnego, w tym prawa polskiego, jest to jeszcze marginalny sposób finansowania. Nie ulega również wątpliwości, że przedsiębiorcy finansujący powództwa przedstawicielskie w zdecydowanej większości czynić to będą w celu osiągnięcia zysku. Z uwagi zatem na nikłą popularność tego typu finansowania, opiniujący wskazuje, że pozyskanie przed podmioty upoważnione środków z tego źródła będzie bardzo utrudnione. Rodzi to zatem obawy, że pomimo istnienia przepisów umożliwiających wytaczanie tzw. powództw przedstawicielskich oraz przepisów przewidujących źródła ich finansowania, z uwagi na wskazane powyżej okoliczności, podmioty te nie będą	Uwaga nieuwzględniona. Przyjęty model finansowania podmiotów upoważnionych nie obejmuje utworzenia specjalnego funduszu przeznaczonego na ten cel.

			miały środków dla wytaczanie takich powództw. Projektowane przepisy pozostaną w ten sposób martwym prawem. Postuluje się zatem by projektodawca rozważył inne jeszcze źródła finansowania podmiotów upoważnionych, w szczególności utworzenie funduszu przeznaczonego na dotacje dla podmiotów upoważnionych realizujących cele związane z ochroną konsumentów polegające na wytaczaniu powództw o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów oraz o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów, w którym środki pochodziły z części kar, o których mowa w art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów lub części kar, o których mowa w art 1b ust. 1, art. 23a oraz art. 23b ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. Przy czym środki te wypłacane byłyby podmiotom upoważnionym w ramach dotacji wypłacanych co roku lub podmiot upoważniony zwróciłby się o jej przyznanie wraz z wnioskiem o wydanie opinii przed wytoczeniem powództwa o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów.	
	Fundacja LexCultura		Postuluje się również by możliwe było pobieranie opłat od konsumentów przez podmiot upoważniony (dodawany art. 5a ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym), również w przypadku przystąpienia do grupy w postępowaniu o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów.	Uwaga niezasadna. Projekt nie przewiduje udziału konsumentów w przedmiotowym postępowaniu, a tym samym nie jest możliwe przyjęcie takiego rozwiązania w zakresie finansowania.
55.	Fundacja LexCultura	art. 3 pkt 5 (dodanie art. 46c)	Projektowana zmiana przewiduje obowiązek zawiadomienia Prezesa UOKiK o zamiarze wytoczenia przez podmiot upoważniony powództwa o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów oraz łącznie wytoczonego z nim powództwa o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających interesy grupy konsumentów. Zgodnie z projektem w zawiadomieniu podmiot upoważniony powinien wskazać, informacje o: rodzaju powództwa; okolicznościach uzasadniających wytoczenie powództwa ze wskazaniem w szczególności: rodzaju naruszenia, okresu trwania naruszenia, społecznych, ekonomicznych, prawnych skutków naruszenia, wskazanie przepisów, które zostały naruszone zachowaniem przedsiębiorcy; żądaniach pozwu; przedsiębiorcy, przeciwko któremu pozew ma być skierowany.	Uwaga nieuwzględniona Zakres informacji wydaje się adekwatny do wydania przez Prezesa opinii zawierającej w szczególności informacje, czy w związku ze wskazanym w zawiadomieniu tym samym naruszeniem przez tego samego przedsiębiorcę toczy się postępowanie przed Prezesem Urzędu (projektowany art. 46d ust. 3 u.o.k.k.).

			Wątpliwości opiniującego budzi tak szeroki zakres informacji mających być zawartych w uzasadnieniu. Skoro bowiem, jak wskazuje projektodawca w uzasadnieniu, głównym celem opinii ma być jedynie uniknięcie równoczesnego toczenia się postępowania sądowego oraz administracyjnego przeciwko temu samemu przedsiębiorcy o to samo naruszenie, to wydaje się, że tak szeroki zakres informacji zawartych w zawiadomieniu nie jest konieczny. Wymogi treści zawiadomienia zdaniem opiniującego mogą znacząco wpłynąć na liczbę wytoczonych powództw, bowiem wiążą się z dodatkowym nakładem pracy, a zatem kosztami. Wydaje się zatem, że wystarczające do wydania opinii przez Prezesa UOKiK byłoby wskazanie przez podmiot uprawniony jedynie rodzaju powództwa, rodzaju naruszenia, okresu trwania naruszenia oraz przedsiębiorcy przeciwko, któremu ma zostać wytoczone powództwo.	
56.	Polska Izba Handlu	Uwaga ogólna	Z punktu widzenia dużego przedsiębiorcy, niepokój budzi projektowany dla powództw przedstawicielskich model ochrony prawnej tajemnicy przedsiębiorstwa. Stoimy na stanowisku, że odpowiednie stosowanie art. 248 k.p.c. nie daje dostatecznej gwarancji ochrony interesów przedsiębiorcy w toku spraw, które miałyby być inicjowane w drodze powództwa przedstawicielskiego. Ujawnieniu w toku postępowania mogłyby ulegać informacje stanowiące naturalną przewagę konkurencyjną przedsiębiorców. W tym kontekście postulujemy o ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa na wzór art. 479³³ k.p.c.	Uwaga uwzględniona – projekt przewiduje stosowne regulacja (por. art. 16a – art. 16j ustawy o dochodzeniu roszczeń grupowych).
57.	Polska Izba Handlu	Uwaga ogólna	Za niekonsekwencję uznać należy pominięcie przez Projekt wytycznych Dyrektywy w kwestiach niezależności finansowej i zapobiegania wpływom osób trzecich. W Projekcie nie uwzględniono wynikającego z Dyrektywy uprawnienia sądu lub organu do odrzucenia legitymacji procesowej upoważnionego podmiotu w przypadku stwierdzenia konfliktu interesów. Sytuacja taka obejmować może zarówno sytuację, w której przedsiębiorca finansujący podmiot upoważniony mogłyby odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia powództwa przedstawicielskiego, jak również bezpośrednie finansowanie przez przedsiębiorcę działającego na tym samym rynku co pozwany.	Uwaga wyjaśniona Projekt przewiduje stosowną procedurę weryfikacji finansowania podmiotu upoważnionego zarówno na etapie uzyskiwania wpisu do rejestru prowadzonego przez Prezesa UOKiK, jak i na etapie postępowania sądowego. Sąd otrzymuje szerokie uprawnienie do badania tej kwestii na każdym etapie postępowania. W przypadku uznania że finansowanie może mieć wpływ na postępowanie sąd odrzuci pozew i

				poinformuje Prezesa UOKiK o tym fakcie. Prezes UOKiK w takiej sytuacji ma do dyspozycji odpowiednie narzędzia do weryfikacji i wykreślenia podmiotu z rejestru.
58.	Polska Izba Handlu	projektowany art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Za niecelowe uznać należy zniesienie w sprawach o zaniechanie stosowania praktyk naruszających interesy grupy konsumentów ugruntowanego rozwiązania, w myśl którego w postępowaniu grupowym mogą być dochodzone roszczenia co najmniej grupy 10 osób (art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym). Stoimy też na stanowisku, że każdy przystępujący do grupy konsument zobowiązany być też powinien do złożenia oświadczenia, czy nie uczestniczył już w innym postępowaniu grupowym lub czy nie złożył pozwu przeciwko temu samemu przedsiębiorcy o te same roszczenia.	Uwaga wyjaśniona W postępowaniu o zaniechanie stosowania niedozwolonych praktyk naruszających ogólny interes konsumentów nie ma konieczności składania oświadczeń o przystąpieniu do grupy, gdyż postępowanie to nie jest wytaczane na rzecz konsumentów wchodzących w skład grupy. Uwaga uwzględniona w zakresie oświadczeń składanych przez konsumentów przystępujących do grupy.
59.	Polska Izba Handlu	art. 1 pkt 5 Projektu	Za niezasadne uznajemy przepisy Projektu wprowadzające instytucję zwolnienia podmiotu upoważnionego od kosztów sądowych. Zwolnienie takie jest niezrozumiałe w sytuacji, gdy podmiotowi upoważnionemu została przyznana możliwość pobierania opłaty za przystąpienie do grupy, w wysokości nie większej niż 5% dochodzonego roszczenia (art. 1 pkt 5 Projektu). Wątpliwości budzi także przerzucenie na przedsiębiorcę kosztów poinformowania konsumentów o treści orzeczenia, nawet w przypadku, gdy przedsiębiorca nie naruszył przepisów, wydano prawomocną decyzję o odrzuceniu lub oddalano powództwo przedstawicielskie w sprawie środków naprawczych.	Uwaga niezasadna. Zwolnienie od kosztów wynika z zachęty do wytaczania spraw przez PU. Nawiązuje do kategorii zwolnień przewidzianych w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie z art. 96 ust. 1 tej ustawy nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych 1) powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w sprawach dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów; 2) powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w sprawach dotyczących ochrony indywidualnych interesów konsumenta.

60.	Polska Izba Handlu	art. 1 pkt. 16 Projektu	Nie mniejsze wątpliwości budzi sformułowanie przepisów dotyczących sankcji karnych (art. 1 pkt. 16 Projektu). Zasadnym byłoby ograniczenie zakresu sytuacji w których możliwe jest nałożenie kary grzywny wyłącznie do zobowiązań wskazanych w art. 1b ust. 1 pkt 1 lit a) lub b). Brak ustawowego określenia przesłanek wskazujących czym powinien kierować się sąd orzekając o wysokości grzywny może godzić w zasadę proporcjonalności. Z kolei możliwość nałożenia grzywny za niewyjawienie lub niewydanie środka dowodowego w wysokości 10.000 euro za każdy dzień opóźnienia (projektowany art. 23b ustawy) uznać należałoby za bezpodstawny w sytuacji, gdy przepisy prawa polskiego nie nakładają na stronę postępowania grupowego obowiązku wyjawienia dowodów.	Uwaga uwzględniona – w projekcie przewidziano stosowne regulacje (por. art. 16a- art.16j oraz art. 23a ustawy o dochodzeniu roszczeń grupowych).
-----	--------------------	-------------------------	--	--

Zestawienie uwag nieuwzględnionych do projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (UC16) w ramach opiniowania wraz ze stanowiskiem projektodawcy

Projekt ustawy zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (UC16)				
Zestawienie uwag nieuwzględnionych w procesie opiniowania - § 50 ust. 3 Reg.RM				
Lp.	Podmiot zgłaszający uwagę	Jednostka redakcyjna projektu	Treść uwagi	Stanowisko Prezesa UOKiK
1.	Komisja Nadzoru Finansowego	Uwaga ogólna Przepisy dotyczące postępowania zabezpieczającego	Dostosowanie przepisów o postępowaniu zabezpieczającym na potrzeby postępowań grupowych Zgodnie z art. 8 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów być konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1), zwanej dalej „dyrektywą”: <i>„Państwa członkowskie zapewniają, aby środki nakazujące zaprzestanie szkodliwych praktyk, o których to środkach mowa w art. 7 ust. 4 lit. a) były dostępne jako:</i> <i>a) środek tymczasowy mający na celu zaprzestanie praktyki lub – w stosownych przypadkach – zakazanie praktyki, w przypadku gdy uznano ją za naruszenie, o którym mowa art. 2 ust. 1;</i> <i>b) środek ostateczny mający na celu zaprzestanie praktyki lub – w stosownych przypadkach – zakazanie praktyki, w przypadku gdy ustalono, że stanowi naruszenie, o którym mowa art. 2 ust. 1.”</i> Projektodawcy w tabeli zgodności do Projektu wskazali, że ww. przepis jest wdrożony do polskiego porządku prawnego między innymi poprzez stosowane regulacje k.p.c. dotyczące postępowania zabezpieczającego. Pojawia się	Uwaga nieuwzględniona. Jeśli chodzi o zabezpieczenie, to ustawodawca europejski dał PCz wolną rękę w jego określeniu (nie przewiduje szczególnych wymogów). Tym samym zdaniem projektodawcy regulacja z k.p.c. jest wystarczająca, właśnie z tego względu, że jest „elastyczna” – pozwala na zastosowanie środka adekwatnego dla danej sytuacji faktycznej (prawnej). Ponieważ zgodnie z dyrektywą środek tymczasowy ma mieć na celu m. in. zaprzestanie lub zakazanie określonych praktyk, czyli nałożenie obowiązku określonego działania (zaniechania) – art. 7 ust. 1 lit a w zw. z art. 8 ust. 1 lit a dyrektywy, to obecnie istnieją już stosowny przepis k.p.c.: Art. 755 [Roszczenie niepieniężne]

			wątpliwość, czy takie rozwiązanie jest wystarczające. Być może Projekt wymaga doprecyzowania, i wprowadzenia rozwiązań szczególnych pod kątem odpowiedniego stosowania przepisów o postępowaniu zabezpieczającym. Zwraca uwagę, że w art. 8 ust. 1 Dyrektywy sformułowanie dotyczące środka tymczasowego i ostatecznego jest tożsame treściowo, tym samym pozostawiamy pod rozagę, czy odpowiednia implementacja wymogu z pkt a) nie wymaga wprowadzenia bardziej precyzyjnych/dostosowanych regulacji do potrzeb spraw grupowych polegających na wyłączeniu zastosowanie art. 731 k.p.c., zgodnie z którym: <i>„Art. 731 [Granice zabezpieczenia] Zabezpieczenie nie może zmierzać do zaspokojenia roszczenia, chyba że ustawa stanowi inaczej.”</i> Należy zwrócić uwagę, że k.p.c. przewiduje już wyjątki w zakresie stosowania art. 731 k.p.c., między innymi wyjątek z art. 753 ¹ § 1 pkt 3 dot. należności z tytułu rękojmi lub gwarancji jakości albo kary umownej, jak również należności z tytułu niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową sprzedaży konsumenckiej, przeciwko przedsiębiorcy do wysokości dwudziestu tysięcy złotych. Przy czym ten wyjątek wydaje się niewystarczający na potrzeby postępowania grupowego.	§ 1. Jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W szczególności sąd może: 1) unormować prawa i obowiązki stron lub uczestników postępowania na czas trwania postępowania; 2) ustanowić zakaz zbywania przedmiotów lub praw objętych postępowaniem; 3) zawiesić postępowanie egzekucyjne lub inne postępowanie zmierzające do wykonania orzeczenia; 4) uregulować sposób roztoczenia pieczy nad małoletnimi dziećmi i kontaktów z dzieckiem; 5) nakazać wpisanie stosownego ostrzeżenia w księgze wieczystej lub we właściwym rejestrze. Postanowienie nakazujące wykonanie lub zaniechanie czynności, czy też nieprzeszkadzanie czynnościom podejmowanym przez uprawnionego, sąd wydaje na posiedzeniu niejawnym.
2.	Komisja Nadzoru Finansowego	Konieczność zmiany art. 11 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	W ustawie powinno zostać wskazane jedno obligatoryjne miejsce publikacji ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego. Strona UOKiK wydaje się być najbardziej oczywistym miejscem, gdzie w pierwszej kolejności konsument będzie szukał informacji o toczących się postępowaniach. Wskazanie obligatoryjnego miejsca publikacji nie wyklucza	Uwaga nieuwzględniona. Dyrektywa 2020/1828 nakłada obowiązek poinformowania o wszczęciu powództwa na podmiot upoważniony. Zgodnie z projektem obowiązek ten

			możliwości publikacji ogłoszenia również w innych miejscach, według uznania sądu.	spoczywa na podmiocie upoważnionym, który na swojej stronie internetowej będzie umieszczał informacje o wszczętych powództwach. Dodatkowo sąd po uprawomocnieniu postanowienia o rozpoznaniu zarządzi ogłoszenie o wszczęciu postępowania grupowego. Informacja taka zostanie również umieszczona w prowadzonym przez MS wykazie postępowań grupowych. Informacje na temat powództwa powinny być aktualne – wiedzę na ten temat ma podmiot upoważniony. W rejestrze prowadzonym przez Prezesa UOKIK będzie natomiast zamieszczona informacja o podmiotach upoważnionych w tym ich dane adresowe. Ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego są ogłaszane na stronie internetowej MS. Minister Sprawiedliwości na podstawie art. 11a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym prowadzi wykaz postępowań grupowych będących w toku oraz prawomocnie zakończonych, w toku których zarządzono ogłoszenie o wszczęciu postępowania grupowego, który udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Sprawiedliwości.
3.	Komisja Nadzoru Finansowego	Art. 1 pkt 11	W zakresie dodawanego art. 10c ust. 4. Wydaje się, że w przepisie tym, w zwrocie „ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach	Uwaga nieuwzględniona.

			toczącego się postępowania grupowego”, pominięto słowo „negatywny”, które występuje w analogicznym zwrocie w ust. 1 projektowanego przepisu. W obecnym brzmieniu przepis ten nakazywałby sądowi odrzucić pozew, ilekroć inny podmiot finansuje „konsumenckie” postępowanie zbiorowe i finansowanie to ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach tego postępowania. Zważywszy na brzmienie art. 10 implementowanej dyrektywy 2020/1828 oraz to, że pozyskane finansowanie z natury raczej ma wpływ na postępowanie sądowe (acz wpływ ten dla ochrony praw konsumentów może być zarówno pozytywny jak i negatywny), należy rozważyć korektę tego przepisu”	W art. 10 dyrektywy nie mówi się o „negatywnym” wpływie na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach postępowania grupowego. W przepisie tym chodzi o ustalenie czy to finansowanie może powodować, że konkretne powództwo nie będzie chronić konsumentów.
4.	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorstw	Projektowany art. 9a ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym - art. 1 pkt 10 projektu	Zgodnie z projektowanym przepisem art. 9a ustawy o dochodzeniu roszczeń, w sprawach, w których powodem jest podmiot upoważniony (organizacja konsumencka), wyłącza się stosowanie przepisów uprawniających pozwanego do wnioskowania o zobowiązanie powoda przez sąd do złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu. Trzeba w tym miejscu przypomnieć, że zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o dochodzeniu roszczeń pozwany może zażądać zobowiązania powoda do złożenia kaucji, jeżeli uprawdopodobni, że powództwo jest bezzasadne oraz że brak kaucji uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie orzeczenia w przedmiocie kosztów postępowania w razie oddalenia powództwa. Co więcej, zgodnie z art. 12 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 „państwa członkowskie zapewniają, aby strona przegrywająca w postępowaniu z powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych pokryła koszty postępowania poniesione przez stronę wygrywającą, zgodnie z warunkami i wyjątkami przewidzianymi w krajowym prawie procesowym mającym zastosowanie ogólnie do postępowań sądowych”. Warto zwrócić nadto uwagę na zdanie drugie motywu 39 dyrektywy 2020/1828, stosownie do którego „państwa członkowskie nie powinny być zobowiązane do wprowadzenia szczególnych przepisów mających zastosowanie do powództw przedstawicielskich i powinny mieć możliwość zastosowania ogólnych zasad proceduralnych, gdy przepisy te mają na celu uniknięcie nadużywania drogi sądowej”. Projekt przewiduje wyłączenie stosowania dotyczących kaucji przepisów art. 8 i 9 ustawy o dochodzeniu roszczeń, mimo że przepisy te mają na celu m.in. właśnie	Uwaga nieuwzględniona. Wprowadzenie kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu może utrudnić wytaczanie powództw grupowych przez organizacje upoważnione. Organizacje wytaczające powództwo mogą obciążyć konsumentów zapłatą kaucji uzależniając od tego prowadzenie postępowania. Utrzymanie kaucji może stać w sprzeczności z postanowieniami dyrektywy 2020/1828, która nie przewiduje takiego zabezpieczenia roszczeń. W świetle art. 20 dyrektywy 2020/1828 państwa członkowskie podejmują środki mające na celu zapewnienie, aby koszty proceduralne związane z powództwami przedstawicielskimi nie uniemożliwiały upoważnionym podmiotom skutecznego korzystania ze swojego prawa do wnoszenia o środki naprawcze oraz środki odszkodowawcze. Środki te mogą mieć formę, przykładowo,

			uniknięcie nadużywania drogi sądowej. Uzasadnienie projektu nie wyjaśnia przy tym, dlaczego wyłączenie stosowania tych przepisów jest konieczne. Mając na względzie potrzebę zapewnienia przedsiębiorcom należytej ochrony przed nadużywaniem drogi sądowej oraz ochronny i fakultatywny (zależny od uznania sądu) charakter regulacji dotyczących kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu, Rzecznik MŚP wnosi o wyeliminowanie z projektu zapisu zakładającego wyłączenie stosowania przepisów art. 8 i 9 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, w którym z powództwem wystąpił podmiot upoważniony.	finansowania publicznego, w tym wsparcia strukturalnego dla upoważnionych podmiotów, obniżenia mających zastosowanie opłat sądowych lub administracyjnych lub dostępu do pomocy prawnej.
5.	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorstw	Projektowany art. 19a ustawy o dochodzeniu roszczeń - art. 1 pkt 14 projektu	Regulacja przewiduje przyznanie członkowi grupy, którego dotyczy postępowanie w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających grupowe interesy konsumentów, uprawnienia do wystąpienia z grupy, jeżeli nie zgadza się z warunkami zawartej ugody. Powyższe rozwiązanie uprawnia członka grupy do wystąpienia z grupy po zawarciu ugody, a zatem do działania o charakterze jednostronnym, które może być niekorzystne dla związanego z ugodą pozwanego przedsiębiorcy. Uzasadnienie projektu w części dotyczącej projektowanego art. 19a ustawy o dochodzeniu roszczeń nie wyjaśnia przyczyn wprowadzenia tego niekorzystnego dla przedsiębiorców rozwiązania. Zakładając, że przywołana wyżej regulacja stanowi odpowiednik art. 11 ust. 4 dyrektywy 2020/1828, należy jednak wskazać, iż zgodnie z tym przepisem państwa członkowskie mogą (ale nie muszą) ustanowić przepisy, zgodnie z którymi konsumenci indywidualni, których dotyczy powództwo przedstawicielskie i wynikająca z niego ugoda, mają możliwość udzielenia lub odmowy zgody na to, aby przedmiotowa ugoda była dla nich wiążąca. Zważyć nadto należy, iż przepis art. 19a ustawy o dochodzeniu roszczeń w brzmieniu zaproponowanym w projekcie może zniechęcać do zawierania ugód w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających grupowe interesy konsumentów. Przedsiębiorca będzie związany taką ugodą w każdym przypadku, natomiast poszczególni członkowie grupy, której dotyczy prowadzone wobec przedsiębiorcy postępowanie mogą z niej swobodnie wstępować bez dodatkowych warunków, co będzie prowadziło do stanu niepewności po stronie przedsiębiorcy. Potencjalna nieskuteczność zawieranych	Uwaga nieuwzględniona Przepis ten implementuje opcję z dyrektywy 2020/1828, która w art. 11 ust. 4 przewiduje możliwość zapewnienia konsumentom niezadowolonym z zawartej ugody wystąpienie z powództwa przedstawicielskiego. Wynika to z modelu przyjętego w dyrektywie. Stroną postępowania jest podmiot upoważniony. Konsumenci natomiast mają bardzo ograniczone uprawnienia procesowe w tym powództwie. Dlatego też dyrektywa pozostawia taką możliwość, aby konsumenci, którzy nie mają dużego wpływu na przebieg postępowania mogli z niego wystąpić w przypadku niezadawalającej ich ugody.

			ugód może istotnie zniechęcać przedsiębiorców do rozwiązywania sporów w sposób polubowny. Mając powyższe na uwadze Rzecznik MSP wnosi o rozważenie wykreślenia z projektu art. 19a ustawy o dochodzeniu roszczeń grupowych, alternatywnie o uzupełnienie tej regulacji o rozwiązania służące ograniczeniu niepewności wynikającej z możliwości wystąpienia z grupy przez konsumentów niezadowolonych z warunków ugody. Cel ten może być osiągnięty np. poprzez przyznanie przedsiębiorcy uprawnienia do wycofania się z ugody w sytuacji, gdy z grupy konsumentów, których dotyczy postępowanie grupowe, wycofa się co najmniej połowa jej członków.	
6.	SN	Art. 1 pkt 5, art. 2	Po drugie, w myśl art. 20 ust. 2 dyrektywy 2020/1828 podmiot uprawniony powinien być zwolniony jedynie od opłat - a nie od kosztów w całości (co obejmowałoby także wydatki spowodowane przez podmiot upoważniony) - a zatem uregulowanie to nie powinno zostać umiejscowione w art. 96 u.k.s.c. Poza tym dyrektywa 2020/1828 przewiduje jedynie obniżenie opłat sądowych, a nie całkowite zwolnienie od nich. Jest to założenie racjonalne, ponieważ pełne zwolnienie od kosztów sądowych może skłaniać do wnoszenia wątpliwych, nieprzemyślanych powództw. Przepis obniżający wysokość opłat sądowych ponoszonych przez podmioty upoważnienia mógłby mieć konstrukcję podobną do obowiązującego art.13g u.k.s.c, w myśl którego opłaty w postępowaniu grupowym wynoszą połowę normalnych opłat. Należałoby rozważyć, czy - i ewentualnie w jakim stopniu - opłaty pobierane od podmiotów .upoważnionych powinny być jeszcze bardziej obniżone.	Uwaga nieuwzględniona. Zwolnienie od kosztów wynika z zachęty do wytaczania spraw przez PU. Nawiązuje do kategorii zwolnień przewidzianych w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zgodnie z art. 96 ust. 1 tej ustawy nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych 1) powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w sprawach dotyczących praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów; 2) powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów w sprawach dotyczących ochrony indywidualnych interesów konsumenta.

TABELA ZGODNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU	Ustawa o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw (UC16)
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO	DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylająca dyrektywę 2009/22/WE
WYJAŚNIENIE TERMINU WEJŚCIA W ŻYCIE PROJEKTU	Zgodnie z art. 24 ust. 1 dyrektywy 2020/1828/UE, Państwa członkowskie przyjmują i publikują do dnia 25 grudnia 2022 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie powiadamiają o nich Komisję.

Jedn. red.	Treść przepisu wdrażanej dyrektywy	Obo wią zek wdro żenia T/N	Jedn. red.	Propozycja przepisu/ów projektu ustawy lub obowiązujący przepis/ew. wyjaśnienia
Art. 1	Artykuł 1. Przedmiot i cel 1. Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy zapewniające, by mechanizm powództwa przedstawicielskiego w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów był dostępny we wszystkich państwach członkowskich, a jednocześnie przewidujące odpowiednie zabezpieczenia służące uniknięciu nadużywania drogi sądowej. Niniejsza dyrektywa, poprzez zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów, ma przyczyniać się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego w drodze zbliżenia niektórych aspektów przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw	N		Przepis o charakterze ogólnym, niepodlegający wdrożeniu.

	członkowskich dotyczących powództw przedstawicielskich. W tym celu niniejsza dyrektywa służy również poprawie dostępu konsumentów do wymiaru sprawiedliwości.			
	2. Niniejsza dyrektywa nie uniemożliwia państwom członkowskim przyjmowania lub utrzymywania w mocy środków proceduralnych w celu zbiorowych interesów konsumentów na szczeblu krajowym. Państwa członkowskie zapewniają jednak, aby wymogi niniejszej dyrektywy spełniał co najmniej jeden mechanizm proceduralny, który umożliwia upoważnionym podmiotom wytaczanie powództw przedstawicielskich do celów zarówno środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk, jak i środków naprawczych. Wdrożenie niniejszej dyrektywy nie stanowi podstawy do ograniczenia ochrony konsumentów w dziedzinach objętych zakresem aktów prawnych wymienionych w załączniku 1.	N		Nie wymaga implementacji.
	3. Upoważnione podmioty mogą wybrać dowolną procedurę im dostępną na mocy prawa Unii lub prawa krajowego do zapewnienia ochrony zbiorowych interesów konsumentów.	N		Przepis ogólny, który nie wymaga wdrożenia.

Art. 2	Artykuł 2. Zakres stosowania 1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do powództw przedstawicielskich wytaczanych przeciwko przedsiębiorcom za naruszenia przepisów prawa Unii, o których mowa w załączniku I, w tym przepisów transponowanych do prawa krajowego, które to naruszenia szkodzą lub mogą szkodzić zbiorowym interesom konsumentów. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla przepisów prawa Unii, o których mowa w załączniku I. Ma ona zastosowanie do naruszeń krajowych i transgranicznych, także w przypadku gdy naruszeń tych zaprzestano przed wytoczeniem powództwa przedstawicielskiego lub w przypadku gdy naruszeń zaprzestano przed zakończeniem postępowania z powództwa przedstawicielskiego.	T	Zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – nowelizacja art. 1 ust. 2 i ust. 4-5, dodanie art. 1a	Art. 1 ust. 2. Ustawa ma zastosowanie w sprawach o roszczenia z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, z tytułu czynów niedozwolonych, z tytułu odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania umownego lub z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, a w odniesieniu do ochrony konsumentów także w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub o roszczenia związane z ich stosowaniem oraz w innych sprawach związanych z ochroną konsumentów. 4 .Ustawa ma zastosowanie W zakresie do postępowania grupowego w sprawach o: 1) stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, przez które rozumie się działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy niezgodne z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającej dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1, z późn. zm. 3)), zwanej dalej "dyrektywą 2020/1828", lub przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu, które to działanie lub zaniechanie narusza lub może naruszać ogólne interesy konsumentów; 2) roszczenia związane ze ich stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów. Art. 1a. Przez praktykę naruszającą ogólne interesy konsumentów rozumie się działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy niezgodne z przepisami wdrażającymi akty prawa Unii Europejskiej oraz przepisami rozporządzeń Unii Europejskiej, o których mowa w Załączniku I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE, które naruszają lub mogą naruszyć ogólne interesy konsumentów
--------	---	---	---	--

			Zmiana ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie art. 46a i art. 46b	Art. 1a. 1. Wytaczając powództwo w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów powód żąda uznania praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów i nakazanie zaniechania jej stosowania, a w przypadku gdy pozwany zaprzestał stosowania tej praktyki po wytoczeniu powództwa stwierdzenia zaniechania jej stosowania. 2. Oprócz żądania, o którym mowa w ust. 1, powód może żądać złożenia jednokrotnego albo wielokrotnego oświadczenia w odpowiedniej formie i o odpowiedniej treści o stosowaniu przez przedsiębiorcę praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów. 3. W przypadku gdy pozwany zaprzestał stosowania praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów przed wytoczeniem powództwa przepisy ust. 1 i 2 stosuje się, z tym że powód żąda uznania praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów oraz stwierdzenia zaniechania jej stosowania. 4. Roszczenia, które mogą być dochodzone w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, określają odrębne przepisy. 5. Roszczenia, o których mowa w ust. 1–4, mogą być dochodzone jednym pozwem.”; dodaje się art. 46a i 46b w brzmieniu: Art. 46a. Art. 46a. Podmiotem upoważnionym jest podmiot wpisany do rejestru podmiotów upoważnionych, zwanego dalej „rejestrem”, oraz podmiot wpisany do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828. Art. 46b. 1. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru jest uprawniony do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych.
--	--	--	--	---

			2. Podmiotem upoważnionym wpisanym do rejestru, który jest uprawniony wyznaczonym przez Prezesa Urzędu do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych : 1) na rzecz klientów podmiotu rynku finansowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1809, 1723 i 1843), 2) w sprawach wynikających z umowy o świadczenie usług lub wykonywania czynności na rzecz osoby fizycznej przez instytucję finansową w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makro-ostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 559) – jest Rzecznik Finansowy .
2. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na przepisy prawa Unii lub prawa krajowego ustanawiające umowne i pozaumowne środki zaradcze dostępne dla konsumentów w przypadku naruszeń, o których mowa w ust. 1.	N		Przepis o charakterze ogólnym, niepodlegający wdrożeniu.
3. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla unijnych przepisów w dziedzinie prawa prywatnego międzynarodowego, w szczególności w zakresie właściwości oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych oraz prawa właściwego dla zobowiązań umownych i pozaumownych.	N		Przepis o charakterze ogólnym, niepodlegający wdrożeniu.

Art. 3	Artykuł 3. Definicje Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: 1) „konsument” oznacza każdą osobę fizyczną działającą w celach, które nie mieszczą się w ramach jej działalności handlowej, gospodarczej, rzemieślniczej lub zawodowej;	N	Wdrożenie zapewnia art. 22 ¹ ustawy – Kodeks cywilny	Art. 22 ¹ . Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.
	2) „przedsiębiorca” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, niezależnie od tego, czy jest to podmiot prywatny czy publiczny, która działa, również za pośrednictwem innej osoby działającej w jej imieniu lub na jej rzecz, w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową;	N	Art. 43 ¹ k.c.	Art. 43 ¹ .Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33 ¹ § 1, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową
	3) „zbiorowe interesy konsumentów” oznaczają ogólny interes konsumentów i, w szczególności do celów środków naprawczych, interesy grupy konsumentów;	T	Zmiana ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym art. 1 ust. 2d	W art. 1 dodaje się ust. 2d w brzmieniu . „2d. Przez ogólne interesy konsumentów rozumie się interes ogółu konsumentów, a w przypadku postępowań w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów – także interesy grupy konsumentów.
	4) „upoważniony podmiot” oznacza dowolną organizację lub dowolny podmiot publiczny reprezentujący interesy konsumentów, który został wyznaczony przez państwo członkowskie jako upoważniony do wytoczenia powództwa przedstawicielskiego zgodnie z niniejszą dyrektywą;	T	Zmiana ustawy ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie art. 46a i 46b	Art. 46a. Podmiotem upoważnionym jest podmiot wpisany do rejestru podmiotów upoważnionych, zwanego dalej „rejestrem”, oraz podmiot wpisany do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828.

				Art. 46b. 1. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru jest uprawniony do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych. 2. Podmiotem upoważnionym wpisanym do rejestru, który jest uprawniony wyznaczonym przez Prezesa Urzędu do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych : 1) na rzecz klientów podmiotu rynku finansowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1809, 1723 i 1843), 2) w sprawach wynikających z umowy o świadczenie usług lub wykonywania czynności na rzecz osoby fizycznej przez instytucję finansową w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makro-ostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 2536 oraz z 2023 r. poz. 17232024 r. poz. 559) – jest Rzecznik Finansowy .
	5) „powództwo przedstawicielskie” oznacza powództwo w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów, które jest wytaczane przez upoważniony podmiot jako stronę powodową w imieniu konsumentów w celu zastosowania środka nakazującego zaprzestanie szkodliwych praktyk lub środka naprawczego lub obu środków;	T	Zmiana ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – zmiana brzmienia art. 1 ust. 2 oraz dodanie w art. 4 ust. 2b	W art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Ustawa ma zastosowanie w sprawach o roszczenia z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, z tytułu czynów niedozwolonych, z tytułu odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania umownego lub z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, a w odniesieniu do ochrony konsumentów także w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub o roszczenia związane z ich stosowaniem oraz w innych sprawach związanych z ochroną konsumentów.”, w art. 4 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu: 2b.. Wytaczając powództwo w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne

				interesy konsumentów podmiot upoważniony prowadzi postępowanie w imieniu własnym, na rzecz wszystkich członków grupy.
	6) „krajowe powództwo przedstawicielskie” oznacza powództwo przedstawicielskie wytaczane przez upoważniony podmiot w państwie członkowskim, w którym został on wyznaczony;	T	Zmiana ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie w art. 4 pkt 13a	W art. 4 po pkt 13 średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 13a i 13b w brzmieniu: 13a) grupowym postępowaniu krajowym – rozumie się przez to sądowe postępowanie cywilne w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem tych praktyk prowadzone przed sądem Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1212) z powództwa podmiotu upoważnionego wpisanego do rejestru podmiotów upoważnionych, prowadzonego przez Prezesa Urzędu.
	7) „transgraniczne powództwo przedstawicielskie” oznacza powództwo przedstawicielskie wytaczane przez upoważniony podmiot w innym państwie członkowskim niż państwo, w którym został on wyznaczony;	T	Zmiana ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie w art. 4 pkt 13b	W art. 4 po pkt 13 średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 13a i 13b w brzmieniu: 13b) grupowym postępowaniu transgranicznym – rozumie się przez to postępowanie w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem tych praktyk z powództwa podmiotu upoważnionego wpisanego do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającą dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1, z późn. zm.), .), zwanej dalej "dyrektywą

				2020/1828", prowadzone przed sądem albo organem administracyjnym państwa Unii Europejskiej innego niż państwo, w którym podmiot upoważniony został wyznaczony;";
	8) „praktyka” oznacza jakiekolwiek działanie lub zaniechanie ze strony przedsiębiorcy;	T	Zmiana ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie w art. 1 ust. 4	„4 . Ustawa ma zastosowanie W zakresie do postępowania grupowego w sprawach o: 1) stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, przez które rozumie się działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy niezgodne z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie powództw przedstawicielskich wytaczanych w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów i uchylającej dyrektywę 2009/22/WE (Dz. Urz. UE L 409 z 04.12.2020, str. 1, z późn. zm.³⁾), zwanej dalej "dyrektywą 2020/1828", lub przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu, które to działanie lub zaniechanie narusza lub może naruszać ogólne interesy konsumentów; 2) lub w sprawach o roszczenia związane ze ich stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów.

	9) „prawomocna decyzja” oznacza decyzję sądu lub organu administracyjnego państwa członkowskiego, która nie może lub już nie może podlegać rozpoznaniu w ramach zwyczajnych środków zaskarżenia.	N	Ogólne zasady prawa	
	10) „środek naprawczy” oznacza środek zobowiązujący przedsiębiorcę do zapewnienia zainteresowanym konsumentom środków zaradczych, takich jak odszkodowanie, naprawa, wymiana, obniżenie ceny, rozwiązanie umowy lub zwrot zapłaty, stosownie do przypadku i zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym.	T	Zmiana ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie art. 1a ust. 4	Dodaje się art. 1a ust. 4 brzmieniu: 4. Roszczenia, które mogą być dochodzone w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, określają odrębne przepisy.
Art. 4	Artykuł 4. Upoważnione podmioty 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby powództwa przedstawicielskie, określone w niniejszej dyrektywie, mogły być wytaczane przez upoważnione podmioty wyznaczone do tego celu przez państwa członkowskie.	T	Zmiana ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – zmiana w art. 4 ust. 1 Zmiana ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i	w art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Powództwo w postępowaniu grupowym wytacza reprezentant grupy, a w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem albo wyłącznie podmiot upoważniony, o którym mowa w art. 46a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 594).”, Dodaje się art. 46a i 46b Art. 46a. Podmiotem upoważnionym jest podmiot wpisany do rejestru podmiotów upoważnionych, zwanego dalej „rejestrem”, oraz podmiot wpisany do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828.

			konsumentów – dodanie art. 46a i 46b	Art. 46b. 1. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru jest uprawniony do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych. 2. Podmiotem upoważnionym wpisanym do rejestru, który jest uprawniony do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych : 1) na rzecz klientów podmiotu rynku finansowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1809, 1723 i 1843), 2) w sprawach wynikających z umowy o świadczenie usług lub wykonywania czynności na rzecz osoby fizycznej przez instytucję finansową w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makro-ostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 559) – jest Rzecznik Finansowy .
	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty, w szczególności organizacje konsumenckie, w tym organizacje konsumenckie, które reprezentują członków z więcej niż jednego państwa członkowskiego, były uprawnione do bycia wyznaczonymi jako upoważnione podmioty do celów wytaczania krajowych lub transgranicznych powództw przedstawicielskich lub obu rodzajów powództw.	T	Dodanie art. 46a i 46b do ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów Dodanie w art. 45 w ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i	jw. – art. 46a i 46b w art. 45 w ust. 2 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu: 9) wytaczania powództw grupowych w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem, o których mowa w art. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o

			konsumentów pkt 5a	dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, po uprzednim uzyskaniu wpisu do rejestru podmiotów upoważnionych do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych.”;
	3. Państwa członkowskie wyznaczają podmiot, o którym mowa w ust. 2, który złożył wniosek o wyznaczenie go jako upoważnionego podmiotu do celów wytaczania transgranicznych powództw przedstawicielskich, jeżeli podmiot ten spełnia wszystkie poniższe kryteria: a) jest osobą prawną utworzoną zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskiego jego wyznaczenia i może wykazać, że przez 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o wyznaczenie prowadził rzeczywistą działalność publiczną na rzecz ochrony interesów konsumentów; b) jego cel statutowy dowodzi, że podmiot ten ma uzasadniony interes w zapewnianiu ochrony interesów konsumentów zgodnie z przepisami prawa Unii, o których mowa w załączniku I; c) nie jest nastawiony na osiągnięcie zysku; d) nie jest objęty postępowaniem upadłościowym ani nie został uznany za niewypłacalny; e) jest niezależny i nie podlega wpływom osób innych, niż konsumenci, w szczególności przedsiębiorców, które mogłyby odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia powództwa przedstawicielskiego, również w przypadku finansowania przez strony trzecie, i w tym celu dysponuje ustalonymi procedurami aby	T	Zmiany w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów - dodane art.46g–46k.	Art. 46g. 1. Rejestr prowadzi Prezes Urzędu. 2. Rejestr jest jawny i zawiera: 1) nazwę podmiotu upoważnionego, jego cele statutowe, adres siedziby oraz adres miejsca wykonywania działalności, jeśli jest inny niż adres siedziby, a także adres strony internetowej; 2) informację o sektorach objętych zakresem działania podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu. Art. 46h. O wpis do rejestru może ubiegać się podmiot, który łącznie spełnia następujące warunki: 1) jest osobą prawną; 2) jego celem statutowym jest działalność na rzecz zapewnienia ochrony interesów konsumentów zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828 , oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu ; 3) prowadzi niezarobkową działalność na rzecz ochrony interesów konsumentów od co najmniej 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o wpis do rejestru i daje rękojmię właściwego prowadzenia tej działalności; ;

	zapobiegać takim wpływom oraz aby zapobiegać konfliktom interesów między jego interesami, interesami podmiotów go finansujących i interesami konsumentów; f) udostępnia publicznie, stosując prosty i zrozumiały język, za pośrednictwem wszelkich stosownych środków, a w szczególności na swojej stronie internetowej, informacje, które wykazują, że spełnienia on kryteria wymienione w lit. a) - e) oraz informacje o ogólnych źródłach swojego finansowania, o strukturze organizacyjnej, zarządczej i członkostwa, swoim celu statutowym a także swojej działalności.		4) nie jest objęty postępowaniem upadłościowym ani nie został uznany za niewypłacalny w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520 oraz z 2023 r. poz. 825, 1723, 1843 i 1860); 5) jest niezależny i nie podlega wpływom innych podmiotów, w szczególności przedsiębiorców, które mogłyby odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia grupowego postępowania krajowego lub grupowego postępowania transgranicznego, również w przypadku finansowania przez inne podmioty, i w tym celu posiada ustalone procedury odnoszące się do konfliktów interesów tego podmiotu, podmiotów go finansujących oraz konsumentów; 6) udostępnia publicznie, stosując prosty i zrozumiały język, za pośrednictwem wszelkich stosownych środków, a w szczególności na swojej stronie internetowej, informacje, które wskazują, że spełnia on warunki, o których mowa w pkt 1–5, oraz informacje o źródłach swojego finansowania, o strukturze organizacyjnej, zarządczej i członkostwa, o swoim celu statutowym, a także o swojej działalności. Art. 46i. 1. Wpis do rejestru następuje na wniosek podmiotu zawierający: 1) nazwę podmiotu, adres siedziby oraz adres miejsca wykonywania działalności, jeśli jest inny niż adres siedziby, a także adres strony internetowej; 2) dokumenty potwierdzające spełnianie warunku, o którym mowa w art. 46h pkt 1; 3) dokument dotyczący struktury podmiotu upoważnionego, źródeł i sposobów jego finansowania oraz zasad wynagradzania osób, które działają na rzecz ochrony konsumentów w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych w tym podmiocie oraz o podmiotach, z którymi wiąże ich podległość służbowa albo inny stosunek prawny;
--	--	--	---

			4) wewnętrzne regulacje, które są stosowane przez podmiot w ramach prowadzonych grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych, w tym dotyczące przesłanek, na podstawie których podmiot może odmówić wytoczenia powództwa; 5) informację, czy podmiot ten pobiera opłaty od konsumentów zainteresowanych przystąpieniem do grupy, na rzecz której jest wytaczane powództwo w ramach grupowego postępowania krajowego lub grupowego postępowania transgranicznego, ze wskazaniem rodzaju tych opłat i ich wysokości; 6) informację o rodzajach naruszeń i sektorach objętych zakresem działania podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828 , oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu. 2. Do wniosku o wpis do rejestru podmiot dołącza: 1) statut; 2) dokumenty potwierdzające spełnianie warunku, o którym mowa w art. 46h pkt 5; 3) oświadczenie, że nie toczy się wobec niego postępowanie upadłościowe, oraz że nie jest on niewypłacalny w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe; 4) dokument opisujący zasady reprezentowania konsumentów w postępowaniu grupowym i wewnętrzny system kontroli ich przestrzegania, o których mowa w art. 46c pkt 3. Art. 46j. Wniosek o wpis do rejestru składa się na piśmie w postaci papierowej albo w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. Art. 46k. 1. Jeżeli z treści wniosku o wpis do rejestru wynika, że wnioskodawca nie spełnia warunków, o których mowa w art. 46h,
--	--	--	--

				Prezes Urzędu wydaje decyzję o odmowie dokonania wpisu do rejestru, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące. 2. Jeżeli wniosek nie spełnia warunków, o których mowa w art. 46i, Prezes Urzędu wzywa wnioskodawcę do ich uzupełnienia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. W przypadku nieuzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie, wniosek ten pozostawia się bez rozpoznania.
	4. Państwa członkowskie zapewniają, aby stosowane przez nie kryteria wyznaczenia podmiotu jako upoważnionego podmiotu do celów wytaczania krajowych powództw przedstawicielskich były zgodne z celami niniejszej dyrektywy, celem skuteczniejszego funkcjonowania takich powództw przedstawicielskich.	T	Zmiany w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów - dodany art. 46a oraz art.46g–46k	Projektowane przepisy nie różnicują kryteriów według których mają być wyznaczane podmioty upoważnione ze względu na rodzaj grupowego postępowania. j/w
	5. Państwa członkowskie mogą zdecydować, że kryteria wymienione w ust. 3 mają zastosowanie również do wyznaczania upoważnionych podmiotów na potrzebę wytaczania krajowych powództw przedstawicielskich.	T	Zmiany w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów - dodane art.46f–46s	Projektowane przepisy nie różnicują kryteriów według których mają być wyznaczane podmioty upoważnione ze względu na rodzaj grupowego postępowania. j/w
	6. Państwa członkowskie mogą doraźnie wyznaczyć podmiot jako upoważniony podmiot na potrzebę wytoczenia określonego krajowego powództwa przedstawicielskiego, na jego wniosek, jeżeli podmiot ten spełnia kryteria do wyznaczenia jako upoważniony podmiot przewidziane w prawie krajowym.	N	Opcja regulacyjna	Projekt nie przewiduje takiej opcji.

	7. Niezależnie od przepisów ust. 3 i 4 państwa członkowskie mogą wyznaczyć podmioty publiczne jako upoważnione podmioty do celów wytaczania powództw przedstawicielskich. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że podmioty publiczne już wyznaczone jako upoważnione podmioty w rozumieniu art. 3 dyrektywy 2009/22/WE mają pozostać wyznaczone jako upoważnione podmioty na potrzeby niniejszej dyrektywy.	T	Zmiany w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów - dodane art.46b	Art. 46b. 1. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru jest uprawniony do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych. 2. Podmiotem upoważnionym wpisanym do rejestru, który jest uprawniony do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych : 1) na rzecz klientów podmiotu rynku finansowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1809, 1723 i 1843), 2) w sprawach wynikających z umowy o świadczenie usług lub wykonywania czynności na rzecz osoby fizycznej przez instytucję finansową w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makro-ostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 559) – jest Rzecznik Finansowy .
Art. 5.	Artykuł 5. Informowanie i monitorowanie upoważnionych podmiotów 1. Do dnia 26 grudnia 2023 r. każde państwo członkowskie przekazuje Komisji wykaz upoważnionych podmiotów, które wyznaczyło wcześniej do celu wytaczania transgranicznych powództw przedstawicielskich, w tym nazwy i cele statutowe tych upoważnionych podmiotów. Każde państwo członkowskie informuje Komisję o każdej zmianie w tym wykazie. Państwa członkowskie podają ten wykaz do wiadomości publicznej. Komisja sporządza i podaje do wiadomości publicznej wykaz tych upoważnionych podmiotów. Komisja aktualizuje ten wykaz każdorazowo po otrzymaniu	T N	Zmiana ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie art. 46t ust. 1 Nie wymaga wdrożenia	Art. 46t. Prezes Urzędu umieszcza na stronie internetowej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów adres strony internetowej Komisji Europejskiej, na której publikowany jest wykaz podmiotów upoważnionych prowadzony przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828.

	informacji o zmianach do wykazów upoważnionych podmiotów państw członkowskich.			
	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje na temat upoważnionych podmiotów, wyznaczonych wcześniej do celów wytaczania krajowych powództw przedstawicielskich były podawane do wiadomości publicznej.	T	Zmiana w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie art. 46c.	Art. 46c. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru: 1) określa w regulaminie zasady wnoszenia i rozpatrywania wniosku o wytoczenie powództwa w ramach grupowego postępowania krajowego lub grupowego postępowania transgranicznego, w tym zasady finansowania tego postępowania oraz przekazania dokumentów, które powinny być dołączone do tego wniosku; 2) udostępnia do wiadomości publicznej w sposób jasny i zrozumiały, w szczególności na swojej stronie internetowej: a) dane kontaktowe, obejmujące nazwę, adres siedziby oraz adres miejsca wykonywania działalności, jeśli jest inny niż adres siedziby, a także adres poczty elektronicznej tego podmiotu, b) regulamin, o którym mowa w pkt 1, c) numer wpisu do rejestru, d) informacje o sektorach objętych zakresem działania danego podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu, e) informacje o językach urzędowych, w których jest dopuszczalne możliwe złożenie wniosku o wytoczenie powództwa lub przystąpienia do postępowania grupowego, f) informacje o prawie wystąpienia z postępowania grupowego i skutkach tego wystąpienia, g) określenie rodzajów opłat i kosztów związanych z udziałem w postępowaniu grupowym oraz informacje o ich wysokości i zasadach ich naliczania albo informacje o niepobieraniu takich opłat i kosztów,

			h) informacje na temat źródeł finansowania postępowania przez inne podmioty oraz informacje o źródłach finansowania tego podmiotu upoważnionego, i) informacje na temat skutków prawnych danego sposobu zakończenia postępowania grupowego, j) informacje o przesłankach, na podstawie których podmiot upoważniony może odmówić wytoczenia powództwa, k) informacje o powództwach jakie zamierza wytoczyć w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych, ze wskazaniem pozwanego oraz rodzajów naruszeń, l) informacje o grupowych postępowaniach krajowych i grupowych postępowaniach transgranicznych wytoczonych z powództwa tego podmiotu upoważnionego lub prowadzonych z jego udziałem oraz etapie na jakim postępowania te aktualnie się znajdują, w szczególności o ich zakończeniu, m) informacje o rodzajach naruszeń będących przedmiotem powództw wytoczonych przez podmiot upoważniony lub postępowań prowadzonych z jego udziałem w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych; 3) posiada opracowane w formie pisemnej zasady należytego reprezentowania konsumentów w grupowym postępowaniu krajowym i grupowym postępowaniu transgranicznym, a także wewnętrzny system kontroli przestrzegania tych zasad, w celu zapobiegania wpływom, o których mowa w art. 46h pkt 5; 4) informuje konsumentów objętych grupowym postępowaniem krajowym i grupowym postępowaniem transgranicznym o wynikach postępowania, w szczególności o odrzuceniu lub oddaleniu powództwa przez sąd; 5) wewnętrzne regulacje, które są stosowane przez podmiot w ramach prowadzonych grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych, w tym dotyczące przesłanek, na podstawie których podmiot może odmówić wytoczenia powództwa.
--	--	--	--

	3. Co najmniej raz na pięć lat państwa członkowskie oceniają, czy upoważnione podmioty nadal spełniają kryteria, wymienione w art. 4 ust. 3. Państwa członkowskie zapewniają, aby upoważniony podmiot utracił swój status, jeżeli przestanie spełniać co najmniej jedno z tych kryteriów.	T	Zmiana ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie art. 46r oraz art. 46l – art. 46q.	Art. 46r. 1. Prezes Urzędu co najmniej raz na pięć lat weryfikuje: 1) spełnianie przez podmioty upoważnione wpisane do rejestru warunków uprawniających do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych; 2) prawidłowość wykonywania działalności przez podmioty upoważnione wpisane do Rejestru, w szczególności przez analizę sprawozdań z ich działalności. 2. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w razie: 1) zgłoszenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej lub Komisję Europejską, że podmiot upoważniony wpisany do rejestru uprawniony do prowadzenia grupowego postępowania transgranicznego nie spełnia warunków określonych w art. 46h, 2) przekazania przez sąd odpisu zarządzenia lub postanowienia na podstawie art. 10aa ust. 7 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, dotyczącego postępowania prowadzonego z udziałem podmiotu upoważnionego wpisanego do rejestru – Prezes Urzędu dokonuje weryfikacji, o której mowa w ust. 1, bez zbędnej zwłoki. Art. 46l. 1. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru jest obowiązany informować Prezesa Urzędu o zmianach danych będących podstawą wpisu do rejestru, o których mowa w art. 46h, nie później niż w terminie 14 dni od dnia wystąpienia zmian. 2. Prezes Urzędu niezwłocznie dokonuje zmian danych objętych rejestrem, nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1. 3. Jeżeli z informacji, o których mowa w ust. 1, wynika, że podmiot upoważniony nie spełnia warunków, o których mowa w art. 46h, stosuje się przepis art. 46o. Art. 46m. Prezes Urzędu wykreśla podmiot upoważniony z rejestru: 1) z urzędu – w przypadkach, o których mowa w art. 46n i art. 46o; 2) na wniosek podmiotu upoważnionego.
--	--	---	---	--

				Art. 46n. 1. W przypadku gdy podmiot upoważniony wpisany do rejestru nie wykonuje obowiązków określonych w art. 46c lub art. 46l ust. 1, lub mimo wezwania, o którym mowa w art. 46e ust. 4, nie wykonuje obowiązku przekazania sprawozdania, o którym mowa w art. 46e ust. 1, lub przekazuje sprawozdanie nie zawierające informacji, o których mowa w art. 46e ust. 3, Prezes Urzędu wszczyna postępowanie w sprawie wykreślenia podmiotu upoważnionego z rejestru i wzywa ten podmiot do wykonania tych obowiązków lub złożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż 30 dni. 2. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu wydaje decyzję o wykreślenia podmiotu upoważnionego z rejestru. Art. 46o. 1. W przypadku, gdy podmiot upoważniony wpisany do rejestru przestał spełniać warunki określone w art. 46h, Prezes Urzędu wszczyna postępowanie w sprawie wykreślenia podmiotu upoważnionego z rejestru i wzywa ten podmiot do dostosowania działalności do tych warunków lub złożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie. 2. Jeżeli podmiot upoważniony mimo wezwania, o którym mowa w ust.1, nie spełnia warunków, o których mowa w art. 46h, Prezes Urzędu wydaje decyzję o wykreśleniu podmiotu upoważnionego z rejestru. Art. 46p.1. Postępowanie w sprawie wykreślenia podmiotu upoważnionego z rejestru powinno być zakończone w terminie 4 miesięcy od dnia jego wszczęcia. Przepisy art. 35-38 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio. 2. Decyzji o wykreśleniu podmiotu upoważnionego z rejestru może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności jeżeli wymaga tego ważny interes konsumentów. Art. 46q. Od decyzji, o których mowa w art. 46k ust. 1, art. 46n ust. 2 i art. 46o ust. 2, odpowiednio wnioskodawcy lub podmiotowi upoważnionemu służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
--	--	--	--	---

	4. Jeżeli państwo członkowskie lub Komisja zgłoszą wątpliwości co do spełniania przez upoważniony podmiot kryteriów wymienionych w art. 4 ust. 3, państwo członkowskie, które wyznaczyło ten upoważniony podmiot, analizuje te wątpliwości. W stosownych przypadkach, państwo członkowskie odwołuje wyznaczenie upoważnionego podmiotu w przypadku niespełniania co najmniej jednego z tych kryteriów. W ramach postępowania z powództwa przedstawicielskiego pozwany przedsiębiorca ma prawo zgłaszania sądowi lub organowi administracyjnemu uzasadnionych wątpliwości co do tego czy upoważniony podmiot spełnia kryteria wymienione w art. 4 ust. 3.	T	Zmiana ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie art. 46s ust. 2. Dodanie w art. 10 ust. 4 oraz art. 10aa ust. 1 - 3 do ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Art. 46r. 2. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w razie: 1) zgłoszenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej lub Komisję Europejską, że podmiot upoważniony wpisany do rejestru uprawniony do prowadzenia grupowego postępowania transgranicznego nie spełnia warunków określonych w art. 46h, 2) przekazania przez sąd odpisu zarządzenia lub postanowienia na podstawie art. 10aa ust. 7 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, dotyczącego postępowania prowadzonego z udziałem podmiotu upoważnionego wpisanego do rejestru – Prezes Urzędu dokonuje weryfikacji, o której mowa w ust. 1, bez zbędnej zwłoki. W art. 10 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu: „4. W sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem sąd ustala czy wytoczone powództwo: 1) jest w zakresie zadań statutowych podmiotu upoważnionego; 2) dotyczy sektora objętego zakresem działania podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu . „Art. 10aa. 1. W postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, sąd, na każdym etapie postępowania – w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do zgodności finansowania podmiotu upoważnionego z warunkami określonymi w art. 46h pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – ustala, czy finansowanie przez określony inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, podmiotu
--	---	---	--	--

			Art. 24 ustawy o odchodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (art. 205¹ § 1 k.p.c. – odpowiedź na pozew)	upoważnionego, pozostaje bez wpływu na właściwe zapewnienie ochrony interesów konsumentów. 2. Dokonując ustaleń, o których mowa w ust. 1, sąd bada w szczególności czy: 1) inny podmiot: a) finansuje wytoczone powództwo, b) wpływa na decyzje podmiotu upoważnionego dotyczące wytoczonego powództwa, w tym w zakresie ugody, w sposób sprzeczny z interesami konsumentów objętych powództwem; 2) pozwanym jest przedsiębiorca będący konkurentem innego podmiotu finansującego podmiot upoważniony albo przedsiębiorca, od którego inny podmiot finansujący podmiot upoważniony, jest zależny. 3. Na wezwanie sądu podmiot upoważniony jest obowiązany do przedstawienia sądowi, w wyznaczonym terminie, informacji dotyczących źródeł finansowania swojej działalności, w tym źródeł finansowania określonego powództwa. 24. 1. W zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, z wyłączeniem art. 8, art. 117–124, art. 194–196, art. 204, art. 205, art. 2053 § 2 i 5 oraz art. 425–505¹⁴. Art. 205¹ Przewodniczący zarządza doręczenie pozwu pozwanemu i wzywa go do złożenia odpowiedzi na pozew w wyznaczonym terminie nie krótszym niż dwa tygodnie.
5. Państwa członkowskie wyznaczają krajowe punkty kontaktowe do celów ust. 4 i przekazują Komisji nazwę i dane kontaktowe tych punktów. Komisja sporządza wykaz tych punktów kontaktowych i udostępnia go państwom członkowskim.	T	Zmiana ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów –	W art. 31 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu: „5a) wykonywanie zadań w zakresie wyznaczania podmiotów upoważnionych do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych, prowadzenie rejestru tych podmiotów oraz przekazywanie Komisji Europejskiej danych objętych tym rejestrem;”; W art. 32a po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:	

			dodanie w art. 31 pkt 5a i art. 32a ust. 2b	„2b. Punkt kontaktowy pośredniczy w przekazywaniu Komisji Europejskiej przez Prezesa Urzędu: 1) wykazu podmiotów upoważnionych, wpisanych do rejestru podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Prezesa Urzędu, uprawnionych do prowadzenia grupowych postępowań transgranicznych, oraz aktualizacji tego wykazu; 2) danych o zakończonych krajowych i transgranicznych grupowych postępowaniach, w tym o: a) liczbie i rodzaju grupowych postępowań, b) rodzaju naruszeń będących przedmiotem grupowych postępowań, c) sposobie zakończenia tych postępowań; 3) informacji o zaprzestaniu spełniania przez podmiot upoważniony wpisany do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 warunków wpisu do tego wykazu; 4) informacji o istniejącym wpływie finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego wytoczonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego wpisanego do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828.”;
Art. 6	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby upoważnione podmioty wyznaczone wcześniej w innym państwie członkowskim do celów wytaczania transgranicznych powództw przedstawicielskich mogły wytoczyć takie powództwa przedstawicielskie przed ich sądami lub organami administracyjnymi.	T	Zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie art. 46a i art. 46b	Art. 46a. Podmiotem upoważnionym jest podmiot wpisany do rejestru podmiotów upoważnionych, zwanego dalej „rejestrem”, oraz podmiot wpisany do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828. Art. 46b. 1. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru jest uprawniony do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych.

			Zmiana ustawy z dnia 16 lutego 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – art. 4 ust. 1	2. Podmiotem upoważnionym wpisanym do rejestru, który jest uprawniony do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych : 1) na rzecz klientów podmiotu rynku finansowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1809, 1723 i 1843), 2) w sprawach wynikających z umowy o świadczenie usług lub wykonywania czynności na rzecz osoby fizycznej przez instytucję finansową w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 559) – jest Rzecznik Finansowy . W art. 4: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Powództwo w postępowaniu grupowym wytacza reprezentant grupy, a w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem wyłącznie podmiot upoważniony, o którym mowa w art. 46a ustawy z dnia ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 594).”;
Art. 6	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby – w przypadku gdy skutki zarzucanego naruszenia prawa Unii, o którym mowa w art. 2 ust. 1 dotyczą lub mogą dotknąć konsumentów z różnych państw członkowskich – powództwo przedstawicielskie mogło być wytaczane przed sądem lub organem administracyjnym państwa członkowskiego przez kilka upoważnionych podmiotów z różnych państw członkowskich w celu ochrony zbiorowych interesów konsumentów z różnych państw członkowskich.	T	Zmiana ustawy z dnia 16 lutego 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym - art. 4 ust. 2c	2c. Jeżeli skutki stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów mogą mieć miejsce w różnych państwach członkowskich Unii Europejskiej, powództwo w postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem mogą wytoczyć podmioty upoważnione z tych państw członkowskich Unii Europejskiej wpisane do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828.”;

	3. Sądy i organy administracyjne przyjmują wykaz, o którym mowa w art. 5 ust. 1, jako dowód legitymacji procesowej upoważnionego podmiotu do wytaczania transgranicznych powództw przedstawicielskich, bez uszczerbku dla prawa sądu lub organu administracyjnego, przed którym toczy się postępowanie, do zbadania, czy cel statutowy danego upoważnionego podmiotu uzasadnia wytoczenie powództwa w tym konkretnym przypadku.	T	Wdrożenie zapewnia art. 68 Kodeksu postępowania cywilnego Zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie w art. 10 ust. 4-5	Art. 68. § 1. Przedstawiciel ustawowy, organy oraz osoby wymienione w art. 67 mają obowiązek wykazać swoje umocowanie dokumentem przy pierwszej czynności procesowej. § 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, gdy stwierdzenie umocowania przez sąd jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną (...). W art. 10 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu: „4. W sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem sąd ustala czy wytoczone powództwo: 1) jest w zakresie zadań statutowych podmiotu upoważnionego; 2) dotyczy sektora objętego zakresem działania podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu . 5. W przypadku ustalenia przez sąd, że wytoczone przez podmiot upoważniony powództwo nie jest w zakresie jego zadań statutowych lub nie dotyczy sektora objętego zakresem działania danego podmiotu upoważnionego zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu , sąd odrzuca pozew.”;
Art. 7	Artykuł 7. Powództwa przedstawicielskie 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby powództwa przedstawicielskie przewidziane w niniejszej dyrektywie mogły być wytaczane przed ich krajowymi sądami lub organami administracyjnymi przez upoważnione podmioty wyznaczone zgodnie z art. 4.	T	Zmiana ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie art. 46a i 46b oraz dodanie w art. 45 w ust. 8 pkt 9	Art. 46a. Podmiotem upoważnionym jest podmiot wpisany do rejestru podmiotów upoważnionych, zwanego dalej „rejestrem”, oraz podmiot wpisany do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828. Art. 46b. 1. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru jest uprawniony do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych. 2. Podmiotem upoważnionym wpisanym do rejestru, który jest uprawniony do wytaczania powództw w ramach grupowych

			postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych : 1) na rzecz klientów podmiotu rynku finansowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1809, 1723 i 1843), 2) w sprawach wynikających z umowy o świadczenie usług lub wykonywania czynności na rzecz osoby fizycznej przez instytucję finansową w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 559) – jest Rzecznik Finansowy . 3. Do Rzecznika Finansowego nie stosuje się przepisów art. 46c pkt 2 lit. h oraz pkt 3, art. 46e ust. 4 zdanie drugie, art. 46f oraz art. 46h–46r. W art. 45 w ust. 2 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu: „9) wytaczania powództw grupowych w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem, o których mowa w art. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, po uprzednim uzyskaniu wpisu do rejestru podmiotów upoważnionych do wytaczania powództw w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych.”; W art. 4: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Powództwo w postępowaniu grupowym wytacza reprezentant grupy, a w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem wyłącznie podmiot upoważniony, o którym mowa w art.
--	--	--	--

				46a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 594).”,
Art. 7	2. Wytaczając powództwo przedstawicielskie, upoważniony podmiot przedstawia sądowi lub organowi administracyjnemu wystarczające informacje na temat konsumentów, których dotyczy dane powództwo przedstawicielskie. 3. Sądy lub organy administracyjne oceniają dopuszczalność określonego powództwa przedstawicielskiego zgodnie z niniejszą dyrektywą i prawem krajowym.	T	Zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie w art. 6 ust. 4-7, art. 10 ust. 4-5, art. 10aa, art. 10c, art. 18a	Art. 6 „4. W sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym. 5. W sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów do pozwu należy dołączyć informacje Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o których mowa w art. 46d ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym. 6. W przypadku, o którym mowa w art. 1a ust. 5, do pozwu należy dołączyć oświadczenie członków grupy o przystąpieniu do grupy, informacje Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o których mowa w art. 46d ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym. 7. W oświadczeniu o przystąpieniu do grupy, o którym mowa w ust. 4 i 6, członek grupy informuje również: 1) czy przystąpił do grupy w innym postępowaniu grupowym wytoczonym przeciwko pozwanemu w związku z tym samym naruszeniem;

				2) czy wytoczył przeciwko pozwanemu powództwo w związku z tym samym naruszeniem; 3) o sposobie komunikacji z podmiotem upoważnionym. w art. 10 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu: „4. W sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem sąd ustala czy wytoczone powództwo: 1) jest w zakresie zadań statutowych podmiotu upoważnionego; 2) dotyczy sektora objętego zakresem działania podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu . 5. W przypadku ustalenia przez sąd, że wytoczone przez podmiot upoważniony powództwo nie jest w zakresie jego zadań statutowych lub nie dotyczy sektora objętego zakresem działania danego podmiotu upoważnionego zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu , sąd odrzuca pozew.” Po art. 10a dodaje się art. 10aa i art. 10ab w brzmieniu: „Art. 10aa. 1. W postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, sąd, na każdym etapie postępowania – w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do zgodności finansowania podmiotu upoważnionego z warunkami określonymi w art. 46h pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – ustala, czy finansowanie przez określony inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, podmiotu upoważnionego, pozostaje bez wpływu na właściwe zapewnienie ochrony interesów konsumentów. 2. Dokonując ustaleń, o których mowa w ust. 1, sąd bada w szczególności czy: 1) inny podmiot: a) finansuje wytoczone powództwo,
--	--	--	--	--

			b) wpływa na decyzje podmiotu upoważnionego dotyczące wytoczonego powództwa, w tym w zakresie ugody, w sposób sprzeczny z interesami konsumentów objętych powództwem; 2) pozwanym jest przedsiębiorca będący konkurentem innego podmiotu finansującego podmiot upoważniony albo przedsiębiorca, od którego inny podmiot finansujący podmiot upoważniony, jest zależny. 3. Na wezwanie sądu podmiot upoważniony jest obowiązany do przedstawienia sądowi, w wyznaczonym terminie, informacji dotyczących źródeł finansowania swojej działalności, w tym źródeł finansowania określonego powództwa. 4. W przypadku ustalenia przez sąd, że finansowanie przez inny podmiot podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego, sąd, w drodze zarządzenia, wzywa podmiot upoważniony do: 1) podjęcia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż miesiąc, stosownych środków, w szczególności do odmowy przyjęcia finansowania, zwrotu lub zmiany tego finansowania, mających na celu zapewnienie zgodności finansowania tego podmiotu z warunkami określonymi w art. 46h pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz właściwej ochrony interesów konsumentów w toczącym się postępowaniu; 2) przekazania w wyznaczonym terminie informacji o podjętych środkach określonych przez sąd zgodnie z pkt 1. 5. W przypadku gdy podmiot upoważniony, w wyznaczonym przez sąd terminie, nie przekazał informacji, o których mowa w ust. 3, lub nie podjął stosownych środków, o których mowa w ust. 4 pkt 1, albo nie przekazał informacji o ich podjęciu sąd, w drodze zarządzenia, wzywa podmiot upoważniony do poinformowania każdego członka grupy o ustalonym wpływie finansowania przez inny podmiot na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w tym postępowaniu oraz o odrzuceniu pozwu w przypadku niedokonania zmiany podmiotu upoważnionego w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania tego zarządzenia. Przekazanie informacji członkowi grupy przez podmiot upoważniony następuje w sposób wskazany przez członka w
--	--	--	---

			oświadczeniu o przystąpieniu do grupy. W zarządzeniu sąd wyznacza termin na wykonanie nałożonego na podmiot upoważniony obowiązku, o którym mowa w zdaniu pierwszym. 6. Sąd odrzuca pozew w przypadku gdy nie dojdzie do zmiany podmiotu upoważnionego w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania zarządzenia, o którym mowa ust. 5. 7. Sąd przekazuje Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odpis: 1) zarządzenia, o którym mowa w ust. 5; 2) postanowienia o odrzuceniu pozwu na podstawie ust. 6 wraz z uzasadnieniem.”. po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu: „Art. 18a. Na wniosek co najmniej połowy członków grupy sąd może dokonać zmiany podmiotu upoważnionego. Wniosek powinien wskazywać proponowany podmiot upoważniony oraz zawierać jego oświadczenie o wyrażeniu zgody na prowadzenie postępowania na rzecz członków grupy. Przepis art. 18 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.”; po art. 10b dodaje się art. 10c w brzmieniu: „Art. 10c. 1. Sąd odrzuca pozew w przypadku gdy przed wytoczeniem przez podmiot upoważniony powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał wobec pozwanego w związku ze stosowaniem tej samej praktyki, postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o którym mowa w art. 101 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, które obejmuje tożsame zarzuty co pozew, a w chwili wniesienia pozwu postępowanie to nie zostało prawomocnie zakończone. 2. Sąd odrzuca pozew w przypadku gdy przed wytoczeniem przez podmiot upoważniony powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o zaniechanie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, polegających na stosowaniu we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień
--	--	--	--

			umownych, o których mowa w art. 3851 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610,1615, 1890 i 1933 oraz z 2024 r. poz. 653), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał wobec pozwanego w związku ze stosowaniem przez niego we wzorcach umów zawieranych z konsumentami tego samego niedozwolonego postanowienia umownego, postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, o którym mowa w art. 99b ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, które obejmuje tożsame zarzuty co pozew, a w chwili wniesienia pozwu postępowanie to nie zostało prawomocnie zakończone. 3. Przepisu ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku gdy podmiot upoważniony dochodzi roszczeń jednym pozwem zgodnie z art. 1a ust. 5 .”; Art. 10. 1. Po wysłuchaniu stron sąd rozstrzyga o dopuszczalności postępowania grupowego. Sąd odrzuca pozew, jeżeli sprawa nie podlega rozpoznaniu w postępowaniu grupowym. W przeciwnym przypadku sąd wydaje postanowienie o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym. 2. Na postanowienie sądu w przedmiocie rozpoznania sprawy w postępowaniu grupowym przysługuje zażalenie. 2a. Rozpoznając zażalenie, o którym mowa w ust. 2, sąd nie stosuje przepisów art. 381 i art. 386 § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego. Art. 10a. Po uprawomocnieniu się postanowienia o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym, dopuszczalność prowadzenia postępowania grupowego nie podlega ponownemu badaniu w dalszym toku postępowania. Art. 10b. Sąd Najwyższy, uwzględniając skargę kasacyjną na postanowienie o odrzuceniu pozwu z uwagi na niedopuszczalność postępowania grupowego, może uchylić zaskarżone postanowienie i postanowić o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym.
--	--	--	--

				Art. 24. 1. W zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, z wyłączeniem art. 8, art. 117–124, art. 194–196, art. 204, art. 205, art. 205 ³ § 2 i 5 oraz art. 425–505 ¹⁴ .
	4. Państwa członkowskie zapewniają, aby upoważnione podmioty były uprawnione do wnoszenia o zastosowanie co najmniej następujących środków: a) środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk; b) środków naprawczych.	T	Zmiany w ustawie z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – zmiana w art. 1 ust. 2 oraz dodanie art. 1a	Art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Ustawa ma zastosowanie w sprawach o roszczenia z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, z tytułu czynów niedozwolonych, z tytułu odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania umownego lub z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, a w odniesieniu do ochrony konsumentów także w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub o roszczenia związane z ich stosowaniem oraz w innych sprawach związanych z ochroną konsumentów.”, Po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu: „Art. 1a. 1. Wytaczając powództwo w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów powód żąda uznania praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów i nakazania zaniechania jej stosowania, a w przypadku gdy pozwany zaprzestał stosowania tej praktyki po wytoczeniu powództwa, stwierdzenia zaniechania jej stosowania. 2. Oprócz żądania, o którym mowa w ust. 1, powód może żądać złożenia jednokrotnego albo wielokrotnego oświadczenia w odpowiedniej formie i o odpowiedniej treści o stosowaniu przez pozwanego praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów. 3. W przypadku gdy pozwany zaprzestał stosowania praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów przed wytoczeniem powództwa przepisy ust. 1 i 2 stosuje się, z tym że powód żąda uznania

			praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów oraz stwierdzenia zaniechania jej stosowania. 4. Roszczenia, które mogą być dochodzone w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, określają odrębne przepisy. 5. Roszczenia, o których mowa w ust. 1–4, mogą być dochodzone jednym pozwem.”;
5. Państwa członkowskie mogą umożliwić upoważnionym podmiotom wnoszenie w stosownych przypadkach, o zastosowanie środków, o których mowa w ust. 4, w ramach jednego powództwa przedstawicielskiego. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że środki te będą zawarte w jednej decyzji.	T	Zmiana w ustawie z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodany art. 1a ust. 4	Art. 1a 4. Roszczenia, o których mowa w ust. 1–4, mogą być dochodzone jednym pozwem.”;
6. Państwa członkowskie zapewniają, aby interesy konsumentów w ramach powództw przedstawicielskich były reprezentowane przez upoważnione podmioty i aby te upoważnione podmioty miały prawa i obowiązki przysługujące stronie powodowej w postępowaniu. Konsument, których dotyczy powództwo przedstawicielskie, są uprawnieni do odnoszenia korzyści ze środków, o których mowa w ust. 4.	T	Ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym –	W art. 4: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Powództwo w postępowaniu grupowym wytacza reprezentant grupy, a w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem wyłącznie podmiot upoważniony, o którym mowa w art. 46a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 594).”;

			art. 4 ust. 1 oraz ust. 2b	Po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu: „2b. Wytaczając powództwo w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów podmiot upoważniony prowadzi postępowanie w imieniu własnym, na rzecz wszystkich członków grupy..
	7. Państwa członkowskie zapewniają, aby zgodnie z prawem krajowym sądy lub organy administracyjne mogły decydować o oddaleniu oczywiście bezzasadnych spraw na możliwie najwcześniejszym etapie postępowania.	N	Wdrożenie zapewniają przepisy Kodeksu postępowania cywilnego(art. 191 ¹ k.p.c.) oraz art. 10 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Art. 191 ¹ k.p.c. „§ 1. Jeżeli z treści pozwu i załączników oraz okoliczności dotyczących sprawy, a także faktów, o których mowa w art. 228, wynika oczywista bezzasadność powództwa, stosuje się przepisy § 2-4. § 2. Gdyby czynności, które ustawa nakazuje podjąć w następstwie wniesienia pozwu, miały być oczywiście niecelowe, można je pominąć. W szczególności można nie wzywać powoda do usunięcia braków, uiszczenia opłaty, nie sprawdzać wartości przedmiotu sporu ani nie przekazywać sprawy. § 3. Sąd może oddalić powództwo na posiedzeniu niejawnym, nie doręczając pozwu osobie wskazanej jako pozwany ani nie rozpatrując wniosków złożonych wraz z pozwem. § 4. Uzasadnienie wyroku sporządza się na piśmie z urzędu. Powinno ono zawierać jedynie wyjaśnienie, dlaczego powództwo zostało uznane za oczywiście bezzasadne. Wyrok wraz z uzasadnieniem sąd z urzędu doręcza tylko powodowi z pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia środka zaskarżenia. Art. 10.1. Po wysłuchaniu stron sąd rozstrzyga o dopuszczalności postępowania grupowego. Sąd odrzuca pozew, jeżeli sprawa nie podlega rozpoznaniu w postępowaniu grupowym.

			(art. 730 – 757 k.p.c.) wtedy, jeżeli ma ono na celu zabezpieczenie roszczenia o świadczenie, którego termin spełnienia jeszcze nie nastąpił. Art. 730¹ § 1. Udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. § 2. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. § 2¹. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia uważa się za uprawdopodobniony, gdy żądającym zabezpieczenia jest powód dochodzący należności zapłaty z tytułu transakcji handlowej w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, w przypadku gdy wartość tej transakcji nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a dochodzona należność nie została uregulowana i od dnia upływu terminu jej płatności upłynęły co najmniej trzy miesiące. § 3. Przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględni interesy stron lub uczestników postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należyłą ochronę prawną, a obowiązane nie obciążać ponad potrzebę. Art. 747 Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych następuje przez: 1) zajęcie ruchomości, wynagrodzenia za pracę, wierzytelności z rachunku bankowego albo innej wierzytelności lub innego prawa majątkowego; 2) obciążenie nieruchomości obowiązane hipoteką przymusową; 3) ustanowienie zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości, która nie ma urzędzonej księgi wieczystej lub której księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu; 4) obciążenie statku albo statku w budowie hipoteką morską;
--	--	--	---

			5) ustanowienie zakazu zbywania spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu; 6) ustanowienie zarządu przymusowego nad przedsiębiorstwem lub gospodarstwem rolnym obowiązany albo zakładem wchodzącym w skład przedsiębiorstwa lub jego częścią albo częścią gospodarstwa rolnego obowiązany. Art. 755 § 1. Jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W szczególności sąd może: 1) unormować prawa i obowiązki stron lub uczestników postępowania na czas trwania postępowania; 2) ustanowić zakaz zbywania przedmiotów lub praw objętych postępowaniem; 3) zawiesić postępowanie egzekucyjne lub inne postępowanie zmierzające do wykonania orzeczenia; 4) uregulować sposób roztoczenia pieczy nad małoletnimi dziećmi i kontaktów z dzieckiem; 5) nakazać wpisanie stosownego ostrzeżenia w księdze wieczystej lub we właściwym rejestrze. § 2. W sprawach o ochronę dóbr osobistych zabezpieczenie polegające na zakazie publikacji może być udzielone tylko wtedy, gdy nie sprzeciwia się temu ważny interes publiczny. Udzielając zabezpieczenia, sąd określa czas trwania zakazu, który nie może być dłuższy niż rok. Jeżeli postępowanie w sprawie jest w toku, uprawniony może przed upływem okresu, na który orzeczono zakaz publikacji, żądać dalszego zabezpieczenia; przepisy zdania pierwszego i drugiego stosuje się. Jeżeli uprawniony zażądał dalszego zabezpieczenia, zakaz publikacji pozostaje w mocy do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia wniosku. § 2¹. Przepisu art. 731 nie stosuje się, jeżeli zabezpieczenie jest konieczne dla odwrócenia grożącej szkody lub innych niekorzystnych dla uprawnionego skutków.
--	--	--	---

			§ 3. Sąd doręcza obowiązanemu postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym, w którym nakazuje mu wykonanie lub zaniechanie czynności albo nieprzeszkadzanie czynnościom uprawnionego. Nie dotyczy to postanowień nakazujących wydanie rzeczy będących we władaniu obowiązanego. Art. 755 § 1. Jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W szczególności sąd może: 1) unormować prawa i obowiązki stron lub uczestników postępowania na czas trwania postępowania; 2) ustanowić zakaz zbywania przedmiotów lub praw objętych postępowaniem; 3) zawiesić postępowanie egzekucyjne lub inne postępowanie zmierzające do wykonania orzeczenia; 4) uregulować sposób roztoczenia pieczy nad małoletnimi dziećmi i kontaktów z dzieckiem; 5) nakazać wpisanie stosownego ostrzeżenia w księdze wieczystej lub we właściwym rejestrze. § 2. W sprawach o ochronę dóbr osobistych zabezpieczenie polegające na zakazie publikacji może być udzielone tylko wtedy, gdy nie sprzeciwia się temu ważny interes publiczny. Udzielając zabezpieczenia, sąd określa czas trwania zakazu, który nie może być dłuższy niż rok. Jeżeli postępowanie w sprawie jest w toku, uprawniony może przed upływem okresu, na który orzeczono zakaz publikacji, żądać dalszego zabezpieczenia; przepisy zdania pierwszego i drugiego stosuje się. Jeżeli uprawniony zażądał dalszego zabezpieczenia, zakaz publikacji pozostaje w mocy do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia wniosku.
--	--	--	--

				§ 2¹. Przepisu art. 731 nie stosuje się, jeżeli zabezpieczenie jest konieczne dla odwrócenia grożącej szkody lub innych niekorzystnych dla uprawnionego skutków. § 3. Sąd doręcza obowiązanemu postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym, w którym nakazuje mu wykonanie lub zaniechanie czynności albo nieprzeszkadzanie czynnościom uprawnionego. Nie dotyczy to postanowień nakazujących wydanie rzeczy będących we władaniu obowiązanego.
Art. 8	2. Środek, o którym mowa w ust. 1 lit. b), może obejmować, jeśli tak przewidziano w prawie krajowym: a) środek służący ustaleniu, że dana praktyka stanowi naruszenie, o którym mowa art. 2 ust. 1; oraz b) obowiązek opublikowania całości lub fragmentu decyzji w sprawie danego środka, w formie uznanej przez sąd lub organ administracyjny za stosowną, lub obowiązek opublikowania oświadczenia korygującego.	T	Zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie art. 1a, art. 21 ust. 2b, art. 23a, art. 23b oraz art. 23c.	Art. 1a. 1. Wytaczając powództwo w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów powód żąda uznania praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów i nakazania zaniechania jej stosowania, a w przypadku gdy pozwany zaprzestał stosowania tej praktyki po wytoczeniu powództwa, stwierdzenia zaniechania jej stosowania. 2. Oprócz żądania, o którym mowa w ust. 1, powód może żądać złożenia jednokrotnego albo wielokrotnego oświadczenia w odpowiedniej formie i o odpowiedniej treści o stosowaniu przez pozwanego praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów. 3. W przypadku gdy pozwany zaprzestał stosowania praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów przed wytoczeniem powództwa przepisy ust. 1 i 2 stosuje się, z tym że powód żąda uznania praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów oraz stwierdzenia zaniechania jej stosowania. 4. Roszczenia, które mogą być dochodzone w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, określają odrębne przepisy. 5. Roszczenia, o których mowa w ust. 1–4, mogą być dochodzone jednym pozwem. W art. 21 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu: „2b. W razie uwzględnienia powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów sąd w wyroku dodatkowo wyznacza termin na wykonanie wyroku i nakłada na

				pozwanego obowiązek poinformowania członków grupy o prawomocnym orzeczeniu sądu i zasądzonych roszczeniach lub o zawartej ugodzie.”; Art. 23a. 1. W razie uwzględnienia powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów sąd w sentencji wyroku: 1) uznaje praktykę pozwanego za naruszającą ogólne interesy konsumentów oraz nakazuje pozwanemu zaniechanie jej stosowania i wyznacza termin, w którym pozwany ma zaniechać stosowania tej praktyki, albo 2) uznaje praktykę pozwanego za naruszającą ogólne interesy konsumentów oraz wskazuje termin, w którym pozwany zaniechał stosowania tej praktyki. 2. Sąd w sentencji wyroku, o którym mowa w ust. 1, może również nałożyć na pozwanego obowiązek złożenia jednokrotnego albo wielokrotnego oświadczenia w odpowiedniej formie i o odpowiedniej treści o stosowaniu przez pozwanego praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów. Sąd wyznacza termin wykonania nałożonego obowiązku. Art. 23b. 1. W przypadku opóźnienia w wykonaniu prawomocnego wyroku wydanego w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, sąd w postanowieniu może nałożyć na pozwanego grzywnę w wysokości do 5 000 000 złotych. 2. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji. Art. 23c. 1. Niezależnie od grzywny nałożonej na podstawie art. 23b ust. 1, sąd, w celu przymuszenia pozwanego do wykonania prawomocnego wyroku wydanego w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, w postanowieniu może nałożyć na pozwanego grzywnę w wysokości do 50 000 złotych za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prawomocnego wyroku, nie więcej niż 5 000 000 złotych. 2. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.”.
--	--	--	--	--

3. Aby upoważniony podmiot mógł wnieść o zastosowanie środka nakazującego zaprzestanie szkodliwych praktyk, konsumenci indywidualni nie są zobowiązani do wyrażenia woli odnośnie do bycia reprezentowanymi przez ten upoważniony podmiot. Upoważniony podmiot nie jest zobowiązany udowodnić: a) rzeczywistej straty lub szkody poniesionych przez konsumentów indywidualnych, których dotyczy naruszenie naruszenia, o którym mowa art. 2 ust. 1; ani b) zamiaru lub niedbalstwa ze strony przedsiębiorcy.	T	Zmiana ustawy z dnia 19 lutego 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym - dodany art. 1 ust. 5 oraz art. 4c	W art. 1 dodaje się ust. 5 w brzmieniu: 5. Wymogu utworzenia grupy konsumentów i złożenia oświadczeń o przystąpieniu do grupy nie stosuje się do powództw wytaczanych w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów.”; Art. 4c. W przypadku wytoczenia powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów podmiot upoważniony nie jest obowiązany do udowodnienia szkody poniesionej przez konsumentów ani winy pozwanego.”;	
4. Państwa członkowskie mogą wprowadzić lub utrzymać w mocy przepisy ich prawa krajowego, zgodnie z którymi upoważniony podmiot ma możliwość wnoszenia o zastosowanie środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk, o których mowa w ust. 1 lit. b) wyłącznie po konsultacji z przedsiębiorcą, którego dotyczy dana sprawa, w celu doprowadzenia go do zaprzestania naruszenia, o którym mowa w art. 2 ust. 1. Jeżeli w terminie dwóch tygodni od otrzymania wniosku o konsultację przedsiębiorca nie zaprzestanie naruszenia, upoważniony podmiot może niezwłocznie wytoczyć powództwo przedstawicielskie w sprawie środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o takich przepisach prawa krajowego. Komisja zapewnia, aby informacje te były publicznie dostępne.	T	Ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym - dodany art. 4b oraz art. 6 ust. 8	Dodaje się art. 4b w brzmieniu: Art. 4b. 1. Podmiot upoważniony przed wytoczeniem powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów wzywa przedsiębiorcę do zaniechania stosowania tych praktyk, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Wezwanie ani inne pismo podmiotu upoważnionego kierowane do przedsiębiorcy przed wytoczeniem powództwa nie może obejmować innych żądań lub roszczeń, w tym w szczególności przekazania środków finansowych na jego rzecz lub na rzecz innego podmiotu. 2. W przypadku gdy przedsiębiorca nie zaprzestał w wyznaczonym terminie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, podmiot upoważniony może wytoczyć powództwo, o którym mowa w ust. 1. Art. 6 ust. 8. W przypadkach, o których mowa w ust. 5 i 6, do pozwu należy dołączyć odpis wezwania, o którym mowa w art. 4b ust. 1, wraz z dowodem doręczenia.”;	

	Artykuł 9. Środki naprawcze 1. Środek naprawczy zobowiązuje przedsiębiorcę do zapewnienia zainteresowanym konsumentom środków zaradczych, takich jak odszkodowanie, naprawa, wymiana, obniżenie ceny, rozwiązanie umowy lub zwrot zapłaty, stosownie do przypadku i zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym.	T	Zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie art. 1b ust. 4	„4. Roszczenia, które mogą być dochodzone w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, określają odrębne przepisy.”
Art. 9	2. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące tego, jak i na którym etapie postępowania z powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych konsumenci indywidualni, których dotyczy to powództwo przedstawicielskie, mogą w sposób wyraźny lub dorozumiany wyrazić, w stosownym terminie po wytoczeniu powództwa, swoją wolę bycia reprezentowanymi przez upoważniony podmiot w danym postępowaniu oraz wolę bycia związanymi wynikiem tego postępowania.	T	Realizację zapewnia ustawa o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (projektowany art. 11 ust. 2 pkt 3, oraz art.6 ust. 7 i art. 13 ustawy)	Art. 11. Po uprawomocnieniu się postanowienia o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym sąd zarządzi ogłoszenie o wszczęciu postępowania grupowego. 2. Ogłoszenie o wszczęciu postępowania grupowego powinno zawierać: 1) wymienienie sądu, przed którym toczy się postępowanie grupowe; 2) oznaczenie stron postępowania oraz oznaczenie przedmiotu sprawy; „3) informacje o możliwości przystąpienia do grupy przez osoby, których roszczenia mogą być objęte powództwem grupowym, poprzez złożenie reprezentantowi grupy albo podmiotowi upoważnionemu, w oznaczonym terminie, nie krótszym niż miesiąc, a nie dłuższym niż trzy miesiące od daty ogłoszenia, pisemnego oświadczenia o przystąpieniu do grupy;”; 4) zasady wynagrodzenia pełnomocnika; 5) wzmiankę o wiążącym skutku wyroku wobec członków grupy.

			3. Publikacja ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego następuje w sposób najbardziej odpowiedni dla danej sprawy, tak aby umożliwiała ono poinformowanie o postępowaniu wszystkich potencjalnie zainteresowanych przystąpieniem do grupy, w szczególności ogłoszenie może zostać zamieszczone na stronach Biuletynu Informacji Publicznej właściwego sądu, na stronach internetowych stron lub ich pełnomocników lub w prasie o zasięgu ogólnokrajowym albo lokalnym. 4. Zarządzenie ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego można zaniechać wtedy, gdy z okoliczności sprawy wynika, że wszyscy członkowie grupy złożą oświadczenia o przystąpieniu do grupy. 5. Przystąpienie do grupy po upływie terminu wyznaczonego przez sąd jest niedopuszczalne. Art. 6 7. W oświadczeniu o przystąpieniu do grupy, o którym mowa w ust. 4 i 6, członek grupy informuje również: 1) czy przystąpił do grupy w innym postępowaniu grupowym wytoczonym przeciwko pozwanemu w związku z tym samym naruszeniem; 2) czy wytoczył przeciwko pozwanemu powództwo w związku z tym samym naruszeniem; 3) o sposobie komunikacji z podmiotem upoważnionym. Art. 13. 1. Z chwilą przedstawienia sądowi oświadczenia o przystąpieniu do grupy między członkiem grupy oraz pozwanym powstaje skutek sprawy w toku, co do roszczenia objętego postępowaniem grupowym. 2. Osoba, która przed dniem wszczęcia postępowania grupowego wytoczyła przeciwko pozwanemu powództwo o roszczenie, które może być objęte postępowaniem grupowym, nie później niż do dnia zakończenia postępowania w pierwszej instancji może złożyć oświadczenie o przystąpieniu do grupy. W takim przypadku sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania. oraz	
--	--	--	---	--

			zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie art. 6 ust. 4-8	Art. 6 4. W sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym. 5. W sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów do pozwu należy dołączyć informacje Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o których mowa w art. 46d ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym. 6. W przypadku, o którym mowa w art. 1a ust. 5, do pozwu należy dołączyć oświadczenie członków grupy o przystąpieniu do grupy, informacje Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o których mowa w art. 46d ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym. 7. W oświadczeniu o przystąpieniu do grupy, o którym mowa w ust. 4 i 6, członek grupy informuje również: 1) czy przystąpił do grupy w innym postępowaniu grupowym wytoczonym przeciwko pozwanemu w związku z tym samym naruszeniem; 2) czy wytoczył przeciwko pozwanemu powództwo w związku z tym samym naruszeniem; 3) o sposobie komunikacji z podmiotem upoważnionym.
--	--	--	---	--

				8. W przypadkach, o których mowa w ust. 5 i 6, do pozwu należy dołączyć odpis wezwania, o którym mowa w art. 4b ust. 1, wraz z dowodem doręczenia.”;
	3. Niezależnie od ust. 2 państwa członkowskie zapewniają, aby konsumenci indywidualni niemający miejsca zwykłego pobytu w państwie członkowskim sądu lub organu administracyjnego, przed którymi wytoczono dane powództwo przedstawicielskie, musieli wyrazić wyraźną wolę bycia reprezentowanymi w danym powództwie przedstawicielskim, aby wynik postępowania z tego powództwa przedstawicielskiego był wiążący dla tych konsumentów.	T	Zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie w art. 6 ust. 4-7	w art. 6 dodaje się ust. 4–7 w brzmieniu: „4. W sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy, oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym . 5. W sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów do pozwu należy dołączyć informację Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o której mowa w art. 46d ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym. 6. W przypadku, o którym mowa w art. 1b ust. 5, do pozwu należy dołączyć oświadczenie członków grupy o przystąpieniu do grupy, informację Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o której mowa w art. 46d ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym.

				7. W oświadczeniu o przystąpieniu do grupy, o którym mowa w ust. 4 i ust. 6, członek grupy informuje również o: 1) przystąpieniu do grupy w innym postępowaniu grupowym wytoczonym przeciwko pozwanemu w związku z tym samym naruszeniem, 2) wytoczeniu przeciwko pozwanemu powództwa w związku z tym samym naruszeniem; 3) sposobie komunikacji z podmiotem upoważnionym.
	4. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy w celu zapewnienia, aby konsumenci, którzy w sposób wyraźny lub dorozumiany wyrazili wolę bycia reprezentowanymi w danym postępowaniu z powództwa przedstawicielskiego, nie mogli być reprezentowani w innych powództwach przedstawicielskich w tej samej sprawie i przeciwko temu samemu przedsiębiorcy ani nie mogli wytaczać powództw indywidualnych w tej samej sprawie i przeciwko temu samemu przedsiębiorcy. Państwa członkowskie ustanawiają również przepisy w celu zapewnienia, aby konsumenci nie uzyskiwali odszkodowania więcej niż jeden raz w tej samej sprawie przeciwko temu samemu przedsiębiorcy.	T	Wdrożenie zapewnia ustawa o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu (art. 4 ust.3, art. 13) oraz przepisy k.p.c. dotyczące powagi rzeczy osądzonej (art. 199 § 1 i art. 366)	Art. 4 u3. Wszczęcie postępowania grupowego nie wyłącza możliwości dochodzenia swych roszczeń przez osoby, które nie przystąpiły do grupy lub z niej wystąpiły. Art. 13. 1. Z chwilą przedstawienia sądowi oświadczenia o przystąpieniu do grupy między członkiem grupy oraz pozwanym powstaje skutek sprawy w toku, co do roszczenia objętego postępowaniem grupowym. 2. Osoba, która przed dniem wszczęcia postępowania grupowego wytoczyła przeciwko pozwanemu powództwo o roszczenie, które może być objęte postępowaniem grupowym, nie później niż do dnia zakończenia postępowania w pierwszej instancji może złożyć oświadczenie o przystąpieniu do grupy. W takim przypadku sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania. Art. 366 k.p.c. Wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Art. 199 k.p.c. § 1. Sąd odrzuci pozew: 1) jeżeli droga sądowa jest niedopuszczalna; 2) jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona; 3) jeżeli jedna ze stron nie ma zdolności sądowej albo jeżeli powód nie ma zdolności procesowej, a nie działa za niego przedstawiciel ustawowy albo jeżeli w składzie organów jednostki organizacyjnej będącej powodem zachodzą braki uniemożliwiające jej działanie.

		oraz zmiana w ustawa o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie art. 6 ust. 4-8	W art. 6 dodaje się ust. 4–8 w brzmieniu: „4. W sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym. 5. W sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów do pozwu należy dołączyć informacje Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o których mowa w art. 46d ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym. 6. W przypadku, o którym mowa w art. 1a ust. 5, do pozwu należy dołączyć oświadczenie członków grupy o przystąpieniu do grupy, informacje Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o których mowa w art. 46d ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz umowę podmiotu upoważnionego z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika, a w przypadku finansowania podmiotu upoważnionego przez inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, umowę z podmiotem finansującym. 7. W oświadczeniu o przystąpieniu do grupy, o którym mowa w ust. 4 i 6, członek grupy informuje również: 1) czy przystąpił do grupy w innym postępowaniu grupowym wytoczonym przeciwko pozwanemu w związku z tym samym naruszeniem; 2) czy wytoczył przeciwko pozwanemu powództwo w związku z tym samym naruszeniem;
--	--	--	---

				3) o sposobie komunikacji z podmiotem upoważnionym. 8. W przypadkach, o których mowa w ust. 5 i 6, do pozwu należy dołączyć odpis wezwania, o którym mowa w art. 4b ust. 1, wraz z dowodem doręczenia.”;
	5. Jeżeli środek naprawczy nie wskazuje konsumentów indywidualnych uprawnionych do korzystania ze środków zaradczych przewidzianych w ramach tego środka naprawczego, musi on co najmniej opisywać grupę konsumentów uprawnionych do korzystania z tych środków zaradczych.	N	Realizację zapewnia ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń (w postępowaniu grupowym (art. 21).	Art. 21. 1. W sentencji wyroku należy wymienić wszystkich członków grupy lub podgrupy. 2. W wyroku zasądzającym świadczenie pieniężne należy ustalić, jaka kwota przypada każdemu członkowi grupy lub podgrupy. 2a. Wszyscy członkowie grupy lub podgrupy mogą także zostać wymienieni, wraz z ustaleniem kwot przypadających każdemu z nich, na liście stanowiącej załącznik do wyroku. W takim przypadku w wyroku należy powołać tę listę, a sama lista nie podlega odczytaniu. 2b. W razie uwzględnienia powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów sąd w wyroku dodatkowo wyznacza termin na wykonanie wyroku i nakłada na pozwanego obowiązek poinformowania członków grupy o prawomocnym orzeczeniu sądu i zasądzonych roszczeniach lub o zawartej ugodzie. 3. Wyrok prawomocny ma skutek wobec wszystkich członków grupy.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby środek naprawczy uprawniał konsumentów do skorzystania ze środków zaradczych dostępnych w ramach tego środka naprawczego, bez konieczności wytaczania odrębnego powództwa.	T	Art. 22 i art. 23 ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. W art. 23 dodano obok reprezentanta grupy również podmiot upoważniony	Art. 22 Tytułem egzekucyjnym do prowadzenia egzekucji świadczenia pieniężnego przypadającego członkowi grupy lub podgrupy jest wyciąg z wyroku albo wyrok z wyciągiem z listy członków grupy lub podgrupy stanowiącej załącznik do wyroku, wskazujący w szczególności wysokość należnego mu świadczenia Art. 23. 1. W sprawach o świadczenia niepieniężne egzekucję zasądzono świadczenia wszczyna się na wniosek reprezentanta grupy albo podmiotu upoważnionego. 2. Jeżeli zasądzone świadczenie niepieniężne nie zostanie spełnione w terminie sześciu miesięcy, licząc od dnia uprawomocnienia się wyroku, a w tym czasie reprezentant grupy albo podmiot upoważniony nie wystąpi z wnioskiem o wszczęcie egzekucji, z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności, a także o wszczęcie egzekucji, może wystąpić każdy z członków grupy.
7. Państwa członkowskie ustanawiają lub utrzymują w mocy przepisy dotyczące terminów, w jakich konsumenci indywidualni mogą skorzystać ze środków naprawczych. Państwa członkowskie mogą ustanowić przepisy dotyczące sposobu wykorzystania wszelkich pozostałych środków finansowych zasądzonych w ramach środków naprawczych, które to środki nie zostały odebrane w ustalonym terminie.	T	Realizację zapewnia ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – art. 23 oraz przepisy dotyczące przedawnienia roszczeń (art. 118 k.c.). W art. 23 dodano obok reprezentanta grupy również podmiot upoważniony	Art. 23. 1. W sprawach o świadczenia niepieniężne egzekucję zasądzono świadczenia wszczyna się na wniosek reprezentanta grupy albo podmiotu upoważnionego. 2. Jeżeli zasądzone świadczenie niepieniężne nie zostanie spełnione w terminie sześciu miesięcy, licząc od dnia uprawomocnienia się wyroku, a w tym czasie reprezentant grupy albo podmiot upoważniony nie wystąpi z wnioskiem o wszczęcie egzekucji, z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności, a także o wszczęcie egzekucji, może wystąpić każdy z członków grupy Art. 118 k.p.c. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata.

	8. Państwa członkowskie zapewniają, aby upoważnione podmioty miały możliwość wytaczania powództw przedstawicielskich w sprawie środków naprawczych bez konieczności wcześniejszego stwierdzenia przez sąd lub organ administracyjny naruszenia, o którym mowa w art. 2 ust. 1 w drodze odrębnego postępowania.	T	Zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie art. 1a	Art. 1a. 1. Wytaczając powództwo w postępowaniu grupowym w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów powód żąda uznania praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów i nakazania zaniechania jej stosowania, a w przypadku gdy pozwany zaprzestał stosowania tej praktyki po wytoczeniu powództwa, stwierdzenia zaniechania jej stosowania. 2. Oprócz żądania, o którym mowa w ust. 1, powód może żądać złożenia jednokrotnego albo wielokrotnego oświadczenia w odpowiedniej formie i o odpowiedniej treści o stosowaniu przez pozwanego praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów. 3. W przypadku gdy pozwany zaprzestał stosowania praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów przed wytoczeniem powództwa przepisy ust. 1 i 2 stosuje się, z tym że powód żąda uznania praktyki za naruszającą ogólne interesy konsumentów oraz stwierdzenia zaniechania jej stosowania. 4. Roszczenia, które mogą być dochodzone w związku ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, określają odrębne przepisy . 5. Roszczenia, o których mowa w ust. 1–4, mogą być dochodzone jednym pozwem.”;
	9. Środki zaradcze zasądzone w wyniku powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych pozostają bez uszczerbku dla wszelkich dodatkowych środków zaradczych dostępnych dla konsumentów na mocy prawa Unii lub prawa krajowego, które to środki nie były objęte tym powództwem przedstawicielskim.	N	Wdrożenie zapewniają przepisy k.p.c. (art. 366) dotyczące powagi rzeczy osądzonej (res iudicata).	Art. 366. Wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami.

Art. 10	Artykuł 10. Finansowanie powództw przedstawicielskich w sprawie środków naprawczych 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy powództwo przedstawicielskie w sprawie środków naprawczych jest finansowane przez stronę trzecią – w zakresie, w jakim dopuszcza to prawo krajowe – nie dochodziło do konfliktu interesów oraz aby finansowanie przez strony trzecie mogące odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych lub z wyniku tego powództwa nie powodowało, że powództwo przedstawicielskie nie będzie chronić zbiorowych interesów konsumentów.	T	Zmiana ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie art. 10aa, 10ab i art. 18a	Art. 10aa. 1. W postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, sąd, na każdym etapie postępowania – w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do zgodności finansowania podmiotu upoważnionego z warunkami określonymi w art. 46h pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – ustala, czy finansowanie przez określony inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, podmiotu upoważnionego, pozostaje bez wpływu na właściwe zapewnienie ochrony interesów konsumentów. 2. Dokonując ustaleń, o których mowa w ust. 1, sąd bada w szczególności czy: 1) inny podmiot: a) finansuje wytoczone powództwo, b) wpływa na decyzje podmiotu upoważnionego dotyczące wytoczonego powództwa, w tym w zakresie ugody, w sposób sprzeczny z interesami konsumentów objętych powództwem; 2) pozwanym jest przedsiębiorca będący konkurentem innego podmiotu finansującego podmiot upoważniony albo przedsiębiorca, od którego inny podmiot finansujący podmiot upoważniony, jest zależny. 3. Na wezwanie sądu podmiot upoważniony jest obowiązany do przedstawienia sądowi, w wyznaczonym terminie, informacji dotyczących źródeł finansowania swojej działalności, w tym źródeł finansowania określonego powództwa. 4. W przypadku ustalenia przez sąd, że finansowanie przez inny podmiot podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego, sąd, w drodze zarządzenia, wzywa podmiot upoważniony do: 1) podjęcia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż miesiąc, stosownych środków, w szczególności do odmowy przyjęcia finansowania, zwrotu lub zmiany tego finansowania, mających na celu zapewnienie zgodności finansowania tego podmiotu z
---------	--	---	--	--

				warunkami określonymi w art. 46h pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz właściwej ochrony interesów konsumentów w toczącym się postępowaniu; 2) przekazania w wyznaczonym terminie informacji o podjętych środkach określonych przez sąd zgodnie z pkt 1. 5. W przypadku gdy podmiot upoważniony, w wyznaczonym przez sąd terminie, nie przekazał informacji, o których mowa w ust. 3, lub nie podjął stosownych środków, o których mowa w ust. 4 pkt 1, albo nie przekazał informacji o ich podjęciu sąd, w drodze zarządzenia, wzywa podmiot upoważniony do poinformowania każdego członka grupy o ustalonym wpływie finansowania przez inny podmiot na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w tym postępowaniu oraz o odrzuceniu pozwu w przypadku niedokonania zmiany podmiotu upoważnionego w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania tego zarządzenia. Przekazanie informacji członkowi grupy przez podmiot upoważniony następuje w sposób wskazany przez członka w oświadczeniu o przystąpieniu do grupy. W zarządzeniu sąd wyznacza termin na wykonanie nałożonego na podmiot upoważniony obowiązku, o którym mowa w zdaniu pierwszym. 6. Sąd odrzuca pozew w przypadku gdy nie dojdzie do zmiany podmiotu upoważnionego w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania zarządzenia, o którym mowa ust. 5. 7. Sąd przekazuje Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odpis: 1) zarządzenia, o którym mowa w ust. 5; 2) postanowienia o odrzuceniu pozwu na podstawie ust. 6 wraz z uzasadnieniem. Art. 10ab 1. W przypadku wykreślenia podmiotu upoważnionego z rejestru, o którym mowa w art. 46a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, albo z wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 wobec ustalenia, że finansowanie przez inny podmiot podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony
--	--	--	--	--

			Zmiana ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie art. 46f ust. 2, art. 46h pkt 5.	interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego, sąd zawiesza postępowanie grupowe w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, w którym bierze udział wykreślony podmiot, wyznaczając termin nie krótszy niż sześć miesięcy na zmianę podmiotu upoważnionego przez członków grupy. 2. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust.1, sąd odrzuca pozew."; Art. 18a. Na wniosek co najmniej połowy członków grupy sąd może dokonać zmiany podmiotu upoważnionego. Wniosek powinien wskazywać proponowany podmiot upoważniony oraz zawierać jego oświadczenie o wyrażeniu zgody na prowadzenie postępowania na rzecz członków grupy. Przepis art. 18 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio. Art. 46f 2 W przypadku finansowania zadań podmiotu upoważnionego ze środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, podmiot upoważniony zawiera z przedsiębiorcą lub grupą przedsiębiorców, finansującymi te zadania umowę, która określa wysokość wynagrodzenia przedsiębiorcę lub grupy przedsiębiorców. Wynagrodzenie to nie może być wyższe niż 30% kwoty zasądzonego roszczenia na rzecz powoda w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów wytoczonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. Art. 46h pkt 5 Art. 46h. O wpis do rejestru może ubiegać się podmiot, który łącznie spełnia następujące warunki: 5) jest niezależny i nie podlega wpływom innych podmiotów, w szczególności przedsiębiorców, które mogłyby odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia grupowego postępowania krajowego lub grupowego postępowania transgranicznego, również w
--	--	--	--	---

				przypadku finansowania przez inne podmioty, i w tym celu posiada ustalone procedury odnoszące się do konfliktów interesów tego podmiotu, podmiotów go finansujących oraz konsumentów.
	2. Do celów ust. 1 państwa członkowskie zapewniają w szczególności, aby: a) strony trzecie nie wywierały bezpodstawnego wpływu na decyzje upoważnionych podmiotów w kontekście powództwa przedstawicielskiego, w tym decyzje w zakresie ugód, w sposób szkodzący zbiorowym interesom konsumentów, których dotyczy dane powództwo przedstawicielskie; b) powództwo przedstawicielskie nie było wytaczane przeciwko pozwanemu, który jest konkurentem dla podmiotu finansującego, lub przeciwko pozwanemu, od którego podmiot finansujący jest zależny.	T	Zmiana ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie art. 10aa, art. 18a.	„Art. 10aa. 1. W postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, sąd, na każdym etapie postępowania – w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do zgodności finansowania podmiotu upoważnionego z warunkami określonymi w art. 46h pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – ustala, czy finansowanie przez określony inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, podmiotu upoważnionego, pozostaje bez wpływu na właściwe zapewnienie ochrony interesów konsumentów. 2. Dokonując ustaleń, o których mowa w ust. 1, sąd bada w szczególności czy: 1) inny podmiot: a) finansuje wytoczone powództwo, b) wpływa na decyzje podmiotu upoważnionego dotyczące wytoczonego powództwa, w tym w zakresie ugody, w sposób sprzeczny z interesami konsumentów objętych powództwem; 2) pozwanym jest przedsiębiorca będący konkurentem innego podmiotu finansującego podmiot upoważniony albo przedsiębiorca, od którego inny podmiot finansujący podmiot upoważniony, jest zależny. 3. Na wezwanie sądu podmiot upoważniony jest obowiązany do przedstawienia sądowi, w wyznaczonym przez sąd terminie, informacji dotyczących źródeł finansowania swojej działalności, w tym źródeł finansowania określonego powództwa.

				4. W przypadku ustalenia przez sąd, że finansowanie przez inny podmiot podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego, sąd wzywa podmiot upoważniony do podjęcia w wyznaczonym przez sąd terminie stosownych środków, w tym w szczególności do odmowy, zwrotu lub zmiany tego finansowania, mających na celu zapewnienie zgodności finansowania tego podmiotu z warunkami określonymi w art. 46h pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz właściwej ochrony interesów konsumentów w toczącym się postępowaniu oraz przekazania informacji o ich podjęciu. Wyznaczony przez sąd termin na podjęcie stosownych środków oraz przekazania informacji o ich podjęciu przez podmiot upoważniony nie może być krótszy niż jeden miesiąc. 5. W przypadku, gdy podmiot upoważniony, w wyznaczonym przez sąd terminie, nie przekazał informacji, o których mowa w ust. 3, lub nie podjął stosownych środków, o których mowa w ust. 4, albo nie przekazał informacji o ich podjęciu, sąd wzywa podmiot upoważniony do poinformowania każdego członka grupy o istniejącym wpływie finansowania przez inny podmiot na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w tym postępowaniu oraz o możliwości zmiany podmiotu upoważnionego w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania zarządzenia. Przekazanie informacji członkowi grupy przez podmiot upoważniony następuje w sposób wskazany przez członka w oświadczeniu o przystąpieniu do grupy. W zarządzeniu sąd wyznacza termin na realizację nałożonego na podmiot upoważniony obowiązku. 6. Sąd odrzuca pozew w przypadku, gdy nie dojdzie do zmiany podmiotu upoważnionego w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania zarządzenia, o którym mowa ust. 5. 7. Sąd przekazuje Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odpis: 1) zarządzenia, o którym mowa w ust. 5;
--	--	--	--	---

			Zmiana ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie art. 46f ust. 1 i 2 i art.46h.	2) postanowienia o odrzuceniu pozwu na podstawie ust. 6 wraz z uzasadnieniem.” „Art. 18a. Na wniosek co najmniej połowy członków grupy sąd może dokonać zmiany podmiotu upoważnionego. Wniosek powinien wskazywać proponowany podmiot upoważniony oraz zawierać jego oświadczenie o wyrażeniu zgody na prowadzenie postępowania na rzecz członków grupy. Art. 18 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.”; Art. 46f. 1. Zadania podmiotu upoważnionego wpisanego do rejestru, mogą być finansowane w szczególności ze środków stanowiących: 1) opłaty pobierane od konsumentów, według zasad określonych w regulaminie, o którym mowa w 46c pkt 1; 2) wpłaty od przedsiębiorców, jeżeli jest spełniony warunek, o którym mowa w art. 46h pkt 5. 2. W przypadku finansowania zadań podmiotu upoważnionego ze środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, podmiot upoważniony zawiera z przedsiębiorcą lub grupą przedsiębiorców , finansującymi te zadania umowę, która określa wysokość wynagrodzenia przedsiębiorcę lub grupy przedsiębiorców. Wynagrodzenie to nie może być wyższe niż 30% kwoty zasądzzonego roszczenia na rzecz powoda w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów wytoczonym na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym . Art. 46h. O wpis do rejestru może ubiegać się podmiot, który łącznie spełnia następujące warunki: 1) jest osobą prawną; 2) jego celem statutowym jest działalność na rzecz zapewnienia ochrony interesów konsumentów zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828 , oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu ;
--	--	--	--	---

			3) prowadzi niezarobkową działalność na rzecz ochrony interesów konsumentów od co najmniej 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o wpis do rejestru i daje rękojmię właściwego prowadzenia tej działalności; 4) nie jest objęty postępowaniem upadłościowym ani nie został uznany za niewypłacalny w rozumieniu art. 11 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520 oraz z 2023 r. poz. 825, 1723, 1843 i 1860); 5) jest niezależny i nie podlega wpływom innych podmiotów, w szczególności przedsiębiorców, które mogłyby odnieść korzyść gospodarczą z wytoczenia grupowego postępowania krajowego lub grupowego postępowania transgranicznego, również w przypadku finansowania przez inne podmioty, i w tym celu posiada ustalone procedury odnoszące się do konfliktów interesów tego podmiotu, podmiotów go finansujących oraz konsumentów; 6) udostępnia publicznie, stosując prosty i zrozumiały język, za pośrednictwem wszelkich stosownych środków, a w szczególności na swojej stronie internetowej, informacje, które wskazują, że spełnia on warunki, o których mowa w pkt 1–5, oraz informacje o źródłach swojego finansowania, o strukturze organizacyjnej, zarządczej i członkostwa, o swoim celu statutowym, a także o swojej działalności.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby sądy lub organy administracyjne w ramach postępowania z powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych, były uprawnione do oceny zgodności z ust. 1 i 2, w przypadku zaistnienia uzasadnionych wątpliwości co do takiej zgodności. W tym celu upoważnione podmioty ujawniają sądowi lub organowi administracyjnemu informacje finansowe zawierające wykaz źródeł finansowania wykorzystanych na rzecz danego powództwa przedstawicielskiego.	T	Zmiana ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie art. 10aa ust. 1-3.	„Art. 10aa. 1. W postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, sąd, na każdym etapie postępowania – w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości co do zgodności finansowania podmiotu upoważnionego z warunkami określonymi w art. 46h pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – ustala, czy finansowanie przez określony inny podmiot, w tym przedsiębiorcę lub organizację przedsiębiorców, podmiotu upoważnionego, pozostaje bez wpływu na właściwe zapewnienie ochrony interesów konsumentów. 2. Dokonując ustaleń, o których mowa w ust. 1, sąd bada w szczególności czy: 1) inny podmiot:

			a) finansuje wytoczone powództwo, b) wpływa na decyzje podmiotu upoważnionego dotyczące wytoczonego powództwa, w tym w zakresie ugody, w sposób sprzeczny z interesami konsumentów objętych powództwem; 2) pozwanym jest przedsiębiorca będący konkurentem innego podmiotu finansującego podmiot upoważniony albo przedsiębiorca, od którego inny podmiot finansujący podmiot upoważniony, jest zależny. 3. Na wezwanie sądu podmiot upoważniony jest obowiązany do przedstawienia sądowi, w wyznaczonym terminie, informacji dotyczących źródeł finansowania swojej działalności, w tym źródeł finansowania określonego powództwa.
4. Państwa członkowskie zapewniają aby - do celów ust. 1 i 2 – sądy lub organy administracyjne były uprawnione do podjęcia stosownych środków, takich jak nakazanie upoważnionemu podmiotowi, aby odmówił przyjęcia odnośnego finansowania lub je zmienił, oraz, w razie konieczności, odrzucenie legitymacji procesowej upoważnionego podmiotu w określonym powództwie przedstawicielskim. Jeżeli legitymacja procesowa upoważnionego podmiotu zostaje odrzucona w określonym powództwie przedstawicielskim, takie odrzucenie nie wpływa na prawa konsumentów, których dane powództwo przedstawicielskie dotyczy.	T	Zmiana ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie art. 10aa ust. 4 -6 art. 123 i art. 124 kc	Art. 10aa ust. 4-6 4. W przypadku ustalenia przez sąd, że finansowanie przez inny podmiot podmiotu upoważnionego ma wpływ na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego, sąd, w drodze zarządzenia, wzywa podmiot upoważniony do: 1) podjęcia w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż miesiąc, stosownych środków, w szczególności do odmowy przyjęcia finansowania, zwrotu lub zmiany tego finansowania, mających na celu zapewnienie zgodności finansowania tego podmiotu z warunkami określonymi w art. 46h pkt 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz właściwej ochrony interesów konsumentów w toczącym się postępowaniu; 2) przekazania w wyznaczonym terminie informacji o podjętych środkach określonych przez sąd zgodnie z pkt 1. 5. W przypadku gdy podmiot upoważniony, w wyznaczonym przez sąd terminie, nie przekazał informacji, o których mowa w ust. 3, lub nie podjął stosownych środków, o których mowa w ust. 4 pkt 1, albo nie przekazał informacji o ich podjęciu sąd, w drodze zarządzenia, wzywa podmiot upoważniony do poinformowania każdego członka grupy o ustalonym wpływie finansowania przez inny podmiot na zapewnienie

				właściwej ochrony interesów konsumentów w tym postępowaniu oraz o odrzuceniu pozwu w przypadku niedokonania zmiany podmiotu upoważnionego w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania tego zarządzenia. Przekazanie informacji członkowi grupy przez podmiot upoważniony następuje w sposób wskazany przez członka w oświadczeniu o przystąpieniu do grupy. W zarządzeniu sąd wyznacza termin na wykonanie nałożonego na podmiot upoważniony obowiązku, o którym mowa w zdaniu pierwszym. 6. Sąd odrzuca pozew w przypadku gdy nie dojdzie do zmiany podmiotu upoważnionego w terminie sześciu miesięcy od dnia wydania zarządzenia, o którym mowa ust. 5. Odrzucenie pozwu oznacza, że pozew nie wywołuje żadnych skutków. Konsument może potem wnieść pozew indywidualnie albo grupowo. Art. 123 § 1. Bieg przedawnienia przerywa się: 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia; 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Art. 124 § 1. Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. § 2. W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.
--	--	--	--	--

	Artykuł 11. Ugody w sprawie środków zaradczych 1. W celu zatwierdzenia ugody państwa członkowskie zapewniają, aby w ramach postępowania z powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych: a) upoważniony podmiot i przedsiębiorca mogli wspólnie zaproponować sądowi lub organowi administracyjnemu ugodę w sprawie środków zaradczych na rzecz danych konsumentów; lub b) sąd lub organ administracyjny, po konsultacji z upoważnionym podmiotem i przedsiębiorcą, mógł wezwać upoważniony podmiot i przedsiębiorcę do zawarcia ugody w sprawie środków zaradczych w rozsądnym ustalonym terminie.	N	Wdrożenie zapewnia art. 10 i 223 k.p.c.	Do postępowania grupowego w sprawie naprawienia szkody wyrządzonej w związku z praktyką naruszającą interesy konsumentów zastosowanie znajdują ogólne przepisy procedury cywilnej dotyczące ugód zawartych przed sądem. Zgodnie z art. 10 k.p.c. sprawach, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne, sąd dąży w każdym stanie postępowania do ich ugodowego załatwienia, w szczególności przez nakłanianie stron do mediacji. W świetle art. 223 k.p.c. przewodniczący powinien we właściwej chwili skłaniać strony do pojednania, zwłaszcza na pierwszym posiedzeniu, po wstępnym wyjaśnieniu stanowiska stron. Osnowę ugody zawartej przed sądem wciąga się do protokołu rozprawy albo zamieszcza w odrębnym dokumencie stanowiącym część protokołu i stwierdza podpisami stron. Niemożność podpisania ugody sąd stwierdza w protokole.
Art. 11	2. Ugody, o których mowa w ust. 1, podlegają kontroli sądu lub organu administracyjnego. Sąd lub organ administracyjny oceniają, czy muszą odmówić zatwierdzenia ugody, która jest sprzeczna z obowiązującymi przepisami prawa krajowego lub zawiera warunki, których nie da się wyegzekwować, z uwzględnieniem praw i interesów wszystkich stron, a w szczególności praw i interesów zainteresowanych konsumentów. Państwa członkowskie mogą ustanowić przepisy pozwalające sądowi lub organowi administracyjnemu odmówić zatwierdzenia ugody w przypadku uznania jej za nieuczciwe.	N	Wdrożenie zapewnia art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia a 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Art. 19 ust. 2. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia, jak też zawarcie ugody, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami albo zmierzają do obejścia prawa bądź rażąco naruszają interes członków grupy.

3. Jeżeli sąd lub organ administracyjny nie zatwierdzi ugody, kontynuuje rozpatrywanie danego powództwa przedstawicielskiego.	N	Ogólne przepisy procedury cywilnej dotyczące prowadzenia postępowania dotyczące skutków odrzuceni ugody (art. 355 k.p.c.)	Art. 355 Sąd umorzy postępowanie, jeżeli powód ze skutkiem prawnym cofnął pozew, strony zawarły ugodę lub została zatwierdzona ugoda zawarta przed mediatorem albo z innych przyczyn wydanie wyroku stało się zbędne lub niedopuszczalne.
4. Zatwierdzone ugody są wiążące dla upoważnionego podmiotu, przedsiębiorcy i zainteresowanych konsumentów indywidualnych.	N	Wdrożenie zapewniają przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące skutków ugody art. 917.	Art. 917. Przez ugodę strony czynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać.
Państwa członkowskie mogą ustanowić przepisy, zgodnie z którymi konsumenci indywidualni, których dotyczy powództwo przedstawicielskie i wynikająca z niego ugoda, mają możliwość udzielenia lub odmowy zgody na	T	Zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu	„Art. 19a. 1. Członek grupy, którego dotyczy postępowanie grupowe w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólny interes konsumentów, może w drodze oświadczenia złożonego przed sądem wystąpić z grupy w przypadku zawarcia ugody, jeżeli nie

	to, aby ugoda, o której mowa w ust. 1, była dla nich wiążąca.		grupowym – dodanie art. 19a.	zgadza się z jej warunkami - w terminie dwóch tygodni od dnia poinformowania go o zawartej ugodzie. 2. W przypadku wystąpienia z grupy przez członka grupy sąd umarza postępowanie w zakresie dotyczącym roszczenia tego członka, a w przypadku wydania wyroku przez sąd pierwszej instancji, sąd drugiej instancji uchyla ten wyrok i umarza postępowanie w zakresie dotyczącym roszczenia tego członka. ";
	5. Środki zaradcze uzyskane w drodze zatwierdzonej ugody zgodnie z ust. 2 pozostają bez uszczerbku dla wszelkich dodatkowych środków zaradczych przysługujących konsumentom na mocy prawa Unii lub prawa krajowego, które to środki nie były objęte daną ugodą.	N	Art. 365 i art. 366 k.p.c. oraz art. 123 i art. 124 k.c.	Stroną postępowania jest podmiot upoważniony i po wystąpieniu konsumenta z grupy przed zakończeniem postępowania wyrok będzie dotyczyła tylko podmiotu upoważnionego. Konsumenti po wystąpieniu będą mogli natomiast wytoczyć postępowania indywidualnie albo grupowo. Art. 365 § 1. Orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. § 2. Kodeks postępowania karnego określa, w jakim zakresie orzeczenia sądu cywilnego nie wiążą sądu w postępowaniu karnym. Art. 366 Wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Art. 123 § 1. Bieg przedawnienia przerywa się: 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, podjętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia; 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Art. 124 § 1. Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. § 2. W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo

				przed sądem polubownym przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.
Art. 12	Artykuł 12. Podział kosztów powództw przedstawicielskich w sprawie środków naprawczych 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby strona przegrywająca w postępowaniu z powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych pokryła koszty postępowania poniesione przez stronę wygrywającą, zgodnie z warunkami i wyjątkami przewidzianymi w krajowym prawie procesowym mającym zastosowanie ogólnie do postępowań sądowych.	N	Przepis wdraża art.98 k.p.c.	Zgodnie z art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).
	2. Konsumenci indywidualni, których dotyczy powództwo przedstawicielskie w sprawie środków naprawczych, nie ponoszą kosztów.	T	Ogólne przepisy dotyczące kosztów sądowych	Opłaty i koszty sądowe ponoszą strony postępowania. Konsument indywidualny nie jest stroną postępowania sądowego tylko podmiot upoważniony.
	3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2, w wyjątkowych okolicznościach konsumentowi indywidualnemu, którego dotyczy powództwo przedstawicielskie w	Opcja T	Przepisy Kodeksu cywilnego	Art. 415 Kodeksu cywilnego:

	sprawie środków naprawczych, można nakazać pokrycie kosztów postępowania poniesionych przez danego konsumenta indywidualnego umyślnie lub z powodu niedbalstwa, w zakresie związanym z działaniem tego konsumenta.		dotyczące odpowiedzialności deliktowej art. 417 Kodeksu cywilnego	Kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia.
	Artykuł 13. Informacje na temat powództw przedstawicielskich 1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy zapewniające, aby upoważnione podmioty udostępniały, w szczególności na swojej stronie internetowej, informacje dotyczące: a) powództw przedstawicielskich, które podmioty te postanowiły wytoczyć przed sądem lub organem administracyjnym; b) zaawansowania postępowań z powództw przedstawicielskich, które już zostały skierowane do sądu lub organu administracyjnego; oraz c) wyników powództw przedstawicielskich, o których mowa w lit. a) i b).	T	Zmiana ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie art. 46c	Art. 46c. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru: 1) określa w regulaminie zasady wnoszenia i rozpatrywania wniosku o wytoczenie powództwa w ramach grupowego postępowania krajowego lub grupowego postępowania transgranicznego, w tym zasady finansowania tego postępowania oraz przekazania dokumentów, które powinny być dołączone do tego wniosku; 2) udostępnia do wiadomości publicznej w sposób jasny i zrozumiały, w szczególności na swojej stronie internetowej: a) dane kontaktowe, obejmujące nazwę, adres siedziby oraz adres miejsca wykonywania działalności, jeśli jest inny niż adres siedziby, a także adres poczty elektronicznej tego podmiotu, b) regulamin, o którym mowa w pkt 1, c) numer wpisu do rejestru, d) informacje o sektorach objętych zakresem działania danego podmiotu upoważnionego, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, o których mowa w załączniku I dyrektywy 2020/1828, oraz przepisami je wdrażającymi lub służącymi ich stosowaniu, e) informacje o językach urzędowych, w których jest możliwe złożenie wniosku o wytoczenie powództwa lub przystąpienia do postępowania grupowego, f) informacje o prawie wystąpienia z postępowania grupowego i skutkach tego wystąpienia, g) określenie rodzajów opłat i kosztów związanych z udziałem w postępowaniu grupowym oraz informacje o ich wysokości i zasadach ich naliczania albo informacje o niepobieraniu takich opłat i kosztów,

				h) informacje na temat źródeł finansowania postępowania przez inne podmioty oraz informacje o źródłach finansowania tego podmiotu upoważnionego, i) informacje na temat skutków prawnych danego sposobu zakończenia postępowania grupowego, j) informacje o przesłankach, na podstawie których podmiot upoważniony może odmówić wytoczenia powództwa, k) informacje o powództwach jakie zamierza wytoczyć w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych, ze wskazaniem pozwanego oraz rodzajów naruszeń, l) informacje o grupowych postępowaniach krajowych i grupowych postępowaniach transgranicznych, wytoczonych z powództwa tego podmiotu upoważnionego lub prowadzonych z jego udziałem oraz etapie na jakim postępowania te aktualnie się znajdują, w szczególności o ich zakończeniu, m) informacje o rodzajach naruszeń będących przedmiotem powództw wytoczonych przez ten podmiot upoważniony lub postępowań prowadzonych z jego udziałem w ramach grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych; 3) posiada opracowane w formie pisemnej zasady należytego reprezentowania konsumentów w grupowym postępowaniu krajowym i grupowym postępowaniu transgranicznym, a także wewnętrzny system kontroli przestrzegania tych zasad, w celu zapobiegania wpływom, o których mowa w art. 46h pkt 5; 4) informuje konsumentów objętych grupowym postępowaniem krajowym i grupowym postępowaniem transgranicznym o wynikach postępowania, w szczególności o odrzuceniu lub oddaleniu powództwa przez sąd; 5) wewnętrzne regulacje, które są stosowane przez podmiot w ramach prowadzonych grupowych postępowań krajowych oraz grupowych postępowań transgranicznych, w tym dotyczące przesłanek, na podstawie których podmiot może odmówić wytoczenia powództwa.
--	--	--	--	---

Art. 13	2. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy zapewniające, aby konsumenci, których dotyczy toczące się powództwo przedstawicielskie w sprawie środków naprawczych, otrzymali w odpowiednim czasie i za pośrednictwem stosownych środków informacje o danym powództwie przedstawicielskim i tym samym zyskali możliwość wyrażenia w sposób wyraźny lub dorozumiany woli bycia reprezentowanymi w danym powództwie przedstawicielskim zgodnie z art. 9 ust. 2.	T	Zmiana ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie art. 46c oraz art. 11 ustawy o odchodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym wraz ze zmienionym w ust. 2 pkt 3	j/w Art. 11. 1. Po uprawomocnieniu się postanowienia o rozpoznaniu sprawy w postępowaniu grupowym sąd zarządzi ogłoszenie o wszczęciu postępowania grupowego. 2. Ogłoszenie o wszczęciu postępowania grupowego powinno zawierać: 1) wymienienie sądu, przed którym toczy się postępowanie grupowe; 2) oznaczenie stron postępowania oraz oznaczenie przedmiotu sprawy; 3) informacje o możliwości przystąpienia do grupy przez osoby, których roszczenia mogą być objęte powództwem grupowym, poprzez złożenie reprezentantowi grupy albo podmiotowi upoważnionemu, w oznaczonym terminie, nie krótszym niż miesiąc, a nie dłuższym niż trzy miesiące od daty ogłoszenia, pisemnego oświadczenia o przystąpieniu do grupy; 4) zasady wynagrodzenia pełnomocnika; 5) wzmiankę o wiążącym skutku wyroku wobec członków grupy. 3. Publikacja ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego następuje w sposób najbardziej odpowiedni dla danej sprawy, tak aby umożliwiło ono poinformowanie o postępowaniu wszystkich potencjalnie zainteresowanych przystąpieniem do grupy, w szczególności ogłoszenie może zostać zamieszczone na stronach Biuletynu Informacji Publicznej właściwego sądu, na stronach internetowych stron lub ich pełnomocników lub w prasie o zasięgu ogólnokrajowym albo lokalnym. 4. Zarządzenie ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego można zaniechać wtedy, gdy z okoliczności sprawy wynika, że wszyscy członkowie grupy złożyli oświadczenia o przystąpieniu do grupy.
---------	--	---	---	--

				5. Przystąpienie do grupy po upływie terminu wyznaczonego przez sąd jest niedopuszczalne.
3. Bez uszczerbku dla informacji, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, sąd lub organ administracyjny nakłada na przedsiębiorcę obowiązek przekazywania konsumentom, których dotyczy dane powództwo przedstawicielskie, na koszt przedsiębiorcy, informacji o wszelkich prawomocnych decyzjach przewidujących środki, o których mowa w art. 7 oraz o wszelkich zatwierdzonych ugodach, o których mowa w art. 11 w sposób odpowiedni do okoliczności sprawy i w określonym terminie, w tym informując, w stosownych przypadkach, wszystkich zainteresowanych konsumentów indywidualnie. Obowiązek ten nie ma zastosowania, jeżeli zainteresowani konsumenci są w inny sposób informowani o prawomocnej decyzji lub zatwierdzonej ugodzie. Państwa członkowskie mogą ustanowić przepisy, zgodnie z którymi przedsiębiorca byłby zobowiązany do podania takich informacji konsumentom wyłącznie na wniosek upoważnionego podmiotu.	T N	Zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie art. 21a ust. 2b oraz art. 23b Opcja regulacyjna	„2b. W razie uwzględnienia powództwa w postępowaniu grupowym w sprawie o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów sąd w wyroku dodatkowo wyznacza termin na wykonanie wyroku i nakłada na pozwanego obowiązek poinformowania członków grupy o prawomocnym orzeczeniu sądu i zasądzonych roszczeniach lub o zawartej ugodzie.”; Art. 23b. 1. W przypadku opóźnienia w wykonaniu prawomocnego wyroku wydanego w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, sąd w postanowieniu może nałożyć na pozwanego grzywnę w wysokości do 5 000 000 złotych. 2. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji. Projekt nie przewiduje takiej opcji	

4. Obowiązki przekazywania informacji, o których mowa w ust. 3 stosuje się odpowiednio do upoważnionych podmiotów w odniesieniu do prawomocnych decyzji o odrzuceniu lub oddaleniu powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych.	T	Zmiana ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – dodanie art. 46cpkt 2 lit. 1 i pkt 4.	Art. 46c. Podmiot upoważniony wpisany do rejestru:2) udostępnia do wiadomości publicznej w sposób jasny i zrozumiały, w szczególności na swojej stronie internetowej: 1) informacje o grupowych postępowaniach krajowych i grupowych postępowaniach transgranicznych, wytoczonych z powództwa tego podmiotu upoważnionego lub prowadzonych z jego udziałem oraz etapie na jakim postępowania te aktualnie się znajdują, w szczególności o ich zakończeniu, 4) informuje konsumentów objętych grupowym postępowaniem krajowym i grupowym postępowaniem transgranicznym o wynikach postępowania, w szczególności o odrzuceniu lub oddaleniu powództwa przez sąd;
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby strona wygrywająca mogła odzyskać koszty związane z przekazywaniem informacji konsumentom w kontekście danego powództwa przedstawicielskiego zgodnie z art. 12 ust. 1.	N	Wdrożenie zapewnia przepisy dotyczące kosztów sądowych (art. 98 k.p.c.)	Art. 98 § 1. Strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).
Artykuł 14. Elektroniczne bazy danych 1. Państwa członkowskie mogą utworzyć krajowe elektroniczne bazy danych dostępne publicznie za pośrednictwem stron internetowych i zawierające informacje na temat upoważnionych podmiotów wyznaczonych wcześniej do celów wytaczania krajowych i transgranicznych powództw przedstawicielskich oraz informacje ogólne na temat toczących się i zakończonych postępowań z powództw przedstawicielskich.	N	Opcja Wdrożenie zapewnia częściowo art. 11a ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym	Art. 11a. 1. Minister Sprawiedliwości prowadzi wykaz postępowań grupowych będących w toku oraz prawomocnie zakończonych, w toku których zarządzono ogłoszenie o wszczęciu postępowania grupowego, zwany dalej "wykazem". Wykaz udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Sprawiedliwości. 2. Wykaz zawiera: a) informacje, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 1-4, b) informacje o dacie i sposobie publikacji ogłoszenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1, c) informacje o sposobie prawomocnego zakończenia postępowania grupowego albo wzmiankę o tym, że postępowanie grupowe jest w toku. 3. Niezwłocznie po zarządzeniu ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego sąd przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości informacje, o których mowa w ust. 2. Minister Sprawiedliwości aktualizuje wykaz o te informacje niezwłocznie po ich otrzymaniu.

				4. Przepis ust. 3 stosuje się także do orzeczeń prawomocnie kończących postępowanie w sprawie, wydanych po zarządzeniu ogłoszenia o wszczęciu postępowania grupowego.
Art. 14	2. Jeżeli państwo członkowskie tworzy elektroniczną bazę danych, o której mowa w ust. 1, przekazuje Komisji adres internetowy, pod którym ta elektroniczna baza danych jest dostępna.	N	Nie wymaga wdrożenia	
	3. Komisja tworzy i prowadzi elektroniczną bazę danych do następujących celów: a) wszelkiej komunikacji między państwami członkowskimi i Komisją, o której mowa w art. 5 ust. 1, 4 i 5 oraz art. 23 ust. 2; oraz b) współpracy między upoważnionymi podmiotami, o której mowa w art. 20 ust. 4.	N	Nie wymaga wdrożenia	
	4. Bezpośredni dostęp do elektronicznej bazy danych, o której mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, mają, w odpowiednim zakresie, odpowiednio: a) krajowe punkty kontaktowe, o których mowa w art. 5 ust. 5; b) sądy i organy administracyjne, jeżeli jest to wymagane prawem krajowym; c) upoważnione podmioty wyznaczone przez państwa członkowskie do celów wytaczania krajowych i transgranicznych powództw przedstawicielskich; oraz	N	Nie wymaga wdrożenia	

	d) Komisja. Informacje udostępniane przez państwa członkowskie w elektronicznej bazie danych, o której mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, dotyczące upoważnionych podmiotów wyznaczonych do celów wytaczania transgranicznych pozwów przedstawicielskich, o których mowa w art. 5 ust. 1 są publicznie dostępne.			
Art.15	Artykuł 15. Skutki prawomocnych decyzji Państwa członkowskie zapewniają, aby prawomocna decyzja sądu lub organu administracyjnego dowolnego państwa członkowskiego w sprawie zaistnienia naruszenia szkodzącego zbiorowym interesom konsumentów mogła zostać wykorzystana przez wszystkie strony jako dowód w kontekście wszelkich innych powództw wytaczanych przed ich krajowymi sądami lub organami administracyjnymi dotyczących środków naprawczych przeciwko temu samemu przedsiębiorcy w związku z tą samą praktyką, zgodnie z przepisami krajowymi dotyczącymi oceny dowodów.	T	Zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie art. 6a pkt 2. 2	„Art. 6a. W postępowaniu grupowym w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów lub w sprawach o roszczenia związane z ich stosowaniem sąd uwzględnia, także jako dowód: 2) wydane przez organy innych państw członkowskich Unii Europejskiej prawomocne orzeczenia i decyzje dotyczące stosowania przez pozwanego tej samej praktyki naruszającej ogólne interesy konsumentów.”;
Art. 16	Artykuł 16 Terminy przedawnienia 1. Zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskie zapewniają, aby toczące się postępowanie z powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk, o których mowa w art.	N	Ustawa – Kodeks cywilny - przepisy dotyczące	Zgodnie z art. 117 k. c. § 1. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu.

	8, miało w odniesieniu do konsumentów, których dotyczy to powództwo przedstawicielskie, skutek zawieszający lub przerywający bieg obowiązującego terminu przedawnienia, tak aby ci konsumenci nie zostali pozbawieni możliwości wytoczenia powództwa w sprawie środków naprawczych w odniesieniu do zarzucanego naruszenia, o którym mowa w art. 2 ust. 1 przez fakt, że termin przedawnienia upłynął w trakcie postępowania toczącego się z powództwa przedstawicielskiego w sprawie tych środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk.		przedawnienia roszczeń konsumentów (art. 117 i art. 117¹ k.c.)	§ 2. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. § 2¹. Po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. Art. 117¹ § 1. W wyjątkowych przypadkach sąd może, po rozważeniu interesów stron, nie uwzględnić upływu terminu przedawnienia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi, jeżeli wymagają tego względy słuszności. § 2. Korzystając z uprawnienia, o którym mowa w § 1, sąd powinien rozważyć w szczególności: 1) długość terminu przedawnienia; 2) długość okresu od upływu terminu przedawnienia do chwili dochodzenia roszczenia; 3) charakter okoliczności, które spowodowały niedochodzenie roszczenia przez uprawnionego, w tym wpływ zachowania zobowiązanego na opóźnienie uprawnionego w dochodzeniu roszczenia.
--	--	--	--	---

	2. Państwa członkowskie zapewniają również, aby toczące się postępowanie z powództwa przedstawicielskiego w sprawie środków naprawczych, o których mowa w art. 9 ust. 1, miało skutek zawieszający lub przerywający bieg obowiązującego terminu przedawnienia w odniesieniu do konsumentów, których dotyczy dane powództwo przedstawicielskie.	N	Wdrożenie zapewnia ustawa – Kodeks cywilny- przepisy dotyczące przerwania biegu przedawnienia (art. 123 i art. 124 k.c.)	Zgodnie z art. 123 k.c. bieg przedawnienia przerywa się: 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia; 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Art. 124. § 1. Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. § 2. W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.
Art. 17	Artykuł 17. Szybkość procesowa 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w postępowaniach z powództw przedstawicielskich w sprawie środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk, o których mowa w art. 8, kierowano się należyłą szybkością procesową. 2. Powództwa przedstawicielskie w sprawie środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk, o których mowa w art. 8 ust. 1 lit. a), są w stosownych przypadkach rozpoznawane w formie postępowania uproszczonego.	N	Wdrożenie zapewnia Ustawa – Kodeks postępowania cywilnego (art. 6)	Zapewnienie szybkości i sprawności postępowania sądowego wynika z ogólnych zasad zawartych w Kodeksie postępowania cywilnego. Zgodnie z art. 6 k.p.c. Sąd powinien przeciwdziałać przewlekaniu postępowania i dążyć do tego, aby rozstrzygnięcie nastąpiło na pierwszym posiedzeniu, jeżeli jest to możliwe bez szkody dla wyjaśnienia sprawy. Strony i uczestnicy postępowania obowiązani są przytaczać wszystkie fakty i dowody bez zwłoki, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko.
Art. 18	Artykuł 18. Ujawnianie dowodów Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy upoważniony podmiot, który przedstawił w miarę łatwo dostępne dowody wystarczające na poparcie powództwa	T	Zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu	Po art. 16 dodaje się art. 16a–16h w brzmieniu: „Art. 16a. 1. Sąd na pisemny wniosek podmiotu upoważnionego, który uprawdopodobnił roszczenie i zobowiązał się, że uzyskany w ten sposób dowód będzie wykorzystany jedynie na potrzeby toczącego się

	przedstawicielskiego i wskazał istnienie kolejnych dowodów będących w posiadaniu pozwanego lub strony trzeciej, na wniosek upoważnionego podmiotu sąd lub organ administracyjny mogły nakazać ujawnienie tych dowodów przez pozwanego lub stronę trzecią, zgodnie z krajowym prawem procesowym, z zastrzeżeniem mających zastosowanie przepisów Unii i krajowych przepisów dotyczących poufności i proporcjonalności. Państwa członkowskie zapewniają, aby na wniosek pozwanego sąd lub organ administracyjny miały możliwość nakazać również upoważnionemu podmiotowi lub stronie trzeciej ujawnienie odnośnych dowodów, zgodnie z krajowym prawem procesowym.		roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie art. 16a–art. 16h.	postępowania, może nakazać pozwanemu lub osobie trzeciej wyjawienie środka dowodowego znajdującego się w jego posiadaniu i służącego stwierdzeniu faktu istotnego dla rozstrzygnięcia. 2. Wniosek o wyjawienie środka dowodowego może złożyć również pozwany, który zobowiązał się, że uzyskany w ten sposób dowód będzie wykorzystany wyłącznie na potrzeby toczącego się postępowania. 3. Sąd na pisemny wniosek pozwanego, o którym mowa w ust. 2, może nakazać podmiotowi upoważnionemu lub osobie trzeciej wyjawienie środka dowodowego znajdującego się w jego posiadaniu i służącego stwierdzeniu faktu istotnego dla rozstrzygnięcia. 4. We wniosku wskazuje się ponadto fakt podlegający stwierdzeniu oraz środek dowodowy wraz z jego możliwie dokładnym opisem. W przypadku wniosku obejmującego kilka środków dowodowych jednego rodzaju wskazuje się w szczególności ich rodzaj, przedmiot, czas i miejsce powstania, a także inne istotne cechy umożliwiające identyfikację tych środków. Art. 16b. 1. Wniosek o wyjawienie środka dowodowego może być rozpoznany na posiedzeniu niejawnym. 2. Przed wydaniem postanowienia sąd wysłuchuje podmiotu, który zgodnie z treścią wniosku znajduje się w posiadaniu środka dowodowego, lub żąda od niego oświadczenia na piśmie. 3. Jeżeli wniosek dotyczy wyjawienia przez stronę przeciwną lub osobę trzecią środka dowodowego znajdującego się w aktach sprawy prowadzonej przez organ ochrony konsumentów, w tym organ ochrony konsumentów innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, przed wydaniem postanowienia sąd informuje o wniosku ten organ i wyznacza termin, w którym organ może przedstawić stanowisko co do tego, czy nie zachodzi przesłanka, o której mowa w art. 16c ust. 1 pkt 2. Art. 16c. 1. Sąd oddala wniosek o wyjawienie środka dowodowego, jeżeli: 1) wniosek nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 16a, lub 2) wyjawienie środka dowodowego byłoby nieproporcjonalne. 2. Dokonując oceny, czy wyjawienie środka dowodowego byłoby nieproporcjonalne, sąd bierze pod uwagę słuszne interesy stron oraz
--	--	--	--	--

			osoby trzeciej, która według treści wniosku znajduje się w posiadaniu środka dowodowego, a w szczególności: 1) zakres, w jakim wniosek o ujawnienie środka dowodowego uzasadniają już stwierdzone fakty i dostępne dowody; 2) zakres i koszt wyjawienia środka dowodowego, w szczególności dla osoby trzeciej; 3) zapobieganie ogólnemu poszukiwaniu informacji, co do których jest mało prawdopodobne, aby miały znaczenie dla postępowania; 4) zakres, w jakim środek dowodowy dotyczy informacji stanowiącej tajemnicę przedsiębiorstwa lub inną tajemnicę podlegającą ochronie prawnej na podstawie odrębnych przepisów, w szczególności odnoszących się do osób trzecich, oraz dostępne środki ochrony takich informacji. 3. W przypadku wniosku o wyjawienie środka dowodowego znajdującego się w aktach sprawy prowadzonej przez organ ochrony konsumentów, w tym organ ochrony konsumentów innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, dokonując oceny, o której mowa w ust. 2, sąd bierze pod uwagę także to, czy: 1) wniosek o wyjawienie środka dowodowego określa precyzyjnie charakter, przedmiot oraz treść środka dowodowego; 2) strona, która złożyła wniosek o wyjawienie środka dowodowego, rzeczywiście czyni to na potrzeby postępowania grupowego, w którym złożono wniosek; 3) wyjawienie środka dowodowego nie wpłynie negatywnie na skuteczność postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dotyczących naruszenia zbiorowych interesów konsumentów lub o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Art. 16d. Jeżeli wniosek dotyczy środka dowodowego znajdującego się w aktach sprawy prowadzonej przez organ ochrony konsumentów, w tym organ ochrony konsumentów innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, sąd prowadzący postępowanie grupowe z powództwa podmiotu upoważnionego, może nakazać temu organowi wyjawienie takiego środka tylko wówczas, gdy jego uzyskanie od strony postępowania jest niemożliwe lub nadmiernie utrudnione.
--	--	--	---

				Art. 16e. 1. W przypadku gdy dowód uzyskany w wyniku wyjawienia środka dowodowego w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego, zawiera tajemnicę przedsiębiorstwa lub inną tajemnicę podlegającą ochronie prawnej na podstawie odrębnych przepisów oraz jest to niezbędne dla zapobieżenia ujawnienia takiej tajemnicy, sąd, na wniosek obowiązany do wyjawienia środka dowodowego albo z urzędu, może, w drodze postanowienia, w niezbędnym zakresie ograniczyć prawo wglądu do tego dowodu lub określić szczegółowe zasady zapoznawania się z tym dowodem i korzystania z niego, w szczególności ograniczyć lub wyłączyć jego kopiowanie lub utrwalanie w inny sposób. 2. W przypadku zmiany okoliczności, które uzasadniały nakazanie wyjawienia środka dowodowego, obowiązany do wyjawienia środka dowodowego może żądać uchylecia lub zmiany prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie środka dowodowego, jeżeli postanowienie to nie zostało jeszcze wykonane. 3. Na postanowienie sądu w przedmiocie wniosku o wyjawienie środka dowodowego lub o uchylenie lub zmianę prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie środka dowodowego, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji stronom a także osobie trzeciej i organowi ochrony konsumentów, w tym organowi ochrony konsumentów innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, obowiązany do wyjawienia środka dowodowego. Art. 16f. Prawomocne postanowienie nakazujące wyjawienie środka dowodowego w postępowaniu z powództwa podmiotu upoważnionego stanowi tytuł wykonawczy przeciwko obowiązalnemu do wyjawienia środka dowodowego. Art. 16g. 1. W przypadku gdy w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego strona, w posiadaniu której znajduje się środek dowodowy, lub która może umożliwić jego zabezpieczenie, uchyla się od wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie środka dowodowego lub jego wydania lub dopuszcza się zniszczenia takiego środka w celu udaremnienia jego wyjawienia lub wydania, sąd może:
--	--	--	--	---

			1) uznać za ustalone fakty, które mają zostać stwierdzone przy pomocy tego środka, chyba że strona, która uchyla się od wykonania prawomocnego postanowienia, o którym mowa w ust. 1, wykaże co innego; 2) obciążyć tę stronę obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania w całości lub w części, niezależnie od wyniku sprawy. 2. Niezależnie od środków, o których mowa w ust. 1, sąd może także nałożyć na stronę grzywnę w wysokości do 50 000 złotych. 3. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji. 4. Niezależnie od grzywny nałożonej na podstawie ust. 2, sąd, w celu przymuszenia strony do wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie środka dowodowego, w postanowieniu może nałożyć na stronę grzywnę w wysokości do 10 000 złotych za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prawomocnego postanowienia. 5. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 4, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji. 6. W przypadku gdy w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego osoba trzecia, w posiadaniu której znajduje się środek dowodowy, lub która może umożliwić jego zabezpieczenie, uchyla się od wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie środka dowodowego lub jego wydania lub dopuszcza się zniszczenia takiego środka w celu udaremnienia jego wyjawienia lub wydania, sąd może nałożyć na osobę trzecią grzywnę w wysokości do 50 000 złotych. 7. Niezależnie od grzywny nałożonej na podstawie ust. 6, sąd, w celu przymuszenia osoby trzeciej do wykonania prawomocnego postanowienia nakazującego wyjawienie lub wydanie środka dowodowego, w postanowieniu może nałożyć na osobę trzecią grzywnę w wysokości do 10 000 złotych za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prawomocnego postanowienia. 8. Do postanowienia o nałożeniu grzywny na osobę trzecią przepis ust. 3 i 5 stosuje się odpowiednio. Art. 16h. 1. W przypadku gdy strona w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego:
--	--	--	---

			1) w złej wierze złożyła wniosek o wyjawienie środka dowodowego lub 2) naruszyła ograniczenia dotyczące prawa wglądu, zapoznawania się lub korzystania z dowodu, ustanowione przez sąd zgodnie z art. 16e ust. 1, lub 3) wykorzystała dowód w innym celu niż na potrzeby toczącego się postępowania grupowego – sąd pominie dowód uzyskany na podstawie postanowienia nakazującego wyjawienie tego środka dowodowego wydanego na wniosek tej strony. 2. Strona, która dopuściła się zachowania, o którym mowa w ust. 1, podlega grzywnie w wysokości do 50 000 złotych. 3. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.”;
--	--	--	---

Art. 19	Artykuł 19. Sankcje 1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy określające sankcje mające zastosowanie w przypadku niezastosowania się lub odmowy zastosowania się do: a) środka nakazującego zaprzestanie szkodliwych praktyk, o którym mowa w art. 8 ust. 1 lub art. 8 ust. 2 lit. b); lub b) obowiązków, o których mowa w art. 13 ust. 3 lub art. 18. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia wdrożenia tych przepisów. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. 2. Państwa członkowskie zapewniają, aby sankcje mogły mieć między innymi formę kary pieniężnej.	T	Ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym – dodanie art. 16h i 23b i c .	Art. 16h. 1. W przypadku gdy strona w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego: 1) w złej wierze złożyła wniosek o wyjawienie środka dowodowego lub 2) naruszyła ograniczenia dotyczące prawa wglądu, zapoznawania się lub korzystania z dowodu, ustanowione przez sąd zgodnie z art. 16e ust. 1, lub 3) wykorzystała dowód w innym celu niż na potrzeby toczącego się postępowania grupowego – sąd pominie dowód uzyskany na podstawie postanowienia nakazującego wyjawienie tego środka dowodowego wydanego na wniosek tej strony. 2. Strona, która dopuściła się zachowania, o którym mowa w ust. 1, podlega grzywnie w wysokości do 50 000 złotych. 3. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 2, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.”; Art. 23b. 1. W przypadku opóźnienia w wykonaniu prawomocnego wyroku wydanego w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, sąd w postanowieniu może nałożyć na pozwanego grzywnę w wysokości do 5 000 000 złotych. 2. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji. Art. 23c. 1. Niezależnie od grzywny nałożonej na podstawie art. 23b ust. 1, sąd, w celu przymuszenia pozwanego do wykonania prawomocnego wyroku wydanego w sprawie o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów, w postanowieniu może nałożyć na pozwanego grzywnę w wysokości do 50 000 złotych za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu prawomocnego wyroku, nie więcej niż 5 000 000 złotych. 2. Na postanowienie o nałożeniu grzywny, o którym mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.”.
---------	---	---	---	---

Artykuł 20. Pomoc dla upoważnionych podmiotów 1. Państwa członkowskie podejmują środki mające na celu zapewnienie, aby koszty proceduralne związane z powództwami przedstawicielskimi nie uniemożliwiały upoważnionym podmiotom skutecznego korzystania ze swojego prawa do wnoszenia o środki, o których mowa w art. 7. 2. Środki, o których mowa w ust. 1, mogą mieć formę, przykładowo, finansowania publicznego, w tym wsparcia strukturalnego dla upoważnionych podmiotów, obniżenia mających zastosowanie opłat sądowych lub administracyjnych lub dostępu do pomocy prawnej. 3. Państwa członkowskie mogą ustanowić przepisy pozwalające upoważnionym podmiotom na pobieranie niewysokich opłat z tytułu przystąpienia lub innych podobnych obciążeń od konsumentów, którzy wyrazili, wolę bycia reprezentowanymi przez ten upoważniony podmiot w określonym powództwie przedstawicielskim.	T	Zmiana ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – dodanie w art. 96 w ust. 1 pkt 7a	„7a) podmiot upoważniony, o którym mowa w art. 46a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 594), w sprawach o stwierdzenie stosowania praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów oraz w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem tych praktyk;”.
	T	Zmiana ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – dodanie w art. 96 w ust. 1 pkt 7a	j/w
	T	Zmiana ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym - dodanie art. 5a i 5b	„Art. 5a. 1. W postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów podmiot upoważniony może ustalić w porozumieniu z członkami grupy opłatę w związku z przystąpieniem do grupy. 2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, nie może przekraczać 5% wartości dochodzonego przez członka grupy roszczenia pieniężnego nie więcej jednak niż 2000 zł, a w przypadku roszczenia niepieniężnego wysokość ustalonej opłaty nie może przekraczać 1000 zł. 3. Opłata podlega zwrotowi w przypadku: 1) odrzucenia pozwu;

	4. Państwa członkowskie i Komisja wspierają i ułatwiają współpracę upoważnionych podmiotów oraz wymianę i rozpowszechnianie informacji o swych najlepszych praktykach i doświadczeniach w odniesieniu do rozstrzygania spraw dotyczących naruszeń krajowych i transgranicznych, o których mowa a art. 2 ust. 1.	N	Przepis nie wymaga implementacji	2) zmiany podmiotu upoważnionego w przypadku, o którym mowa w art. 10aa ust. 5 lub art. 10ab ust. 1. 4. W przypadkach określonych w ust. 3 opłatę zwraca się niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni licząc odpowiednio od dnia uprawomocnienia się postanowienia sądu o: 1) odrzuceniu pozwu; 2) zmianie podmiotu upoważnionego na wniosek członków grupy. 5. Jeżeli opłata nie zostanie zwrócona w terminie określonym w ust. 4, członkowi grupy przysługują ustawowe odsetki za opóźnienie. 6. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się, w przypadku gdy powództwo w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów wytacza Rzecznik Finansowy. Art. 5b. Opłata, o której mowa w art. 5a, stanowi jedyny koszt jaki konsument ponosi z tytułu wytaczania i prowadzenia przez podmiot upoważniony powództwa w postępowaniu grupowym w sprawach o roszczenia związane ze stosowaniem praktyk naruszających ogólne interesy konsumentów.”;
Art. 21.	Dyrektywa 2009/22/WE traci moc z dniem 25 czerwca 2023 r. bez uszczerbku dla art. 22 ust. 2 niniejszej dyrektywy. Odesłania do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji w załączniku I	N	Bez obowiązku wdrożenia	

Art. 22	Artykuł 22. Przepisy przejściowe 1. Państwa członkowskie stosują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne transponujące niniejszą dyrektywę do powództw przedstawicielskich, które zostały wytoczone w dniu 25 czerwca 2023 r. lub po tej dacie.	N		Termin wejścia w życie regulacji po 25 czerwca 2023 r. będzie implikował stosowanie nowych przepisów do powództw wytoczonych po tej dacie.
Art. 23	2. Państwa członkowskie stosują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne transponujące dyrektywę 2009/22/WE do powództw przedstawicielskich, które zostały wytoczone przed dniem 25 czerwca 2023 r.	N		j/w
	3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne dotyczące zawieszenia lub przerwania biegu terminu przedawnienia transponujące art. 16 miały zastosowanie wyłącznie do dochodzenia roszczeń w związku z naruszeniami, o których mowa w art. 2 ust. 1, które miały miejsce w dniu 25 czerwca 2023 r. lub po tej dacie. Nie wyklucza to stosowania przepisów krajowych dotyczących zawieszenia lub przerwania biegu terminu przedawnienia, które już miały zastosowanie przed dniem 25 czerwca 2023 r. w odniesieniu do dochodzenia roszczeń w związku z naruszeniami, o których mowa w art. 2 ust. 1, które miały miejsce przed tą datą.	N	Bez obowiązku wdrożenia	j/w
	Artykuł 23 Monitorowanie i ocena 1. Nie wcześniej niż w dniu 26 czerwca 2028 r. Komisja dokona oceny niniejszej dyrektywy i przedstawi Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie na temat głównych ustaleń. Ocena ta zostanie przeprowadzona zgodnie z wytycznymi Komisji dotyczącymi lepszego stanowienia prawa. W	N	Nie podlega wdrożeniu.	

	sprawozdaniu Komisja oceni w szczególności zakres stosowania niniejszej dyrektywy określony w art. 2 i załączniku I oraz funkcjonowanie i skuteczność niniejszej dyrektywy w sytuacjach transgranicznych, w tym pod kątem pewności prawa.			
	2. Państwa członkowskie przekazują Komisji po raz pierwszy do dnia 26 czerwca 2027 r., a następnie corocznie, następujące informacje, niezbędne do przygotowania sprawozdania, o którym mowa w ust. 1: a) informacje na temat liczby i rodzaju postępowań z powództw przedstawicielskich, które zostały zakończone przed wszystkimi sądami lub organami administracyjnymi tych państw członkowskich; b) informacje na temat rodzaju naruszeń, o których mowa w art. 2 ust. 1 i stron tych powództw przedstawicielskich; c) wyniki tych powództw przedstawicielskich.	T	Zmiana ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów – dodany art. 46s oraz art. 8projektu-	Art. 46s. 1. Prezes Urzędu przekazuje Komisji Europejskiej wykaz podmiotów upoważnionych, uprawnionych do prowadzenia grupowych postępowań transgranicznych zawierający dane objęte rejestrem, o których mowa w art. 46g ust. 2, oraz informacje o każdej zmianie tych danych, w celu umieszczenia ich w wykazie podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828. 2. Prezes Urzędu corocznie przekazuje Komisji Europejskiej informacje na temat: 1) liczby i rodzaju zakończonych grupowych postępowań krajowych i grupowych postępowań transgranicznych; 2) rodzaju naruszeń będących przedmiotem postępowań, o których mowa w pkt 1; 3) sposobu zakończenia postępowań, o których mowa w pkt 1. 3. Na wniosek Prezesa Urzędu sąd lub właściwe organy przekazują niezbędne informacje w zakresie, o którym mowa w ust. 2. 4. Prezes Urzędu przekazuje Komisji Europejskiej informacje o zaprzestaniu spełniania przez podmiot upoważniony wpisany do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 przesłanek, na podstawie których został wpisany do tego wykazu. Informacje te Prezes Urzędu przekazuje niezwłocznie po ich powzięciu.

				5. Prezes Urzędu przekazuje niezwłocznie Komisji Europejskiej informacje o istniejącym wpływie finansowania przez inny podmiot podmiotu upoważnionego na zapewnienie właściwej ochrony interesów konsumentów w ramach toczącego się postępowania grupowego wytoczonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym z powództwa podmiotu upoważnionego wpisanego do wykazu podmiotów upoważnionych prowadzonego przez Komisję Europejską na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 2020/1828 6. Informacje, o których mowa w ust. 1–5, Prezes Urzędu przekazuje Komisji Europejskiej za pośrednictwem punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 32a ust. 1. Art. 8. Po raz pierwszy informacje, o których mowa w art. 46s ust. 2 ustawy zmienianej w art. 5, Prezes Urzędu Konkurencji i Konsumentów przekazuje Komisji Europejskiej do dnia 26 czerwca 2027 r.
	3. Do dnia 26 czerwca 2028 r. Komisja dokona oceny, czy kwestię transgranicznych powództw przedstawicielskich można najlepiej uregulować na szczeblu Unii poprzez powołanie europejskiego rzecznika praw obywatelskich do spraw powództw przedstawicielskich dotyczących środków nakazujących zaprzestanie szkodliwych praktyk oraz środków dochodzenia roszczeń i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie, w stosownym przypadku wraz z wnioskiem ustawodawczym.	N	Bez obowiązku wdrożenia	

Art. 24	Artykuł 24 Transpozycja 1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują do dnia 25 grudnia 2022 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie powiadamiają o nich Komisję. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 25 czerwca 2023 r. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.	T	Art. 9 projektu	Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.
Art. 25	2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o treści przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.	N	Bez obowiązku wdrożenia	
	Artykuł 25. Wejście w życie Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	N	Bez obowiązku wdrożenia	
Art. 26	Artykuł 26. Adresaci Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.	N	Bez obowiązku wdrożenia	

Minister do spraw Unii Europejskiej

Adam Szłapka

DPUE.920.24.2023.SZ(35)(MK)
Warszawa, 20 maja 2024 r.
Dot. RM-0610-37-24 z dnia 17 maja 2024 r.

Pani Joanna Knapieńska
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym oraz niektórych innych ustaw, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Sekretarz,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia

Agnieszka Bartol-Saurel
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

Pan Tomasz Chróstny
Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów